

VÝROČNÁ SPRÁVA 2023



ÚSTREDIE
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY

OBSAH

OBSAH	2
1 IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE	3
2 ČINNOSTI ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY	7
2.1 SLUŽBY ZAMESTNANOSTI	7
2.1.1 Aktívne opatrenia na trhu práce	7
2.1.2 Sprostredkovateľské služby	26
2.1.3 Riadenie národných projektov - oblasť služieb zamestnanosti	49
2.2 POSKYTOVANIE PODPORY V ČASE SKRÁTENEJ PRÁCE	60
2.2.1 Poskytovanie podpory v čase skrátenej práce úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny	62
2.2.2 Poskytovanie podpory v čase skrátenej práce Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny	62
2.3 SOCIÁLNE VECI	63
2.3.1 Peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností	63
2.3.2 Pomoc v hmotnej núdzi a štátne sociálne dávky	71
2.3.3 Bezplatné dlhové poradenstvo	88
2.4 STAROSTLIVOSŤ O RODINY	94
2.4.1 Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately	94
2.4.2 Riadenie NP - oblasť sociálnych vecí a rodiny	122
2.4.3 Národná linka	141
2.4.4 PODPN	142
2.4.5 Poradensko-psychologické služby	143
2.5 EKONOMIKA	145
2.5.1 Rozpočet organizácie	145
2.6. KONTROLA	157
2.7. BEZPEČNOSŤ	162
2.8. VEREJNÉ OBSTARÁVANIE	163
2.9 INTEGROVANÝ MANAŽÉRSKY SYSTÉM	164
2.10 PERSONALISTIKA	166
2.10.1 Opis organizačnej štruktúry - zoznam, charakteristika úloh organizačných jednotiek (odbor/oddelenie/úsek), počet ich zamestnancov	166
2.10.2 Charakteristika zamestnancov – vekové zloženie, vzdelanie	171
2.10.3 Rozvoj ľudských zdrojov	173
3 HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE	183
Príloha č.1 Schéma organizačnej štruktúry Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny k 31.12.2023 ...	185
Príloha č.2 Zoznam použitých skratiek	186

1 IDENTIFIKÁCIA ORGANIZÁCIE

Názov organizácie:	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
Sídlo organizácie:	Špitálska ulica č. 8, 812 67 Bratislava
Zriaďovateľ:	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky
Forma:	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny je rozpočtová organizácia štátu, ktorá je svojimi príjmami a výdavkami zapojená na rozpočet Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky.
Zriadenie:	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny je orgánom štátnej správy, zabezpečujúcim výkon štátnej správy v oblastiach sociálnych vecí a služieb zamestnanosti. Inštitúcia bola zriadená v januári 2004 zákonom č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti v znení neskorších predpisov. Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny riadi, kontroluje, koordinuje a metodicky usmerňuje výkon prostredníctvom 46 úradov práce, sociálnych vecí a rodiny.

Generálny riaditeľ

a generálny tajomník služobného úradu

(vo funkcii k 31.12.2023):

PhDr. Peter Ormandy, MSc.

Zoznam vedúcich sekcií a odborov (vo funkcii k 31.12.2023):

Sekcia služieb zamestnanosti	Mgr. Katarína Dubovanová, námestníčka
Sekcia sociálnych vecí a rodiny	Mgr. Michal Krivošík, námestník
Sekcia riadenia projektov ESF a IROP	Ing. Desanka Jablonická, poverená riadením sekcie
Sekcia ekonomiky	Ing. Andrea Lisá, námestníčka
Kancelária generálneho riaditeľa a generálneho tajomníka služobného úradu	Mgr. Mária Hrehová, PhD., riaditeľka
Osobný úrad	Ing. Daniela Focková, riaditeľka
Odbor kontroly, sťažností a petícií	Mgr. Božena Sabin Pakanová, riaditeľka
Kontakt	sekretariát generálneho riaditeľa a generálneho tajomníka služobného úradu tel.: 02/20 455 916, 914, 913 e-mail: kancelariagr@upsvr.gov.sk web stránka: www.upsvr.gov.sk

Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny

- vykonáva štátnu správu v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti na úsekoch:
 1. štátnych sociálnych dávok (ďalej len „ŠSD“),
 2. pomoci v hmotnej núdzi (ďalej len „HN“) a náhradného výživného (ďalej len „NV“),
 3. kompenzácie sociálnych dôsledkov ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „ŽZP“),
 4. sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“),
 5. služieb zamestnanosti,
 6. zamestnávania štátnych príslušníkov tretej krajiny s miestom výkonu práce na území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) a zamestnávania občanov SR v zahraničí,
 7. prípravy a realizácie projektov a programov financovaných zo štátneho rozpočtu, z prostriedkov Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a spolufinancovaných zo štátneho rozpočtu (ďalej len „ŠR“) alebo z iných zdrojov,
- riadi, kontroluje, koordinuje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti uskutočňovaný úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „úrad“),
- vykonáva v druhom stupni štátnu správu vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje úrad alebo zariadenie SPODaSK,
- určuje územné obvody, v ktorých sa v príslušnom kalendárnom roku budú realizovať osobitné opatrenia v oblasti služieb zamestnanosti,
- schvaľuje vnútornú organizačnú štruktúru úradov,
- spracúva štatistické výkazy a predkladá ich Ministerstvu práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej

republiky (ďalej len MPSVR SR),

- zabezpečuje tvorbu, prevádzku a rozvoj jednotného informačného systému v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti,
- organizuje a zabezpečuje odbornú prípravu a systematické odborné vzdelávanie štátnych zamestnancov a zamestnancov Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny (ďalej len „ústredie“) a zariadení v jeho zriaďovateľskej pôsobnosti,
- spolupracuje so samosprávnymi krajmi pri tvorbe koncepcií regionálneho rozvoja v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti,
- realizuje záväzky vyplývajúce pre SR z uzatvorených medzinárodných zmlúv v oblasti sociálnych vecí a zamestnanosti,
- pri výkone štátnej správy v oblasti sociálnych vecí plní úlohy inštitúcie styčného orgánu a prístupového bodu,
- poskytuje Štatistickému úradu Slovenskej republiky štatistické údaje zo štatistických zisťovaní a administratívnych zdrojov,
- plní ďalšie úlohy, ak tak ustanoví osobitný predpis.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny

Úrad s pôsobnosťou pre územný obvod jedného okresu alebo viacerých okresov v rámci územného obvodu kraja, je preddavková organizácia zapojená na rozpočet ústredia:

- vykonáva štátnu správu v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti a plní úlohy na úsekoch:
 1. ŠSD,
 2. pomoci v HN a NV,
 3. kompenzácie sociálnych dôsledkov ŽZP,
 4. SPODaSK,
 5. služieb zamestnanosti,
 6. zamestnávania štátnych príslušníkov

- tretej krajiny s miestom výkonu práce na území SR a zamestnávania občanov SR v zahraničí,
7. prípravy a realizácie projektov a programov financovaných zo štátneho rozpočtu, z prostriedkov EÚ a spolufinancovaných zo ŠR alebo z iných zdrojov,
- pri výkone štátnej správy v oblasti sociálnych vecí plní úlohy príslušnej inštitúcie,
 - získava podklady a posudzuje ich na účely poskytovania dotácií v pôsobnosti ministerstva,
 - vedie evidenciu fyzických osôb a právnických osôb na účely poskytovania dotácií v pôsobnosti ministerstva, plní ďalšie úlohy, ak tak ustanoví osobitný predpis.

Sídla úradov a pracovísk úradov

P. č.	Úrad	Pracovisko
1	Bratislava	Pracovisko Bratislava IV. - Karloveská ul. Pracovisko Bratislava V. - Kutlíkova ul.
2	Banská Bystrica	
3	Banská Štiavnica	Pracovisko Žiar nad Hronom Pracovisko Žarnovica Pracovisko Kremnica Pracovisko Nová Baňa
4	Bardejov	Pracovisko Svidník Pracovisko Giraltovce
5	Brezno	Pracovisko Heľpa
6	Čadca	Pracovisko Turzovka
7	Dolný Kubín	
8	Dunajská Streda	Pracovisko Šamorín Pracovisko Veľký Meder
9	Galanta	Pracovisko Sereď
10	Humenné	Pracovisko Snina
11	Kežmarok	Pracovisko Spišská Belá Pracovisko Spišská Stará Ves
12	Komárno	Pracovisko Hurbanovo Pracovisko Kolárovo
13	Košice	Pracovisko Moldava nad Bodvou
14	Levice	Pracovisko Želiezovce Pracovisko Šahy
15	Liptovský Mikuláš	Pracovisko Liptovský Hrádok
16	Lučenec	Pracovisko Poltár Pracovisko Fiľakovo
17	Malacky	
18	Martin	Pracovisko Turčianske Teplice Pracovisko Vrútky
19	Michalovce	Pracovisko Veľké Kapušany Pracovisko Sobrance
20	Námestovo	Pracovisko Tvrdosín Pracovisko Zákamenné
21	Nitra	Pracovisko Zlaté Moravce

		Pracovisko Vrábľa
22	Nové Mesto nad Váhom	Pracovisko Myjava
		Pracovisko Stará Turá
23	Nové Zámky	Pracovisko Šaľa
		Pracovisko Šurany
		Pracovisko Štúrovo
24	Partizánske	Pracovisko Bánovce nad Bebravou
25	Pezinok	Pracovisko Senec
26	Piešťany	Pracovisko Hlohovec
27	Poprad	Pracovisko Levoča
28	Považská Bystrica	Pracovisko Púchov
29	Prešov (pracovisko Slovenská 87)	Pracovisko Sabinov
		Pracovisko Lipany
30	Prievidza	Pracovisko Handlová
		Pracovisko Nováky
31	Revúca	Pracovisko Tornaľa
32	Rimavská Sobota	Pracovisko Bátka
		Pracovisko Hnúšťa
		Pracovisko Hajnáčka
33	Rožňava	Pracovisko Dobšiná
		Pracovisko Plešivec
34	Ružomberok	
35	Senica	Pracovisko Šaštín Stráže
		Pracovisko Holíč
		Pracovisko Skalica
36	Spišská Nová Ves	Pracovisko Krompachy
		Pracovisko Gelnica
37	Stará Ľubovňa	Pracovisko Podolíne
38	Stropkov	Pracovisko Medzilaborce
39	Topoľčany	
40	Trebišov	Pracovisko Sečovce
		Pracovisko Kráľovský Chlmec
		Pracovisko Streda nad Bodrogom
		Pracovisko Čierna nad Tisou
41	Trenčín	Pracovisko Dubnica nad Váhom
		Pracovisko Ilava
42	Trnava	
43	Veľký Krtíš	Pracovisko Vinica
44	Vranov nad Topľou	Pracovisko Hanušovce nad Topľou
45	Zvolen	Pracovisko Detva
		Pracovisko Krupina
46	Žilina	Pracovisko Kysucké Nové Mesto
		Pracovisko Bytča
		Pracovisko Rajec

2 ČINNOSTI ORGANIZÁCIE A ICH NÁKLADY

2.1 SLUŽBY ZAMESTNANOSTI

2.1.1 Aktívne opatrenia na trhu práce

Sprostredkovanie zamestnania (§ 32 ods.11 písm. d)

Náhrada časti cestovných výdavkov, ktoré súvisia s absolvovaním vstupného pohovoru, alebo výberového konania u zamestnávateľa, alebo s účasťou na skupinovom sprostredkovaní zamestnania, ktoré organizuje ústredie alebo úrad na území SR pre zamestnávateľa, alebo pre zamestnávateľa z členského štátu EÚ (§ 32 ods. 11 písm. d).

V roku 2023 bolo na tento nástroj zaradených 683 uchádzačov o zamestnanie (ďalej len „UoZ“), čo je o 110 UoZ viac ako v roku 2022. Vyčerpaných finančných prostriedkov bolo 8 825 €, čo je o 2 763 € viac ako v roku 2022.

Informačné a poradenské služby (§ 42) Informačné a poradenské služby pri voľbe povolania (§ 42 ods. 2 písm. a)

Hlavným zámerom skupinových a individuálnych stretnutí realizovaných v rámci informačných a poradenských služieb pri voľbe povolania (ďalej len „preventívne poradenstvo“) bolo pomôcť žiakovi a jeho rodičovi pri výbere vhodného štúdia alebo zamestnania, aby sa v budúcnosti predišlo ich prípadnému zaradeniu do evidencie UoZ. Obsahovo bolo preventívne poradenstvo pri voľbe povolania pre žiakov základných škôl (ďalej len „ZŠ“) zamerané najmä na oboznámenie sa žiakov s charakteristikou povolania, na identifikáciu predpokladov a požiadaviek na výkon určitého povolania a na poskytovanie informácií o výbere typu strednej školy (ďalej len „SŠ“) a možnostiach ďalšieho štúdia. Žiaci SŠ boli oboznámení s regionálnym trhom práce (ďalej len „TP“), preferovanými profesiami, mierou nezamestnanosti, počtom

absolventov jednotlivých škôl vedených v evidencii UoZ a so spôsobmi vhodnej komunikácie s potenciálnym zamestnávateľom.

Preventívne poradenstvo pri voľbe povolania bolo v roku 2023 poskytnuté pre 16 923 žiakov. Z toho bolo 4 901 žiakov ZŠ (28,96 %) a 12 022 žiakov SŠ (71,04 %). Tieto služby boli poskytnuté pre 388 škôl, z toho bolo 148 ZŠ a 239 SŠ. Preventívne poradenstvo pri voľbe povolania bolo poskytované v priestoroch ZŠ a SŠ a taktiež dištančne.

Burzy informácií

V rámci preventívneho poradenstva boli v roku 2023 organizované burzy informácií pre žiakov ZŠ. Ich hlavným cieľom bolo najmä zvýšenie záujmu žiakov ZŠ o remeselné druhy povolania a súčasne riešenie problému s ich nedostatkom na TP. Zrealizovaných bolo 29 búrz informácií, ktoré zorganizovalo celkovo 28 úradov. Búrz informácií sa v roku 2023 zúčastnilo celkovo 262 ZŠ a prezentovalo sa na nich 395 SŠ a 143 zamestnávateľov.

Odborné poradenské služby (§ 43)

Úrad môže zabezpečiť UoZ a záujemcom o zamestnanie (ďalej len „ZoZ“) odborné poradenské služby (ďalej len „OPS“). OPS v zmysle § 43 sú služby zamerané na ovplyvňovanie rozhodovania a správania sa UoZ, vytváranie súladu medzi osobnostnými predpokladmi UoZ a požiadavkami na vykonávanie určitého zamestnania, sociálnu a pracovnú adaptáciu UoZ. Sú zamerané na poskytovanie individualizovanej poradenskej podpory pre UoZ, resp. ZoZ využívaním moderných metód kariérneho poradenstva. Tieto posilňujú motiváciu, ovplyvňujú postoje a rozvíjajú zručnosti pri riadení vlastnej kariéry UoZ. OPS sú realizované ako projektové alebo neprojektové služby. Medzi najčastejšie využívané formy neprojektových služieb

patrí predovšetkým opakovaná skupinová poradenská aktivita a vypracovanie individuálneho akčného plánu s opakovanými stretnutiami.

V roku 2023 bolo v rámci § 43 poskytnutých klientom celkovo 33 920 OPS. Dominovala medzi nimi predovšetkým individuálna forma OPS. V roku 2023 boli OPS v rámci § 43 poskytnuté pre 11 618 klientov, z toho bolo 11 435 UoZ a 183 ZoZ. Z celkového počtu klientov, ktorým boli v roku 2023 poskytnuté OPS v rámci § 43, bolo 6 852 žien (58,98 %) a 4 766 mužov (41,02 %). Najviac OPS v rámci § 43 bolo poskytnutých klientom vo veku od 30 do 49 rokov – 5 348 osôb (46,03 %). Z hľadiska vzdelania najvyšší podiel (28,75 %) tvorili klienti s úplným stredným odborným vzdelaním v počte 3 340 osôb. Pokiaľ ide o štruktúru UoZ podľa dĺžky trvania ich evidencie, tak medzi UoZ, ktorým boli poskytnuté OPS, dominovala skupina dlhodobu evidovaných UoZ (6 093, t. j. 53,28 %), pričom prevládali UoZ s dĺžkou evidencie nad 24 mesiacov (3 727 UoZ, t. j. 32,59 %). OPS boli poskytované predovšetkým znevýhodneným UoZ. Až 10 489 UoZ malo aspoň jedno znevýhodnenie, čo predstavuje až 91,73 % z celkového počtu UoZ, ktorým boli poskytnuté neprojektové OPS. Spomedzi nich boli najčastejšie zastúpení znevýhodnení UoZ, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie (7 264 UoZ – 63,52 %). Finančné prostriedky na náhradu cestovných výdavkov a výdavkov na ubytovanie a stravné pre UoZ, ktorí sa zúčastnili OPS, boli v roku 2023 vynaložené vo výške 120 609,17 €.

Vzdelávanie a príprava pre TP zamestnanca (§ 47)

Vzdelávanie a príprava pre TP zamestnanca/ov (ďalej len „VzPrTP“)

vykonáva zamestnávateľ v záujme ich ďalšieho pracovného uplatnenia a s cieľom zvýšiť ich vzdelanostnú úroveň, pracovný potenciál a adaptabilitu na TP. Úrad môže zamestnávateľovi poskytnúť príspevok na VzPrTP zamestnancov, ak sa zaviazal, že po skončení VzPrTP bude týchto zamestnancov zamestnávať najmenej počas 12 mesiacov alebo VzPrTP uskutoční ako súčasť opatrení, ktoré umožňujú predísť, alebo obmedziť hromadné prepúšťanie. Úrad môže poskytnúť príspevok na VzPrTP zamestnancov najviac do výšky 70 % oprávnených nákladov na VzPrTP zamestnancov.

V roku 2023 nebola uzatvorená žiadna dohoda na VzPrTP zamestnancov a nebol poskytnutý žiadny príspevok na VzPrTP zamestnancov, z dôvodu pozastavenia uzatvárania dohôd o poskytnutí príspevku na všetky príspevky, na ktorých poskytnutie nie je právny nárok.

Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť (§ 49)

Príspevok môže úrad poskytnúť UoZ, ktorý splní podmienky stanovené zákonom č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o službách zamestnanosti“). Z hľadiska podpory vytvárania pracovných miest, nástroj napomáha vstupe UoZ na otvorený TP ako samostatne zárobkovo činných osôb (ďalej len „SZČO“), ktorí budú prevádzkovať živnosť v zmysle zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (ďalej len „živnostenský zákon“) v znení neskorších predpisov alebo vykonávať poľnohospodársku výrobu vrátane hospodárenia v lesoch podľa § 12a až 12e zákona č. 105/1990 Zb. o súkromnom podnikaní občanov v znení neskorších predpisov. Príspevok má fakultatívny charakter, tzn. na daný príspevok nie je právny nárok. Prijemca

tohto príspevku je povinný na vytvorenom pracovnom mieste prevádzkovať samostatnú zárobkovú činnosť (ďalej len „SZČ“) nepretržite najmenej 2 roky. Príspevok je poskytovaný v 2 platbách.

V roku 2023 nebol týmto aktívnym opatrením na TP (ďalej len „AOTP“) podporený žiaden UoZ.

V roku 2023 skončilo účasť na tomto AOTP 119 klientov, ktorí boli na nástroj zaradení v predošlom roku, pričom sa z tohto počtu do evidencie UoZ vrátili do 3 mesiacov 2 klienti a do 6 mesiacov 4 klienti.

Príspevok na SZČ bol v roku 2023 poskytovaný UoZ v rámci národného projektu (ďalej len „NP“) Chyť sa svojej šance, Opatrenie č. 1 - Podpora SZČO vo výške 5 600 €.

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie (§ 50)

Príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného UoZ (ďalej len „ZUoZ“) sa môže poskytnúť zamestnávateľovi, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijme ZUoZ, vedeného v evidencii UoZ najmenej 3 mesiace do pracovného pomeru, ak je pracovný pomer dohodnutý najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času. Je určený na úhradu časti celkovej ceny práce (ďalej len „CCP“) zamestnanca prijatého z evidencie UoZ na vytvorené pracovné miesto.

Mesačná výška príspevku je v okresoch s priemerným podielom disponibilných uchádzačov o zamestnanie na obyvateľstve v produktívnom veku:

- a) nižším alebo rovnakým ako je celoslovenský priemer v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, 30 % z CCP zamestnanca, najviac 30 % z CCP podľa § 49 ods. 4 vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za prvý až tretí štvrtrok kalendárneho roka, ktorý

predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje,

- b) vyšším ako je celoslovenský priemer v kalendárnom roku, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa príspevok poskytuje, 40 % z celkovej ceny práce zamestnanca, najviac 40 % z CCP.

Mesačná výška príspevku poskytovaného na podporu zamestnávania ZUoZ podľa § 8 ods. 1 písm. b) až d) alebo uchádzača o zamestnanie, ktorý je občanom mladším ako 30 rokov, je 80 % z CCP zamestnanca, najviac 60 % z CCP.

Príspevok sa poskytuje najdlhšie počas 9 kalendárnych mesiacov a na ZUoZ podľa § 8 ods. 1 písm. b) až d) zákona o službách zamestnanosti alebo uchádzača o zamestnanie, ktorý je občanom mladším ako 30 rokov 12 kalendárnych mesiacov. Zamestnávateľ je povinný zachovať vytvorené pracovné miesto, na ktoré mu bol poskytnutý príspevok, najmenej v rozsahu zodpovedajúcom polovici dohodnutého obdobia poskytovania príspevku.

V roku 2023 nebol týmto príspevkom podporený žiaden zamestnávateľ, z dôvodu pozastavenia uzatvárania dohôd o poskytnutí príspevku na všetky príspevky, na ktorých poskytnutie nie je právny nárok.

Príspevok na vykonávanie absolventskej praxe (§ 51)

Cieľom absolventskej praxe je získavanie odborných zručností a praktických skúseností u zamestnávateľa, ktoré zodpovedajú dosiahnutému stupňu vzdelania absolventa školy, ako i získavanie a prehľbovanie odborných zručností alebo praktických skúseností, ktoré rozšíria možnosti absolventov škôl pri uplatnení na TP, čím sa priamo pôsobí na zvyšovanie zamestnateľnosti UoZ. Absolventská prax prispieva absolventom škôl k hľadaniu si práce vo svojej profesii. Umožňuje im získať prvý kontakt s praxou pri získavaní

potrebných zručností. V roku 2023 sa absolventská prax nerealizovala z dôvodu pozastavenia uzatvárania dohôd o poskytnutí príspevku na všetky príspevky, na ktorých poskytnutie nie je právny nárok.

Príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (§ 52)

Aktivačná činnosť formou menších obecných služieb pre obec, alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj (ďalej len „aktivačná činnosť“) je podpora udržiavania pracovných návykov dlhodobo nezamestnaného občana, ktorý je poberateľom dávky v HN a príspevkov k dávke v HN. Aktivačnú činnosť dlhodobo nezamestnaný občan vykonáva nepretržite najviac počas 6 kalendárnych mesiacov, v rozsahu najviac 20 hodín týždenne. Okrem týždňa, v ktorom sa aktivačná činnosť začala s možnosťou jej opakovaného vykonávania, najviac počas ďalších 12 kalendárnych mesiacov. Úrad poskytuje obci alebo samosprávnemu kraju príspevok, ktorý možno použiť na úhradu časti nákladov na osobné ochranné pracovné prostriedky, úrazové poistenie dlhodobo nezamestnaných občanov, časti nákladov na pracovné náradie a časti ďalších nákladov, ktoré súvisia s vykonávaním aktivačnej činnosti a na úhradu časti CCP zamestnanca, ktorý organizuje aktivačnú činnosť. Novelou zákona o službách zamestnanosti účinnou od 1.1.2023 na tento príspevok nie je právny nárok.

V roku 2023 bolo na aktivačnú činnosť umiestnených v rámci § 52 celkom 56 UoZ, čo je o 687 UoZ menej ako v roku 2022, avšak v rámci NP Podpora zamestnanosti (podľa § 54) bolo zaradených 2 112 UoZ (v roku 2022 to bolo 3 478 UoZ). Spolu na § 52 a na projekt bolo do aktivačnej činnosti zapojených 2 168 UoZ, čo za hodnotený rok 2023 je v porovnaní

s predchádzajúcim rokom 2022 o 2 053 UoZ menej.

Čerpanie finančných prostriedkov v roku 2023 v rámci § 52 bolo vo výške 260 951 € (v roku 2022 to bolo 96 009 €). V rámci NP Podpora zamestnanosti podľa § 54 bolo v roku 2023 čerpanie vo výške 1 063 615 € (v roku 2022 vo výške 1 713 170 €). Spolu za § 52 a projekt podľa § 54 bolo čerpaných 1 324 566 €, čo je o 484 613 menej ako v roku 2022.

Príspevok na dochádzku za prácou (§ 53)

Príspevok sa poskytuje mesačne na úhradu časti cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu alebo z miesta prechodného pobytu zamestnanca do miesta výkonu zamestnania uvedeného v pracovnej zmluve a späť. Na príspevok je právny nárok.

V roku 2023 poberalo príspevok 20 666 osôb, čo je o 2 853 osôb viac ako v predchádzajúcom roku. Celková suma poskytnutých finančných prostriedkov bola 7 623 137 €, čo je o 2 968 941 € viac ako v roku 2022.

Príspevok na podporu mobility za prácou (§ 53a)

Príspevok na podporu mobility za prácou sa poskytuje na úhradu časti výdavkov na bývanie súvisiacich so zmenou pobytu v súvislosti so získaním zamestnania najmenej na šesť mesiacov zamestnancovi, ktorý bol UoZ vedeným v evidencii UoZ najmenej 3 mesiace a ktorý bol vyradený z evidencie UoZ z dôvodu podľa § 36 ods. 1 písm. a), ak o príspevok písomne požiada najneskôr do 3 mesiacov odo dňa vyradenia z evidencie UoZ. Na príspevok je právny nárok.

V roku 2023 bol príspevok poskytnutý 239 osobám, čo je o 88 osôb viac ako v predchádzajúcom roku. Celková suma poskytnutých príspevkov bola 432 335 €, čo je o 193 029 € viac ako v roku 2022.

Príspevok na dopravu do zamestnania (§ 53b)

Príspevok na dopravu do zamestnania môže úrad poskytnúť zamestnávateľovi na základe uzatvorenej dohody, ak zamestnávateľ zabezpečuje každodenne dopravu zamestnancov do zamestnania a späť z dôvodu, že hromadnými dopravnými prostriedkami nie je doprava preukázateľne vykonávaná vôbec, alebo v rozsahu zodpovedajúcom potrebám zamestnávateľa.

V roku 2023 nebol podporený žiaden zamestnávateľ, z dôvodu pozastavenia uzatvárania dohôd o poskytnutí príspevku na príspevky, na ktorých poskytnutie nie je právny nárok.

Príspevok na vytvorenie nového pracovného miesta (§ 53d)

Za AOTP sa považuje aj investičná pomoc na podporu počiatočnej investície formou príspevku na vytvorené nové pracovné miesta (ďalej len „príspevok“), na ktorú bolo vydané rozhodnutie o poskytnutí investičnej pomoci podľa osobitného predpisu. Príspevkom sú za podmienok ustanovených osobitným predpisom podporované oprávnené mzdové náklady, ktorých vynaloženie zamestnávateľ preukáže pri podaní ročnej správy o priebehu realizácie investičného zámeru. Príspevok poskytuje ministerstvo prostredníctvom ústredia na základe zmluvy o poskytnutí príspevku na vytvorené nové pracovného miesta uzatvorenej so zamestnávateľom.

V roku 2023 bol príspevok vyplatený prijímateľom investičnej pomoci v celkovom objeme 2,66 mil. €, pričom investičná pomoc bola poskytnutá 8 oprávneným investorom. Z toho 2 investorom v Banskobystrickom samosprávnom kraji, 2 investorom v Prešovskom samosprávnom kraji, 2 investorom v Košickom samosprávnom

kraji, 1 investorovi v Trenčianskom samosprávnom kraji a 1 investorovi v Žilinskom samosprávnom kraji. Z celkovej výšky 2,66 mil. € regionálnej investičnej pomoci investorom bolo v roku 2023 vo forme príspevku na vytvorenie nového pracovného miesta podporených 216 pracovných miest udržaných 1 rok a 150 pracovných miest udržaných 2 roky. Porovnaním rokov 2022 a 2023 sa poskytnutá investičná pomoc vo forme príspevku na vytvorenie nového pracovného miesta v roku 2023 zvýšila o 1,06 mil. €, čo predstavuje nárast poskytnutia investičnej pomoci oproti roku 2022 o 60,15 % z celkovej výšky príspevku na nové vytvorené pracovné miesto vyplatené v roku 2023.

V rámci realizácie schválených investičných zámerov prijímateľov investičnej pomoci bol tento príspevok poskytovaný výlučne na vytváranie nových pracovných miest. Prijímcovia investičnej pomoci sú povinní vytvoriť a udržať nové pracovné miesta minimálne po dobu 5 rokov.

V roku 2023 Vláda SR schválila poskytnutie investičnej pomoci, ktorá sa bude poskytovať aj v roku 2024 pre 11 spoločností. Spoločnostiam bola schválená investičná pomoc vo forme úľavy na dani z príjmu, dotácie na obstaraný dlhodobý hmotný a nehmotný majetok, pričom spoločnosti majú vytvoriť spolu 1 622 nových pracovných miest.

Umiestňovací príspevok (§ 19a zákona o sociálnej ekonomike)

S účinnosťou od 1.1.2023 boli zrušené umiestňovacie príspevky integračnému podniku podľa § 53f zákona o službách zamestnanosti a boli nahradené príspevkom pod názvom umiestňovací príspevok podľa § 19a zákona o sociálnej ekonomike. Umiestňovací príspevok poskytne úrad integračnému podniku, ktorý skončí dohodou pracovný pomer najneskôr do dvoch rokov od vzniku

pracovného pomeru so zamestnancom, ktorý bol znevýhodnenou osobou v zmysle § 2 ods. 5 zákona o sociálnej ekonomike a ktorému najneskôr do jedného mesiaca odo dňa skončenia pracovného pomeru v integračnom podniku vznikol pracovný pomer u zamestnávateľa, ktorý nie je integračným podnikom, závislou osobou integračného podniku, ani chránenou dielňou. Ak pracovný pomer u tohto zamestnávateľa je dohodnutý najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času, integračný podnik je povinný preukázať dohodnutý rozsah týždenného pracovného času.

Na tento príspevok je právny nárok po splnení všetkých zákonom stanovených podmienok.

Napriek tejto skutočnosti o umiestňovací príspevok nie je zo strany integračných podnikov záujem, čo dokresľujú aj štatistické údaje. V roku 2023 bolo podporených len 13 osôb, čo je síce o 8 osôb viac ako v roku 2022 na § 53f, no aj tak ide o zanedbateľný počet. Celková čerpaná suma za rok 2023 na § 19a bola len 6 680 € a na § 53f 4 769 €, čo spolu predstavuje 11 448 €. Je to no 7 325 € menej ako v roku 2022 na § 53f.

Vyrovňavací príspevok (§ 19b zákona o sociálnej ekonomike)

S účinnosťou od 1.1.2023 boli zrušené vyrovnávacie príspevky integračnému podniku podľa § 53g zákona o službách zamestnanosti. Nahradené boli príspevkom podľa § 19b zákona o sociálnej ekonomike s názvom vyrovnávací príspevok. Vyrovnávací príspevok poskytne úrad integračnému podniku na základe uzatvorenej písomnej dohody na mzdové náklady spojené so zamestnávaním znevýhodnených osôb alebo zraniteľných osôb v zmysle zákona o sociálnej ekonomike, na dodatočné náklady spojené so zamestnávaním osôb, ktoré sú znevýhodnenými osobami z dôvodu

spočívajúcim v ich zdravotnom stave a náklady vynaložené na pomoc zamestnaným znevýhodneným osobám (asistencia, mentorovanie). Na tento príspevok je právny nárok po splnení všetkých zákonom stanovených podmienok.

V roku 2023 bol vyrovnávací príspevok poskytnutý 604 integračným podnikom, čo je v porovnaní s rokom 2022 o 39 podnikov viac.

V roku 2023 bolo finančne podporovaných celkom 9 283 znevýhodnených a zraniteľných osôb zamestnaných v integračných podnikoch. V tomto počte sú zarátane osoby, na ktoré sa vyplácali príspevky z dohôd uzatvorených ešte v roku 2022 podľa § 53g zákona o službách zamestnanosti (3 908 zamestnancov) a 5 375 zamestnancov podporovaných už v rámci nového § 19b zákona o sociálnej ekonomike.

Za hodnotený rok 2023 bolo na § 19b zaradených 5 802 klientov. Oproti roku 2022 to predstavuje nárast počtu zaradených osôb o 890. Rastúci trend sa prejavil aj vo vyššej čerpanej sume finančných prostriedkov, ktorá v roku 2023 predstavovala čiastku 40 905 233 € (spolu na § 53g aj § 19b), čo je v porovnaní s rokom 2022 o 7 910 250 € viac.

Projekty a programy (§ 54)

Za AOTP sú považované aj:

- národné projekty, ktoré schvaľuje ministerstvo a realizuje ústredie alebo úrad,
- projekty na zlepšenie postavenia UoZ na TP, ktoré schvaľuje ministerstvo a realizuje ústredie,
- projekty na zlepšenie postavenia UoZ na TP, ktoré schvaľuje ústredie a realizuje úrad,
- projekty na zlepšenie postavenia UoZ alebo ZoZ na TP, ktoré schvaľuje ministerstvo alebo ústredie a realizuje

úrad alebo právnická osoba, alebo fyzická osoba,

- projekty na podporu udržania pracovných miest vrátane pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje SZČ, a na podporu udržania zamestnancov v zamestnaní v súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránením ich následkov, ktoré schvaľuje ministerstvo alebo ústredie po schválení podmienok Vládou SR a realizuje ústredie alebo úrad,
- pilotné projekty na overenie nových AOTP, ktoré schvaľuje ministerstvo a realizuje ústredie,
- pilotné projekty alebo pilotné programy na podporu rozvoja regionálnej alebo miestnej zamestnanosti, ktoré schvaľuje ústredie a realizuje úrad,
- projekty a programy na odporu opätovného začlenenia a udržania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie, ktorý bol členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi, na TP,
- projekty a programy na zlepšenie postavenia fyzických osôb na TP prostredníctvom komplexného prístupu pri poskytovaní nástrojov a služieb podporujúcich ich uplatnenie sa na TP, zlepšenie ich zamestnateľnosti a zvýšenie a udržanie ich zamestnanosti, ktoré schvaľuje ministerstvo,
- projekty a programy na podporu integrácie štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorý je žiadateľom o azyl, ktorému bol udelený azyl, ktorému bola poskytnutá doplnková ochrana alebo ktorému sa poskytlo dočasné útočisko, s cieľom uľahčiť jeho sociálne začlenenie a integráciu na TP poskytovaním nástrojov a služieb podporujúcich zlepšenie jeho

zamestnateľnosti a uplatnenia sa na TP, ktoré realizuje ústredie alebo úrad.

Projekty a programy sú financované zo zdrojov ESF a spolufinancované zo ŠR SR, alebo sú financované zo ŠR SR, alebo z iných zdrojov.

Centrálné schvaľované projekty

V roku 2023 neboli vypracované a predložené na schválenie žiadne regionálne alebo pilotné projekty podľa § 54 ods. 1 písm. c, d, g a neboli ani vytvorené žiadne nové finančné záväzky (poskytnutá štátna alebo minimálna pomoc).

Uskutočňovalo sa len dočerpanie finančných prostriedkov na vzdelávacie projekty automobiliek, ktoré boli zakontrahované v predchádzajúcich rokoch.

NP Aktivácia ZUoZ

NP sa realizoval od 14.9.2022 a skončil 31.12.2023. Realizoval sa na celom území SR, mimo BSK. Hlavnou aktivitou bola podpora zamestnateľnosti a zamestnanosti ZUoZ formou poskytovania poradenstva, zaškolenia, aktivácie u zamestnávateľa a následného umiestnenia ZUoZ na vytvorenom pracovnom mieste. Cieľovou skupinou boli ZUoZ podľa § 8 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti.

Projekt mal 3 opatrenia:

- Poskytovanie odborných poradenských služieb ZUoZ,
- Aktivácia a zaškolenie ZUoZ,
- Podpora vytvorenia pracovného miesta pre ZUoZ.

Opatrenie č. 1

Cieľom tohto opatrenia bolo poskytovanie odborných poradenských služieb pre ZUoZ zacielených na rozvoj interpersonálnych zručností potrebných pre efektívne fungovanie v pracovnom prostredí a na zvýšenie motivácie ZUoZ začleniť sa do pracovného procesu, a to aj prostredníctvom zaradenia sa do

niektorého z ostatných opatrení tohto projektu. Zaradenie do opatrenia č. 1 tohto projektu bolo podmienkou na zaradenie ZUoZ do ostatných opatrení projektu. Poskytovanie poradenských služieb pozostávalo celkovo z troch skupinových stretnutí v rozsahu maximálne 15 hodín.

Od 1.1.2023 do 31.12.2023 bol poradenský program poskytnutý 7 169 ZUoZ. Za celé obdobie realizácie projektu (september 2022 – december 2023) bol poradenský program poskytnutý 9 998 ZUoZ.

Po splnení stanovených podmienok mohol ZUoZ získať paušálny príspevok na úhradu časti výdavkov súvisiacich s účasťou na poradenskom programe vo výške 7,93 € za každý jeden deň účasti. V roku 2023 bolo v rámci realizácie projektu na paušálny príspevok vyplatených 172 961,22 €.

Opatrenie č. 2

Cieľom tohto opatrenia bolo zvýšiť zamestnanosť a zamestnateľnosť a znížiť nezamestnanosť s osobitným dôrazom na ZUoZ, nízko kvalifikovaných, starších a zdravotne postihnutých osôb. Opatrenie č. 2 pomáhalo k získavaniu nových a rozširovaniu existujúcich zručností znevýhodneným uchádzačom o zamestnanie, ktorí boli zapojení do projektu, čím sa prispelo k zvýšeniu ich zamestnateľnosti a zvýšila sa ich šanca pre uplatnenie sa na TP. Medzi zamestnávateľom a ZUoZ, ktorý u zamestnávateľa vykonával aktiváciu a zaškolenie, nebol pracovnoprávny vzťah, aktivácia u zamestnávateľa sa vykonávala na základe uzatvorenej písomnej Dohody medzi ZUoZ a úradom a medzi úradom a zamestnávateľom. Finančný príspevok sa poskytoval ZUoZ po dobu minimálne troch mesiacov, max. 5 mesiacov vo výške životného minima, určený bol na úhradu nevyhnutných osobných výdavkov spojených s vykonávaním aktivácie u zamestnávateľa. Finančný príspevok zamestnávateľovi na úhradu časti nákladov,

ktoré súviseli s vykonávaním aktivácie, sa poskytoval mesačne, najviac vo výške 4 % z celkovej ceny práce na jedného aktivovaného ZUoZ, a príspevok na úhradu časti celkovej ceny práce zamestnanca – koordinátora sa poskytoval mesačne, najviac vo výške 3 % z celkovej ceny práce na jedného ZUoZ vykonávajúceho aktiváciu. V roku 2023 bolo do projektu v rámci opatrenia č. 2 zaradených 4 707 znevýhodnených UoZ a finančné prostriedky boli čerpané vo výške 7 597 992,02 €.

V rámci opatrenia č. 2 Aktivácia a zaškolenie ZUoZ sa mohla realizovať aj nepovinná aktivita Zaškolenie ZUoZ. Účelom zaškolenia bolo poskytnúť ZUoZ možnosť nadobudnúť praktické skúsenosti a zručnosti potrebné pre zapojenie sa do výkonu príslušnej pracovnej činnosti. Zaškolenie, ktoré zamestnávateľ mohol pre ZUoZ zabezpečiť, malo pomôcť ZUoZ osvojiť si pracovné postupy v súlade s požiadavkami a potrebami konkrétneho zamestnávateľa. Zamestnávateľ mohol zabezpečiť zaškolenie ZUoZ v období prvých 3 mesiacov aktivácie v rozsahu minimálne 25 hodín. Na zabezpečenie zaškolenia ZUoZ sa poskytoval paušálny príspevok vo výške 150 €, ktorý sa uhrádzal jednorazovo po absolvovaní zaškolenia.

Opatrenie č. 3

Cieľom opatrenia bolo poskytovanie finančného príspevku zamestnávateľovi na podporu zamestnávania ZUoZ, ktorý na vytvorené pracovné miesto prijal do pracovného pomeru ZUoZ podľa § 8 ods.1 zákona o službách zamestnanosti, ak pracovný pomer je dohodnutý na dobu určitú/neurčitú a najmenej v rozsahu polovice ustanoveného týždenného pracovného času. Jednou z podmienok poskytnutia príspevku je predchádzajúca účasť ZUoZ na opatrení č. 1.

Finančný príspevok sa poskytoval mesačne vo výške 80 % minimálnej CCP

zamestnanca pri plnom pracovnom úväzku zamestnanca. Pracovné miesto bolo podporované počas 6 mesiacov. Po 6 mesiacoch podporovania pracovného miesta bol zamestnávateľ povinný udržať pracovné miesto ďalšie 3 mesiace a bol mu (vopred) vyplatený jednorazový príspevok vo výške 20 % minimálnej CCP pri plnom pracovnom úväzku zamestnanca.

Do konca roka 2023 bolo zaradených 1 059 znevýhodnených UoZ a finančné prostriedky boli čerpané vo výške 6 066 020 €.

NP Cesta na TP 3

Cieľom NP Cesta na TP 3 bolo zlepšenie postavenia UoZ na TP, zvýšenie zamestnateľnosti ako aj zamestnanosti UoZ a znevýhodnených UoZ podporou vytvárania pracovných miest, zníženie nezamestnanosti, osobitne dlhodobej nezamestnanosti, podpora rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti v najmenej rozvinutých okresoch s vysokou mierou evidovanej nezamestnanosti.

V rámci projektu bolo možné poskytnúť finančný príspevok v najmenej rozvinutých okresoch nasledovne: Banskobystrický kraj - okresy Lučenec, Rimavská Sobota, Poltár, Revúca, Košický kraj - okresy Rožňava, Sobrance, Trebišov, Gelnica, Košice-okolie, Michalovce Prešovský kraj - okresy Kežmarok, Sabinov, Svidník, Vranov nad Topľou, Bardejov, Medzilaborce, Snina, Levoča, Stropkov.

Začiatok realizácie NP bol v novembri 2019, v roku 2023 bol ukončený. V rámci NP Cesta na TP 3 sa realizovali 3 opatrenia:

- Podpora vytvárania pracovných miest pre UoZ,
- Podpora vytvárania pracovných miest u verejných zamestnávateľov,
- Poskytovanie finančného príspevku na dochádzanie za prácou.

Opatrenie č. 1

Uzatváranie dohôd bolo skončené v roku 2021.

Opatrenie č. 2

V rámci opatrenia išlo o poskytovanie finančného príspevku verejnému zamestnávateľovi na podporu vytvorenia pracovného miesta, počas 3 až 9 mesiacov pri uzatvorení pracovného pomeru na dobu určitú a dobu 3 až 12 mesiacov pri uzatvorení pracovného pomeru na dobu neurčitú. Za vytvorenie pracovného miesta sa považuje uzatvorenie pracovného pomeru minimálne na dobu 3 mesiace. V roku 2023 bolo do tejto aktivity zaradených 310 UoZ, čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 1 423 128 €.

Opatrenie č. 3

V rámci tohto opatrenia bol poskytovaný finančný príspevok na úhradu časti cestovných výdavkov na dochádzanie za prácou žiadateľovi, ktorý bol UoZ/ZUoZ a bol vyradený z evidencie UoZ z dôvodu podľa § 36 ods. 1 písm. a) zákona o službách zamestnanosti, a ktorý dochádzal z miesta trvalého alebo prechodného pobytu do miesta výkonu zamestnania uvedeného v pracovnej zmluve. Príspevok sa poskytoval najviac po dobu 12 mesiacov. V roku 2023 bolo do tohto opatrenia zaradených 31 UoZ a čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 243 257 €.

NP Podpora integračných podnikov - 2

V roku 2023 sa realizoval NP Podpora integračných podnikov - 2. Finančný príspevok z tohto národného projektu bol poskytovaný na vyrovnávací príspevok integračnému podniku v zmysle § 19b zákona o sociálnej ekonomike na mzdové náklady spojené so zamestnávaním znevýhodnených osôb alebo zraniteľných osôb v zmysle zákona o sociálnej ekonomike, na dodatočné náklady spojené so zamestnávaním osôb, ktoré sú

znevýhodnenými osobami z dôvodu spočívajúcim v ich zdravotnom stave a na náklady vynaložené na pomoc zamestnaným znevýhodneným osobám (asistencia, mentorovanie a pod.)

Celkové oprávnené výdavky na realizáciu aktivít projektu predstavovali sumu 29 999 996 €. Všetky rozpočtované finančné prostriedky na tento národný projekt boli použité. Vyrovňavacie príspevky integračným podnikom boli poskytnuté na 5 388 znevýhodnených a zraniteľných zamestnancov týchto podnikov.

NP Investičná pomoc pre sociálne podniky - nenávratná zložka

Realizácia tohto NP sa začala v marci 2020 a skončila v novembri 2023. Cieľom bola podpora registrovaných sociálnych podnikov (ďalej len „RSP“) formou poskytnutia nenávratného finančného príspevku (ďalej len „NFP“) v synergii s návratnou pomocou formou finančného nástroja alebo inej formy návratného financovania (v súlade s ustanovením § 17 ods. 3 zákona o sociálnej ekonomike), s cieľom zlepšiť prístup k zamestnaniu a posilniť zamestnanosť prostredníctvom podpory subjektov sociálnej ekonomiky vo väzbe na potreby trhu. Cieľovými skupinami NP bol zamestnávateľia (registrované sociálne podniky podľa § 11 zákona o sociálnej ekonomike), zamestnanci, UoZ a neaktívne osoby. Oprávneným žiadateľom bol v zmysle § 11 zákona o sociálnej ekonomike integračný podnik, sociálny podnik bývania a všeobecný registrovaný sociálny podnik. V rámci NP sa poskytovala investičná pomoc vo všetkých samosprávnych krajoch, okrem BSK.

Hlavnou aktivitou NP bola podpora subjektov sociálnej ekonomiky, s cieľom posilniť zamestnanosť prostredníctvom investičnej pomoci pre registrované sociálne podniky. Aktivita sa realizovala ako

AOTP podľa § 54 ods. 1 písm. a) zákona o službách zamestnanosti a zároveň prostredníctvom investičnej pomoci pre RSP podľa § 17 ods. 1 písm. d) a 25 ods. 4 zákona o sociálnej ekonomike - formou poskytnutia NFP. Podmienkou na získanie investičnej pomoci vo forme NFP podľa § 17 ods. 1 písm. d) zákona o sociálnej ekonomike bolo schválenie investičnej pomoci vo forme finančného nástroja podľa § 17 ods. 1 písm. a) alebo písm. b) zákona o sociálnej ekonomike vo výške najmenej 20 % z celkovej výšky nákladov schváleného investičného zámeru, alebo inej formy financovania, ktorá bola spojená s povinnosťou vrátiť poskytnuté finančné prostriedky vo výške najmenej 10 % z celkovej výšky nákladov investičného zámeru na ten istý účel použitia investičnej pomoci. Investičná pomoc formou NFP bola poskytovaná RSP prostredníctvom štyroch opatrení, ktoré boli rozdelené podľa typu užívateľa a prislúchajúcich pravidiel pre investičnú pomoc v zmysle Nariadenia Komisie (EÚ) č. 651/2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy o založení EÚ (vykonávané prostredníctvom Schémy štátnej pomoci na podporu podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky v znení aktuálnych dodatkov) alebo podľa pravidiel minimálnej pomoci (Schéma pomoci de minimis na podporu zamestnanosti č. 16/2014 v znení neskorších dodatkov), nasledovne:

Opatrenie č. 1

Investičná pomoc pre malé stredné podniky (ďalej len „MSP“) v zmysle článku 17 Nariadenia o skupinových výnimkách (okrem začínajúcich podnikov) - skončenie prijímania žiadostí o poskytnutie investičnej pomoci bolo 31.7.2021. V rámci toho opatrenia nebola v roku 2023 predložená žiadna žiadosť.

Opatrenie č. 2

Pomoc pre začínajúce podniky v zmysle článku 22 Nariadenia komisie (EÚ) č. 651/2014 - skončenie prijímania žiadostí o poskytnutie investičnej pomoci bolo 31.1.2022. V rámci toho opatrenia nebola v roku 2023 predložená žiadna žiadosť.

Opatrenie č. 3

Regionálna investičná pomoc v zmysle článku 14 Nariadenia komisie (EÚ) č. 651/2014 - skončenie prijímania žiadostí o poskytnutie investičnej pomoci bolo 31.7.2021. V rámci toho opatrenia nebola v roku 2023 predložená žiadna žiadosť.

Opatrenie č. 4

Pomoc pre RSP podľa pravidiel minimálnej pomoci v rámci schémy pomoci de minimis na podporu zamestnanosti č. 16/2014 v znení neskorších dodatkov - prijímanie žiadostí o poskytnutie investičnej pomoci bolo skončené 31.1.2022. V rámci toho opatrenia nebola v roku 2023 predložená žiadna žiadosť.

V rámci NP bola v roku 2023 čerpaná suma 4 225 496 €. Úhrada príspevkov bola skončená v októbri 2023. NP, ako taký, bol skončený v novembri 2023.

NP Individualizované poradenstvo pre ZUoZ

NP Individualizované poradenstvo pre ZUoZ bol poradenský program realizovaný projektovými odbornými poradcami, ktorý bol zameraný na podporu ZUoZ pri zvyšovaní ich konkurencieschopnosti na TP a zvyšovaní ich zamestnateľnosti prostredníctvom rozvoja tzv. mäkkých faktorov zamestnateľnosti, ktorými sú kompetencie pre integráciu na TP /zručnosti pre riadenie vlastnej kariéry. Poradenský proces pozostával z individuálnych a skupinových poradenských aktivít zameraných na posúdenie silných a slabých stránok ZUoZ, na identifikáciu bariér a vypracovanie

krokov potrebných pre priblíženie, resp. uplatnenie sa na TP. Do obsahu poradenských aktivít bolo v prípade potreby možné zahrnúť aj hodnotenie digitálnych zručností ZUoZ.

Od 1.1.2023 do 31.12.2023 bol poradenský program poskytnutý 12 002 ZUoZ. Realizácia tohto projektu bola skončená 31.12.2023. Za celé obdobie realizácie projektu (február 2022 až december 2023) bol poradenský program poskytnutý 19 541 ZUoZ.

Hodnotenie digitálnych zručností bolo poskytnuté 211 ZUoZ.

Po splnení stanovených podmienok mohol ZUoZ získať paušálny príspevok na úhradu časti výdavkov súvisiacich s účasťou na poradenskom programe vo výške 4,76 € za každý deň účasti. V roku 2023 bolo v rámci realizácie projektu na paušálny príspevok vyplatených 228 305,60 €.

NP Podpora zamestnanosti

Cieľom NP Podpora zamestnanosti bola podpora mobility pre občanov, ktorí boli UoZ a ktorí si našli zamestnanie a pre ZUoZ pre lepšiu príležitosť a podporu pri uplatnení sa na TP, ako i zvyšovanie zamestnateľnosti ZUoZ, podporu udržiavania pracovných návykov, aktivácii ZUoZ, podporu dobrovoľníckej činnosti a rozvoj miestnej a regionálnej zamestnanosti.

V hodnotenom období roku 2023 neboli v rámci tohto projektu poskytované žiadne príspevky, na ktorých poskytnutie nebol právny nárok, keďže poskytovanie takých príspevkov bolo pozastavené od apríla 2020 a doposiaľ nebolo toto obmedzenie oficiálne zrušené.

Projekt bol schválený na obdobie november 2019 až október 2023 s celkovým objemom rozpočtovaných finančných prostriedkov vo výške 25 mil. €. NP sa realizoval prostredníctvom dvoch hlavných aktivít:

Aktivita č. 1 - Podpora ZUoZ k uplatneniu sa na TP prostredníctvom poskytovania príspevkov určených na stimuláciu záujmu zamestnávateľov o zamestnávanie ZUoZ, a to:

- príspevok na podporu zamestnávania ZUoZ,
- príspevok na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti,
- príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj,
- príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby.

V rámci tejto aktivity projektu boli poskytnuté len:

- príspevky na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj, ktorý slúžil na úhradu časti nákladov, ktoré súvisia s vykonávaním menších obecných služieb pre obec, alebo menších služieb pre samosprávny kraj. V roku 2023 bolo v rámci uvedeného projektu zapojených 2 112 dlhodobo nezamestnaných UoZ, poberateľov dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke. Výška čerpaných finančných prostriedkov bola 1 063 615 €,
- príspevky na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby, na ktorú bolo zaradených 61 UoZ. Celkový príspevok bol čerpaný vo výške 165 720 €.

Aktivita č. 2 - Podpora pracovnej mobility prostredníctvom poskytovania troch typov príspevkov, a to:

- príspevok na dochádzku za prácou,
- príspevok na podporu mobility za prácou,
- príspevok na presťahovanie za prácou.

V rámci tejto aktivity projektu boli v roku 2023 poskytnuté príspevky nasledovne:

- Príspevok na dochádzku za prácou. Tento príspevok sa poskytoval mesačne

na úhradu časti cestovných výdavkov na dochádzku z miesta trvalého pobytu, alebo z miesta prechodného pobytu zamestnanca do miesta výkonu zamestnania uvedeného v pracovnej zmluve a späť.

V roku 2023 poberalo príspevok 644 osôb, čo je v porovnaní s rokom 2022 pokles o 1 937 osôb. Celková suma poskytnutých príspevkov bola 537 419 €, čo je v porovnaní s rokom 2022 pokles o 2 238 039 €.

- Príspevok na podporu mobility za prácou. Tento príspevok sa poskytoval na úhradu časti výdavkov na bývanie súvisiacich so zmenou pobytu v súvislosti so získaním zamestnania najmenej na šesť mesiacov zamestnancovi, ktorý bol UoZ vedeným v evidencii UoZ najmenej 3 mesiace a ktorý bol vyradený z evidencie UoZ z dôvodu podľa § 36 ods. 1 písm. a), ak o príspevok písomne požiada najneskôr do 3 mesiacov odo dňa vyradenia z evidencie UoZ.

V roku 2023 bol príspevok poskytnutý 4 osobám, čo je v porovnaní s rokom 2022 pokles o 34 osôb. Celková suma poskytnutých príspevkov bola 31 925 € čo je o 202 388 € menej ako v roku 2022.

- Príspevok na presťahovanie za prácou. Tento príspevok sa poskytoval v súvislosti so získaním zamestnania ako náhrada časti preukázaných výdavkov na presťahovanie a výdavkov súvisiacich so zmenou trvalého pobytu do nového trvalého pobytu na území SR.

V roku 2023 bol príspevok poskytnutý 3 osobám, čo je o 10 osôb menej ako v roku 2022. Celková suma poskytnutých príspevkov bola 54 879 €, teda o 79 571 € menej ako v roku 2022.

Podpora rekvalifikácie UoZ

Rekvalifikácia (REPAS+) je príprava UoZ na uplatnenie sa na TP s cieľom nadobudnutia odborných vedomostí a zručností

v rekvalifikačnom kurze. UoZ, ktorý mal problém uplatniť sa na TP si mohol zvoliť druh pracovnej činnosti, na ktorú sa chcel rekvalifikovať a poskytovateľa rekvalifikácie, ktorý rekvalifikáciu zrealizoval. Úrad uhrádzal UoZ 100 % nákladov na rekvalifikáciu (kurzovné) a príspevok na cestovné a travné pre UoZ vo výške 4,76 € za každý absolvovaný deň rekvalifikačného kurzu realizovaný prezenčnou formou.

V roku 2023 bolo na rekvalifikačné kurzy zaradených 4 454 UoZ. Z celkového počtu UoZ bolo 2 016 mužov (45,26 %) a 2438 žien (54,74 %). Z hľadiska veku tvorili najvyšší podiel UoZ vo veku od 30 do 49 rokov (51,08 %), v počte 2 275 UoZ. Z hľadiska vzdelania tvorili najvyšší podiel (42,61 %) UoZ s úplným stredným odborným vzdelaním, v počte 1 898 UoZ. Z celkového počtu 4 454 UoZ zaradených na rekvalifikačný kurz (REPAS+) bolo 67,51 % (3 007) znevýhodnených v zmysle § 8 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti, pričom najväčšou skupinou boli znevýhodnení UoZ, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie, v počte 1 831 UoZ (41,11 %).

Príspevky boli v roku 2023 poskytnuté pre 5 683 UoZ (z dohôd uzatvorených v roku 2022, ak v roku 2022 nedošlo k úhrade príspevku a z dohôd uzatvorených v roku 2023) v celkovej výške 4 850 879 €, z toho príspevky na kurzovné boli vo výške 4 345 776 € a príspevky na cestovné a stravné boli vo výške 505 103 €.

Podpora kľúčových kompetencií UoZ

V rámci kompetenčných kurzov (KOMPAS+) sa podporovali vybrané kľúčové kompetencie UoZ uplatniteľné na TP - komunikačné zručnosti (vrátane sociálnych kompetencií), osobnostný rozvoj (vrátane manažérskych a podnikateľských kompetencií), počítačové zručnosti

a jazykové zručnosti. S ohľadom na posilňovanie kľúčových kompetencií si UoZ mohol zvoliť kompetenčný kurz, o ktorý mal záujem a aj poskytovateľa kurzu, ktorý kompetenčný kurz zrealizoval. Úrad uhrádzal UoZ 100 % nákladov na kompetenčný kurz (kurzovné) a príspevok na cestovné a stravné pre UoZ vo výške 4,76 € za každý absolvovaný deň kompetenčného kurzu realizovaný prezenčnou formou.

V roku 2023 bolo na kompetenčné kurzy zaradených 1 171 UoZ. Z celkového počtu zaradených UoZ bolo 339 mužov (28,95 %) a 832 žien (71,05 %). Z hľadiska veku tvorili najvyšší podiel (60,55 %) UoZ vo veku od 30 do 49 rokov v počte 709. Z hľadiska vzdelania tvorili najpočetnejšiu skupinu UoZ s vysokoškolským vzdelaním (35,87%), v počte 420. Z celkového počtu 1 171 zaradených UoZ bolo 58,41 % (684) znevýhodnených v zmysle § 8 ods. 1 zákona o službách zamestnanosti, pričom najväčšou skupinou boli UoZ, ktorí najmenej 12 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov pred zaradením do evidencie UoZ nemali pravidelne platené zamestnanie, v počte 433 UoZ (36,98 %). Príspevky boli v roku 2023 poskytnuté pre 1 392 UoZ (z dohôd uzatvorených v roku 2022, ak v roku 2022 nedošlo k úhrade príspevku a z dohôd uzatvorených v roku 2023) v celkovej výške 1 066 745 €, z toho príspevky na kurzovné boli vo výške 1 015 032 € a príspevky na cestovné a stravné boli vo výške 51 713 €.

NP Nestrať prácu - vzdelávaj sa

Realizácia NP Nestrať prácu - vzdelávaj sa začala vo februári 2022 a skončila 31.12.2023. Cieľom tohto projektu bola podpora zamestnanosti, zamestnateľnosti a adaptability ZoZ prostredníctvom realizácie cieľného vzdelávania. Projekt podporoval vzdelávanie zamerané na individuálne potreby, možnosti a schopnosti ZoZ s ohľadom na požiadavky

TP, s prihliadnutím na potrebné zručnosti najmä v oblasti nedostatkových profesií, digitalizácie a automatizácie a zeleného hospodárstva, resp. v inej oblasti, pokiaľ bolo vzdelávanie zamerané na získanie zručností v súlade s individuálnymi potrebami ZoZ a v súlade s potrebami TP. S cieľom zlepšiť postavenie ZoZ na TP mohlo byť podporené vzdelávanie vo vzťahu k aktuálnej alebo budúcej profesii, ktoré zohľadňovalo meniace sa požiadavky TP.

V roku 2023 bolo na vzdelávanie v rámci tohto projektu zaradených 27 586 ZoZ, z toho bolo 15 470 mužov (56,08 %) a 12 116 žien (43,92 %). Z hľadiska veku tvorili najvyšší podiel (63,75 %) ZoZ vo veku 30 – 49 rokov, v počte 17 587 ZoZ. Z hľadiska vzdelania tvorili najpočetnejšiu skupinu ZoZ s úplným stredným odborným vzdelaním (39,19, %), v počte 10 810.

Po úspešnom ukončení vzdelávania úrady poskytovali príspevky na vzdelávanie ZoZ v hodnote kurzovného, ktoré boli v roku 2023 poskytnuté pre 29 426 ZoZ (z dohôd uzatvorených v roku 2022, ak v roku 2022 nedošlo k úhrade príspevku a z dohôd uzatvorených v roku 2023) v celkovej výške 34 835 874 €.

NP Chyť sa svojej šance

Projekt sa začal realizovať 1.10.2021 a skončil v decembri 2023. Bol zameraný na zvýšenie možností uplatnenia ZUoZ a mladých UoZ – NEET na TP.

Cieľom projektu bolo zmiernenie dopadov vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu v súvislosti s pandemiou COVID-19 na zamestnanosť na území SR, zvýšením zamestnanosti a znížením nezamestnanosti znevýhodnených UoZ a mladých UoZ – NEET. Splnenie stanoveného cieľa sa zabezpečovalo poskytovaním finančných príspevkov na podporu SZČ ZUoZ, na podporu mentorovaného zapracovania ZUoZ mladých UoZ – NEET s následným

pokračovaním formou praxe a na podporu vytvárania pracovných miest pre ZUoZ.

Hlavnou aktivitou projektu bolo vytváranie udržateľných pracovných miest, s dôrazom na digitálne a zelené pracovné miesta, pre ZUoZ a mladých UoZ - NEET.

Finančné príspevky poskytoval žiadateľovi úrad, v ktorého územnom obvode zamestnávateľ vytvoril pracovné miesto. V rámci hlavnej aktivity boli realizované 3 opatrenia.

Opatrenie č. 1 - Podpora SZČO

V roku 2023 boli cieľovou skupinou ZUoZ, vedení v evidencii UoZ úradu najmenej 1 mesiac, ZUoZ s vysokoškolským vzdelaním vedení v evidencii UoZ úradu najmenej 3 mesiace, mladí UoZ-NEET do 30 rokov vedení v evidencii UoZ najmenej 1 mesiac (od mesiaca 12/2022). Prijímanie žiadostí o poskytnutie finančného príspevku na SZČ bolo možné najneskôr do 30. 6. 2023 v rámci opatrenia č.1 - podpora SZČO. V roku 2023 bolo do opatrenia č. 1 zaradených 1 534 UoZ, čo je o 621 UoZ menej ako v roku 2022, s čerpanou sumou finančných príspevkov vo výške 8 573 600 €, čo je o 3 449 600 € menej ako v roku 2022. V roku 2023 skončilo účasť na tomto nástroji AOTP 594 klientov, pričom sa z tohto počtu do evidencie UoZ vrátili do 1 mesiaca 13 klientov, do 3 mesiacov 21 klienti a do 6 mesiacov 22 klientov.

Opatrenie č. 2 - Podpora mentorovaného zapracovania ako súčasť pracovného pomeru ZUoZ a mladého UoZ - NEET s následným pokračovaním formou praxe
V rámci tohto opatrenia úrad poskytoval finančné príspevky na mentorované zapracovanie zamestnávateľovi (úhrada časti CCP a príspevkov na mentorovanie), ktorý na vytvorené pracovné miesto prijal do pracovného pomeru ZUoZ a mladého UoZ - NEET z oprávnenej cieľovej skupiny v rozsahu ustanoveného týždenného pracovného času na dobu neurčitú, pričom

finančné príspevky sa poskytujú mesačne najviac počas 4 mesiacov mentorovaného zapracovania a 2 nasledujúce mesiace praxe nie sú finančne podporované.

Cieľovou skupinou boli ZUoZ podľa § 8 zákona o službách zamestnanosti a mladí UoZ - NEET, vedení v evidencii UoZ najmenej 1 mesiac a s vysokoškolským vzdelaním vedení v evidencii UoZ najmenej 3 mesiace.

V roku 2023 bolo do opatrenia č. 2 zaradených 770 UoZ, čo je v porovnaní s rokom 2022 o 1 063 UoZ menej. V roku 2023 bolo vyčerpaných 4 523 192 €, čo je v porovnaní s rokom 2022 pokles o 1 428 967 €.

Opatrenie č. 3 - Podpora zamestnávania ZUoZ

Finančný príspevok sa poskytoval zamestnávateľovi, ktorý prijal na vytvorené pracovné miesto ZUoZ z oprávnenej cieľovej skupiny na neurčitý čas, s podmienkou zamestnávania po dobu minimálne 9 mesiacov. Mesačná výška príspevku bola 80 % z CCP, najviac vo výške 65 % minimálnej CCP. Výška príspevku zodpovedala pracovnému pomeru dohodnutému na ustanovený týždenný pracovný čas.

V roku 2023 bolo v rámci tohto opatrenia zaradených do projektu 980 UoZ, čerpanie finančných prostriedkov bolo vo výške 5 602 913 €.

NP Prax pre mladých

Realizácia projektu začala 9.9.2022 na celom území SR mimo BSK. Cieľom projektu je podpora zvýšenia zamestnateľnosti mladých UoZ – NEET (mladí ľudia do 29 rokov, ktorí nie sú zamestnaní, nepokračujú v procese vzdelávania, ani v odbornej príprave /not in employment, education or training/) prostredníctvom získavania a prehľbovania pracovných zručností a skúseností, ktoré zodpovedajú ich dosiahnutému stupňu vzdelania formou

praxe, ktorú mladí UoZ budú vykonávať u zamestnávateľa. Hlavnou aktivitou projektu je zabezpečenie UoZ - NEET na účely vykonávania praxe pre zamestnávateľa a poskytovanie finančného príspevku UoZ na vykonávanie praxe. Prax sa vykonáva najmenej 3 mesiace a najviac 6 mesiacov bez možnosti predĺženia a opakovaného vykonávania v rozsahu 20 hodín týždenne.

V roku 2023 bolo do projektu zaradených 1 716 UoZ, s čerpanou sumou 2 542 029 €, čo je v porovnaní s rokom 2022 nárast o 899 UoZ a o 2 416 318 €. Tento NP skončil v decembri 2023.

Projekt Pomáhame odídencom - poradenstvo

Cieľom projektu bolo uľahčiť odídencom začlenenie a integráciu na TP prostredníctvom poskytovania poradenských služieb v oblasti orientácie na TP v závislosti od individuálnych potrieb odídencov a v nadväznosti na špecifiká vybraného regiónu v rámci SR. Poradenské služby v rámci tohto projektu boli realizované formou poradenského procesu v rozsahu 9 hodín pre osobné stretnutia poradcu s jedným odídencom, pričom poradenský proces mohol v prípade záujmu odídencov pokračovať dištančným spôsobom. Osobné stretnutia boli realizované individuálnou alebo skupinovou formou.

Od 1.1.2023 do 31.12.2023 bol poradenský program poskytnutý 2 062 odídencom. Realizácia tohto projektu bola ukončená 31.12.2023. Za celé trvanie projektu Pomáhame odídencom – poradenstvo (máj 2022 – december 2023) boli poradenské služby poskytnuté 5 620 odídencom.

Po absolvovaní osobnej účasti na poradenstve mohol odídenec získať paušálny príspevok na úhradu časti výdavkov súvisiacich s účasťou na poradenskom programe vo výške 4,46 € za

každý jeden deň účasti. V roku 2023 bolo v rámci realizácie projektu na paušálne príspevky vyplatených 27 759,06 €.

NP Pomáhame odídencom

V nadväznosti na okolnosti konfliktu na Ukrajine Vláda SR uznesením č. 144 z 28.2.2022 schválila návrh na vyhlásenie poskytovania dočasného útočiska podľa § 29 ods. 2 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov štátnym občanom Ukrajiny a ich rodinným príslušníkom v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine, ktorý spôsobil hromadný prílev cudzincov na územie SR.

Cieľom projektu je uľahčiť osobám z cieľovej skupiny sociálne začlenenie a integráciu na TP v SR poskytovaním nástrojov a služieb podporujúcich zlepšenie ich zamestnateľnosti a uplatnenia sa na TP. Projekt bol realizovaný od apríla 2022. Cieľovou skupinou boli odídenci, t. j. osoby, ktoré mali v SR udelené dočasné útočisko (vydaný doklad o tolerovanom pobyte na území SR so označením „ODÍDENEČ“) a ktoré prejavili záujem o poskytnutie podporných opatrení v rámci tohto projektu. NP Pomáhame odídencom bol ukončený v decembri 2023.

V rámci hlavnej aktivity projektu sa realizovali štyri opatrenia:

Opatrenie č. 1 Vzdelávanie odídencom

V rámci tohto opatrenia sa od mája 2022 do 31.12.2023 podporovalo vzdelávanie odídencom zamerané na získanie vedomostí, schopností a zručností potrebných pre ich sociálne začlenenie a integráciu na TP. Na vzdelávanie bolo v roku 2023 zaradených 3 458 odídencom, z toho 686 mužov (19,84 %) a 2 772 žien (80,16 %). Z hľadiska veku tvorili najvyšší podiel (58,04 %) odídenci vo veku od 30 do 49 rokov, v počte 2 007. Z hľadiska vzdelania tvorili

najpočetnejšiu skupinu odídencom s vysokoškolským vzdelaním druhého stupňa (42,39 %), v počte 1 466.

Po úspešnom ukončení vzdelávania úrady poskytovali príspevky na vzdelávacie kurzy pre odídencom, ktoré pozostávali z príspevkov na vzdelávací kurz v hodnote kurzovného (príspevok na kurzovné) a paušálnych príspevkov na pokrytie časti nevyhnutých osobných výdavkov súvisiacich s účasťou na vzdelávacom kurze. Príspevky na vzdelávacie kurzy v rámci tohto opatrenia boli v roku 2023 poskytnuté pre 3 888 odídencom (z dohôd uzatvorených v roku 2022, ak v roku 2022 nedošlo k úhrade príspevku a z dohôd uzatvorených v roku 2023) v celkovej výške 3 097 166 €, z toho príspevky na kurzovné boli vo výške 2 681 404 € a paušálne príspevky boli vo výške 415 762 €.

Opatrenie č. 2 Podpora mobility

Žiadaná suma v rámci tohto opatrenia v roku 2023 predstavovala 458 095 €, čo bol v porovnaní s rokom 2022 nárast o 26 725 €. Do opatrenia bolo zaradených v roku 2023 1 275 odídencom, čo je pokles o 121 odídencom. V rámci opatrenia bolo v roku 2023 vyčerpaných 548 403 €, čo je nárast s porovnaním s rokom 2022 o 417 146 €.

Opatrenie č. 3 Dobrovoľnícke činnosti

V rámci opatrenia bolo v roku 2023 predložených 299 žiadostí odídencom, čo je pokles o 298 žiadostí s porovnaním s rokom 2022. Zároveň bolo predložených 128 žiadostí zamestnávateľov, čo predstavuje pokles o 114 žiadostí v porovnaní s rokom 2022. Žiadaná suma v rámci tohto opatrenia za zamestnávateľov a odídencom predstavuje spolu 351 755 €. Do opatrenia bolo zaradených 343 odídencom, čo je pokles o 178 odídencom s predchádzajúcim rokom. V rámci opatrenia bolo v roku 2023 s odídencomi a zamestnávateľmi

vyčerpaných 609 646 €, čo je nárast o 217 590 €.

Opatrenie č. 4 Zapracovanie u zamestnávateľa

V rámci opatrenia bolo v roku 2023 predložených 171 žiadostí odídencov, čo je pokles o 61 žiadostí s porovnaním s rokom 2022. Zároveň bolo predložených 106 žiadostí zamestnávateľov, čo predstavuje pokles o 27 žiadostí v porovnaní s rokom 2022. Žiadaná suma v rámci tohto opatrenia za zamestnávateľov a odídencov predstavuje 171 908 €. Do opatrenia bolo zaradených 187 odídencov, čo je pokles o 5 odídencov v porovnaní s predchádzajúcim rokom. V rámci opatrenia bolo v roku 2023 odídencami a zamestnávateľmi vyčerpaných 204 610 €, čo je nárast o 121 942 €.

Projekt Podpora udržania pracovných návykov - PUPN

Realizácia projektu sa začala od 1.4.2023. V rámci projektu môže úrad poskytnúť obci alebo samosprávnemu kraju finančný príspevok na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb pre obec, organizácii zriadenej obcou alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj, organizácii zriadenej samosprávnym krajom za UoZ, ktorý je UoZ podľa § 6 zákona o službách zamestnanosti a zároveň poberateľom/členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi v zmysle zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ak obec, organizácia zriadená obcou alebo samosprávny kraj, organizácia zriadená samosprávnym krajom o príspevok požiada. Aktivačnú činnosť môže UoZ vykonávať najviac počas 6 kalendárnych mesiacov v rozsahu najmenej 64 a najviac 80 hodín mesačne (minimálne 16 a najviac 20 hodín týždenne), ktorý okrem dávky v hmotnej

núdzi dostane aj aktivačný príspevok podľa § 12 ods. 2 a ods. 3 písm. a) zákona o pomoci hmotnej núdzi.

Cieľom projektu je podpora zvýšenia zamestnateľnosti, udržiavania pracovných návykov a rozvoja zručností UoZ formou menších obecných služieb pre obec, rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu, ktorej zriaďovateľom je obec alebo formou menších služieb pre samosprávny kraj, rozpočtovú organizáciu alebo príspevkovú organizáciu, ktorej zakladateľom alebo zriaďovateľom je samosprávny kraj. Cieľom projektu je taktiež preklenutie prechodného obdobia a postupné utlmovanie podpory aktivácie a aktivačných prác.

V rámci projektu je poskytovaný finančný príspevok na úhradu časti nákladov na osobné ochranné pracovné prostriedky, pracovné náradie a úrazové poistenie UoZ a úhradu časti ďalších nákladov, ktoré súvisia s vykonávaním aktivačnej činnosti UoZ a na celkovú cenu práce zamestnanca, ktorý organizuje aktivačnú činnosť.

V roku 2023 bolo do projektu zaradených 28 007 UoZ, s čerpanou sumou finančných prostriedkov vo výške 1 162 820 €.

Projekt Podpora obci zasiahnutých zemetrasením

Cieľom projektu je pomoc obciam na východnom Slovensku zasiahnutým prírodnou katastrofou (zemetrasením) pri obnove poškodenej infraštruktúry, budov a verejného majetku obcí. Splnenie stanoveného cieľa sa zabezpečí prostredníctvom podpory vytvorenia pracovného miesta na dobu určitú pre obyvateľov dotknutých obcí za účelom pomoci pri obnove verejného majetku. Projekt je financovaný zo ŠR.

Za oprávneného žiadateľa sa považuje obec, ktorá bola zasiahnutá zemetrasením v rámci okresov Humenné, Stropkov a Vranov nad Topľou.

Oprávnenou cieľovou skupinou projektu je UoZ, ktorý nie je poberateľom dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke v zmysle zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Finančné príspevky poskytuje zamestnávateľovi (obci) úrad, v ktorého územnom obvode zamestnávateľ vytvorí pracovné miesto a prijme na vytvorené pracovné miesto UoZ z oprávnenej cieľovej skupiny, ak je pracovný pomer dohodnutý v rozsahu najmenej polovice ustanoveného týždenného pracovného času, na dobu určitú s podmienkou zamestnávania po dobu minimálne 6 mesiacov, resp. na neurčitý čas. Finančné príspevky sa poskytujú najdlhšie po dobu 6 mesiacov. Finančný príspevok poskytuje úrad formou refundácie uhradených oprávnených výdavkov mesačne na základe predloženej žiadosti o úhradu platby vo výške 90 % z minimálnej CCP ustanovenej na príslušný kalendárny rok, v ktorom sa príspevok poskytuje. Pre rok 2023 bol príspevok najviac vo výške 851,76 € mesačne na jedno podporené miesto.

V roku 2023 bolo do projektu zaradených 58 UoZ s dohodnutou sumou finančných prostriedkov vo výške 337 764 €.

Príspevok na zriadenie chránenej dielne, alebo chráneného pracoviska (§ 56)

Úrad môže poskytnúť príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska (ďalej len „CHD alebo CHP“) zamestnávateľovi, ktorý na zriadené pracovné miesto v chránenej dielni alebo na chránenom pracovisku prijme do pracovného pomeru občana so zdravotným postihnutím so sťaženým prístupom na TP (ďalej len „OZPSPTP“), ak zamestnávateľ o príspevok písomne požiada. Príspevok sa poskytuje na úhradu časti nákladov na zriadenie pracovného miesta pre OZPSPTP v CHD/CHP, ktoré sú nevyhnutné na zabezpečenie vykonávania

pracovnej činnosti OZPSPTP a súvisia so zriadením tohto pracovného miesta. Výška príspevku je naviazaná na CCP, vypočítanú z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR, pričom je závislá aj od priemernej MEN v okrese, v ktorom zamestnávateľ zriaďuje CHD/CHP. Dĺžka zachovania zriadeného pracovného miesta v CHD/CHP je najmenej 2 roky.

V roku 2023 nebol týmto príspevkom podporený žiaden zamestnávateľ, z dôvodu pozastavenia uzatvárania dohôd o poskytnutí príspevku na všetky príspevky, na ktorých poskytnutie nie je právny nárok.

Príspevok občanovi so zdravotným postihnutím SZČ (§ 57)

V roku 2023 úrad mohol poskytnúť príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na SZČ prevádzkovanú na CHP nepretržite najmenej dva roky. Príspevok slúžil na čiastočnú úhradu nákladov súvisiacich s prevádzkovaním SZČ UoZ – občan so zdravotným postihnutím (ďalej len „OZP“) vedeného v evidencii UoZ najmenej 3 mesiace (s výnimkou podľa § 57 ods. 9), a ktorý bude SZČO podľa § 5 ods. 1 písm. b (zákon č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní), alebo písm. d (§ 12a až 12e zákona č. 105/1990Zb. o súkromnom podnikaní občanov, t. j. vykonáva poľnohospodársku výrobu, vrátane hospodárenia v lesoch). Výška príspevku sa odvíja od zákonom o službách zamestnanosti definovaného násobku CCP a od príslušnosti k okresu s priemerným podielom disponibilných UoZ na obyvateľstve v produktívnom veku vyšším alebo nižším ako je celoslovenský priemer (predtým miera evidovanej nezamestnanosti). Na príspevok nie je právny nárok.

V roku 2023 nebol príspevkom podľa § 57 zákona o službách zamestnanosti podporený žiaden UoZ, z dôvodu pozastavenia uzatvárania dohôd

o poskytnutí príspevku na všetky príspevky, na ktorých poskytnutie nie je právny nárok.

Príspevok na činnosť pracovného asistenta (§ 59)

Príspevok na činnosť pracovného asistenta sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý zamestnáva OZP alebo SZČO, ktorá je OZP. Príspevok sa poskytuje v prípade, ak potreba pracovného asistenta vyplýva z druhu zdravotného postihnutia a z vykonávanej pracovnej činnosti OZP. Mesačná výška príspevku je najmenej 41 % a najviac 70 % CCP podľa § 49 ods. 4 zákona o službách zamestnanosti. Na príspevok je právny nárok.

V roku 2023 úrady podporili 1 061 subjektov (prijímateľov príspevku), z toho bolo 518 zamestnávateľov a 543 SZČO so zdravotným postihnutím. Počet osôb so zdravotným postihnutím, ktorým bola poskytovaná pracovná asistencia vzrástol oproti roku 2022 z 1 392 na 1 568. Celková suma čerpaných

finančných prostriedkov v roku 2023 na tento príspevok bola 10 868 624 €.

Príspevok na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov (§ 60)

Príspevok sa poskytuje zamestnávateľovi na zamestnávanie OZP v CHD alebo na CHP alebo SZČO, ktorá je OZP a ktorá na CHP prevádzkuje alebo vykonáva SZČ, ak o tento príspevok písomne požiada. Na príspevok je právny nárok. Jednotlivé oprávnené prevádzkové náklady sú v zákone taxatívne stanovené.

V roku 2023 bolo prostredníctvom tohto aktívneho opatrenia podporených 8 034 osôb so zdravotným postihnutím zamestnaných alebo vykonávajúcich samostatnú zárobkovú činnosť v CHD a na CHP (medziročný nárast o 212 osôb). Celková čerpaná suma na úhradu prevádzkových nákladov CHD/CHP bola vo výške 34 675 801 €, čo predstavuje medziročný nárast o 2 140 530 €.



Prehľad realizácie AOTP v roku 2023 v porovnaní s rokom 2022

AOTP	Rok 2022		Rok 2023	
	Počet zaradených UoZ/osôb, resp. počet podporených pracovných miest/UoZ/osôb	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)	Počet zaradených UoZ/osôb, resp. počet podporených pracovných miest/UoZ/osôb	Čerpanie finančných prostriedkov (v €)
§ 32	573	6 062	683	8 825
§ 42*	143 953	0	113 676	0
§ 43	3 386	50	10 389	120 609
§ 46	0	0	0	0
§ 49	0	762 357	0	0
§ 50	0	245 890	0	0
§ 51	3	460 445	0	0
§ 52	54	101 617	743	260 951
§ 52a	38	131 926	27	8 036
§ 53	17 813	4 654 196	20 666	7 623 137
§ 53a	151	239 306	239	432 335
§ 53b	0	0	0	0
§ 53c	108	308 136	0	219 555
§ 53d	352	1 122 273	349	2 660 751
§ 53f	5	18 774	0	4 769
§ 19a**	0	0	13	6 680
§ 53g	4 912	32 994 983	0	6 547 544
§ 19b***	0	0	5 802	34 357 689
§ 54	33 071	40 910 172	49 266	90 678 493
§ 56	0	0	0	0
§ 56a	23	15 133	0	0
§ 57	0	0	0	0
§ 59	1 392	9 035 929	1 568	10 868 624
§ 60	7 822	32 535 271	8 034	34 675 801
Spolu	213 656	123 542 520	211 455	188 473 799

* § 42 - Informačné a poradenské služby sú súčasťou AOTP, aj keď ich poskytovanie je zabezpečované vlastnými zamestnancami úradov, bez finančných nárokov na finančné prostriedky z rozpočtu na AOTP; uvedený je počet klientov, ktorým boli poskytnuté informačné a poradenské služby

** § 53f zákona o službách zamestnanosti sa od 1.1.2023 pretransformoval na § 19a zákona o sociálnej ekonomike

*** § 53g zákona o službách zamestnanosti sa od 1.1.2023 pretransformoval na § 19b zákona o sociálnej ekonomike

2.1.2 Sprostredkovateľské služby

Informačné a poradenské služby (§ 42)

Informačné a poradenské služby (ďalej len „laPS“) aj v priebehu roku 2023 predstavovali dôležitú súčasť

ovplyvňovania TP súvisiacu so sprostredkovaním zamestnania, ako jeden z nástrojov pomoci a podpory účastníkom v pri voľbe povolania, výbere zamestnania vrátane jeho zmeny, pri výbere

zamestnanca a adaptácii zamestnanca v novom zamestnaní. Nielen ponuka pracovných miest pre klientov, ale aj ponuka aktivít, ktorých ambíciou bolo podporiť úsilie UoZ/ZoZ/odídencov pri ich začleňovaní na TP poskytnutím potrebných informácií a sprostredkovaním užitočných kontaktov.

Zamestnanci oddelení sprostredkovania práce resp. oddelení služieb pre občana vytvárali UoZ profil na pracovný portál Služby zamestnanosti www.sluzbyzamestnanosti.gov.sk, poskytovali im prihlasovacie údaje a poučili ich o možnostiach využívania portálu (po aktivácii svojho konta si môže UoZ prehliadať všetky pracovné ponuky, reagovať na vhodné pracovné miesta a môže si aj aktivovať agenta pre vyhľadávanie vhodných voľných pracovných miest, pričom vhodné ponuky generuje systém na základe údajov v profile UoZ).

Aj v priebehu roku 2023 sa pokračovalo na úradoch s poskytovaním informačného poradenstva (pri adaptácii v novom zamestnaní, pri výbere zamestnania) odídencom, ktorí po vyplnení „Dotazníka pre občana Ukrajiny“ (uvádzali sa v ňom jazykové znalosti, dosiahnutý stupeň vzdelania, v akej oblasti odídenec pracoval, ako dlho, a o akú prácu má záujem) boli registrovaní na úrade ako odídenci hľadajúci si zamestnanie a boli im poskytnuté prihlasovacie údaje na portál Služby zamestnanosti, ktorý je aj v ukrajinskej mutácii (<http://www.sluzbyzamestnanosti.gov.sk/?lang=ua>), spolu s postupom ako sa na portál prihlásiť a ako s ním pracovať (rovnako ako UoZ).

Od začiatku poskytovania informačného poradenstva odídencom (1. štvrtrok 2022) k 31.12.2023 bolo informačné poradenstvo poskytnuté 15 592 odídencom, pričom v priebehu roku 2023 bolo na úrade registrovaných 4 342 odídenecov

hľadajúcich si zamestnanie. Celkovo od začiatku registrácie v roku 2022 zostalo k 31.12.2023 registrovaných 14 202 odídenecov, z toho 17,55 % podiel tvorili muži v počte 2 492 a 82,45 % podiel ženy v počte 11 710. Z hľadiska veku najvyšší podiel (16,80 %) tvorili odídenci vo veku 35 – 40 rokov v počte 2 386 a z hľadiska vzdelania odídenecov najvyšší podiel (37,26 %) tvorili odídenci s vysokoškolským vzdelaním 2.stupňa v počte 5 291.

Odídenci registrovaní na úrade ako odídenci hľadajúci si zamestnanie boli informovaní aj o možnosti zaradenia do NP Pomáhame odídencom a Pomáhame odídencom - poradenstvo, ktoré boli realizované na oddeleniach poradenstva a vzdelávania, resp. oddeleniach aktívnych opatrení TP a poradenstva jednotlivých úradov.

Aj v priebehu roku 2023 bolo vo väčšej miere (67,96 %) poskytované poradenstvo klientom v rámci § 42 individuálnou formou, aj keď táto miera oproti roku 2022 poklesla v prospech skupinového poradenstva. Celkovo bolo poskytnutých 428 791 informačných a poradenských služieb 113 676 klientom. Z toho individuálnou formou 291 406 (67,96 %) a skupinovú formou 137 385 (32,04 %) laPS. Z celkového počtu klientov, ktorým boli poskytnuté laPS bolo 60 543 žien (53,26 %) a 53 133 mužov (46,74 %). Z celkového počtu klientov bolo 3 595 občanov so zdravotným postihnutím (3,16 %). Z hľadiska veku najvyšší podiel (12,57 %) tvorili klienti vo veku 35 - 40 rokov v počte 14 289 klientov, tak ako v roku 2022 a z hľadiska dĺžky evidencie najvyšší podiel (42,76 %) tvorili tiež opäť klienti s dĺžkou evidencie 0 - 3 mesiacov v počte 48 609. Z hľadiska vzdelania klientov najvyšší podiel (27,07 %) tvorili klienti s úplným stredným odborným vzdelaním v počte 30 777 (v roku 2022 to boli klienti so základným vzdelaním).

Realizácia projektov a programov (§54) **Motivačný interný projekt pre mladých do 29 rokov**

Buď aktívny, zamestnaj sa

V roku 2023 pokračovala na úrade Bratislava, Pezinok a Malacky realizácia interného motivačného projektu „Buď aktívny, zamestnaj sa“, určeného pre mladých do 29 rokov. Tento projekt je realizovaný v súlade s Národným plánom implementácie Záruky pre mladých ľudí v SR, ktorý prerokovala a vzala na vedomie vláda SR na svojom rokovaní dňa 5.2.2014. Cieľom projektu je motivovať mladých UoZ do 29 rokov k zvyšovaniu zamestnanosti, zvýšením ich záujmu uplatniť získané zručnosti, znalosti a praktické skúsenosti v praxi na otvorenom TP, ale aj ich zamestnateľnosti.

V rámci tohto projektu mali v priebehu roku 2023 UoZ možnosť využiť jednotlivé AOTP, OPS, účasť na VK, národných a regionálnych projektoch realizovaných úradom, samostatný informačno-poradenský nástroj - internetový portál na vyhľadávanie VPM

<http://www.sluzbyzamestnanosti.gov.sk>, ktorý nahradil portál www.istp a bol spustený od 1.2.2022 a klientom pomáhal, okrem iného, aj šetriť si svoje finančné prostriedky, svoj čas (pri hľadaní si vhodného zamestnania na základe vlastných požiadaviek) a kontaktovať zamestnávateľa z pohodlia domova.

Do projektu bolo od začiatku jeho realizácie k 31.12.2023 zaradených 97 159 UoZ/ mladých do 29 rokov, čo predstavuje 93,10 % z celkového počtu UoZ do 29 rokov evidovaných na úradoch k začiatku realizácie projektu (104 349). Projekt je zabezpečovaný vlastnými zamestnancami úradov, bez finančných nárokov z AOTP. Intenzívnou individuálnou prácou sa nám podarilo umiestniť na TP 47 756 UoZ, čo je 49,15 % z počtu zaradených mladých UoZ do interného motivačného projektu.

Motivačný interný projekt pre dlhodobo evidovaných Zvýšenou aktivitou k zamestnaniu

Interný motivačný projekt ZAZ je realizovaný vlastnými personálnymi kapacitami od 1.2.2017 s cieľom zvýšenia zamestnanosti a uplatniteľnosti dlhodobo evidovaných klientov (ďalej len „DEN“) na TP prostredníctvom intenzívneho individuálneho prístupu zo strany zamestnancov úradu (poskytovanie informačno-poradenských služieb, vydávanie odporúčaní, zaraďovanie na výberové konania, nástroje AOTP), ale aj zo strany DEN. Intenzívnou prácou namotivovať DEN k aktivite pri hľadaní zamestnania, zlepšení svojho sociálneho statusu, ako aj statusu celej rodiny.

Realizácia projektu pokračovala, na úradoch Malacky a Pezinok, aj v roku 2023 ako jedno z opatrení Akčného plánu na ďalšie posilnenie integrácie dlhodobo nezamestnaných na TP v SR s výhľadom do roku 2030.

Do projektu bolo od začiatku jeho realizácie (1.2.2017) k 31.12.2023 zaradených v rámci všetkých úradov 76 498 UoZ z radov DEN, čo predstavuje 56,85 % podiel z počtu všetkých DEN evidovaných na úradoch k začiatku realizácie projektu (134 555). Z uvedeného počtu boli mladí do 29 rokov v počte 9 147, čo je 11,96 % z počtu zaradených, od 29 do 50 rokov veku 42 747, t. j. 55,88 % podiel z počtu zaradených a 24 604 DEN nad 50 rokov veku, čo je 32,16 %.

Z uvedeného počtu sa intenzívnou prácou podarilo k 31.12.2023 umiestniť na TP celkom 14 743 DEN, čo je 19,27 % podiel z počtu zaradených UoZ DEN, s ktorými zamestnanci úradov intenzívne pracovali. Boli medzi nimi aj takí DEN, ktorí sa nakoniec rozhodli pre začatie vykonávania samostatne zárobkovej činnosti v počte 1 334, čo je z počtu umiestnených na TP 9,05 %. Ide o osoby z ktorých môžu byť do budúcnosti aj potenciálni zamestnávateľia.

NP Spoločne hľadáme prácu II.

Financovanie siete EURES sa v období 2021 – 2023 realizuje v rámci NP Spoločne hľadáme prácu II. vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu v rámci Operačného programu Ľudské zdroje.

Hlavným koordinátorom všetkých aktivít bola EURES Národná koordinácia kancelária (ďalej len „NKK“) na ústredí v Bratislave a jednotlivé aktivity realizovali vyškolení EURES poradcovia pôsobiaci na úradoch.

Začiatok roka 2023 v sieti EURES Slovensko sa niesol v znamení príprav na spustenie novej webovej stránky a organizovania 1. ročníka EURES JOB DAY. EURES poradcovia sa vzdelávali v téme syndróm vyhorenia aj v grafickom dizajne.

Slovenský EURES spustil v marci novú webovú stránku, ktorá má moderný dizajn a ponúka inovatívne funkcionality. Zorientovať sa v pracovných ponukách pomáhajú pokročilé filtre, zdieľať pracovné ponuky je možné cez sociálne siete aj email. Samozrejmosťou je možnosť spojiť sa s EURES poradcami cez „Kontaktný formulár“ a „Opýtaj sa“ či optimalizácia pre mobilné zariadenia. Osobná zóna ponúka registrovaným klientom vytvorenie životopisu v rôznych jazykových mutáciách, nastavenie preferovaných pracovných ponúk či zasielania notifikácií a noviniek emailom.

V apríli sa konal 1. ročník EURES JOB DAY. Táto medzinárodná burza práce vytvorila po dlhej pandemickej prestávke opäť priestor pre osobné stretnutia zahraničných a slovenských zamestnávateľov so záujemcami o prácu v európskych krajinách vrátane Slovenska. Podujatiu predchádzala náročná organizačná príprava a masívna mediálna kampaň. Uchádzači boli pozvaní na akciu cez pracovné portály, sociálne siete, rozhlas, reklamné billboardy, plagáty v mestskej doprave aj online bulletin. EURES JOB DAY zaznamenal mimoriadny úspech, prekvapil vysokou návštevnosťou a

poskytol dôkaz o potrebe a dôležitosti organizovania takýchto podujatí do budúcnosti.

Po piatich rokoch sa EURES Slovensko opäť stretol s kolegami zo siete EURES Česká republika na spoločnom česko – slovenskom stretnutí, aby si vymenili informácie a skúsenosti z praxe. Spolupráca sietí EURES SR a ČR má dlhodobu nadštandardnú úroveň čo stretnutie sietí v srdečnej a priateľskej atmosfére opäť len potvrdilo.

EURES Slovensko sa zapojilo do výzvy so Slovensko – holandským náborovým projektom v oblasti sezónneho zamestnávania a získalo európske ocenenie za dobrú prax. Jednu z cien, ktoré sa udeľovali na výročnej konferencii ELA prevzala slovenská EURES poradkyňa, ktorá projekt zastrešuje.

Bola rozšírená ponuka stáží pre študentov. Okrem doteraz ponúkanej letnej stáže v Grécku pribudla pre mladých ľudí aj zimná stáž v oblasti cestovného ruchu v Rakúsku. V roku 2023 sieť EURES Slovensko už tradične šírila povedomie o svojich službách na veľtrhoch pracovných príležitostí, regionálnych burzách práce aj Dni Európy. Svet práce a vzdelávania prepájame informačnými stretnutiami so študentami na školách ako aj aktivitou Európa na dosah. Udržiavanie vzťahov s kolegami je dôležitým aspektom práce EURES poradcu a preto je tím EURES Slovensko rád, že aj v roku 2023 mal priestor na spoločné stretnutia na národných EURES meetingoch, regionálnych stretnutiach s EURES kontaktnými osobami alebo s kolegami z úradov práce vďaka aktivite sieťovanie. EURES Slovensko sa zúčastnil viacerých on-line/on-site meetingov na medzinárodnej úrovni, ktoré pomáhajú vytvárať nové a rozvíjať existujúce partnerstvá v oblasti náboru.

Tím naďalej nepoľavil ani v práci na sociálnych sieťach. Počas celého roka boli publikované fotografie a videá z aktivít

s cieľom šírenia povedomia o službách siete a so zdôraznením ľudského rozmeru siete.

Aktivity siete EURES v roku 2023

Sieťovanie zamestnancov

Cieľom aktivity bolo vytvorenie priestoru pre vzájomnú výmenu informácií a diskusiu o možnostiach zlepšenia spolupráce siete EURES s vybranými oddeleniami PES.

Počet aktivít: 28

Mestá: Nitra, Spišská Nová Ves, Prešov, Kežmarok, Nové Zámky, Liptovský Mikuláš, Považská Bystrica, Zvolen, Senica, Komárno, Žilina, Michalovce, Humenné, Prievidza, Trenčín, Lučenec, Dolný Kubín, Námestovo, Čadca, Košice, Levice, Vranov nad Topľou, Rožňava, Poprad, Dunajská Streda, Trnava, Moldava nad Bodvou, Bratislava.

Európa na dosah

Cieľom tohto podujatia je spojenie inštitúcií, informačných a poradenských sietí za účelom vzájomnej výmeny informácií týkajúcich sa pracovnej mobility, ako aj vytvorenie priestoru pre nadväzovanie, prípadne rozvoj existujúcej spolupráce. V roku 2023 sa konalo toto podujatie dvakrát:

Púchov, 16.2.2023, účastníci: EURES, Europe Direct, EUROPASS, Národný inštitút vzdelávania a mládeže, Mládežnícky parlament, Medzinárodná organizácia pre migráciu.

Levice, 21.3.2023, účastníci: EURES, úrad Levice, EUROPASS, NIVAM, IOM.

Vzdelávanie

Vzdelávanie EURES poradcov patrí k dôležitým atribútom ich práce. Po absolvovaní vzdelávania získavajú účastníci certifikát.

Na domácej pôde sa uskutočnili 2 vzdelávacie aktivity:

17.-18.1.2023 - Bratislava, odborné vzdelávanie Grafický dizajn - 5 EURES poradcov, ktorí sú členmi grafickej skupiny

1.-2.2.2023 - Bratislava - odborné vzdelávanie Syndróm vyhorenia, 32 účastníkov - NKK + EURES poradcovia

Informačno-poradenské stretnutia

PORADENSTVO NA ÚRADOCH PRÁCE

Jednou z kľúčových aktivít siete EURES je poskytovanie poradenstva a informácií širokému spektru záujemcov o prácu v členských krajinách EÚ/EHP, a to nielen UoZ evidovaným na úradoch, ale aj študentom, SZČO či zamestnaným osobám. Z hľadiska štruktúry klientov, boli najviac zastúpení evidovaní UoZ vo veku od 25 do 54 rokov s úplným stredoškolským vzdelaním ukončeným maturitou. Najčastejšie diskutované témy: všeobecné informácie o službách siete EURES, nábor/umiestnenie, životné a pracovné podmienky v krajinách EÚ/EHP, sociálne zabezpečenie, vzdelávanie a odborná príprava, špecifické informácie z cezhraničnej činnosti.

Aktivita v číslach: počet kontaktov s klientmi 17 346 z toho počet kontaktov so zahraničnými/slovenskými zamestnávateľmi 3 223, počet prijatých životopisov, žiadostí o zamestnanie alebo motivačných listov, ktoré prijali EURES poradcovia od záujemcov o prácu v krajinách EÚ/EHP 3 349, počet zamestnaných prostredníctvom siete EURES 1 167.

PROPAGÁCIA SIETE EURES VO FORME PREZENTÁCIÍ NA ŠKOLÁCH, UNIVERZITÁCH A ÚRADOCH

Prioritou siete EURES je aj propagácia poskytovaných služieb potenciálnym záujemcom o prácu v zahraničí z radov žiakov a študentov. EURES poradcovia formou informačných stretnutí na školách prezentujú študentom možnosti pracovného uplatnenia v Európe a situáciu na TP. Celkový počet navštívených škôl v rámci celého Slovenska 112 s celkovým počtom 5 738 študentov.

EURES poradcovia a EURES kontaktné osoby poskytovali informácie prostredníctvom prezentácií aj v priestoroch úradov práce. Celkový počet účastníkov prezentácií na úradoch práce bol 9 949 a poskytli sa nasledujúcim cieľovým skupinám: absolventi škôl, UoZ, kolegovia z úradov, zahraničným a slovenským zamestnávateľom a spolupracujúcim partnerom/inštitúciám.

Mediálna kampaň

Dňa 20.4.2023 sieť EURES Slovensko organizovala medzinárodnú burzu práce s názvom EURES JOB DAY. K uvedenej burze práce boli realizované nasledujúce kampane:

Rozhlasová kampaň:

- Rádio Európa 2 od 6.4.-19.4.2023
- FUN Rádio a Rádio Vlna od 6.4.-19.4.2023

Online kampaň:

- profesia.sk od 6.4.-19.4.2023
- zoznam.sk od 6.4.-19.4.2023

Plagáty v MHD:

- DP Košice v mesiaci apríl (93 ks autobusov a 40 ks električiek)
- DP Prešov v mesiaci apríl (50 ks autobusov a 25 ks trolejbusov)

Video kampaň:

- pluska.sk od 6.4.-19.4.2023
- zoznam.sk od 6.4.-19.4.2023

Billboardová kampaň:

- Košice 18 ks
- Prešov 11 ks

Holografická produkcia znaku siete EURES počas celého dňa EURES JOB DAY.

V polovici roka 2023 bola obstarávaná komplexná výroba animovaného videa zameraného na prezentáciu NP Spoločne hľadáme prácu II. a siete EURES, ktorá zahŕňala prípravu 3 scenárov, kompletnú produkciu 30 sekundového videa aj

s titulkami vo viacerých požadovaných formátoch.

Po dodaní tohto videa bolo zacielené na cieľové skupiny EURES Slovensko na sociálnej sieti Facebook cez sponzorovanú reklamu.

Termín kampane: 20.9.-10.10.2023 - celkovo sme kampaňou zasiahli 212 232 unikátnych používateľov, ktorým sa zobrazilo video 375 799-krát. Zaznamenaných bolo 50 934 interakcií stránky, z toho 50 551 prehratí videa.

Propagačné materiály

Propagačné predmety určené pre UoZ a zamestnávateľov s cieľom zlepšenia marketingovej komunikácie siete EURES, zvyšovanie povedomia širokej verejnosti o službách a výhodách siete EURES a o pracovnej mobilite.

EURES meetingy

Meetingy členov siete EURES Slovensko realizované na pravidelnej báze vytvárajú priestor na výmenu informácií, analýzu a formuláciu problémov, hľadanie konštruktívnych riešení formou brainstormingu, ako aj formuláciu nových cieľov, úloh a spôsobov ich realizácie. Ich obsahová štruktúra bola v roku 2023 zameraná na riešenie aktuálnych tém ktoré vyplynuli z cieľov a úloh stanovených na národnej a európskej úrovni.

V roku 2023 boli realizované 2 meetingy: 22.-24.5.2023 - EURES meeting, Oščadnica, NKK + poradcovia (30)

EURES meetingu sa zúčastnil pán Jaroslav Kováč, národný styčný úradník pri Európskom orgáne práce (ELA), ktorý predstavil genézu vzniku ELA, oblasti kompetencie, právny základ, ciele, úlohy, riadenie ELA, organizačnú štruktúru ELA, pôsobnosť a úlohy národných styčných úradníkov a aktivity ELA.

26.-28.9.2023 - EURES meeting, Oščadnica, NKK + EURES poradcovia (29 + PhDr. Košútová) EURES meeting bol prínosom z hľadiska informovanosti o dôležitých pracovných záležitostiach, ktoré EURES poradcovia riešia v každodennej práci, o pripravovaných akciách na najbližšie obdobie do konca roka 2023, o pripravovanom novom projekte SHP 3, vyhodnotení výkonnosti webu www.eures.sk, ponuke pracovných stáží v oblasti cestovného ruchu pre študentov do Rakúska v zimnej sezóne, anglickej verzii webu eures.sk, informovanie o priebehu ZPC v Dánsku, ako aj prihraničnom stretnutí SK-PL v Kežmarku a mnohých ďalších dôležitých témach.

Prihraničné aktivity

Pravidelné stretnutia hlavných aktérov prihraničného TP prinášajú upevnenie kontaktov, prehĺbenie spolupráce a vzájomnú inšpiráciu v rámci zdieľania dobrej praxe. Pre sieť EURES sú stretnutia prínosom v oblasti rozvoja prihraničnej pracovnej mobility.

Spolupráca SK a PL

V Kežmarku dňa 21.9.2023 uskutočnilo pracovné stretnutie zamerané na sieťovanie prihraničných inštitúcií a zamestnávateľov. Jeho prioritou bolo nadviazanie kontaktu s Európskym orgánom práce – ELA zastúpeným národnými styčnými úradníkmi z Poľska a Slovenska. Jednou z tém stretnutia bola aktuálna situácia na slovenskom a poľskom prihraničnom TP v okresoch Poprad, Kežmarok, Stará Ľubovňa a Nowy Sacz. Vďaka účasti zástupcov ELA na stretnutí odznali tiež cenné informácie o štruktúre, cieľoch a aktivitách Európskeho orgánu práce. Veľkým prínosom boli prezentácie z radov zamestnávateľov. Zástupcovia spoločností Whirlpool Slovakia spol. s r.o. a ZASTROVA, a. s. poukázali na inovatívne formy integrácie marginalizovaných

zamestnancov, ako aj na potrebu neustálej prípravy budúcich zamestnancov v tréningových centrách za pomoci využitia rôznych foriem vzdelávacích aktivít.

Diskusia účastníkov bola zameraná na identifikáciu ťažiskových problémov v oblasti prihraničnej migrácie pracovníkov. Zamestnávatelia na stretnutí tlmočili svoje potreby v oblasti nedostatku kvalifikovanej pracovnej sily a účastníci sa zhodli, že k zlepšeniu pracovnej mobility v prihraničnom regióne POPRAD-DUNAJEC môže prispieť aj dobudovanie regionálnej dopravnej infraštruktúry.

Spolupráca SK a PL a ČR

Dňa 16.11.2023 sa v Námestove konal Seminár EURES pod názvom Mapovanie potrieb zamestnávateľov v prihraničných regiónoch Slovenska a Poľska. Prihraničného stretnutia sa zúčastnilo 13 zástupcov verejných služieb zamestnanosti a 7 zástupcov slovenských zamestnávateľov prevažne z oblasti automotive. Okrem predstavenia situácie na cezhraničnom TP sa diskutovalo a hľadali riešenia k aktuálnemu problému uzatvorenia malých hraničných prechodov, ktoré zasiahli najmä poľských pendlerov pracujúcich u zamestnávateľov v priemyselnom parku Námestovo. Taktiež sa riešilo aktívne zapojenie poľských úradov práce v pohraničí pri nábore slovenských zamestnávateľov v Poľsku. Na základe výstupov z dotazníkov bola prejavená spokojnosť so seminárom.

Spolupráca SK a HU

Č.1

Dôkazom dobre fungujúcej spolupráce je aj prihraničné stretnutie, ktoré sa uskutočnilo dňa 12.10.2023 v Komárne.

Riaditelia úradov práce a zástupcovia siete EURES zo Slovenska a Maďarska si vymenili skúsenosti, príklady dobrej praxe a prediskutovali aktuálnu problematiku vývoja pracovného trhu. Hovorilo sa aj o nízkej nezamestnanosti na oboch

stranách Dunaja a čoraz náročnejšom pokrývaní potrieb TP.

Cieľom tohto stretnutia bolo nadviazanie spolupráce s predstaviteľmi prihraničných partnerstiev PONS DANUBII a ISTER GRANUM. K ich najúspešnejším zrealizovaným projektom patrí vybudovanie veľkého množstva cyklotrás, tematických detských ihrísk ako aj spojenie obcí Radvaň nad Dunajom (SK) a Neszmély (HU) prostredníctvom kompy.

V rámci nového projektového obdobia je jednou z ich aktivít vzdelávanie ľudí v oblasti turizmu. Práve v tejto oblasti sa naši prieniky zástupcov úradov s prihraničnými partnerstvami. Pozdĺž hraníc oboch štátov sa zmapujú potreby vzdelávania na ktoré nadviaže ďalšie stretnutie za účelom vytýčenia konkrétnych vzdelávacích aktivít. Obe strany sa zhodli na potrebe skvalitnenia služieb a ľudského potenciálu za účelom podpory turizmu v prihraničnom regióne.

Opätovne sa potvrdilo, že pestovanie dobrých vzťahov a pravidelné stretávanie sa v rámci prihraničného regiónu je veľmi potrebné.

Č.2

Sieť EURES Slovensko zorganizovala slovensko-maďarský prihraničný workshop v Štúrove dňa 18.5.2023. Workshop nadviazal na tradičné prihraničné stretnutia sietí EURES Slovensko, EURES Maďarsko a spolupracujúcich inštitúcií v cezhraničnom regióne. Jeho cieľom bola vzájomná výmena informácií a rozvoj spolupráce v rámci siete EURES ako aj verejných služieb zamestnanosti.

Program pracovného stretnutia pozostával z hlavných tém:

- vzájomné informovanie účastníkov o aktuálnej situácii v prihraničnom regióne na TP na Slovensku a v Maďarsku, základné štatistické údaje, miera nezamestnanosti, strategický zamestnávateľa v regióne,

nedostatkové a prebytkové profesie, priemerné mzdy, cezhraničné zamestnávanie, prehľad organizačnej štruktúry, začlenenia, kompetencií a agendy,

- prezentácie sietí EURES Slovensko a EURES Maďarsko – vyhodnotenie uskutočnených aktivít, predstavenie náborových projektov, plánovaných aktivít, webovej stránky, sociálnych sietí, informácie z oblasti cezhraničnej mobility.
- diskusia, príklady dobrej praxe, skúsenosti, návrhy spolupráce.

Účastníci vyjadrili poďakovanie za príležitosť zúčastniť sa na workshope, označili ho ako veľmi prínosný a užitočný a zároveň prejavili záujem o participáciu na podobnom podujatí v budúcnosti.

Česko - slovenské stretnutie

Stretnutie sa konalo 13.-15.6.2023 v Starej Lesnej po 5 rokoch od posledného stretnutia organizovaného na českej strane. Stretnutia sa zúčastnilo celkovo 44 osôb v zastúpení EURES poradcovia a členovia národných koordinačných kancelárií z českej a slovenskej siete EURES.

Zástupcovia oboch sietí v rámci svojich prezentácií predstavili organizačnú štruktúru, kompetencie a začlenenie.

Obe siete predstavili organizované a plánované aktivity a svoje aktuálne postavenie v rámci projektu ESF. Podpora pracovnej mobility v Európe je spoločným cieľom oboch národných sietí, podmienky na TP v oboch krajinách sú odlišné. Vytvoril priestor na vzájomnú výmenu informácií a skúseností o možnostiach, ktoré jednotlivé siete ponúkajú uchádzačom o zamestnanie, mladým ľuďom i zamestnávateľom, čo tvorí pridanú hodnotu týchto spoločných stretnutí.

Rozvoj bilaterálnych a multilaterálnych náborových projektov, účasť na aktivitách siete EURES na Slovensku i v zahraničí, účasť v pracovných skupinách EK

Medzinárodný workshop ELA,
24.- 25.1.2023, Bratislava

Téma: sezónne zamestnávanie

Participujúce krajiny: Taliansko, Nemecko,
Holandsko, Rumunsko, Bulharsko,
Slovensko, Španielsko, Francúzsko,
Portugalsko, Poľsko.

Konferencia EURESinAction, 13.-16.6.2023
Hlavnou témou 6. ročníka podujatia EURES in Action, ktoré sa konalo hybridnou formou v Bratislave v sídle ELA, boli Trendy pracovnej mobility a nedostatkové zručnosti a profesie. Cieľom bola výmena odborných poznatkov, spolupráca a zdieľanie praktických skúseností členov siete EURES.

Témy workshopov: Trendy digitalizácie – vznikajúce profesie a potrebné nové zručnosti, Trendy ekologizácie – vznikajúce profesie a potrebné nové zručnosti, Nedostatkové profesie a zručnosti, trendy pracovnej mobility so zameraním na stavebný sektor, Nedostatkové profesie a zručnosti, trendy pracovnej mobility – potreby zamestnávateľov.

Stanovené ciele: dôraz na riešenie nedostatku zamestnancov v súčasných a budúcich profesiách vyplývajúci z ekologizácie a digitalizácie V súčasnosti má 77% zamestnávateľov problém nájsť zamestnancov s požadovanými zručnosťami. Do roku 2030 v EÚ vznikne ďalších 1 milión pracovných miest vďaka ekologickej transformácii. Do roku 2025 by malo mať 70% populácie v EÚ aspoň základné digitálne zručnosti.

Aktivita v číslach: viac ako 150 on-site, 450 on-line

Konferencia ELA, 20.6.2023, Bratislava
V roku 2022 bola vypísaná výzva ELA k zasielaniu „Good practices“ v oblasti sezónneho zamestnávania a cestnej dopravy. Prihlásené príklady dobrej praxe sú ako inšpirácia, ktorá môže byť aplikovaná v jednotlivých krajinách, uložené v databáze

prístupnej všetkým členským štátom. Jednou z ocenených bola Ing. Zuzana Kubovičová, ktorá si prevzala cenu za „best practice“, a to spoluprácu medzi EURES Slovenskom a EURES Holandskom v oblasti sezónneho zamestnávania.

Vybrané aktivity organizované v spolupráci s EURES ČR:

Seminár Trh práce ČR a SR, 16.-18.5.2023,
Česko, Olomouc

Pracovné stretnutie EURES poradcov SR a ČR, 12.6.2023, úradu v Považskej Bystrici
Stretnutie NKK SR s NKK ČR, 6.-7.9.2023,
Kromeríž ČR

Stretnutie NKK SR s NKK ČR, 28.- 29.11.2023,
Olomouc, ČR

Pracovné stretnutie Národných koordinátorov EURES ČR a SR, 3.11.2023,
online, téma: migrácia štátnych príslušníkov tretích krajín

Online mítingy s EURES kolegami a zamestnávateľmi z krajín EÚ/EHP

Pokračovanie v pravidelných pracovných stretnutiach s kolegami a zamestnávateľmi z členských krajín, ktorých cieľom je spolupráca na rozbehnutých projektoch, výmene informácií a pod. Zástupcovia siete EURES Slovensko si na online/onsite stretnutiach počas roka 2023 vymenili skúsenosti v oblasti pracovnej mobility s kolegami so sietí EURES Nemecko, Rakúsko, Fínsko, Česko, Dánsko, Rakúsko, Holandsko, Taliansko.

Európska komisia organizuje pre partnerov a členov siete EURES vzdelávacie aktivity rôzneho zamerania. Účastníci si môžu vybrať zo širokej ponuky tém, ktorých cieľom je podpora osobnostného a profesionálneho rastu. Školenia zároveň vytvárajú priestor na socializáciu členov jednotlivých sietí a vytváranie medzinárodných spoluprác a projektov.

Vzdelávanie EURES poradcov patrí k dôležitým atribútom ich práce. Realizuje

sa predovšetkým na európskej úrovni formou Classroom Training (ďalej len „CT“), Virtual Training (ďalej len „VT“) a webinárov v anglickom jazyku. Tréningy sú zamerané na využívanie portálov EÚ zameraných na mobilitu, koučovanie uchádzačov o zamestnanie a im určené služby, stratégie a nástroje matchingu, analýzy pracovného trhu, financovanie európskej mobility, sociálne zabezpečenie a dane, práca s Extranetom na európskom portáli siete EURES, organizovanie EOJD (European Online Job Days), sociálne siete, komunikačné zručnosti atď. Vzdelávanie na európskej úrovni zabezpečuje EURES Academy. Po absolvovaní tréningov získavajú účastníci certifikát. K vzdelávacím aktivitám patria aj webináre, ktoré sú zamerané na aktuálne témy. V roku 2023 sa CT/VT/webinarov zúčastnilo 42 osôb.

Veľtrh vzdelávania a kariéry „Find your Career in Europe“

2.3.-6.3. 2023, Cyprus

Účastníci: 12 krajín - Slovensko, Česká republika, Taliansko, Malta, Chorvátsko, Estónsko, Írsko, Švédsko, Fínsko, Dánsko, Španielsko a Cyprus

Počet návštevníkov stánku EURES Slovensko: 73

Veľtrh pracovných príležitostí Ikariera

5.4.2023, Česko, Zlín

Cieľová skupina: študenti Univerzity Tomáša Baťu

Počet vystavovateľov: 35

Počet návštevníkov: 1 000

Počet návštevníkov stánku EURES: 70

Building Ireland-Jobs in construction and engineering

11.5.2023, online podujatie na platforme European Job Days

EDUCA EXPO Liberec 2023

11.-14.10.2023

Počet vystavovateľov: 103

Počet návštevníkov: 20 000

Počet návštevníkov stánku EURES: 140

Medzinárodný veľtrh práce

7.11.-9.11.2023, Toruň, Poľsko

Počet vystavovateľov: 35

Počet návštevníkov: 1 000

Počet návštevníkov stánku EURES: 70

Jobspin Jobfair

24.11.2023, Česko, Ostrava

Počet vystavovateľov: 23

Počet návštevníkov: 460

Počet návštevníkov stánku EURES: 50

BeSt 2023

23.11.-26.11.2023, Rakúsko, Salzburg

Veľtrh vzdelávania a zamestnania

Cieľová skupina: mladí ľudia

Počet vystavovateľov: 93 (vrátane siete EURES zo Slovenska, Holandska, Severného Nemecka, Nórska a Luxemburgu)

Počet návštevníkov: 30 000

Realizácia a účasť na burzách práce a informačných podujatiach na Slovensku MAĎARSKÝ DEŇ

9.3.2023 Komárno, Konferenčné centrum Univerzity J. Selyeho

Cieľom 7. ročníka medzinárodnej burzy práce bolo predstaviť životné a pracovné podmienky v prihraničnom regióne, spojiť zamestnávateľov so záujemcami o prácu v Maďarsku a študentom stredných a vysokých škôl poskytnúť príležitosti odbornej praxe a stáží.

Medzinárodná burza práce v číslach:

- 11 zamestnávateľov z Maďarska, EURES Slovensko, EURES Maďarsko, úrad Komárno,
- 32 pracovných pozícií, 400 voľných pracovných miest,
- 612 návštevníkov (z toho 102 študentov),

- 85 vhodných uchádzačov,
- 31 prísľubov zamestnania.

Pozície: výroba (operátor, strojník, balič, vodič VZV), administratíva, upratovanie, odborná prax a stáže.

EURES JOB DAY

20.4.2023 Prešov, M aréna

Prvý ročník medzinárodnej burzy práce zorganizovala sieť EURES Slovensko v spolupráci s ústredím. Hlavným cieľom podujatia bolo vytvorenie priestoru pre osobné stretnutia zahraničných a slovenských zamestnávateľov s uchádzačmi o prácu v krajinách EÚ a na Slovensku.

Medzinárodná burza práce v číslach:

- 50 zamestnávateľov (27 zahraničných, 23 slovenských),
- 1 619 voľných/ponúkaných pracovných miest prevažne v oblasti gastronómie, hotelierstva, priemyslu, logistiky, IT a sezónnych prác (Grécko, Holandsko, Fínsko, Nemecko, Španielsko),
- 3 224 návštevníkov,
- 463 prísľubov do zamestnania,
- 20 prezentácií v rámci sprievodného programu so zameraním na európsky trh práce a európsku pracovnú mobilitu.

Propagácia podujatia: masívna mediálna kampaň (rozhlas, pracovné portály), reklamné billboardy, plagáty v MHD, webová stránka EURES, úrady, sociálne siete, bulletin (viac v kapitole 6.3. Mediálna kampaň).

Podporná aktivita: autobusová doprava pre 681 uchádzačov o zamestnanie z úradov z Košického a Prešovského kraja.

Kariéra EXPO

Sieť EURES Slovensko participovala ako špeciálny partner na druhom ročníku veľtrhu pracovných príležitostí Kariéra EXPO vďaka podpore z Európskeho sociálneho

fondy v rámci Operačného programu Ľudské zdroje NP Spoločne hľadáme prácu II.

Zástupcovia siete EURES Slovensko poskytovali asistenciu a poradenstvo návštevníkom, ktorí prišli na veľtrh práce so záujmom hľadania práce v zahraničí. V stánku siete EURES bolo poskytované poradenstvo o pracovných príležitostiach v krajinách EÚ/EHP a vo Švajčiarsku, životných a pracovných podmienkach a aktivitách organizovaných sieťou EURES.

Nitra - 29.3.2023

Počet návštevníkov: 3000+

Počet návštevníkov stánku EURES: 350

Košice - 8.6.2023

Počet vystavovateľov: 50+

Počet návštevníkov: 3000+

Počet návštevníkov stánku EURES: 450

Bratislava - 11.10.2023

Počet vystavovateľov: 60+

Počet návštevníkov: 6 300

Počet návštevníkov stánku EURES: 650

Spolu: 1 450 klientov

Profesia days

13. ročník najväčšieho festivalu pracovných príležitostí na Slovensku organizovaného spoločnosťou Profesia bol postavený na otvorenej komunikácii medzi návštevníkmi, zamestnávateľmi a odborníkmi z rôznych sfér. EURES poradcovia poskytovali návštevníkom informácie o pracovných príležitostiach v Európe, životných a pracovných podmienkach v krajinách EÚ/EHP a finančnom projekte TMS. Účasť siete EURES na takýchto podujatiach je mimoriadne dôležitá kvôli šíreniu povedomia o službách, ktoré poskytuje.

16.-17.5. 2023 - Bratislava

Počet vystavovateľov: 90

Počet návštevníkov: 5 211

Počet návštevníkov stánku EURES: 850

18.-19.9. - Žilina

Počet vystavovateľov: 50

Počet návštevníkov: 3 218

Počet návštevníkov stánku EURES: 244

14.-15.11.2023 - Košice

Počet vystavovateľov: 70

Počet návštevníkov: 6 000+

Počet návštevníkov stánku EURES: 700

Spolu: 1 794 klientov

Deň Európy

Podujatie každoročne organizované Zastúpením Európskej komisie na Slovensku je oslavou princípov EÚ, mieru a jednoty v Európe. Účasť siete EURES bola príležitosťou nielen osláviť hodnoty a princípy, ktorými sa riadi EÚ, ale aj osloviť veľký počet potenciálnych klientov. Zároveň bola príležitosťou na stretnutie jednotlivých európskych sietí zastúpených na Slovensku, získavanie nových kontaktov a prehľbovanie existujúcej vzájomnej spolupráce.

Podujatie v číslach: Sieť EURES participovala na oslavách Dňa Európy v Košiciach, Bratislave, Lučenci a Žiline a spolu poskytla informácie 847 návštevníkom.

ProEduco

15. ročník Medzinárodného veľtrhu vzdelávania PRO EDUCO sa konal v termíne 6.-7.12.2023 v Košiciach a predstavoval stabilnú platformu pre prezentáciu celého spektra aktuálnych tém v oblasti vzdelávania na všetkých úrovniach, tak v rámci štandardných foriem štúdia ako aj mimo nich. Popri téme vzdelávania veľtrh prezentoval aj ďalšie formy mimoškolských aktivít, rozvoja osobnosti, možností pracovného uplatnenia, cestovania a doplnkového vzdelávania mladých. Podujatie sa zameriava predovšetkým na žiakov končiacich ročníkov základných a stredných škôl, ako aj výchovných poradcov.

Stánok EURES Slovensko tento rok zatraktívnila aj prítomnosť EURES

poradkyne z Holandska, ktorá návštevníkom prezentovala nielen možnosti štúdia a pracovného uplatnenia, ale aj životné a pracovné podmienky tejto zaujímavej krajiny.

Podujatie v číslach:

počet vystavovateľov: 60

počet návštevníkov: 7 259

počet návštevníkov stánku EURES: 400

Ďalšie podujatia

Sieť EURES Slovensko mala aj tento rok svoje zastúpenie na rôznych regionálnych veľtrhoch SŠ a VŠ, burzách informácií, stretnutí so zamestnávateľmi a pod. Tieto podujatia boli zamerané na rôzne cieľové skupiny. Významnú záujmovú skupinu pre sieť EURES predstavujú mladí ľudia pred vstupom na trh práce, ktorým okrem základných informácií EURES poradcovia poskytujú informácie o situácii na európskom trhu práce, požiadavkách zamestnávateľov na potenciálnych zamestnancov a o trendoch ďalšieho vývoja, aby sa tak mohli zodpovedne a kvalifikovane rozhodnúť pri výbere strednej či vysokej školy.

Účasť na ďalších podujatiach:

30.3.2023 - Interview day NAKAC, Žilina

27.4.2023 - veľtrh JobSpOTT, Trnava

17.5.2023 - Raňajky so zamestnávateľmi, Zvolen

22.6.2023 - meeting Americkej obchodnej komory, Košice

12.7.2023 - Leto v meste, Dolný Kubín

12.10.2023 - veľtrh stredných škôl Kam na strednú v Trnavskej župe, Trnava

24.10.2023 - Burza stredných škôl, Dolný Kubín

26.10.2023 - Veľtrh práce s mládežou, Banská Bystrica

26.10.2023 - Prezentačná výstava stredných škôl okresu Rožňava Správna voľba povolania – príležitosť k úspechu

26.10.2023 - Kam na strednú, Senica

23.11.2023 - Informačné podujatie Chceš študovať pre trh práce alebo pre úrad práce?, Humenné

23.11.2023 - veľtrh VŠ z KSK a PSK, Košice

V rámci Európskeho roka zručnosti 2023 realizovala sieť EURES na tomto podujatí aj workshop zameraný predovšetkým na mäkké zručnosti.

Výberové pohovory

VÝBEROVÉ POHOVORY a STÁŽE

Sieť EURES zorganizovala počas roka 2023 dve výberové pohovory a to do Holandska a Maďarska. Holandský zamestnávateľ ponúkal prácu v lodnej doprave na pozíciách: lodník, námorník a kapitán na riečne lode. Celkový počet pozvaných záujemcov 30, z toho prítomných na pohovore 8 a 3 osoby boli zamestnané.

Maďarský zamestnávateľ ponúkal prácu v priemyselnej oblasti a doprave na pozíciách: kontrolór kvality, operátor vo výrobe, pracovník údržby a vodič VZV. Celkový počet účastníkov na pohovore 58 a počet zamestnaných 12.

STÁŽOVÉ POBYTY

Sieť EURES Slovensko realizovala pre spoločnosť Sani/Ikos Group nábor na celkom 40 voľných pracovných miest pre stážistov na pracovné pozície kuchárov, pomocných kuchárov, recepčných, čašníkov a pomocných čašníkov a hostesiek. Záujemcovia o stážové pobyty boli najmä študentami z Michaloviec - zo Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Obchodnej akadémie, Hotelovej akadémie a Súkromnej hotelovej akadémie. V roku 2023 sa nám na stáž hlásili aj študenti z celej SR.

Vzhľadom na to, že zamestnávateľ umiestnil v rámci svojich rezortov počas aktuálnej letnej sezóny 25 študentov zo Slovenska, dostali EURES poradcovia možnosť oboznámiť sa s pracovnými podmienkami vo vybraných rezortoch,

v ktorých slovenskí stážisti pôsobia, ako aj s podmienkami ubytovania a dohodnúť kritériá budúcej spolupráce.

Webová stránka

Spustenie novej webovej stránky prebehlo po úspešne zrealizovanom verejnom obstarávaní začiatkom roku 2023. Nová stránka www.eures.sk priniesla užívateľom moderný dizajn a viac funkcionalít, jednoduchú a rýchlu orientáciu v informáciách aj pracovných ponukách. Okrem modernejšieho dizajnu je vybavená množstvom zaujímavých a inovatívnych funkcionalít. Z pohľadu užívateľa je ľahko zrozumiteľná a jednoducho sa používa. Registrovaným klientom ponúka zaujímavé možnosti aj v rámci osobnej zóny. K dispozícii je vyhotovenie životopisu vo viacerých jazykových mutáciách, tvorba zoznamu obľúbených pracovných ponúk, ale aj prepojenie so sociálnymi sieťami. V sekcii Pracovné ponuky získajú klienti prehľad o aktuálnych pracovných príležitostiach, na ktoré môžu priamo reagovať zaslaním životopisu alebo položiť otázku. Otázky zamerané na špecifické oblasti cezhraničnej mobility možno klásť EURES poradcovi v časti Kontakty. Na stránke pribudli možnosti filtrovania pracovných ponúk, čo umožňuje vyhľadávanie ponúk vhodných pre páry, zdravotne postihnutých, bez požiadavky na znalosť cudzieho jazyka alebo ponuky s ubytovaním. Nová webová stránka ponúka nielen množstvo výhod pre klientov, ale aj užívateľsky priateľské prostredie pre EURES poradcov, ktorí intenzívne pracujú na tvorbe pútavého a kvalitného obsahu stránky www.eures.sk. Nový portál je optimalizovaný aj pre mobilné zariadenia. Počas roka 2023 prebiehala na základe písomných požiadaviek NKK EURES a komunikácie so správcou webu pravidelná podpora, technická údržba a ad hoc úpravy, ktorými sa zabezpečovala

modernizácia a update funkcionalít webu (v rozsahu max. 50 hod./mesiac).

2.1.2.1 Vyhodnotenie činnosti sprostredkovateľských služieb §32 zákona

Ústredie od 1.2.2022 uviedlo do prevádzky nový pracovný portál Služby zamestnanosti www.sluzbyzamestnanosti.gov.sk (ďalej len „portál SZ“), ktorý nahradil doteraz využívaný spôsob nahlasovania voľných pracovných miest (ďalej len „VPM“) prostredníctvom pracovného portálu www.istp.sk.

Po jednoduchšej bezplatnej registrácii pomocou eID (prihlasovanie je rovnaké ako na www.slovensko.sk) má zamestnávateľ možnosť na portáli bezplatne vytvárať, evidovať a zverejňovať svoje ponuky pracovných miest a osloviť tak UoZ evidovaných na úradoch ako aj všetkých záujemcov o zamestnanie.

Portál SZ je prvý štátny pracovný portál, ktorý svoje služby pre všetkých používateľov poskytuje zdarma. Získava údaje o zamestnávateľoch z overených zdrojov, akým je napr. register právnických osôb. Portál SZ obsahuje informatívne videá, textové manuály, ktoré sú nápomocné užívateľom pri registrácii a používaní portálu.

Zamestnávateľ už pri vyplňaní formuláru VPM môže prejaviť záujem o spoluprácu úradu pri obsadzovaní VPM prostredníctvom realizácie výberového konania (ďalej len „VK“), kde úrad zabezpečí jeho organizáciu a výber vhodných UoZ.

Portál SZ umožňuje zamestnávateľom vyhľadávať na základe určených kritérií vhodných UoZ. Ak má UoZ zverejnený profil, zamestnávateľ ho môže samostatne osloviť, čo veľmi urýchľuje obsadzovanie VPM,

urýchľuje vzájomnú komunikáciu medzi zamestnávateľom a UoZ.

Portál SZ umožňuje párovanie VPM, ich charakteristiku, páruje kvalifikačné predpoklady s profilom UoZ, odíedencov z Ukrajiny a spárované VPM sú im doručené na vopred nahlásené e-mailové adresy. Všetky VPM sú k dispozícii aj v ukrajinskom jazyku.

Zamestnávateľom, ktorí nahlásili VPM prostredníctvom portálu SZ, portál SZ zasiela pravidelné notifikácie o dĺžke trvania VPM, čo zamestnávateľa oceňujú najmä v prípadoch, ak obsadzujú VPM štátnym príslušníkom tretej krajiny.

Dôležitým nástrojom pri zamestnávaní UoZ, ZoZ a občanov ohrozených hromadnými prepúšťaniami (ďalej len „HP“) boli v sledovanom období aj naďalej úradmi pravidelne plánované a organizované VK.

Efektívnym spôsobom zvýšenia úspešnosti obsadzovania VPM prostredníctvom VK bola spolupráca pri predvýbere vhodného UoZ a účasť sprostredkovateľov ako aj agentov pre PM úradov na VK. Úspešnosť VK bola taktiež ovplyvňovaná ich organizovaním v súlade s požiadavkami a potrebami zamestnávateľov priamo v ich sídle. V roku 2023 bolo úradmi zorganizovaných 1 952 VK (o 479 menej ako v roku 2022).

Zamestnávateľa na VK ponúkli 41 993 VPM. VK sa zúčastnilo 19 107 UoZ (o 2 417 UoZ menej ako v roku 2022). Počet zúčastnených UoZ na VK v roku 2023 oproti roku 2022 klesol, ale úrady na jednotlivé pracovné pozície vyberali čo najvhodnejších UoZ. Úspešnosť VK vzhľadom na počet zúčastnených UoZ na VK a celkový počet klientov prijatých do zamestnania v priebehu kalendárneho roka 2023 v počte 1 168 (o 246 menej prijatých UoZ ako v roku 2022) bola 6,11 %.

Prehľad realizovaných VK v roku 2023	
Počet VK	1 952
Počet ponúknutých VPM pre VK	41 993
Celkový počet zúčastnených UoZ	19 107
Celkový počet prijatých UoZ	1 168
Úspešnosť VK	6,11%

Burzy práce a informácií

V roku 2023 úrady zorganizovali 21 Búrz práce a informácií (ďalej len „BPaI“), na ktorých boli prezentované VPM. Pracovníci úradov poskytli klientom odborné poradenstvo v oblasti kariérneho plánovania, informácie o národných aktivačných programoch a o možnosti vykonávania absolventskej praxe u zamestnávateľa, o príspevku na dochádzku za prácou a tiež o možnostiach VzPrTP, o príspevku na aktivačnú činnosť, ako aj o ďalších aktivačných a ochranných príspevkoch.

Klienti tak mohli „pod jednou strechou“ získať ucelený obraz o aktuálnej ponuke na trhu práce a možnostiach pracovného uplatnenia.

BPaI boli zamerané na oblasť VPM v strojárskom priemysle, v ťažobnom priemysle, v automobilovom priemysle, v priemyselnej výrobe, vo výrobe zdravotníckych pomôcok, odevnom priemysle, v oblasti cestovného ruchu - gastronomické a ubytovacie služby, doplnkové služby v oblasti cestovného ruchu. Niektoré BPaI boli zamerané na obsadzovanie dlhodobu nahlásených VPM. Úrady BPaI zorganizovali pre rôzne cieľové skupiny - UoZ do 29 rokov, dlhodobu evidovaných UoZ, zamestnancov ohrozených HP, UoZ, ktorí si aktívne hľadajú zamestnanie a širokú verejnosť. Úrady na BPaI pozývali aj odídencom z Ukrajiny, aby im vytvorili priestor na osobné stretnutie so zamestnávateľmi, s cieľom pomôcť zamestnať sa.

Na BPaI sa zúčastnilo 297 zamestnávateľov. Zamestnávatelia ponúkli spolu 14 223 VPM a 4 156 VPM v rámci siete EURES. BPaI sa zúčastnilo 6 708 UoZ, z ktorých bolo 25 prijatých do zamestnania. Zamestnávatelia si 810 UoZ vybrali do užšieho výberu a 253 UoZ získalo prísľub do zamestnania od zamestnávateľa.

BPaI boli zorganizované na úradoch Banská Bystrica, Bratislava (2), Brezno, Dunajská Streda, Čadca, Komárno, Košice (2), Kežmarok, Nitra, Nové Mesto nad Váhom (2), Nová Zámky, Partizánske, Poprad, Považská Bystrica, Revúca, Senica, Trnava, Žilina.

Návštevníci mali okrem možnosti nájsť si zamestnanie aj príležitosť nadobudnúť komplexnejšie informácie o TP a o spôsoboch uplatnenia sa na ňom. Výhodou bol najmä osobný kontakt a možnosť informovať sa na vybrané pracovné pozície priamo u konkrétnych zamestnávateľov.

Raňajky so slovenskými zamestnávateľmi

V roku 2023 zrealizovalo aktivitu Raňajky so zamestnávateľmi 18 úradov – Banská Bystrica, Bratislava (2), Dolný Kubín (2), Humenné, Kežmarok, Komárno (2), Košice, Levice, Lučenec, Nitra, Nové Mesto nad Váhom, Nové Zámky (2), Partizánske (2), Považská Bystrica, Stará Ľubovňa (2), Trenčín, Trnava a Zvolen. Aktivity sa zúčastnilo celkovo 491 zamestnávateľov, starostov, zástupcov miest a obcí a 8 neverejných poskytovateľov služieb zamestnanosti a neziskových organizácií

zaoberajúcich sa integráciou občanov Ukrajiny.

Hlavným cieľom uvedenej aktivity bolo skvalitnenie a prehlbovanie vzájomnej spolupráce, reagovanie na situáciu na TP, informovanie zamestnávateľov o realizovaných národných projektoch o možnostiach využívania služieb, ktoré úrady poskytujú a ďalším vývojom zamestnanosti. Úrady na stretnutiach informovali o možnosti bezplatného využívania štátneho pracovného portálu www.sluzbyzamestnanosti.gov.sk a ponúkli zamestnávateľom pomoc pri online registrácii na portál a postupe pri vyplňaní formuláru prihlášky VPM. Zároveň poskytli aktuálne informácie o pripravovaných zmenách v legislatíve súvisiacej so zamestnávaním štátnych príslušníkov tretích krajín a občanov krajín EÚ/EHP, o elektronickom podávaní informačných kariet, o pripravovanej zmene preukazovať ročné výkazy plnenia povinného podielu zamestnávania občanov so ZP len elektronickou formou. Úrady zamestnávateľov informovali o novele zákona o službách zamestnanosti v súvislosti s priznaným štatútom chránenej dielne/chráneného pracoviska.

Okrem všeobecných informácií o službách zamestnanosti úrady poskytovali informácie o aktívnych opatreniach na TP so zameraním na aktuálne národné projekty, napr. Nestrať prácu, vzdelávaj sa, Chyť sa svojej šance. Úrady tiež informovali prítomných o zriadení bezplatného dlhového poradenstva a možnosti využitia jeho služieb. Zaoberali sa demografickým vývojom a trendov na ponuku pracovnej sily, nedostatkom kvalifikovanej pracovnej sily, nedostatkovými profesiami z pohľadu zamestnávania štátnych príslušníkov tretích krajín. Spoločne prebrali pracovnú migráciu z tretích krajín a jej vplyv na regionálny TP, pracovné príležitosti pre občanov Ukrajiny s dočasným útočiskom, informovali o poskytovaní sociálnej pomoci odídencom z Ukrajiny, vysvetlili pravidlá v poskytovaní

pomoci v hmotnej núdzi odídencom z Ukrajiny, proces začlenenia odídencom do systému sociálneho zabezpečenia. Poskytli informácie o možnostiach zamestnať štátneho príslušníka tretej krajiny, ktorému bolo poskytnuté dočasné útočisko. Stretnutí sa okrem zamestnávateľov zúčastňovali aj neziskové organizácie a poskytovatelia sociálnych služieb, vrátane tých, ktoré sa zaoberajú integráciou občanov Ukrajiny, ktorí získali na Slovensku status dočasného útočiska.

Výberové pohovory a stáže v rámci siete EURES pre záujemcov o prácu v krajinách EÚ/EHP

VÝBEROVÉ POHOVORY a STÁŽE

Sieť EURES zorganizovala počas roka 2023 dve výberové pohovory a to do Holandska a Maďarska. Holandský zamestnávateľ ponúkal prácu v lodnej doprave na pozíciách: lodník, námorník a kapitán na riečne lode. Celkový počet pozvaných záujemcov 30, z toho prítomných na pohovore 8 a 3 osoby boli zamestnané.

Maďarský zamestnávateľ ponúkal prácu v priemyselnej oblasti a doprave na pozíciách: kontrolór kvality, operátor vo výrobe, pracovník údržby a vodič VZV. Celkový počet účastníkov na pohovore 58 a počet zamestnaných 12.

STÁŽOVÉ POBYTY

Sieť EURES Slovensko realizovala pre spoločnosť Sani/Ikos Group nábor na celkom 40 VPM pre stážistov na pracovné pozície kuchárov, pomocných kuchárov, recepčných, čašníkov a pomocných čašníkov a hostesiek.

Záujemcovia o stážové pobyty boli najmä študentami z Michaloviec - zo Strednej odbornej školy obchodu a služieb, Obchodnej akadémie, Hotelovej akadémie a Súkromnej hotelovej akadémie. V roku 2023 sa nám na stáž hlásili aj študenti z celej SR.

Vzhľadom na to, že zamestnávateľ umiestnil v rámci svojich rezortov počas

aktuálnej letnej sezóny 25 študentov zo Slovenska, dostali EURES poradcovia možnosť oboznámiť sa s pracovnými podmienkami vo vybraných rezortoch, v ktorých slovenskí stážisti pôsobia, ako aj s podmienkami ubytovania a dohodnúť kritériá budúcej spolupráce.

Zamestnávanie cudzích štátnych príslušníkov na území SR

K 31.12.2023 bolo v informačnom systéme služieb zamestnanosti (ďalej len „ISSZ“) evidovaných 26 102 štátnych príslušníkov tretích krajín s udeleným povolením na zamestnanie alebo vydaným potvrdením o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta, 31 892 občanov členských štátov EU na formulári informačná karta a 42 589 štátnych príslušníkov tretích krajín cez výnimky bez povolenia na zamestnanie a bez potvrdenia o možnosti obsadenia voľného pracovného miesta na formulári

informačná karta. Celkový počet evidovaných cudzích štátnych príslušníkov vykonávajúcich pracovnú činnosť na území SR alebo poskytujúcich služby cez vyslanie k 31.12.2023 bol 100 583. V porovnaní s údajmi k 31.12.2022, kedy bol celkový počet cudzích štátnych príslušníkov vykonávajúcich pracovnú činnosť na území SR alebo poskytujúcich služby na území SR 87 998, naďalej dochádza k výraznému medzročnému nárastu. Nárast je generovaný dopytom najmä v oblasti priemyslu, zotavujúceho sa po mimoriadnych situáciách z prechádzajúcich rokov (Covid-19/vojna na Ukrajine). Naďalej je v platnosti mimoriadna situácia vyhlásená v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine a poskytovaním dočasného útočiska v prípade zamestnania nie je potrebné získať povolenie na zamestnanie ani potvrdenie o možnosti obsadenia VPM a prístup na TP v SR je voľný.

Cudzí štátni príslušníci vykonávajúci pracovnú činnosť na území SR - výber podľa početnosti

k 31.12.2023		k 31.12.2022	
Ukrajina	39 307	Ukrajina	33 419
Srbsko	9 685	Srbsko	9 798
Rumunsko	7 068	Rumunsko	7 025
Česko	6 530	Česko	6 514
Maďarsko	5 977	Maďarsko	5 574
India	3 211	Poľsko	2 819
Poľsko	3 077	Bulharsko	2 515
Bulharsko	2 270	Gruzínsko	1 485
Gruzínsko	1 640	Taliansko	1 320
Rusko	1 430	India	1 305

ADZ, APZ, plnenie povinného podielu zamestnávania občanov so ZP

V oblasti agentúrneho zamestnávania bolo k 31.12.2023 platných 449 vydaných povolení na činnosť agentúr dočasného zamestnávania (ďalej len „ADZ“).

Ústredie v roku 2023 zrušilo celkovo 56 povolení na výkon činnosti ADZ, z toho 3 ADZ boli zrušené na základe vlastnej žiadosti, 1 ADZ z dôvodu nespĺňania zákonných podmienok.

Celkovo 52 ADZ bolo zrušených sankčne, a to podľa:

- § 31 ods. 1 písm. g) a ods. 2 písm. b) - neposkytnutie správy o svojej činnosti - 20,
- § 31 ods. 1 písm. h) a ods. 2 písm. b) - nedisponovanie dostatočným vlastným imaním - 6,
- § 31 ods. 1 písm. g), písm. h) a ods. 2 písm. b) - neposkytnutie správy o svojej činnosti a nedisponovanie dostatočným vlastným imaním - 16,
- § 31 ods. 2 písm. a) - neprideľovanie dočasných agentúrnych zamestnancov - 9,
- § 31 ods. 2 písm. c) - uloženie pokuty za porušenie zákazu nelegálneho zamestnávania - 1.

Za rok 2023 bolo vydaných 78 nových rozhodnutí o povolení na vykonávanie činnosti ADZ a jednej ADZ bola pozastavená činnosť na základe vlastnej žiadosti.

K 31.12.2023 z celkového počtu 77 agentúr podporovaného zamestnávania má 24 agentúr podporovaného zamestnávania platné povolenie na vykonávanie činnosti. V roku 2023 boli vydané 4 nové rozhodnutia o povolení na vykonávanie činnosti APZ. Jedna APZ bola zrušená na základe žiadosti.

Ročné výkazy na plnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím za rok 2022 v roku 2023 predložilo spolu 11 901 zamestnávateľov, z toho:

- 8 861 zamestnávateľov, čo predstavuje 74,46%, zamestnávalo občanov so zdravotným postihnutím,
- 475 zamestnávateľov, čo predstavuje 3,99%, zaplatilo povinný odvod za nezamestnávanie občanov so zdravotným postihnutím,
- 1 426 zamestnávateľov, čo predstavuje 11,98%, zadalo zákazku, vyhradenú zákazku, prostredníctvom ktorej plnili povinný podiel,

- 1 139 zamestnávateľov, čo predstavuje 9,57%, využilo zákonnú kombináciu plnenia povinného podielu.

Sprostredkovanie zamestnania

Situácia na TP, sprostredkovanie zamestnania UoZ, ZoZ

Zamestnanci oddelenia služieb pre občana resp. oddelenia sprostredkovania práce úradov, poskytovali v priebehu roka 2023 klientom služby v oblasti zamestnanosti.

Od 15.9.2023 t.j. odo dňa zrušenia mimoriadnej situácie v súvislosti s ochorením Covid-19 si občania nemohli podávať žiadosť o zaradenie do evidencie UoZ (ktorá je zároveň aj žiadosťou o priznanie dávky v nezamestnanosti), elektronicky (e-mailom) a ani poštou. Od uvedeného dátumu si občania mohli podávať žiadosť už iba osobne alebo elektronickými prostriedkami s kvalifikovaným elektronickým podpisom prostredníctvom portálu www.slovensko.sk alebo odoslaním žiadosti prostredníctvom prístupového miesta, ktoré vyžaduje úspešnú autentifikáciu občana.

Občania pri podaní žiadosti dostávali na úrade základné informácie o podmienkach vzniku nároku na dávku v nezamestnanosti, ktorej posudzovanie, priznanie a vyplácanie je v kompetencii Sociálnej poisťovne.

Európske služby zamestnanosti /EURES/ pre UoZ, ZoZ a nezamestnaných

Jednou z kľúčových aktivít siete EURES je poskytovanie poradenstva a informácií širokému spektru záujemcov o prácu v členských krajinách EÚ/EHP, a to nielen uchádzačom o zamestnanie evidovaným na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny, ale aj študentom, samostatne zárobkovo činným, či zamestnaným osobám. Z hľadiska štruktúry klientov, boli najviac zastúpení evidovaní uchádzači o zamestnanie vo veku od 25 do 54 rokov s úplným stredoškolským vzdelaním

ukončeným maturitou.

Najčastejšie diskutované témy:

- všeobecné informácie o službách siete EURES,
- nábor/umiestnenie,
- životné a pracovné podmienky v krajinách EÚ/EHP,
- sociálne zabezpečenie, vzdelávanie a odborná príprava,
- špecifické informácie z cezhraničnej činnosti.

Na úradoch bolo v roku 2023 prostredníctvom siete EURES poskytnuté poradenstvo 17 346 klientom (14 123 ZoZ + 3 223 zahraniční zamestnávateľia).

Poradenstvá boli poskytované osobne, mailom, telefonicky alebo v online priestore. Najväčší počet poskytnutého poradenstva bol pre záujemcov vo veku 25 - 54 rokov, prevládali záujemcovia s ukončeným stredoškolským vzdelaním s maturitou.

EURES cieľovou skupinou sú aj zamestnávateľia z krajín EÚ/EHP, ktorých ponúkané pracovné pozície sú uverejňované na webovej stránke a ponúkané záujemcom. Počet kontaktov so zamestnávateľmi - 3 223.

Počet uverejnených voľných pracovných miest na stránke eures.sk - 4 477, zverejnených v rámci 773 pracovných ponúk. Najviac zverejnených ponúk bolo v mesiacoch: apríl, marec, január a júl.

Počet prijatých životopisov, žiadostí o zamestnanie alebo motivačných listov, ktoré prijali EURES poradcovia od záujemcov o prácu v krajinách EÚ/EHP – 3 349. 84% životopisov zaslali záujemcovia zo Slovenska, 16 % predstavovali životopisy záujemcov o prácu z iných krajín.

Počet zamestnaných prostredníctvom siete EURES – 1 167, najmä v krajinách Rakúsko, Nemecko, Česká republika, Holandsko, Maďarsko.

Projekty úradov v rámci partnerstiev

V priebehu kalendárneho roka 2023 sa v rámci partnerstva podľa § 10 zákona o službách zamestnanosti zapojili úrady do nasledovných projektov a aktivít:

Úrad Čadca, Dolný Kubín, Námestovo, Žilina v období rokov 2021 až 2027 realizuje projekt Cezhraničné partnerstvo EURES-T Beskydy v spolupráci s Ministerstvom práce v Poľsku, vybranými úradmi práce v Poľsku a Českej republike, Ministerstvom ekonomického rozvoja, práce a technológií v Poľsku a Komorou malých a stredných podnikateľov v Katoviciach. Cieľom projektu je rozvoj cezhraničnej spolupráce medzi SR, ČR a Poľskom a podpora cezhraničného zamestnávania, podpora inovatívnych metód sociálnej politiky a zamestnávania v rámci projektu zamestnanosť a sociálna inovácia.

Úrady Bardejov, Kežmarok, Poprad, Stará Ľubovňa v roku 2023 spolupracovali v rámci 5 ročnej udržateľnosti projektu Partnerstvo na cezhraničnom TP – Poľska a Slovenska – Poprad – Dunajec. Cieľom projektu je vypracovať spoločné systémy spolupráce a výmeny cezhraničných informácií v oblasti vzdelávania na TP, pracovnej mobility a sociálno-pracovnej integrácie, ktoré prispievajú k zlepšeniu fungovania cezhraničného trhu práce, k uľahčeniu pohybu na cezhraničnom TP inštitúciám, zamestnávateľom a obyvateľom oboch regiónov.

Hromadné prepúšťanie

V období od 1.1.2023 do 31.12.2023 zamestnávateľia oznámili 53 hromadných prepúšťaní z toho 3 HP boli zrušené.

Z 50 nahlásených HP bolo z celkového počtu 4 655 zamestnancov ohrozených stratou zamestnania reálne prepustených 2 610 zamestnancov.

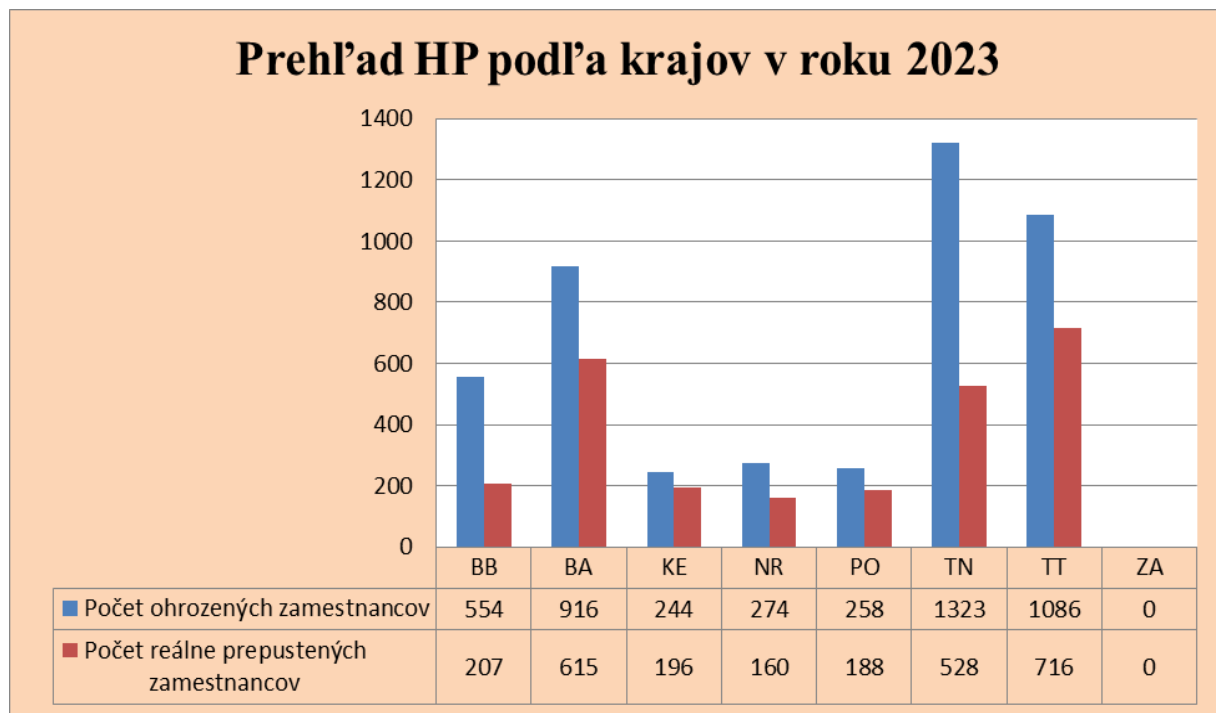
Najvyšší počet ohrozených zamestnancov (444) v sledovanom období nahlásil v Trenčianskom kraji (na úrad Prievidza)

zamestnávateľ Hornonitrianske bane
Prievdza.

V roku 2023 bol zaznamenaný najväčší
počet reálne prepustených zamestnancov

v Trnavskom kraji - 716 osôb. Najmenej
reálne prepustených bolo v Nitrianskom
kraji - 160 osôb.

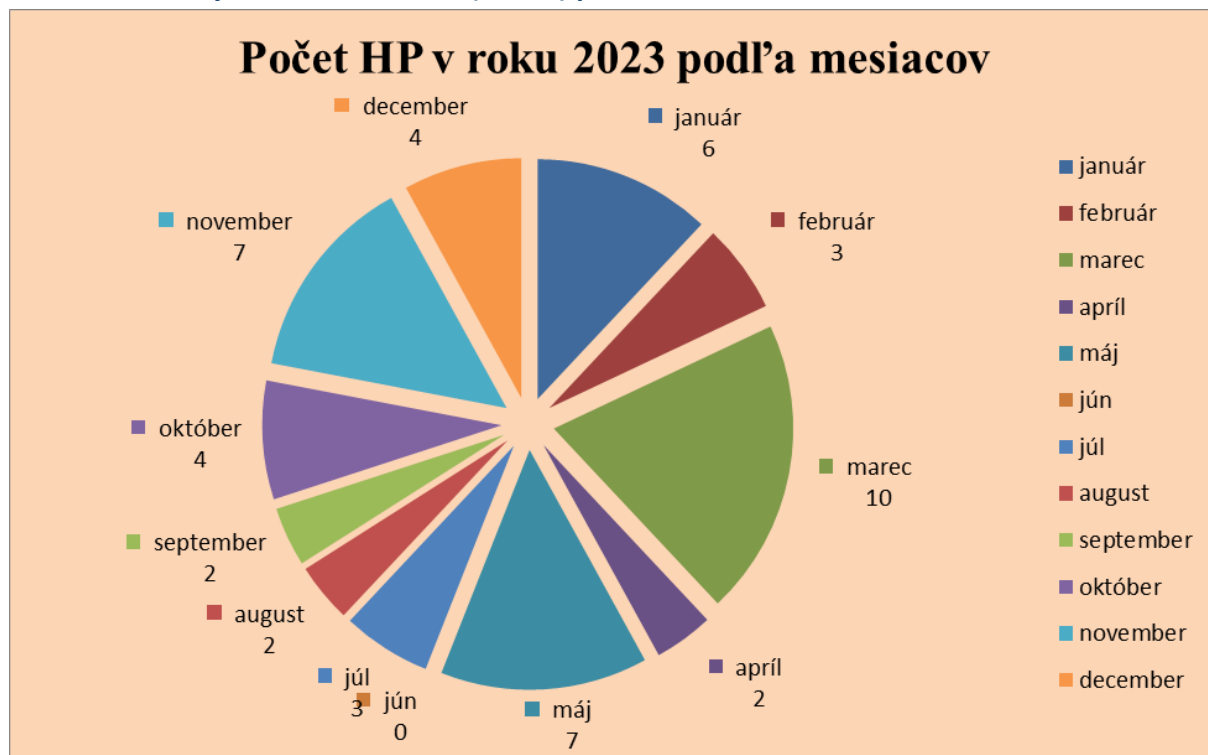
Základný prehľad o situácii v HP podľa krajov v roku 2023



HP bolo v roku 2023 nahlásené vo všetkých
krajoch okrem Žilinského kraja, najviac - 10
HP bolo nahlásených v mesiaci marec 2023.

Najvyšší počet ohrozených zamestnancov
- 1 036 osôb bol v mesiaci marec 2023.

Počet nahlásených HP v roku 2023 (50 HP) podľa mesiacov



Porovnanie počtu ohrozených zamestnancov z HP podľa krajov v roku 2022 (spolu 3 064 zamestnancov) a v roku 2023 (spolu 4 655 zamestnancov)



Porovnanie počtu reálne prepustených zamestnancov z HP podľa krajov v roku 2022 (spolu 1 672 zamestnancov) a v roku 2023 (spolu 2 610 zamestnancov):



HP v roku 2023 podľa odvetví

NACE kategorizácia	Počet HP	Plánovaný počet ohrozených zamestnancov	Počet reálne prepustených zamestnancov
B „Ťažba a dobývanie“	4	1 044	268
C „Priemyselná výroba“	29	2 571	1 617
D „Dodávka elektriny, plynu, pary a studeného vzduchu“	1	98	53
G „Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov“	2	97	89
H „Doprava a skladovanie“	2	173	68
J „Informácie a komunikácia“	4	129	97
K „Finančné a poisťovacie činnosti“	1	135	66
L „Činnosti v oblasti nehnuteľností“	1	32	30
M „Odborné, vedecké a technické činnosti“	2	244	235
N „Administratívne a podporné služby“	3	93	56
S „Ostatné činnosti“	1	39	31
Spolu	50	4 655	2 610

Najviac zamestnávateľov, ktorí nahlásili HP, vykonávali svoju činnosť najmä v oblasti priemyselnej výroby.

V roku 2023 zamestnávatelia nenahlásili žiadne hromadné prepúšťanie v oblasti:

- A „Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov“,
- E „Dodávka vody; čistenie a odvod odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov“,
- F „Stavebníctvo“,
- I „Ubytovacie a stravovacie služby“

- O „Verejná správa a obrana; povinné sociálne zabezpečenie“
- P „Vzdelávanie“
- Q „Zdravotníctvo a sociálna pomoc“,
- R „Umenie, zábava a rekreácia“
- T „Činnosti domácností ako zamestnávateľov“,
- U „Činnosti extrateritoriálnych organizácií a združení“.

Viac ako 200 ohrozených zamestnancov v jednej profesii nahlásili zamestnávatelia v rámci HP na úradoch:

Úrad	Profesia	Počet ohroz. zamestnancov	Názov zamestnávateľa
Prievidza	Baník v podzemí	226	Hornonitrianske bane Prievidza,
Rimavská Sobota	Montážny pracovník (operátor) káblových zväzkov	266	YURA ELTEC Corporation Slovakia
Trnava	Montážny pracovník v strojárkej výrobe	295	PCA Slovakia

V roku 2023 v porovnaní s predchádzajúcim rokom 2022 bol počet nahlásených HP zvýšený o 17 HP, zvýšil sa počet ohrozených

zamestnancov o 1 591 osôb a zvýšil sa aj počet reálne prepustených zamestnancov o 938 osôb.

Porovnanie počtu HP v rokoch 2022 a 2023:

Rok	Počet nahlásených HP (bez zrušených a stornovaných)	Rozdiel	Počet ohrozených zamestnancov	Rozdiel	Počet reálne prepustených zamestnancov	Rozdiel
2022	33	+17	3 064	+1 591	1 672	+938
2023	50		4 655		2 610	

2 zamestnávatelia v roku 2023 nahlásili HP:

- 4x - na úrade Prievidza, zamestnávateľ Hornonitrianske bane Prievidza, a.s. – ťažba lignitu (z celkového počtu 1 044 ohrozených zamestnancov bolo reálne prepustených 268 zamestnancov),

- 2x - na úrad Trnava, zamestnávateľ Faurecia Automotive Slovakia s.r.o. – Výroba ost. motor. dielov (z celkového počtu 176 ohrozených zamestnancov bolo reálne prepustených 94 zamestnancov).

Úrady v snahe predísť následkom HP na TP v roku 2023 prerokovávali so

zamestnávateľmi opatrenia, ktoré by umožnili predísť HP alebo ho aspoň čiastočne obmedzili. Išlo najmä o podmienky udržania zamestnanosti - možnosti umiestnenia zamestnancov vo vhodnom zamestnaní na iných svojich pracoviskách, možnosť zamestnávať uvoľnených zamestnancov u iných zamestnávateľov, ako aj možnosti pracovného uplatnenia zamestnancov v prípade ich vzdelávania a prípravy pre TP.

2.1.3 Riadenie národných projektov - oblasť služieb zamestnanosti

Realizácia NP v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

Ústredie realizovalo v roku 2023 NP v rámci Operačného programu Ľudské zdroje, pre programové obdobie 2014-2020.

V priebehu roka 2023 bolo realizovaných v rámci Odboru NP služieb zamestnanosti 16 národných projektov z OP Ľudské zdroje, s celkovým schváleným NFP vo výške 518,07 mil. €.

Prioritná os 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí:

V rámci prioritnej osi 2 - Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí bol v roku 2023 v realizácii 1 NP, s celkovým NFP 4,99 mil. €.

- **NP Prax pre mladých** – Cieľom národného projektu Prax pre mladých bola podpora zvýšenia zamestnateľnosti uchádzačov o zamestnanie – NEET prostredníctvom získavania a prehľbovania pracovných zručností a praktických skúseností u zamestnávateľa, ktoré zodpovedajú ich dosiahnutému stupňu vzdelania, formou praxe vykonávanej u zamestnávateľa.

Prioritná os 3: Zamestnanosť:

V rámci prioritnej osi 3 - Zamestnanosť bolo v roku 2023 realizovaných 10 národných projektov, s celkovým NFP 391,93 mil. €.

- **NP Cesta TP - 2** – Hlavným cieľom bolo zlepšiť postavenia UoZ a ZUoZ na TP, zvýšiť zamestnateľnosť a zamestnanosť UoZ a ZUoZ podporou vytvárania pracovných miest, znížiť nezamestnanosť, osobitne dlhodobú nezamestnanosť a podporiť rozvoj miestnej a regionálnej zamestnanosti v najmenej rozvinutých okresoch s vysokou mierou evidovanej nezamestnanosti.
- **NP Cesta na TP - 3** – Cieľom bolo zlepšenie postavenia UoZ/ZUoZ na TP, zvýšenie zamestnateľnosti a zamestnanosti UoZ a ZUoZ podporou vytvárania pracovných miest, zníženie nezamestnanosti, osobitne dlhodobej nezamestnanosti, podpora rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti v najmenej rozvinutých okresoch s vysokou mierou evidovanej nezamestnanosti. Projekt sa vykonával prostredníctvom hlavnej aktivity Podpora zamestnanosti a zamestnateľnosti UoZ zameraná na zlepšenie ich postavenia na TP.
- **NP Podpora zamestnanosti** - Cieľom bola podpora zamestnanosti, zamestnateľnosti a adaptability znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie (ďalej aj „ZUoZ“); podpora pracovnej mobility; stimulácia zamestnávateľov zamestnávať ťažšie uplatniteľné osoby. Očakávaným prínosom bolo zníženie nezamestnanosti a zlepšenie zamestnanosti a zamestnateľnosti s osobitným

dôrazom na dlhodobu nezamestnaných, nízko kvalifikovaných a staršie osoby najmä v menej rozvinutých okresoch, respektíve udržanie miery nezamestnanosti na súčasných hodnotách v okresoch s nízkou nezamestnanosťou; zníženie regionálnych disparít na TP. Projekt sa vykonával prostredníctvom 2 aktivít: Aktivita č. 1 Podpora ZUoZ k uplatneniu sa na TP a Aktivita č. 2 Podpora pracovnej mobility.

- **NP Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím - 4** - NP bol zameraný na podporu zamestnanosti, zamestnateľnosti a znižovanie nezamestnanosti občanov so zdravotným postihnutím formou poskytovania finančných príspevkov.
- **NP Vzdelávanie uchádzačov o zamestnanie - 2** - Cieľom NP bolo podporiť zamestnateľnosť uchádzačov o zamestnanie UoZ a ZUoZ prostredníctvom rekvalifikácie alebo posilnením kľúčových kompetencií. Projekt sa vykonával prostredníctvom Aktivita Vzdelávacie aktivity pre UoZ/ZUoZ. Aktivita sa ďalej členila na dve opatrenia Opatrenie č. 1: Podpora rekvalifikácie UoZ (REPAS+) a Opatrenie č. 2: Podpora kľúčových kompetencií UoZ (KOMPAS+).
- **NP Podpora integračných podnikov 2** – Projekt bol zameraný na zlepšenie pracovnej integrácie znevýhodnených a zraniteľných osôb a ich následné udržanie na pracovnom trhu prostredníctvom nových AOTP v zmysle schválenej legislatívy o sociálnej ekonomike. Integrovaný podnik je typovo

vymedzeným registrovaným sociálnym podnikom, ktorého dosahovanie pozitívneho sociálneho vplyvu spočíva v zamestnávaní znevýhodnených osôb, značne znevýhodnených alebo zraniteľných osôb, t.z., že ako zamestnanci v nich budú získavať pracovné návyky, odborné zručnosti a skúsenosti a taktiež si budú hľadať s pomocou integračného podniku trvalé zamestnanie na otvorenom TP. To už bude pre nich jednoduchšie, vzhľadom na získané pracovné skúsenosti.

- **NP Investičná pomoc pre sociálne podniky - nenávratná zložka** - Cieľom NP bolo pilotné overenie funkčnosti nastaveného systému investičnej podpory RSP, aby prežili náročnú počiatočnú fázu fungovania a dosiahli úroveň stability, ktorá im následne umožnila zlepšiť prístup k zamestnaniu a predchádzať nezamestnanosti vo väzbe na potreby TP a regionálnych TP prostredníctvom investičnej pomoci pre RSP. Účelom NP bola podpora RSP formou povinnej kombinácie návratnej pomoci (finančného nástroja, resp. komerčného úveru) prostredníctvom finančnej inštitúcie a nenávratnej pomoci - NFP prostredníctvom ústredia ako prijímateľa NP a poskytovateľa NFP užívateľom podľa zákona č. 292/2014 Z.z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov. NFP bol poskytovaný RSP, ktorým bol prvotne poskytnutý úver podľa schváleného investičného zámeru.

- **NP Aktivácia ZUoZ** - Cieľom NP bolo zvýšenie zamestnateľnosti a zamestnanosti ZUoZ, udržanie ich pracovných návykov a predovšetkým získanie nových zručností a skúseností na TP prostredníctvom motivačných poradenských aktivít s následným zaradením do vykonávania aktivizujúcich činností pre konkrétneho zamestnávateľa počas vedenia v evidencii UoZ. Finančnou motiváciou ZUoZ a potenciálnych zamestnávateľov sa mali vytvoriť predpoklady pre zamestnávanie ZUoZ a ich uplatnenie na TP.
- **NP Podpora pracovnej integrácie** - NP bol zameraný na podporu zamestnanosti OZP formou poskytovania príspevkov smerujúcich k udržaniu znevýhodnených občanov so zdravotným postihnutím na existujúcich pracovných miestach u zamestnávateľov alebo pri vykonávaní samostatnej zárobkovej činnosti, nakoľko OZP predstavujú špecifickú skupinu občanov, často odkázaných na pomoc a podporu okolia.
- **NP Nestrať prácu - vzdelávajú sa** - Cieľom NP bola podpora zamestnanosti, zamestnateľnosti a adaptability existujúcej pracovnej sily na zmenené podmienky prostredníctvom cieleného vzdelávania, ktoré poskytne predpoklady pre jej lepšie uplatnenie sa na TP. Vplyvom technologického „boomu“ sa na TP vytvára skupina osôb, ktoré budú ohrozené zánikom, prípadne stratou zamestnania v dôsledku zániku profesií, alebo nebudú schopné svojimi doterajšími zručnosťami reagovať na neustále silnejúci tlak na flexibilitu

a adaptabilitu subjektov TP a zamestnanie. Ak im nebude dostatočne včas poskytnutá pomoc, hrozí im prepadnutie do evidencie uchádzačov o zamestnanie na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny. Vzdelávacie kurzy v rámci celoživotného vzdelávania sa javia ako kľúčový mechanizmus na udržanie konkurencieschopnosti osôb na TP.

Prioritná os 8: REACT-EU:

V rámci prioritnej osi 8 – REACT-EU boli v súvislosti s pandémiou COVID-19 v roku 2023 3 národné projekty, s celkovým NFP 105,98 mil. €.

- **NP Individualizované poradenstvo pre ZUoZ** - Projekt mal za cieľ zmierniť dopady vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu, v súvislosti s pandémiou Covid-19 na zamestnanosť na území Slovenskej republiky, zvyšovaním zamestnateľnosti znevýhodnených UoZ. Zvýšenie šance uplatniť sa na TP sa podporilo rozvojom zručností potrebných pri hľadaní zamestnania, zhodnotením kompetencií, identifikovaním prekážok ovplyvňujúcich pozíciu a konkurencieschopnosť jednotlivých ZUoZ na TP a vytvorením individuálneho osobnostného profilu obsahujúceho aktivity a opatrenia potrebné pre integráciu na TP.
- **NP Chyť sa svojej šance** - Cieľom NP bolo zmiernenie dopadov vyhlásenej mimoriadnej situácie alebo núdzového stavu v súvislosti s pandémiou Covid-19 na zamestnanosť na území SR zvýšením zamestnanosti a znížením nezamestnanosti ZUoZ. Splnenie stanoveného cieľa zabezpečilo

poskytnutie finančných príspevkov na podporu vytvárania prac. miest pre ZUoZ, na podporu mentorovaného zapracovania ZUoZ a mladých ZUoZ - NEET do 30 rokov a na podporu SZČ ZUoZ.

- **NP Prvá pomoc III.** - Cieľom projektu bolo zmiernenie dopadov vyhlásenej mimoriadnej situácie, resp. núdzového stavu v súvislosti so šírením ochorenia Covid-19 na zamestnanosť a TP prostredníctvom finančnej kompenzácie pre zamestnávateľov, resp. SZČO, ktorí udržali pracovné miesta aj napriek povinnosti prerušenia alebo obmedzenia svojej prevádzkovej činnosti na základe opatrenia Úradu verejného zdravotníctva, resp. tak museli urobiť z dôvodu ochrany zdravia svojich zamestnancov, poklesu tržieb alebo výpadku subdodávateľov. Opatrenia boli zamerané na poskytnutie príspevku na udržanie zamestnanosti v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu v súvislosti so šírením ochorenia Covid-19 podľa konkrétnych opatrení prijatých uznesením Vlády SR a v súlade so Schémou štátnej pomoci.
- Cieľom NP bolo aj podporiť finančnú kondíciu, likviditu a peňažný tok podnikov

a zamestnancov, zabrániť poškodeniu podnikateľského prostredia v súvislosti s riešením situácie a prijímaním opatrení nevyhnutných pre zvládnutie šírenia vírusu Covid-19 so zachovaním stability.

Prioritná os 10: CARE-ESF:

V rámci prioritnej osi 10 – CARE-ESF na riešenie migračných výziev v dôsledku vojenskej agresie voči Ukrajine boli v roku 2023 realizované 2 národné projekty, s celkovým NFP 15,15 mil. €.

- **NP Pomáhame odídencom** - NP bol zameraný na zmiernenie dopadov utečeneckej krízy spôsobenej vojnou na Ukrajinu, a to konkrétne na poskytovanie finančných príspevkov na vzdelávanie, podporu mobility, dobrovoľníckej činnosti a zapracovanie občanov, ktorí v dôsledku vojny utiekli z Ukrajiny a získali na území SR štatút odídenca.
- **NP Pomáhame odídencom - poradenstvo** - Cieľom projektu bolo uľahčiť osobám z cieľovej skupiny, t. j. odídencom, začlenenie a integráciu na TP prostredníctvom poskytovania poradenských služieb v oblasti orientácie na TP v závislosti od individuálnych potrieb odídenca a v nadväznosti na špecifiká vybraného regiónu v rámci SR.

Prioritná os 2: Iniciatíva na podporu zamestnanosti mladých ľudí

Stav financovania a plnenie merateľných ukazovateľov (MU) k 31.12.2023, podľa Záverečných monitorovacích správ (ZMS)

Názov NP	Prax pre mladých	Spolu
ITMS	312021CKR7	
NFP (EUR)	4 999 667	4 999 667
Plán MU		
MU 34	3 370	3 370
MU 35	2 350	2 350
MU 37	1 680	1 680
MU 45	1 680	1 680
Plnenie k 31.12.2023 z ZMS		
MU 34	2 532	2 532
MU 35	2 249	2 249
MU 37	908	908
MU 45	582	582
% Plnenia		
MU 34	75,13	75,13
MU 35	95,70	95,70
MU 37	54,05	54,05
MU 45	34,64	34,64

*MU 34 - UoZ do 29 rokov

MU 35 - Nezamestnaní účastníci, ktorí dokončia intervenciu podporovanú z prostriedkov vyčlenených na iniciatívu na podporu zamestnanosti mladých ľudí

MU 37 - Nezamestnaní účastníci, ktorí sú v čase odchodu v procese vzdelávania/odbornej prípravy, alebo získavajú kvalifikáciu alebo sú zamestnaní vrátane samostatne zárobkovo činných

MU 45 - Účastníci, ktorí sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní

Čerpanie NFP k 31.12.2023, podľa ZMS

Názov NP	NFP (v €)	Počet dohod. PM/resp. zaradených osôb	Viazané prostriedky (v €) k 31.12.2023	Preplatené prostriedky (v €) k 31.12.2023	% viazanosti	% zúčtovania
Prax pre mladých	4 999 667,30	2 532	2 638 516,25	2 166 167,52	52,77	43,33
Spolu:	4 999 667,30	2 532	2 638 515,25	2 166 167,52	52,77	43,33

Prioritná os 3: Zamestnanosť

Sumár plnenia MU k 31.12.2023 podľa ZMS

Názov NP	Cesta na trh práce 2	Cesta na trh práce 3	Podpora zamestnanosti	Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím – 4	Vzdelávanie uchádzačov o zamestnanie - 2	Podpora integračných podnikov 2	Investičná pomoc pre sociálne podniky - nenávratná zložka	Aktivácia ZUoZ	Podpora pracovnej integrácie	Nestrať prácu - vzdelávajú sa	Spolu
ITMS	312031Q926	312031Y386	312031AII7	312031Z408	312031X153	312031DNK2	312031AIM6	312031CKR6	312031DMW5	312031BMG1	
NFP (v €)	49 920 664	50 000 000	25 000 000	25 000 000	22 704 192	29 999 996	48 779 382	50 000 000	50 000 000	40 530 599	391 934 833
Plán MU											
MU 47	5 402	3 979	4 500	125	20 500			9 000			43 506
MU 48	2 160	1 591	1 800	25	5 400			4 500			15 476
MU 49	1 080	796	1 200	40	4 700			2 250			10 066
MU 50	1 080	796	1 200	10	3 100			2 700			8 886
MU 51		6 285	6 000	4 100		1 500	61		7 100		25 046
MU 52	810	2 785	1 100	25	3 100		61	3 600			11 481
MU 53					17 800						17 800
MU 51A							61				61
MU 53A							61				61
P0927										20 000	20 000

P0947 - 54A										16 000	16 000
Plnenie k 31.12.2023, podľa ZMS											
MU 47	6 841	5 946	13 012	55	21 623			9 979			57 456
MU 48	2 609	2 286	10 554	20	5 660			6 669			27 798
MU 49	1 794	1 715	7 391	21	4 815			4 075			19 811
MU 50	1 503	1 636	8 546	5	3 062			4 443			19 195
MU 51		10 579	15 303	5 160		4 356	289		7 191		42 878
MU 52	6 832	5 547	2 524	50	3 661		145	1 957			20 716
MU 53					21 043						21 043
MU 51A							48				48
P0927										30 621	30 621
P0947 - 54A										30 605	30 605
% Plnenia											
MU 47	126,64	149,43	289,16	44,00	105,48			110,88			132,06
MU 48	120,79	143,68	586,33	80,00	104,81			148,20			179,62
MU 49	166,11	215,45	615,92	52,50	102,45			181,11			196,81
MU 50	139,17	205,53	712,17	50,00	98,77			164,56			216,01
MU 51		168,32	255,05	125,85		290,40	473,77		101,28		171,20
MU 52	843,46	199,17	229,45	200,00	118,10		237,70	54,36			180,44

MU 53					118,22						118,22
MU 51A							78,69				78,69
MU 53A							0,00				0,00
P0927										153,105	153,11
P0947 - 54A										191,28	191,28

*MU 47 - Nezamestnané osoby vrátane dlhodobo nezamestnaných

MU 48 - Dlhodobo nezamestnané osoby

MU 49 - Osoby vo veku nad 50 rokov

MU 50 - Osoby so základným (ISCED 1) alebo nižším sekundárnym (ISCED 2) vzdelaním

MU 51 - Zamestnané osoby vrátane samostatne zárobkovo činných

MU 52 - Účastníci, ktorí sú v čase odchodu zamestnaní a to aj samostatne zárobkovo činní (do 1 mesiaca po skončení aktivity)

MU 53 - Nezamestnané osoby, ktoré úspešne absolvovali vzdelávanie/odbornú prípravu

MU 51A - Počet podporených mikropodnikov, malých a stredných podnikov

MU 53A - Počet podporených mikropodnikov, malých a stredných podnikov, ktoré fungujú rok po ukončení projektu

P0927 - Záujemcovia o zamestnanie

P0947 - 54A Účastníci, ktorí úspešne absolvovali vzdelávanie/odbornú prípravu na otvorenom trhu vzdelávania

Čerpanie NFP k 31.12.2023, podľa ZMS - Zamestnanosť

Názov NP	NFP (v €)	Počet dohod. PM / resp. zaradených osôb	Viazané prostriedky (v €) k 31.12.2023	Preplatené prostriedky (v €) k 31.12.2023	% viazanosti	% zúčtovania
Cesta na trh práce 2	49 920 663,80	6 841	45 267 612,28	45 267 612,28	90,68	90,68
Cesta na trh práce 3	50 000 000,00	16 528	48 250 422,64	47 962 456,52	96,50	95,92
Podpora zamestnanosti	25 000 000,00	28 315	22 517 084,71	21 936 513,28	90,07	87,75
Podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím – 4	25 000 000,00	5 215	21 453 313,36	21 446 901,76	85,81	85,79
Vzdelávanie uchádzačov o zamestnanie - 2	22 704 192,00	21 623	20 568 037,97	19 830 085,90	90,59	87,34
Podpora integračných podnikov 2	29 999 996,00	4 356	0,00	0,00	0,00	0,00
Investičná pomoc pre sociálne podniky - nenávratná zložka	48 779 382,33	501	8 703 767,12	7 899 731,94	17,84	16,19
Aktivácia ZUoZ	50 000 000,00	9 979	14 320 819,58	11 123 767,63	28,64	22,25
Podpora pracovnej integrácie	50 000 000,00	9 666	26 677 012,50	0,00	53,35	0,00
Nestrať prácu - vzdelávajú sa	40 530 598,68	30 621	34 310 731,19	24 245 021,12	84,65	59,82
Spolu:	391 934 832,81	133 645	242 068 801,35	199 712 090,43	61,76	50,96

Prioritná os 8: REACT-EU

Sumár plnenia MU k 31.12.2023 podľa ZMS

Názov NP	Individualizované poradenstvo pre znevýhodnených UoZ	Chyt' sa svojej šance	Prvá pomoc III	Spolu
ITMS	312081BKY9	312081BNZ1	312081DTG4	
NFP (v €)	3 982 578,43	52 000 000,00	50 000 000,00	105 982 578
Plán MU				
PCVR1_Počet účastníkov, ktorí si udržali pracovné miesta šesť mesiacov po ukončení pomoci		5 800	32 000	37 800
PCV31_Počet účastníkov, ktorým bola poskytnutá podpora v rámci boja s pandémiou COVID-19 alebo v rámci zmierňovania jej následkov	12 000	11 600	41 000	64 600
Plnenie k 31.12.2023 zo ZMS				
PCVR1_Počet účastníkov, ktorí si udržali pracovné miesta šesť mesiacov po ukončení pomoci		4 411	37 344	41 755
PCV31_Počet účastníkov, ktorým bola poskytnutá podpora v rámci boja s pandémiou COVID-19 alebo v rámci zmierňovania jej následkov	13 142	11 146	41 225	65 513
% Plnenia				
PCVR1_Počet účastníkov, ktorí si udržali pracovné miesta šesť mesiacov po ukončení pomoci		76,05	116,70	110,46
PCV31_Počet účastníkov, ktorým bola poskytnutá podpora v rámci boja s pandémiou COVID-19 alebo v rámci zmierňovania jej následkov	109,52	96,09	100,55	101,41

PCVR1_Počet účastníkov, ktorí si udržali pracovné miesta šesť mesiacov po ukončení pomoci

PCV31_Počet účastníkov, ktorým bola poskytnutá podpora v rámci boja s pandémiou COVID-19 alebo v rámci zmierňovania jej následkov

*Poskytnutie mimoriadnej finančnej podpory pre zamestnancov poskytovateľov sociálnych služieb a vybraných subjektov SPODaSK za obdobie druhej vlny pandémie

Čerpanie NFP k 31.12.2023 – REACT-EU

Názov NP	NFP	Počet dohod. PM/resp. zarad. osôb	Viazané prostriedky (v €) k 31.12.2023	Preplatené prostriedky (v €) k 31.12.2023	% viazanosti	% zúčtovania
Individualizované poradenstvo pre znevýhodnených UoZ	3 982 578,43	13 142	2 956 034,61	2 505 595,68	74,22	62,91
Chyť sa svojej šance	52 000 000,00	11 146	45 833 739,87	44 852 863,26	88,14	86,26
Prvá pomoc III	50 000 000,00	41 225	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu	105 982 578,43	65 513	48 789 774,48	47 358 458,94	46,04	44,69

*Poskytnutie mimoriadnej finančnej podpory pre zamestnancov poskytovateľov sociálnych služieb a vybraných subjektov SPODaSK za obdobie druhej vlny pandémie

Prioritná os 10: CARE-ESF

Sumár plnenia MU k 31.12.2023 podľa ZMS

Názov NP	Pomáhame odídencom	Pomáhame odídencom - poradenstvo	Spolu
ITMS	312101CUA2	312101CTV7	
NFP (v €)	8 282 966,64	6 870 034,60	15 153 001,24
Plán MU			
P0991 - Počet osôb do 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia (CARE)	220	210	430
P0992 - Počet osôb nad 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia (CARE)	6 800	4 390	11 190
Plnenie k 31.12.2023 zo ZMS			
P0991 - Počet osôb do 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia (CARE)	392	230	622

P0992 - Počet osôb nad 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia (CARE)	7 396	5 303	12 699
% Plnenia			
P0991 - Počet osôb do 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia (CARE)	178,18	109,52	144,65
P0992 - Počet osôb nad 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia (CARE)	108,76	120,80	113,49

*P0991 - Počet osôb do 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia (CARE)

P0992 - Počet osôb nad 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia (CARE)

Čerpanie NFP k 31.12.2023, podľa ZMS – CARE-ESF

Názov NP	NFP	Počet dohod. PM/resp. zarad. osôb	Viazané prostriedky (v €) k 31.12.2023	Preplatené prostriedky (v €) k 31.12.2023	% viazanosti	% zúčtovania
Pomáhame odídencom	8 282 966,64	7 788	5 478 962,16	4 569 147,61	66,15	55,16
Pomáhame odídencom - poradenstvo	6 870 034,60	5 533	5 712 177,16	5 382 353,16	83,15	78,35
Spolu:	15 153 001,24	13 321	11 191 139,32	9 951 500,77	73,85	65,67

2.2 POSKYTOVANIE PODPORY V ČASE SKRÁTENEJ PRÁCE

Zákon č. 215/2021 Z. z. o podpore v čase skrátenej práce a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o skrátenej práci“) nadobudol účinnosť 1.3.2022. V zmysle zákona o skrátenej práci sa poskytuje právne nároková podpora, ktorá je určená na vyplácanie náhrady mzdy zamestnanca v čase trvania obmedzenia činnosti zamestnávateľa vplyvom vonkajšieho faktora, t. j. keď zamestnávateľ

nemôže pridelovať prácu najmenej jednej tretine zamestnancov zamestnávateľa alebo časti zamestnávateľa pridelovať prácu v rozsahu najmenej 10 % ustanoveného týždenného pracovného času.

Za vonkajší faktor sa považuje faktor, ktorý má dočasný charakter, zamestnávateľ ho nemohol ovplyvniť alebo mu nemohol predísť a ktorý má negatívny vplyv na

prideľovanie práce zamestnancom zamestnávateľom, najmä:

- mimoriadna situácia (upravuje ju zákon č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov),
- výnimočný stav alebo núdzový stav (upravuje ich zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov),
- mimoriadna okolnosť, ktorú môže vyhlásiť vláda SR na základe toho, že Štatistický úrad SR zverejnil informáciu o tom, že hrubý domáci produkt za predchádzajúci štvrtrok vyjadrený v stálych cenách medziročne klesol (nezávisí pritom o koľko percentuálnych bodov), a ak zároveň z bezprostredne nasledujúcej prognózy výboru pre makroekonomické prognózy vyplýva, že príslušný ročný hrubý domáci produkt vyjadrený v stálych cenách medziročne klesol aspoň o tri percentuálne body,
- okolnosti vyššej moci.

Za vonkajší faktor sa nepovažuje čas vojny a vojnového stavu, sezónnosť vykonávanej činnosti, reštrukturalizácia, plánovaná odstávka alebo rekonštrukcia.

Podporu zo systému skrátenej práce môže žiadať fyzická osoba a právnická osoba, ktorá sa považuje za zamestnávateľa podľa § 7 zákona č. 461/2003 Z. z. zákon o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov.

Podpora sa poskytuje zamestnávateľovi, ktorý:

1. je v čase skrátenej práce,
2. odviezol ku dňu podania žiadosti o poskytnutie podpory poistné na sociálne poistenie a povinné príspevky na starobné dôchodkové sporenie za celé obdobie trvania povinnosti odvádzať poistné na sociálne poistenie a povinné príspevky na

starobné dôchodkové sporenie, ktoré trvalo najmenej 24 kalendárnych mesiacov bezprostredne predchádzajúcich kalendárnemu mesiacu, za ktorý zamestnávateľ žiada o poskytnutie podpory,

3. neporušil zákaz nelegálneho zamestnávania v období dvoch rokov pred podaním žiadosti o poskytnutie podpory,

4. má:

a) uzatvorenú písomnú dohodu so zástupcami zamestnancov alebo so zamestnancom, ak u zamestnávateľa nepôsobia zástupcovia zamestnancov, o tom, že zamestnávateľ požiadal o poskytnutie podpory alebo

b) súhlas rozhodcu podľa Zákonníka práce s podaním žiadosti o poskytnutie podpory,

5. požiada o poskytnutie podpory najneskôr do konca kalendárneho mesiaca nasledujúceho po kalendárnom mesiaci, za ktorý žiada o poskytnutie podpory.

Zamestnávateľ si môže žiadať o podporu len na zamestnanca,

a) ktorému nemôže prideľovať prácu v rozsahu najmenej 10 % ustanoveného týždenného pracovného času,

b) ktorého pracovný vzťah ku dňu podania žiadosti o poskytnutie podpory trval najmenej jeden mesiac,

c) ktorému ku dňu podania žiadosti o poskytnutie podpory neplyní výpovedná doba (§ 62 Zákonníka práce) alebo výpovedná lehota (§ 41 zákona o športe),

d) ktorý má ku dňu podania žiadosti o poskytnutie podpory vyčerpanú dovolenku za predchádzajúci kalendárny rok a vyčerpaný kladný účet konta pracovného času, ak je u zamestnávateľa zavedené konto pracovného času, a zamestnávateľ ho nemôže preradiť na inú prácu v rámci dohodnutého druhu práce, ktorá nie je dotknutá obmedzením činnosti zamestnávateľa, a

e) na ktorého sa mu na tie isté oprávnené náklady alebo na ten istý účel neposkytuje príspevok podľa osobitného

predpisu (napr. zákon o službách zamestnanosti, zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov). Za zamestnanca sa považuje fyzická osoba, ktorá je v pracovnom pomere, resp. v právnom vzťahu na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu. Zamestnávateľ má povinnosť zachovať pracovné miesto, na ktoré mu bola poskytnutá podpora, najmenej dva mesiace po skončení kalendárneho mesiaca, za ktorý bola poskytnutá podpora.

Podpora sa poskytuje v sume najviac 60 % priemerného hodinového zárobku zamestnanca v kalendárnom mesiaci, za ktorý sa podpora poskytuje, najviac v sume 60 % z 1/174 dvojnásobku priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR zverejnenej Štatistickým úradom SR za kalendárny rok, ktorý dva roky predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa podpora poskytuje.

Zamestnávateľovi môže byť poskytnutá podpora v úhrne najviac 6 mesiacov počas 24 po sebe nasledujúcich mesiacov.

Žiadosť o poskytnutie podpory spolu s prílohami predkladá žiadateľ formou elektronického podania prostredníctvom Ústredného portálu verejnej správy - slovensko.sk podpísaného oprávnenou osobou kvalifikovaným elektronickým podpisom alebo elektronickou pečaťou do elektronickej schránky úradu, v ktorého územnom obvode budú pracovné miesta podporené.

Na konanie podľa zákona o skrátenej práci sa vzťahuje zákon č. 71/1967 Z. z. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov. Podľa zákona o podpore v čase skrátenej práce poskytovateľ podpory (úrad alebo ústredie) rozhoduje:

- podpore (poskytnutí v plnom rozsahu/poskytnutí v zníženom rozsahu/neposkytnutí podpory),

- o odňatí podpory,
- o znížení podpory,
- o povinnosti vrátiť podporu.

Poskytovateľ podpory rozhodne o podpore do 10 dní od začatia konania. Podpora sa vypláca mesačne a je splatná nasledujúci pracovný deň po pripísaní finančných prostriedkov postúpených Sociálnou poisťovňou na samostatný účet poskytovateľa podpory.

2.2.1 Poskytovanie podpory v čase skrátenej práce úradmi práce, sociálnych vecí a rodiny

V prípade, ak je činnosť zamestnávateľa obmedzená vplyvom vonkajšieho faktora, ktorým je **mimoriadna situácia, výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadna okolnosť** pôsobnosť poskytovateľa podpory vykonáva podľa § 10 ods. 2 zákona úrad práce, sociálnych vecí a rodiny.

Úrady v období od 1.4.2022 do 31.12.2022 schválili 11 žiadostí o poskytnutie podpory na 887 zamestnancov v celkovej výške 160 894,06 €.

V roku 2023 nebola úradmi poskytnutá podpora v čase skrátenej práce.

2.2.2 Poskytovanie podpory v čase skrátenej práce Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny

Ak zamestnávateľ žiada o podporu v čase skrátenej práce z dôvodu, že nemohol prideliť prácu v dôsledku **okolností vyššej moci**, resp. iného nepomenovaného vonkajšieho, ktorý naplňuje definíčné znaky vonkajšieho faktora (má negatívny vplyv na pridelenie práce zamestnancom, má dočasný charakter, zamestnávateľ ho nemohol ovplyvniť a nemohol mu predísť), rozhoduje o poskytnutí podpory ústredie.

Na konanie v prvom stupni je v mene ústredia príslušná konať komisia, ktorá má sedem členov. Členmi komisie sú traja zástupcovia ústredia, dvaja zástupcovia Ministerstva financií SR a dvaja zástupcovia Ministerstva hospodárstva SR. Predsedom

komisie je generálny riaditeľ a generálny tajomník ústredia (ďalej len „GRaGTSÚ“). Ústredie v období od 1.4.2022 do 31.12.2022 schválilo 274 žiadosti o poskytnutie podpory na 84 526 zamestnancov v celkovej výške 20 560 046,28 €. Ústredie v období od 1.1.2023 do 31.12.2023 schválilo 32 žiadostí o poskytnutie podpory na 13 195 zamestnancov v celkovej výške 2 100 810,20 €.

2.3 SOCIÁLNE VECI

2.3.1 Peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností

Vecná problematika odboru je legislatívne upravená zákonom č. 447/2008 Z. z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia (ďalej len „ŤZP“) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 447/2008 Z. z.“). Cieľom úpravy právnych vzťahov podľa zákona č. 447/2008 Z. z. je podpora sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ŤZP do spoločnosti za jej aktívnej účasti pri zachovaní jej ľudskej dôstojnosti za podmienok a v ustanovených oblastiach a ochrana pred sociálnym vylúčením.

Ďalšími aplikovanými právnymi predpismi sú opatrenie MPSVR SR č. 6/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam stavebných prác, stavebných materiálov a zariadení a maximálne zohľadňované sumy z ich ceny, opatrenie MPSVR SR č. 7/2009 Z. z., ktorým sa ustanovuje zoznam pomôcok a maximálne zohľadňované sumy z ceny pomôcok v znení neskorších predpisov, príslušné nariadenie vlády SR, ktorým sa ustanovuje výška sadzby na jednu hodinu osobnej asistencie a výška peňažného príspevku na opatrovanie a ďalšie osobitné predpisy, na ktoré zákon č. 447/2008 Z. z. vo svojom texte odkazuje. Konanie vo vecnej oblasti je s výnimkou ustanovených odchýlok upravené zákonom č. 71/1967 Zb.

o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

Odbor v súlade s určenou pôsobnosťou najmä riadi, kontroluje, koordinuje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy vo veciach podpory sociálneho začlenenia fyzickej osoby s ŤZP do spoločnosti na úradoch a v druhom stupni vykonáva štátnu správu vo veciach kompenzácie, preukazu fyzickej osoby s ŤZP, preukazu fyzickej osoby s ŤZP so sprievodcom (ďalej len „preukaz“) a parkovacieho preukazu pre fyzickú osobu so zdravotným postihnutím (ďalej len „parkovací preukaz“).

V zmysle ustanovenej pôsobnosti odbor ďalej vykonáva posudzovanie na účely štátnych sociálnych dávok, posudzovanie občana v hmotnej núdzi na účely ochranného príspevku, posudzovanie na účely TP, posudzovanie na účely sociálnych podnikov.

Výkon štátnej správy v druhom stupni vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu a posudzovanie na účely TP a na účely sociálnych podnikov zabezpečujú pre úrady práce, sociálnych vecí a rodiny vo svojom územnom obvode aj oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností ústredia v Banskej Bystrici, Žiline a Košiciach, ktoré sú organizačne začlenené pod vecný odbor.

Činnosť odboru v roku 2023 bola čiastočne ovplyvnená pretrvávajúcou krízovou situáciou vyhlásenou v súvislosti s ochorením Covid-19, ktorá bola ukončená dňa 15.9.2023, čo výrazným spôsobom ovplyvnilo vedené konania vo vecnej oblasti, najmä úkony realizované v súčinnosti s fyzickou osobou ako osobné posúdenie, sociálne zisťovanie v domácnosti. Krízová situácia mala dopad aj na kontrolnú a metodickú činnosť, ako i súdne konania za vecnú oblasť, ktoré boli realizované prevažne bez vytyčenia pojednávania.

V súvislosti s vysokou mierou inflácie boli prijaté ďalšie opatrenia vo forme inflačnej pomoci pre najviac ohrozené skupiny obyvateľstva. Vecnej oblasti sa týkal III. balík inflačnej pomoci - jednorazová dotácia na podporu humanitárnej pomoci v rozpočtovom roku 2023 na čiastočnú kompenzáciu výdavkov na platenie úhrady za obed a iné jedlo (ďalej len „dotácia na obed a iné jedlo“) poskytované dieťaťu pri plnení povinného predprimárneho vzdelávania alebo povinnej školskej dochádzky spojenej s poskytovaním sociálnej služby v zariadení v sume 160 € na dieťa.

V súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie Slovenskej republiky spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny naďalej platili prijaté opatrenia na riešenie potrieb osôb s osobitnou ochranou v súvislosti s ich závažným zdravotným postihnutím.

Činnosť odboru v roku 2023:

Rozhodovacia činnosť:

- 5 416 doručených odvolaní proti rozhodnutiam prvostupňových správnych orgánov vo veciach peňažných príspevkov na kompenzáciu,
- úsek posudkových činností sa vyjadroval k 6 986 odvolaniam vo veciach peňažných príspevkov na kompenzáciu, preukazu a parkovacieho preukazu,
- vydaných 7 156 rozhodnutí (5 175 - peňažné príspevky na kompenzáciu, 781 - preukazy a 1 200 - parkovacieho preukazu), 3 921 komplexných posudkov, stanovísk a potvrdení na účely rozhodovania o peňažných príspevkoch na kompenzáciu, 6 914 lekárskeho posudkov, stanovísk, potvrdení a oznámení pre rôzne oblasti patriace do pôsobnosti posudzovania,

- vyžiadaných lekárskeho nálezov v 315 prípadoch,
- vypracovaných 137 vyjadrení k žalobám,
- určených zamestnanci vecného oddelenia osobne zastupovali ústredie na súde v 16 pojednávaniach vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu,
- vykonaných 146 lekárskeho posudkových činností za prítomnosti posudzovanej fyzickej osoby,
- vykonaných 2 118 sociálnych zisťovaní,
- vybavených 875 iných podaní.

Metodická činnosť:

- 19 písomných usmernení, stanovísk a oznámení pre všetky úrady,
- 16 stanovísk, usmernení, odpovedí a odporúčaných postupov konkrétnym úradom,
- poskytovanie metodiky e-mailom, najmä telefonicky,
- úprava vzorov rozhodnutí vo veciach kompenzácie, ,
- vypracovanie vzoru žiadosti o dotáciu na obed a iné jedlo a oznámenia o neschválení poskytnutia predmetnej dotácie,
- vypracovanie vzoru oznámenia o ukončení vyplácania dotácie osobe s osobitnou ochranou so závažným zdravotným postihnutím a vzoru oznámenie o povinnosti vrátiť dotáciu,
- pripomienkovanie 169 rôznych materiálov ústredia, MPSVR SR, iných orgánov štátnej správy,
- vybavených 839 podaní (odpovede občanom, vyjadrenia pre MPSVR SR, kanceláriu GRaGTSÚ ústredia, odbor kontroly, sťažností a petícií, iné vecné odbory ústredia, verejného ochrancu práv, rad vlády,

kanceláriu prezidenta, komisárku pre osoby so ZP, Sociálnu poisťovňu - ústredie, iné orgány a subjekty),

- on-line pracovné stretnutia cez MS Teams s úradmi k legislatívnym zmenám zákona č. 447/2008 Z. z.; dotácie pre osoby s osobitnou ochranou so závažným zdravotným postihnutím podľa nariadenia č. 131/2022 Z. z.; dotácie na obed a iné jedlo podľa nariadenia č. 131/2022 Z. z.,
- 1 pracovné stretnutie s úradmi k aktuálnym otázkam týkajúcim sa zákona č. 447/2008 Z. z., aj za účasti zástupcov MPSVR SR,
- 4 pracovné stretnutia s úradmi k výkonu lekárskej posudkovej činnosti.

Kontrolná činnosť:

- 2 kontroly v oblasti vybraných druhov peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP - úrad Brezno, úrad Dunajská Streda
- 1 kontrola v oblasti posudkovej činnosti – úrad Stropkov.

Ďalšie činnosti :

- on-line zastupovanie ústredia na zasadnutí Výboru pre osoby so zdravotným postihnutím Rady vlády SR pre ľudské práva, národnostné menšiny a rodovú rovnosť,
- zastupovanie ústredia v pracovnej skupine k príprave koncepcie rozvoja sociálnych služieb BSK na roky 2024 – 2030,
- poskytovanie súčinnosti MPSVR SR v súvislosti s poslaneckými návrhmi novely zákona č. 447/2008 Z. z.,
- poskytovanie súčinnosti MPSVR SR pri legislatívnej zmene nariadenia č. 131/2022 Z. z.,
- riešenie sporných otázok v oblasti posudzovania a rozhodovacej

činnosti vo veciach kompenzácie s odborom integrácie osôb so zdravotným postihnutím MPSVR SR,

- poskytovanie súčinnosti v súvislosti s IS RSD a IS DMS za vecnú oblasť,
- vyjadrenia a stanoviská k podaniam fyzických osôb v nadväznosti na namietanie postupu správneho orgánu,
- vyjadrenia pre verejného ochrancu práv, úrad vlády, kanceláriu prezidenta, MPSVR SR, komisárku pre osoby so ZP,
- pracovné stretnutia a poskytovanie súčinnosti k národnému projektu Podpora opatrovateľskej služby, ktorého podaktivitu 2 Poskytovanie príspevku za poskytnuté hodiny opatrovateľskej služby budú za oprávnené obdobie od 1.1.2024 zabezpečovať úrady so sídlom v krajskom meste, novovzniknuté oddelenia podpory opatrovateľskej služby, organizačne začlenené pod odbor sociálnych vecí a rodiny,
- pracovné stretnutia a poskytovanie súčinnosti MPSVR SR a MIRRI SR pri optimalizácii business požiadaviek - Životných situácií za vecnú oblasť,
- pracovné stretnutia s MPSVR SR k zjednoteniu posudkovej činnosti, ako jedného z komponentov Plánu obnovy,
- v rámci Komponentu 13 Plánu obnovy – Reforma posudkovej činnosti, ktorého oprávnenou aktivitou je aj nákup materiálneho technického vybavenia pre posudkových lekárov, príprava návrhu kúpnopredajnej zmluvy na vybavenie kancelárií, požiadavka na zabezpečenie verejného obstarávania, účasť v komisii verejného obstarávania a s tým spojené činnosti,
- poskytovanie súčinnosti MPSVR SR v súvislosti s návrhom Smernice

Európskeho parlamentu a rady, ktorou sa ustanovuje európsky preukaz osoby so zdravotným postihnutím a európsky parkovací preukaz pre osoby so zdravotným postihnutím,

- evidencia vrátených funkčných pomôcok a vrátených funkčných zdvíhacích zariadení a poskytnutie informácie o nich fyzickým osobám s ŤZP, úradom a iným osobám,
- zverejňovanie a pravidelná aktualizácia zoznamu vrátených pomôcok a zdvíhacích zariadení na webovom sídle ústredia,
- aktualizácia webovej stránky ústredia za oblasť kompenzácií a posudkových činností v nadväznosti na legislatívne zmeny zákona č. 447/2008 Z. z., dotácie pre osoby s osobitnou ochranou so závažným zdravotným postihnutím,
- zverejňovanie materiálov na intranete ústredia za vecnú oblasť,
- spracúvanie štatistických údajov za oblasť kompenzácií a posudkových činností,
- poskytovanie podkladov, vyjadrení a stanovísk pre médiá,
- poskytovanie súčinnosti pri vybavovaní žiadostí podaných v zmysle zákona o slobode informácií,
- poskytovanie písomného, telefonického a osobného základného sociálneho poradenstva a poradenstva vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu fyzickým osobám.

2.3.1.1. Peňažné príspevky na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností úradov

Najrozsiahlejšou a najnáročnejšou činnosťou vecného oddelenia z časového

hľadiska a obsahovej náplne je výkon štátnej správy vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu v prvom stupni.

Zároveň oddelenie realizuje ďalšie úkony rozhodujúceho charakteru súvisiace s výkonom štátnej správy v uvedenej oblasti. Vykonáva posudzovanie dlhodobu nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa na účely ŠSD, posudzovanie na účely TP, posudzovanie zdravotného stavu dieťaťa na účely preukázania potreby osobitnej starostlivosti, vypracúva potvrdenia o nepriaznivom zdravotnom stave občana v hmotnej núdzi na účely ochranného príspevku.

Na činnosť oddelenia mala v roku 2023 naďalej dopad mimoriadna situácia vyhlásená v súvislosti s ochorením Covid-19, čo sa premietlo do zmeny viacerých zaužívaných postupov; táto situácia bola ukončená 15.9.2023.

Z dôvodu legislatívou upravených opatrení prijatých v súvislosti s vysokou infláciou - III. balík inflačnej pomoci - vecné oddelenie vyplácalo inflačnú pomoc podľa § 3t a 3u nariadenia vlády SR č. 131/2022 Z. z. - dotáciu na obed a iné jedlo poskytované dieťaťu pri plnení povinného predprimárneho vzdelávania alebo povinnej školskej dochádzky spojennej s poskytovaním sociálnej služby v zariadení v sume 160 € na dieťa.

V súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie SR spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny a v tej súvislosti prijaté opatrenia na riešenie potrieb osôb s osobitnou ochranou so závažným zdravotným postihnutím vecné oddelenie poskytovalo týmto osobám opakovanú dotáciu v sume 300 € alebo 508 € mesačne.

Činnosť oddelenia v roku 2023

- vypracovaných:
 - 57 249 komplexných posudkov a potvrdení o platnosti komplexného posudku,

- 128 728 lekárskeho posudkov, stanovísk, potvrdení a oznámení pre všetky oblasti patriace do pôsobnosti posudzovania,
- vydaných 169 163 rozhodnutí, z toho:
 - 121 047 vo veci 17 druhov peňažných príspevkov na kompenzáciu,
 - 23 016 vo veci parkovacieho preukazu,
 - 25 100 vo veci preukazu.
- vytvorených:
 - 554 455 výpočtových listov
- vykonaných:
 - prehodnotení príjmu u 207 820 fyzických osôb s ŤZP na účely preukázania skutočností rozhodujúcich na ďalšie trvanie nároku na opakované peňažné príspevky na kompenzáciu, zánik nároku, zmenu výšky,
- vydaných:
 - 27 624 preukazov,
 - 18 447 parkovacích preukazov,
- zabezpečená výplata peňažných príspevkov na kompenzáciu pre:
 - 190 797 fyzických osôb v sume 584 939 869,86 €,
- prijatých
 - 1 559 žiadostí vo veci opakovanej dotácie na podporu humanitárnej pomoci pre osoby s osobitnou ochranou so závažným zdravotným postihnutím (Ukrajina)
- zabezpečená výplata dotácie
 - Ukrajina - dotácia pre osoby s osobitnou ochranou so závažným zdravotným postihnutím (nariadenie vlády SR č. 131/2022 Z. z.)

	Počet poberateľov	Vyplatená suma
SPOLU	1 447	5 300 324 €

(zdroj: OŠADaR MPSVR SR)

- prijatých

- 273 žiadostí o jednorazovú dotáciu na obed a iné jedlo

- zabezpečená výplata dotácie na obed a iné jedlo (nariadenie vlády SR č. 131/2022 Z. z.)

	Počet poberateľov	Vyplatená suma
SPOLU	86	14 240 €

(zdroj: OŠADaR MPSVR SR)

V rámci svojej vecnej pôsobnosti oddelenie ďalej vykonávalo najmä tieto činnosti:

- vybavovalo:
 - osobne či prostredníctvom telefónu, e-mailom klientov a poskytovalo im komplexné poradenstvo vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu, základné sociálne poradenstvo podľa zákona č. 448/2008 Z. z.,
 - písomné, elektronické a telefonické podnety, podania fyzických osôb,
 - dožiadania iných orgánov štátnej správy, súdov, prokuratúry, orgánov činných v trestnom konaní, verejnej ochrankyne práv, komisárky pre osoby so ZP, obce,
- vykonávalo:
 - obsiahle zisťovanie za účelom zistenia skutočného stavu veci pre preukázanie vzniku nároku a ďalšie trvania nároku,
 - kontrolu účelnosti kompenzácie,
 - kontrolu kvality a rozsahu pomoci, na ktorej zabezpečenie sa poskytuje peňažný príspevok na osobnú asistenciu, alebo peňažný príspevok na opatrovanie,
 - overovanie podpisu fyzickej osoby na účely peňažných príspevkov na kompenzáciu,
- poskytovalo súčinnosť iným štátnym organizáciám a neštátnym subjektom vo veciach kompenzácie, preukazu a parkovacieho preukazu,

- spolupracovalo pri výmene informácií s inými oddeleniami úradu,
- vypracovávalo a predkladalo interné doklady na vznik, zmenu a zánik pohľadávok štátu vzniknutých z jeho činnosti oddeleniu ekonomiky,
- uzatváralo zmluvy o poskytnutí vrátenej funkčnej pomôcky, alebo vráteného funkčného zdvíhacieho zariadenia do užívania,
- viedlo:
 - evidenciu zmlúv o poskytnutí vrátenej funkčnej pomôcky, alebo vráteného funkčného zdvíhacieho zariadenia do užívania,
 - evidenciu vrátených funkčných pomôcok a vrátených funkčných zdvíhacích zariadení a poskytovalo o nich mesačne údaje ústrediu,
- uplatňovalo si jednorazový peňažný príspevok na kompenzáciu ako pohľadávku v konaní o dedičstve,
- evidovalo údaje do aplikačných programov IS RSD a IS DMS,
- mesačne spracovávalo podklady na účely výplaty peňažných príspevkov na kompenzáciu, vrátane overovania správnosti predložených podkladov,
- vykonávalo zúčtovanie nedoplatkov a preplatkov pri peňažných príspevkoch na kompenzáciu, zrážanie dlhu z poskytovaného peňažného príspevku na kompenzáciu,
- kontrolovalo neprevzaté peňažné príspevky na kompenzáciu a následne spracovávalo vratky,
- vydávalo potvrdenia vo veci peňažných príspevkov na kompenzáciu,
- mesačne spracovávalo štatistické údaje za oblasť peňažných príspevkov na kompenzáciu a posudkových činností a predkladalo ústrediu.



Výstupy za oblasť posudkových činností

(zdroj údajov: O ŠADaR MPSVR SR, štatistika OPPKaPČ ústredia)

Výstupy za oblasť posudkových činností za rok 2023							
		Počet rozhodnutí - parkovacích preukazov	Počet rozhodnutí - preukazov FOsŤZP, FOsŤZP/S	Počet KP + potvrdení platnosti	Počet výstupov LPČ	Počet vydaných preukazov FOsŤZP, ŤZP/S	Počet vydaných parkovacích preukazov
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Banská Bystrica	351	434	606	1 609	513	346
	Banská Štiavnica	540	574	1034	2 558	718	539
	Bardejov	615	435	2237	3 853	781	536
	Bratislava	1 191	1926	2 953	6 956	1 989	1 502
	Brezno	213	226	449	1 239	187	89
	Čadca	562	484	1511	2 909	991	414
	Dolný Kubín	137	204	412	1 068	158	88
	Dunajská Streda	651	518	1 215	2 806	489	372
	Galanta	366	331	1143	2 226	513	382
	Humené	361	421	1142	2 184	509	339
	Kežmarok	183	217	552	1 242	284	140
	Komárno	178	178	462	1 227	283	197
	Košice	954	1218	3930	7 367	1 796	1 244
	Levice	483	476	1 498	3 013	569	338
	Liptovský Mikuláš	447	368	1 069	2 350	567	383
	Lučenec	332	330	1 604	2 942	766	468
	Malacky	304	369	474	1 442	399	296
	Martin	434	506	1281	2 621	649	521
	Michalovce	575	483	2 146	4 513	484	398
	Námestovo	398	376	1383	2 689	434	289
	Nitra	744	779	1280	3 604	949	690
	Nové Mesto nad Váhom	401	417	785	1 826	310	218
	Nové Zámky	540	687	1 162	3 056	631	336
	Partizánske	290	401	1068	2 199	314	211
	Pezinok	861	909	1 174	3 337	873	607
	Piešťany	596	586	740	2 260	371	295
	Poprad	456	514	2566	4 427	561	385
	Považská Bystrica	456	579	685	2 043	671	429
	Prešov	1 019	1392	2 005	5 109	1 612	874
	Prievidza	687	1386	1256	3 855	982	266
	Revúca	146	152	383	1 149	173	101
	Rimavská Sobota	459	364	983	2 370	581	411
	Rožňava	293	272	2048	2 839	394	282
	Ružomberok	302	295	894	1 990	185	114
	Senica	476	441	622	1 828	513	379
	Spálská Nová Ves	505	505	1 686	3 538	736	477
	Stará Ľubovňa	218	178	637	1 382	319	212
	Stropkov	128	128	468	1 101	153	95
	Topoľčany	497	349	1259	2448	432	353
	Trebišov	467	459	1425	3 247	431	279
	Trenčín	799	775	1 156	3 103	609	378
	Trnava	576	748	880	2 536	528	413
	Veľký Krtíš	172	181	370	986	265	127
	Vranov nad Topľou	321	358	1 301	2 433	379	235
	Zvolen	497	515	968	2 321	524	327
	Žilina	1 835	1656	2347	6 627	1 799	1 072
	spolu	23 016	25 100	57 249	128 728	27 624	18 447

OsŤZP - fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím

FOsŤZP/S - fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím so sprievodcom

KP - komplexný posudok

LPČ - lekárska posudková činnosť

Výstupy za oblasť peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP, počet poberateľov, vynaložené finančné prostriedky

(zdroj údajov: OŠADaR MPSVR SR, štatistika OPPKaPČ ústredia)

Výstupy za oblasť peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP za rok 2023					
		Počet výpočtových listov	Počet rozhodnutí - PPnaK	Počet poberateľov PPnaK	Vynaložené finančné prostriedky (v €)
Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny	Banská Bystrica	5 797	1 322	1 925	5 018 197,20
	Banská Štiavnica	8 159	1 835	3 242	8 135 465,90
	Bardejov	13 255	4 206	6 219	18 359 718,86
	Bratislava	55 365	4 465	8 400	36 767 134,98
	Brezno	2 533	761	1 124	3 282 270,47
	Čadca	10 768	3 902	4 977	15 430 011,27
	Dolný Kubín	3 380	850	1 439	4 328 395,08
	Dunajská Streda	13 565	2 986	4 956	15 936 457,90
	Galanta	8 105	2 204	3 446	11 269 032,08
	Humenné	11 345	2 568	4 862	11 320 356,96
	Kežmarok	5 065	1 242	1 975	5 478 347,60
	Komárno	7 956	1 646	3 840	11 011 743,22
	Košice	58 771	9 990	13 657	54 577 204,37
	Levice	12 385	3 151	5 728	13 894 396,16
	Liptovský Mikuláš	9 748	2 501	3 686	10 181 553,66
	Lučenec	13 771	3 608	5 731	16 259 159,79
	Malacky	3 893	1 068	1 536	4 504 083,35
	Martin	17 145	2 746	5 045	13 262 503,25
	Michalovce	13 392	4 452	5 421	17 932 043,35
	Námestovo	10 467	2 835	3 829	12 795 088,08
	Nitra	14 927	3 657	6 399	20 466 729,76
	Nové Mesto nad Váhom	5 787	1 519	2 674	6 663 285,96
	Nové Zámky	9 214	2 512	4 538	11 410 539,47
	Partizánske	6 662	1 763	2 710	7 394 595,81
	Pezinok	12 078	2 631	4 058	12 217 835,58
	Piešťany	10 583	1 980	3 652	10 341 737,09
	Poprad	21 297	3 390	5 968	18 446 314,20
	Považská Bystrica	8 063	1 596	3 570	8 210 413,68
	Prešov	19 714	4 349	7 214	22 282 194,86
	Prievidza	9 396	2 248	4 152	10 357 891,79
	Revúca	3 178	750	1 561	3 083 635,95
	Rimavská Sobota	8 692	2 134	3 746	10 419 855,39
	Rožňava	17 700	3 332	4 219	16 409 447,75
	Ružomberok	8 529	1 973	3 254	8 440 078,63
	Senica	6 329	1 472	2 446	6 311 166,81
	Spíšská Nová Ves	16 895	4 043	6 532	17 770 937,35
	Stará Ľubovňa	6 375	1 425	2 158	6 948 370,11
	Stropkov	5 235	1 119	1 937	6 122 187,93
	Topoľčany	6 559	1 814	2 855	7 558 975,77
	Trebišov	8 876	3 090	4 108	13 809 228,05
	Trenčín	10 170	2 727	3 999	10 955 323,62
	Tmava	13 862	1 979	3 754	12 752 012,65
	Veľký Krtíš	3 004	641	1 437	3 881 608,08
	Vranov nad Topľou	9 338	2 750	3 893	12 765 765,95
	Zvolen	8 665	2 089	3 122	8 687 511,70
	Žilina	18 462	5 726	7 716	21 489 062,44
	spolu	554 455	121 047	190 797	584 939 869,86

*PPnaK - peňažné príspevky na kompenzáciu (PP na osobnú asistenciu, PP na kúpu pomôcky, PP na úpravu pomôcky, PP na výcvik používania pomôcky, PP na opravu pomôcky, PP na kúpu zdvihacieho zariadenia, PP na kúpu osobného motorového vozidla, PP na úpravu osobného motorového vozidla, PP na prepravu, PP na úpravu bytu, PP na úpravu rodinného domu, PP na úpravu garáže, PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov na diétne stravovanie, PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou alebo s opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia, PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so zabezpečením prevádzky osobného motorového vozidla, PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich so starostlivosťou o psa so špeciálnym výcvikom, PP na opatrovanie

Štatistické údaje za rok 2023 - počet poberateľov a vynaložené finančné prostriedky v členení podľa jednotlivých druhov peňažných príspevkov na kompenzáciu

(zdroj: OŠADaR MPSVR SR)

Peňažné príspevky na kompenzáciu u ŽTP	Počet poberateľov	Vyplatená suma (v €)
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - diéta	47 573	15 468 495,11
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygie na alebo opotrebovanie	84 949	21 162 348,00
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - prevádzka OMV	68 053	30 524 665,65
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - pes	47	25 801,02
PP na kúpu pomôcky	1 458	1 909 450,71
PP na výcvik používania pomôcky	10	12 395,30
PP na úpravu pomôcky	8	11 684,87
PP na kúpu zdvíhacieho zariadenia	1 026	11 597 359,79
PP na úpravu osobného motorového vozidla	105	573 192,83
PP na úpravu bytu	243	699 492,37
PP na úpravu rodinného domu	437	1 217 320,58
PP na osobnú asistenciu	14 191	110 833 623,93
PP na opravu pomôcky	734	272 175,02
PP na kúpu osobného motorového vozidla	1 179	11 722 764,15
PP na prepravu	3 564	3 127 169,15
PP na kompenzáciu zvýšených výdavkov - hygie na alebo opotrebovanie - osobný typ	1	190,08
PP na úpravu garáže	0	0,00
PP na opatrovanie	80 023	375 781 741,30
SPOU (kumulatív):	190 797	584 939 869,86

Ide o počet jedinečných poberateľov príspevkov, ktorým bol aspoň raz v roku 2023 vyplatený príspevok RSD MIS

2.3.2 Pomoc v hmotnej núdzi a štátne sociálne dávky

Ústredie

Odbor pomoci v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok (ďalej len „OPHNaŠSD“) riadi, koordinuje, kontroluje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy v oblasti pomoci v HN a štátnych sociálnych dávok ŠSD, príspevkov na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa a príspevku na starostlivosť o dieťa, ako aj v oblasti poskytovania dotácií a NV. Odbor je zároveň odvolacím orgánom vo veciach, v ktorých v správnom konaní v prvom stupni rozhoduje úrad a zabezpečuje prešetrovanie podnetov a podaní od občanov. Vzhľadom na rozsiahlu a náročnú činnosť odboru z pohľadu množstva poskytovaných dávok a príspevkov, od 22.5.2023 organizačnou zmenou na odbore vznikli dve oddelenia:

- oddelenie pomoci v HN, NV a dotácií
- oddelenie ŠSD a koordinácie rodinných dávok v rámci EÚ.

Na odbore pracuje 8 metodických zamestnancov, 10 zamestnancov v rámci

odvolacieho konania a 1 projektový zamestnanec.

Vláda SR s účinnosťou od 15.9.2023 odvolala mimoriadnu situáciu v súvislosti s ohrozením verejného zdravia z dôvodu ochorenia Covid-19. V tejto súvislosti bolo zrušené nariadenie vlády SR č. 102/2020 Z. z. o niektorých opatreniach v oblastiach sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s ochorením COVID-19 v znení neskorších predpisov. Vzhľadom na uvedené s účinnosťou od 15.9.2023 v oblasti štátnych sociálnych dávok sociálnych dávok, pomoci v hmotnej núdzi, náhradného výživného, už nie je možné aplikovať žiadne z ustanovení predmetného nariadenia, t.j.: nie je možné pri doručovaní vo veci dávok akceptovať podania, ktoré boli od 15.9.2023 na úrad doručené elektronicky, bez zaručeného elektronického podpisu (napr. prostredníctvom e-mailu); v prípade takýchto podaní sa vyžaduje doplnenie podania v listinnej podobe alebo

elektronicky so zaručeným elektronickým podpisom alebo ústne do zápisnice.

Oddelenie pomoci v HN, NV a dotácií

Hlavnou cieľovou skupinou sociálnej pomoci sú nízko príjmové domácnosti, ktorých príjem nedosahuje sumy životného minima. Sociálna pomoc predstavuje formu náhradného zdroja príjmu, pričom zo strany štátu dochádza k solidárnemu prerozdeleniu zdrojov za účelom zmiernenia rozdielov v príjme obyvateľov SR. Na tento účel je poskytovaná pomoc v HN. Taktiež cieľovou skupinou podpory sú nezaopatrené deti, ktorým štát prispieva na výživu formou poskytovania náhradného výživného, ako aj formou poskytovania dotácií na podporu výchovy k stravovacím návykom a k plneniu školských povinností dieťaťa.

Druhy poskytovanej pomoci

Úrad v súčasnosti vypláca tieto dávky a dotácie:

- pomoc v HN,
- NV,
- dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa,
- dotácia na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa,
- dotácia na zabezpečenie výkonu osobitného príjemcu.

Pomoc v HN

Pomoc v HN je určená pre domácnosti, ktorých príjem nedosahuje sumy životného minima a členovia domácnosti si nevedia alebo nemôžu pracou, výkonom vlastníckeho práva, alebo iného práva k majetku a uplatnením nárokov zabezpečiť príjem alebo zvýšiť príjem. Systém kladie dôraz na adresnosť, zásluhovosť ako aj ochranu občanov v hmotnej núdzi, pričom sa vychádza z garancie zabezpečenia základných životných podmienok, ktorými sú jedno teplé jedlo denne, nevyhnutné ošatenie a prístrešie. Pomoc v hmotnej núdzi poskytujú úrady formou dávky v HN

a príspevkov (ochranný, aktivačný, príspevok na nezaopatrené dieťa, príspevok na bývanie, osobitný príspevok). Pomoc v hmotnej núdzi sa poskytuje podľa zákona č. 417/2013 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o pomoci v HN").

Novelou zákona o pomoci v hmotnej núdzi účinnou od 1.4.2023 boli upravené podmienky pomoci v HN tak, aby táto pomoc bola adresnejšia, efektívnejšia a aby mala motivačný efekt pre jej poberateľov vymaniť sa z HN. Táto novela zákona priniesla najmä zmeny pri výkone aktivačných činností, ktoré sú od 1.4.2023 vykonávané v zmysle zákona o službách zamestnanosti, čím sa zefektívnil systém výkonu týchto činností a poberateľom pomoci v HN sa umožnil fakultatívny výber aktivačných činností v rámci projektov, ktoré sú cielené na získanie pracovných návykov a uplatnenie sa na TP. Zároveň došlo k zmenám v oblasti posudzovania niektorých druhov príjmov, rozšíreniu okruhu osôb, na ktoré sa nevzťahuje povinnosť zabezpečiť si príjem vlastnou prácou o osoby s ŤZP, ktoré sú odkázané na pomoc inej osoby, či k umožneniu poskytnutia jednorazovej dávky obcou aj pre domácnosti, ktoré sú v HN, ale pomoc v HN sa im neposkytuje. Na základe tejto novely zákona o pomoci v HN od 1.1.2024 už nebude možné požiadať o poskytnutie osobitného príspevku a tento nástroj podpory bude v roku 2024 nahradený príspevkom v rámci AOTP, ktoré sú zamerané na zvyšovanie zamestnatelnosti znevýhodnených UoZ.

Dňa 15.7.2023 nadobudla účinnosť ďalšia novela zákona o pomoci v HN, cieľom ktorej bolo čiastočne zmierniť nepriaznivú situáciu domácností v HN, a to prostredníctvom úpravy v poskytovaní príspevku na bývanie, nakoľko výška súm príspevku na bývanie a nastavenie jeho poskytovania bolo

neadekvátne vo vzťahu k sociálnym pomerom v spoločnosti. Novelou zákona došlo k rozčleneniu poskytovania príspevku na bývanie na viac úrovní (z pôvodných dvoch na päť úrovní) a zároveň sa zvýšila jeho výška, čím sa zvýšil disponibilný príjem domácností v HN. Zároveň v zmysle tejto právnej úpravy zákona o pomoci v HN s účinnosťou od 1.10.2023 prostredníctvom Opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 377/2023 Z. z o úprave súm pomoci v hmotnej núdzi, došlo k valorizovaniu súm pomoci v hmotnej núdzi koeficientom, ktorým boli k 1.7.2023 upravené sumy životného minima, s cieľom zmierniť nepriaznivé dôsledky inflácie na najodkázanejšie skupiny obyvateľstva.

Zvýšenú mieru inflácie a rastúce ceny energií pri poskytovaní pomoci v HN zohľadnili aj ďalšie právne úpravy, a to novela nariadenia vlády SR č. 102/2020 Z. z. účinná od 15.1.2023 a novela nariadenia vlády SR č. 93/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie SR spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 93/2022 Z.z.“) účinná od 15.9.2023. Týmto novelami nariadení bol dočasne v roku 2023 upravený systém poskytovania pomoci v hmotnej núdzi tak, že na účely pomoci v hmotnej núdzi sa za príjem nepovažovala suma, o ktorú sa na základe valorizačného mechanizmu zvýšil starobný dôchodok, predčasný starobný dôchodok, invalidný dôchodok, sociálny dôchodok priznaný z dôvodu invalidity, sirotsky dôchodok, vdovský dôchodok, vdovecký dôchodok, úrazová renta, pozostalostná úrazová renta a rodičovský príspevok.

NV

Poskytovaním NV plní štát ochrannú funkciu voči nezaopatreným deťom tým, že prispieva na ich výživu za podmienok ustanovených v zákone č. 201/2008 Z. z. o náhradnom výživnom v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o náhradnom výživnom“). Zákon o náhradnom výživnom sleduje najlepší záujem dieťaťa a sú ním vytvorené také legislatívne podmienky, ktoré umožňujú pomoc deťom v situáciách, ak si rodič alebo iná fyzická osoba neplní vyživovaciu povinnosť k dieťaťu alebo dieťaťu nevznikol nárok na sirotsky dôchodok. NV sa od 1.7.2022 poskytuje aj deťom, ktoré sú zverené do náhradnej rodinnej starostlivosti a rozhodnutím súdu je povinnej osobe uložená povinnosť poukazovať výživné pre dieťa na účet úradu a deťom, ktorým nevznikol nárok na sirotsky dôchodok aj v prípade, ak sa im poskytuje starostlivosť pobytovou formou v zariadeniach sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately.

NV poskytujú úrady, a to vo výške určenej rozhodnutím súdu ak si povinná osoba neplní vyživovaciu povinnosť v plnej výške a vo výške 0,7-násobku sumy životného minima pre nezaopatrované dieťa, ak oprávnenej osobe nevznikol nárok na sirotsky dôchodok.

Dotácia pre deti

Dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa (ďalej len „dotácia na stravu“) a dotácia na podporu výchovy k plneniu školských povinností dieťaťa (ďalej len „dotácia na školské potreby“) sú poskytované v zmysle zákona č. 544/2010 Z. z. o dotáciách v pôsobnosti Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dotáciách“). Tieto dotácie sú významným motivačným nástrojom na podporu výchovy detí k zdravým stravovacím návykom, k plneniu povinnej školskej dochádzky a k plneniu školských povinností. Dotácie poskytujú úrady

žiadateľom o dotáciu, ktorými sú zriaďovatelia materskej školy (ďalej len „MŠ“), ZŠ a v prípade dotácie na stravu od 1.9.2023 aj zriaďovatelia SŠ, obce a občianske združenia.

Dotácia na školské potreby poskytovaná v rozpočtovom roku v sume 33,20 € na dieťa, je určená na úhradu školských potrieb (napr. zošity, písacie potreby, učebnice, nevyhnutné individuálne pomôcky) potrebných na prípravu a na vzdelávanie v poslednom ročníku MŠ alebo na prípravu na vyučovanie v ZŠ, pričom dotáciu je možné poskytnúť:

- na každé dieťa, ktoré navštevuje ZŠ alebo posledný ročník MŠ, ak v ZŠ alebo v poslednom ročníku MŠ je najmenej 50 % detí z domácností v hmotnej núdzi,
- na dieťa z domácnosti v hmotnej núdzi alebo dieťa z domácnosti, ktorej príjem je najviac vo výške životného minima, ktoré navštevuje ZŠ alebo posledný ročník MŠ.

Dotácia na stravu určená na zabezpečenie obeda a iného jedla dieťaťu bola do 30.4.2023 poskytovaná v sume 1,30 € za každý deň, v ktorom sa dieťa zúčastnilo výchovno-vzdelávacej činnosti v MŠ alebo vyučovania v ZŠ a odobralo stravu, pričom dotácia na stravu sa poskytovala najmä na deti z rodín, ktoré čelili zložitým sociálnym podmienkam. Išlo o deti z domácností, ktorým sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi alebo ktorej príjem je najviac vo výške životného minima a o deti v ZŠ alebo v poslednom ročníku MŠ, na ktoré si ani jeden člen domácnosti neuplatnil v zmysle zákona č. 595/2003 o dani z príjmov v znení neskorších predpisov nárok na daňový bonus na dieťa, ktoré nedovršilo 15 rokov veku.

Dňa 1.5.2023 nadobudla účinnosť novela zákona o dotáciách, ktorá reagovala na neustále sa zvyšujúce životné náklady domácností s deťmi ako sú energie,

potraviny a zvýšenie cien stravovania detí v školách. Táto nová právna úprava zákona o dotáciách **významne rozšírila okruh detí, ktoré majú nárok na dotáciu na stravu**, nakoľko od 1.5.2023 v prípade detí v ZŠ a v poslednom ročníku MŠ je možné dotáciu na stravu poskytnúť, ak rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti rozhodnutím súdu (ďalej spolu len „rodič“), písomne požiada o poskytnutie dotácie na stravu na svoje dieťa. Zároveň touto novelou zákona o dotáciách došlo **k zvýšeniu súm poskytovanej dotácie na stravu** tak, aby dotácia pokryla náklady na nákup potravín na obed v najvyššom finančnom pásme v zariadeniach školského stravovania platnom od 1.1.2023, pričom tieto sumy sú odstupňované podľa stupňa vzdelávania. V MŠ sa dotácia na stravu poskytuje v sume 1,40 €, na 1. stupni ZŠ v sume 2,10 € a na 2. stupni ZŠ v sume 2,30 € a to za každý deň, v ktorom sa dieťa zúčastnilo vzdelávacej činnosti v MŠ alebo vyučovania v ZŠ. Na základe tejto novej právnej úpravy v mesiaci máj 2023 sa výrazne zvýšil počet detí, na ktoré bola poskytnutá dotácia na stravu, išlo o 440 600 detí, pričom dotácia bola vyplatená v sume 19 172 246,10 €. V mesiaci apríl 2023 bola dotácia na stravu poskytnutá na 56 629 detí v sume 1 254 474 € (zdroj údajov: mesačné štatistiky na webovom sídle ústredia).

S cieľom zrovnoprávniť pri poskytovaní dotácií na stravu **deti na SŠ** v rovnakom veku ako deti, ktoré navštevujú klasickú ZŠ, právna úprava zákona o dotáciách účinná od 1.9.2023 rozšírila okruh oprávnených detí, ktorým je dotácia na stravu poskytovaná na základe žiadosti rodiča a to o deti, ktoré navštevujú prvý až štvrtý ročník osemročného vzdelávacieho programu v SŠ alebo prvý ročník päťročného vzdelávacieho programu v SŠ, po prijatí na vzdelávanie v SŠ z ôsmeho ročníka ZŠ. Pre túto novú oprávnenú skupinu detí zo SŠ sa dotácia na stravu poskytuje v sume 2,30 € za každý deň, v ktorom sa dieťa zúčastnilo vyučovania

a odobralo stravu, t.j. v rovnakej sume ako na deti na 2. stupni ZŠ. Za obdobie od 1.9.2023 do 31.12.2023 bola dotácia na stravu poskytnutá na 11 438 detí SŠ (priemerný mesačný počet detí), v sume 2 105 070,40 €. Predmetná novela zákona o dotáciách zároveň umožnila poskytovanie dotácie na stravu aj na deti, ktoré si plnia povinné predprimárne vzdelávanie individuálnou formou, nakoľko do účinnosti tejto novely zákona nárok na poskytnutie dotácie v prípade individuálneho vzdelávania mali len deti v ZŠ.

V nadväznosti na vyššie uvedené právne úpravy zákona o dotáciách v roku 2023 je od 1.9.2023 dotáciu na stravu možné poskytnúť na:

- **dieťa, ktoré navštevuje posledný ročník MŠ, základnú školu, strednú školu** (prvý až štvrtý ročník osemročného vzdelávacieho programu v SŠ alebo prvý ročník päťročného vzdelávacieho programu v SŠ po prijatí na vzdelávanie v SŠ z ôsmeho ročníka ZŠ), ak rodič dieťaťa požiada o dotáciu zriaďovateľa školy prostredníctvom zariadenia školského stravovania, aby podal žiadosť o poskytnutie dotácie na stravu na toto dieťa,
- **dieťa, ktoré navštevuje MŠ, okrem dieťaťa navštevujúceho posledný ročník MŠ** a žije v domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v HN alebo ktorej príjem je najviac vo výške životného minima,
- **každé dieťa v MŠ, okrem dieťaťa navštevujúceho posledný ročník MŠ**, ak v MŠ, okrem posledného ročníka MŠ, je najmenej 50 % detí z domácností, ktorým sa poskytuje pomoc v HN.

Dotácie na zabezpečenie výkonu osobitného príjemcu

Dotáciu na zabezpečenie výkonu osobitného príjemcu možno poskytnúť v súlade so zákonom o dotáciách obci, ktorá je v zmysle rozhodnutia úradu osobitným príjemcom

pomoci v HN alebo ŠSD. S cieľom zvýšiť záujem o vykonávanie inštitútu osobitného príjemcu s účinnosťou od 1.4.2023 došlo novelou zákona o dotáciách k zvýšeniu sumy poskytovanej dotácie. Dotácia sa osobitnému príjemcovi poskytuje od 1.4.2023 na každého člena domácnosti v HN alebo na poberateľa ŠSD, ak sa viac ako polovica pomoci v HN alebo polovica ŠSD poskytujú vo vecnej forme, najviac v sume 3 € na mesiac a v prípade peňažnej formy, najviac v sume 1 € na mesiac (v roku 2022 bola táto dotácia v prípade vecnej formy, najviac v sume 1,66 € na mesiac a v prípade peňažnej formy, najviac v sume 0,83 € na mesiac).

Oddelenie ŠSD a koordinácie rodinných dávok v rámci EÚ

Hlavnou cieľovou skupinou **štátnej sociálnej podpory** je rodina s nezaopatrenými deťmi, avšak táto nie je jedinou cieľovou skupinou, pretože príjemcom štátnej sociálnej podpory sa môže stať každý občan, ktorý sa ocitne v sociálnej situácii vymedzujúcej okruh štátnej sociálnej podpory.

Sociálna podpora štátu súvisí predovšetkým s poskytovaním rodinných dávok v zmysle národnej legislatívy a v zmysle koordinačných predpisov v rámci EÚ.

Základným princípom štátnej sociálnej podpory je rozdeľovanie prostriedkov štátu na základe princípu solidarity medzi rodinami s deťmi a občanmi bez detí a medzi rodinami s vyššou a nižšou úrovňou príjmov. Zároveň je orientovaná na životné udalosti, ktoré tvoria prirodzenú súčasť individuálneho alebo rodinného životného cyklu (napr. narodenie dieťaťa, starostlivosť o dieťa a výchova dieťaťa v rodine, príprava dieťaťa na povolanie štúdiom, prijatie dieťaťa do náhradnej starostlivosti, úmrtie člena rodiny a pod.). Systém štátnej sociálnej podpory tvoria predovšetkým štátne jednorazové a opakované príspevky. ŠSD sú dávky financované zo ŠR, prostredníctvom ktorých štát prispieva rodinám na výchovu a výživu dieťaťa

a taktiež sa podieľa na riešení niektorých životných situácií (narodenie dieťaťa, úmrtie človeka).

Všeobecné podmienky nároku na dávky štátnej sociálnej podpory sú splnené, ak:

- oprávnená osoba, žiadateľ má trvalý pobyt alebo prechodný pobyt na území SR,
- oprávnená osoba zabezpečuje starostlivosť o nezaopatrené dieťa,
- oprávnená osoba, žiadateľ má bydlisko spolu s celou rodinou na území SR.

Druhy štátnych sociálnych dávok

Úrad v súčasnosti vypláca tieto ŠSD, tzv. rodinné dávky:

- príspevok pri narodení dieťaťa a príspevok na viac súčasne narodených detí,
- prídavok na dieťa, zvýšená suma prídavku pre prvého a príplatok k prídavku na dieťa,
- rodičovský príspevok,
- príspevok na starostlivosť o dieťa,
- príspevky na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa (jednorazový príspevok dieťaťu pri jeho zverení do náhradnej starostlivosti, jednorazový príspevok dieťaťu pri zániku náhradnej starostlivosti, opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti, opakovaný príspevok náhradnému rodičovi, osobitný opakovaný príspevok náhradnému rodičovi, príspevok dieťaťu na úhradu zvýšených výdavkov, príspevok na vzdelávanie),
- príspevok na pohreb,
- kompenzačný príspevok baníkom.

Príspevok pri narodení dieťaťa a príspevok na viac súčasne narodené deti

Príspevok pri narodení dieťaťa je ŠSD, ktorou štát prispieva na pokrytie výdavkov spojených so zabezpečením nevyhnutných potrieb novorodenca.

Príspevok na viac súčasne narodených detí je ŠSD, ktorou štát prispieva raz za rok na zvýšené výdavky, ktoré vznikajú s riadnou starostlivosťou o:

- súčasne narodené tri deti alebo súčasne narodených viac detí, alebo
- v priebehu dvoch rokov opakovane narodené dve deti súčasne, alebo v priebehu dvoch rokov opakovane narodených viac detí súčasne.

Od 1.4.2022 nadobudla účinnosť novela zákona č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí.

Podstatnou zmenou je nová **tzv. proaktívna služba** pre občana pri životnej udalosti – narodení dieťaťa, t. j. uplatnenie nároku na príspevok pri narodení dieťaťa, narodeného od 1.4.2022, je automaticky cez informačný systém bez nutnosti podávania listinnej/elektronickej žiadosti a dokladovania príslušných dokladov v listinnej/elektronickej podobe občanom.

Zmena nastala aj v lehote možnosti uplatnenia nároku na príspevok pri narodení dieťaťa. Od 1.4.2022 nárok zaniká uplynutím 12 mesiacov od narodenia dieťaťa.

Z dôvodu, že v apríli 2023 od spustenia pilotnej prevádzky proaktívnej služby uplynul rok, od mesiaca jún 2023 sa začal pripravovať postupný prechod na reálnu prevádzku, t.j. zapnutie lehôt v informačnom systéme riadenia sociálnych dávok na sledovanie dostupnosti údajov z Národného centra zdravotníckych informácií (ďalej len „NCZI“).

Po dohode MPSVR SR so zástupcami MIRRI SR, MZ SR a NCZI od 3.8.2023 bolo zapnuté sledovanie lehôt na získanie údajov z NCZI počas 45 dní od dátumu doručenia informácie o narodení dieťaťa z Registra fyzických osôb (dátum podania žiadosti v IS RSD).

V praxi to znamená, že IS RSD overovanie údajov bude len po dobu 45 dní od podania žiadosti. V prípade, že do 45 dní systém nezíska z NCZI všetky podmienky nároku na

príspevkov pri narodení dieťaťa, úrad vyzve oprávnenú osobu na predloženie chýbajúcich dokladov.

Dňom 1.5.2023 nadobudol účinnosť zákon č. 132/2023 Z. z., ktorým sa mení zákon č. 383/2013 Z. z. o príspevku pri narodení dieťaťa a príspevku na viac súčasne narodených detí a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zákon č. 627/2005 Z. z. o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti o dieťa v znení neskorších predpisov.

Zmeny v zákone o príspevku pri narodení dieťaťa sú nasledovné:

- rozšírilo sa poskytovanie príspevku pri narodení dieťaťa v plnej výške aj na dieťa narodené zo štvrtého pôrodu t.j. v sume 829,86 € (doteraz len na tretie dieťa),
- v prípade dieťaťa narodeného z piateho pôrodu a ďalšieho pôrodu je príspevok pri narodení dieťaťa v sume 151,37 €.

Prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa

Prídavok na dieťa je ŠSD, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa a na čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa. Novelou zákona č. 600/2003 Z. z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len "zákon o prídavku na dieťa") bol prídavok na dieťa od 01.01.2023 zvýšený zo sumy 30 € mesačne na sumu 60 € mesačne.

Zákonom č. 338/2022 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Civilný mimosporový poriadok nastala od 1.1.2023 úprava ustanovení zákona o prídavku na dieťa vo veci posudzovania nároku pri striedavej osobnej starostlivosti a spoločnej osobnej starostlivosti. V zmysle uvedeného boli úrady Usmernením zo dňa 17.4.2023

usmernené vo veci postupu pri posudzovaní nároku na prídavok na dieťa, rodičovský príspevok a príspevok na starostlivosť v prípadoch a v oblastiach:

- ak rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti nadobudlo právoplatnosť do 31.12.2022,
- ak rozhodnutie súdu o striedavej osobnej starostlivosti nadobudlo právoplatnosť po 1.1.2023,
- tabuľka výpočtu pomeru pre výplatu ŠSD,
- ak súd rozhodnutím určí oprávnenú osobu na poberanie ŠSD, s vyjadrením Ministerstva spravodlivosti SR,
- evidencie v IS RSD.

V zmysle zákona o prídavku na dieťa sa posudzuje nárok aj na príplatok k prídavku na dieťa, ktorým štát pripláca oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa, na ktoré nemožno uplatniť daňový bonus. Od 1.7.2022 je suma príplatku k prídavku na dieťa vyplácaná vo výške 30 € mesačne.

Od 1.9.2019 má dieťa, ktoré nastúpilo prvýkrát do prvého ročníka ZŠ nárok na zvýšený prídavok, čím sa rozšíril účel prídavku o čiastočnú úhradu školských potrieb na účel podpory plnenia školských povinností nezaopatreného dieťaťa.

V praxi to znamená, že rodičovi, ktorého dieťa v príslušnom školskom roku nastúpi prvýkrát do 1. ročníka základnej školy vyplatí úrad práce, sociálnych vecí a rodiny popri „bežne“ mesačne vyplácanom prídavku na dieťa aj „jednorazový“ zvýšený prídavok. Zákonom č. 397/2022 Z. z. sa upravuje suma jednorazového zvýšeného prídavku na dieťa pre prváka od 1.1.2023 na sumu 110 €. V tejto výške bol prvýkrát vyplatený za september 2023.

Pre poberateľov prídavku na dieťa je tento zvýšený príspevok vyplácaný automaticky (údaje o nezaopatrených deťoch, ktoré nastúpili do 1.ročníka ZŠ, úrady získavajú z rezortného informačného systému

Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR).

V prípade, ak oprávnená osoba nepoberá prídavok na dieťa v SR (prídavok poberá v inom členskom štáte EÚ), nárok si uplatňuje podaním žiadosti o zvýšený prídavok na dieťa.

Rodičovský príspevok

Rodičovský príspevok je v zmysle zákona č. 571/2009 o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ŠSD, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na zabezpečenie riadnej starostlivosti o dieťa.

Výška rodičovského príspevku je zákonom daná v dvoch úrovniach a odvíja sa od nároku na materské viažuce sa ku starostlivosti o konkrétne dieťa:

Dňom 1.8.2023 nadobudol účinnosť zákon č. 210/2023 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 571/2009 Z. z. o rodičovskom príspevku a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Novelou zákona sa zvýšili sumy rodičovského príspevku:

- zo sumy 301,00 € na sumu 345,20 € (ak oprávnená osoba nemala nárok na materské na dieťa, na ktoré si uplatnila nárok na rodičovský príspevok)
- zo sumy 412,60 € na sumu 473,30 € (ak oprávnená osoba mala nárok na materské na dieťa, na ktoré si uplatnila nárok na rodičovský príspevok). Ak je výška materského za celý kalendárny mesiac nižšia ako suma rodičovského príspevku, ten sa vypláca vo výške rozdielu medzi rodičovským príspevkom a materským.

Dňom 30.5.2023 došlo k právnej úprave zákona o rodičovskom príspevku, ktorou vznikla nová forma: **rodičovský príspevok aj pre rodičov detí, ktoré neprijali v spádových MŠ**, v zmysle ktorej

s účinnosťou od 30.5.2023 majú rodičia detí vo veku od 3 do 6 rokov nárok na predĺžené poskytovanie rodičovského príspevku v prípadoch, ak ich dieťa neprijali do spádovej štátnej MŠ. Cieľom novely zákona je kompenzovať rodičom, resp. zákonným zástupcom detí vo veku od 3 do 6 rokov náklady spojené s nemožnosťou umiestnenia detí do spádovej štátnej MŠ z kapacitných dôvodov. Na základe tejto právnej úpravy boli dňa 13.6.2023, dňa 30.6.2023 a dňa 18.9.2023 usmernené úrady vo veci postupu pri spracovaní žiadostí o rodičovský príspevok z dôvodu neprijatia dieťaťa do spádovej MŠ, ako aj s cieľom poskytnúť odborné poradenstvo rodičom detí. Zároveň všetky potrebné informácie boli zverejnené na webovom sídle ústredia, vrátane upravenej žiadosti o rodičovský príspevok tak, aby si rodičia mohli podávať žiadosti už od 30.5.2023.

Žiadosť o rodičovský príspevok si môže podať zákonný zástupca dieťaťa vo veku od 3 do 6 rokov na príslušný úrad, ak:

- dieťa nebolo prijaté do spádovej MŠ na základe rozhodnutia MŠ z kapacitných dôvodov
- žiadosť o zápis do MŠ zákonný zástupca dieťaťa podal v máji kalendárneho roka, v ktorom dieťa najneskôr do 31. augusta dovŕšilo 3 roky.

Príspevok na starostlivosť o dieťa

V zmysle zákona č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov, sa poskytuje zamestnanému alebo študujúcemu rodičovi na zabezpečenie starostlivosti o každé jeho dieťa do troch rokov veku dieťaťa alebo do šiestich rokov veku dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom príspevok v čase, keď rodič vykonáva zárobkovú činnosť alebo študuje na SŠ alebo na VŠ.

Výška príspevku na starostlivosť o dieťa sa odvíja od výberu poskytovateľa, ktorý zabezpečuje starostlivosť o dieťa:

- a) zariadenie – jasle, materská škola zaradená do siete škôl a školských zariadení SR – zriadená obcou alebo orgánom miestnej štátnej správy v školstve = 80 €/mesačne,
- b) právnická osoba (súkromné zariadenie) = 280 €/mesačne,
- c) fyzická osoba, ktorá poskytuje:
- starostlivosť dieťaťu na základe živnostenského oprávnenia = 280 €/mesačne,
 - službu na podporu zosúladžovania rodinného života a pracovného života formou starostlivosti o dieťa v tzv. detskej skupine (§ 32a) ods. 5 zákona č. 448/2008 o sociálnych službách) = 160 €/mesačne - od 1.7.2022,
- d) iná fyzická osoba (bez živnostenského oprávnenia), ktorej sa nevypláca rodičovský príspevok = 41,10 €/mesačne,
- e) rodič, ktorý vykonáva zárobkovú činnosť a nezabezpečí starostlivosť o svoje dieťa poskytovateľom uvedeným v písmenách a) až d) = 41,10 €/mesačne.

Od 9.11.2022 do 31.10.2023 mohol rodič dieťaťa alebo fyzická osoba, ktorej je dieťa zverené do starostlivosti rozhodnutím súdu, požiadať o finančnú podporu na starostlivosť o dieťa v detskej skupine pre deti vo vekovej kategórii od troch do piatich rokov veku, ktorá sa poskytuje na úhradu vynaložených finančných prostriedkov za účelom podpory zosúladžovania rodinného a pracovného života, ak nie sú dostupné kapacity v zariadeniach, alebo preferuje menší kolektív detí v domácom prostredí.

K 31.12.2023 bolo v rámci SR vytvorených 12 detských skupín.

Príspevky na podporu náhradnej starostlivosti

Nárok na príspevky sa posudzuje v zmysle zákona č. 627/2005 o príspevkoch na podporu náhradnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o príspevkoch na podporu v náhradnej starostlivosti“).

V zmysle nadobudnutia účinnosti Opatrenia MPSVR SR č. 220/2023 o úprave súm životnom minime – od 1.7.2023, úrady prehodnotili nárok na príspevky v náhradnej starostlivosti u poberateľov:

- opakovaného príspevku dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti,
- opakovaného príspevku náhradnému rodičovi,
- osobitného opakovaného príspevku náhradnému rodičovi.

Koordinácia rodinných dávok v rámci EÚ a Európskeho hospodárskeho spoločenstva

Vstupom SR do EÚ 1.5.2004 sa zmenilo i postavenie občanov SR vo vzťahu k možnosti ich pohybu v rámci štátov EÚ. Znamená to okrem iného aj možnosť využívať základné slobody Európskeho spoločenstva v rámci jednotného trhu. Ide najmä o možnosť voľného pohybu osôb a služieb, čo znamená aj migráciu pracovnej sily. Vstupom Slovenska do EÚ sa SR zaviazala dodržiavať právne normy Európskeho spoločenstva.

Európske spoločenstvo vypracovalo mechanizmus, ktorý umožňuje ľuďom sťahovať sa z jedného štátu do druhého bez toho, aby boli nepriaznivo ovplyvnené ich práva na sociálne zabezpečenie. Nariadenia Spoločenstva majú všeobecnú právnu pôsobnosť a priamo sa uplatňujú vo všetkých členských štátoch. Podľa všeobecných pravidiel musí zamestnanec, vykonávajúci zárobkovú činnosť v niektorom z členských štátov EÚ, Európskeho hospodárskeho spoločenstva a Švajčiarska, dostávať v princípe všetky dávky sociálneho zabezpečenia stanovené vnútroštátnou legislatívou, ktorá sa na neho vzťahuje tak, ako aj štátny občan daného členského štátu, a to i vtedy, ak má bydlisko v inom členskom štáte alebo ak nemá štátne občianstvo členského štátu, v ktorom vykonáva zárobkovú činnosť. Koordinácia je tiež nevyhnutná na odstránenie možnosti

prekrývania práv na dávky sociálneho zabezpečenia vo viacerých štátoch z dôvodu zamestnania v rôznych štátoch Spoločenstva.

ŠSD, na ktoré sa vzťahujú nariadenie (ES) Európskeho parlamentu a Rady č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení neskorších predpisov, nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 987/2009, ktorým sa stanovuje postup vykonávania nariadenia (ES) č. 883/2004 o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia v znení neskorších predpisov:

- prídavok na dieťa a príplatok k prídavku na dieťa,
- rodičovský príspevok,

- príspevky na podporu náhradnej starostlivosti,
- príspevok na pohreb.

Základné princípy koordinácie systémov sociálneho zabezpečenia sú:

- rovnaké zaobchádzanie,
- určenie uplatniteľnej legislatívy - uplatnenie legislatívy jedného štátu,
- úhrn dôb poistenia - zachovanie práv počas ich nadobúdania,
- exportovateľnosť dávok - výplata dávok do iného členského štátu - zachovanie nadobudnutých práv.

Príslušnými inštitúciami na výkon agendy ŠSD sú v SR úrady. Styčným orgánom v SR pre oblasť štátnych sociálnych dávok je ústredie.

Štatistické údaje za rok 2023 – počet poberateľov a vynaložených finančných prostriedkov v členení podľa jednotlivých druhov dávok a príspevkov

Dávka/príspevok	Počet poberateľov*	Vyplatená suma
Pomoc v hmotnej núdzi – a z toho:		
Dávka v hmotnej núdzi	89 304	127 694 783,23 €
Osobitný príspevok	5 715	3 599 671,53 €
Príspevok na bývanie (počet pos. osôb)	32 736	---
Aktivačný príspevok (počet pos. osôb)	25 392	---
Ochranný príspevok (počet pos. osôb)	29 035	---
Príspevok na nezaopatrené dieťa (počet pos. osôb)	42 382	---
Náhradné výživné – za neplatené výživné	8 040	8 858 736,04 €
Náhradné výživné – za sirotsky dôchodok	1 581	1 996 497,16 €
Náhradné výživné – náhradná starostlivosť	7 317	5 509 223,43 €
DHN – určenie osobitného príjemcu	2 510	6 225 306,90 €
Dotácie na výkon osobitného príjemcu v rámci PHN boli poskytnuté	102 obcí	62 567,43 €
Dotácie na stravu**	266 186	116 393 130,20 €
Dotácie školské potreby**	28 808	956 425,60 €
Príspevok pri narodení dieťaťa	45 381	36 965 836,66 €
Príspevok na viac súčasne narodených detí	98	33 990,88 €
Rodičovský príspevok (spolu) - jednotlivé skupiny sa môžu prelínať, z toho:	184 506	659 226 664,52 €
Rodičovský príspevok – do 3 rokov veku	173 224	608 952 845,31 €
Rodičovský príspevok – DHNZS dieťaťa	13 382	46 782 725,97 €
Rodičovský príspevok – zverené dieťa	1 762	5 300 202,70 €

Rodičovský príspevok – neprijatie do MŠ	1 366	1 795 010,60 €
Prídavok na dieťa	693 776	786 595 115,71 €
Príplatok k prídavku na dieťa	2 426	1 345 693,40 €
Zvýšený prídavok na dieťa, ktoré nastúpilo prvýkrát do I. ročníka ZŠ	56 843	6 351 009,61 €
ŠSD – určenie osobitného príjemcu - PnD	12 062	10 777 495,27 €
- RP	849	2 081 658,63 €
Dotácie na výkon osobitného príjemcu v rámci ŠSD boli poskytnuté	117 obcí	67 870,55 €
Príspevok na starostlivosť o dieťa – „súkromné zariadenie“ (vo výške 280,- €)	243	302 554,90 €
Príspevok na starostlivosť o dieťa – „štátna MŠ“ (vo výške 80,-€)	33	4 161,51 €
Príspevok na starostlivosť o dieťa – „iná FO“ (vo výške 41,10,- €)	1 900	182 668,26 €
Príspevok na starostlivosť o dieťa – „detské skupiny“ (vo výške 160,- €)	10	12 640 €
Finančná podpora pre deti od 3 r. do 5 r. – „detské skupiny“ (vo výške 160,- €)	22	3 697,80 €
Jednorazový príspevok pri zverení do NS	1 084	899 568,24 €
Jednorazový príspevok pri zániku NS	649	746 649,10 €
Opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do NS	10 531	20 714 785,49 €
Opakovaný príspevok náhradnému rodičovi a osobitný príspevok náhradnému rodičovi	6 728	8 066 213,10 €
Príspevok na úhradu zvýšených výdavkov pre dieťa v NS	241	84 139,05 €
Príspevok na vzdelávanie	44	3 883,00 €
Kompenzačný príspevok baníkom	290	1 942 995,28 €
Príspevok na pohreb	48 239	3 922 233,77 €

* Ide o počet jedinečných poberateľov príspevkov/dávok (vrátane odídencom z Ukrajiny), ktorým bol aspoň raz v roku 2023 vyplatený príspevok/dávka.

** priemerný mesačný počet detí

Zdroj údajov: OŠIKT MPSVR SR, IS RSD MIS

Pomoc odídencom z Ukrajiny

V súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine, ktorý spôsobil hromadný prílev cudzincov na územie SR v zmysle § 29 ods. 2 zákona č. 480/2002 Z. z. o azyle a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, Vláda SR uznesením č. 144 zo dňa 28.2.2022 schválila poskytovanie dočasného útočiska odídencom z Ukrajiny a ich rodinným príslušníkom od 1.3.2022. S cieľom poskytnúť odídencom z Ukrajiny na území SR finančné prostriedky na zabezpečenie ich základných životných potrieb ako aj pomôcť rodinám s deťmi je zabezpečené

poskytovanie finančnej pomoci pre odídencom z Ukrajiny, a to prostredníctvom poskytovania pomoci v HN, ŠSD a dotácií pre deti.

Pomoc v hmotnej núdzi

Odídencom z Ukrajiny, ktorým bolo poskytnuté dočasné útočisko sa od 1.3.2022 prostredníctvom úradov poskytuje pomoc v HN v zmysle zákona o pomoci v hmotnej núdzi, okrem obdobia od 1.5.2022 do 31.8.2022, kedy bola odídencom poskytovaná finančná pomoc zo strany medzinárodných organizácií. Pomoc v HN sa odídencom z Ukrajiny poskytuje v rovnakom

rozsahu a za rovnakých podmienok ako občanom SR. Výnimkou bol príspevok na bývanie, nakoľko ak odídenci z Ukrajiny boli ubytovaní na základe bezodplatnej zmluvy o poskytnutí ubytovania, neposkytoval sa im príspevok na bývanie, ktorý je určený na čiastočnú úhradu nákladov spojených s bývaním.

ŠSD

Nariadenie vlády SR č. 93/2022 Z.z. účinné od 30.3.2022 definuje osobu s osobitnou ochranou (občanov Ukrajiny), ktorou je fyzická osoba:

1. ktorej sa poskytuje dočasné útočisko,
2. ktorá je žiadateľom o azyl alebo doplnkovú ochranu,
3. ktorá získala prechodný pobyt.

S cieľom podporiť rodiny s deťmi, občanov Ukrajiny so statusom osoby s osobitnou ochranou sa od apríla 2022 poskytuje až do súčasnosti aj pomoc vo forme ŠSD, a to:

- jednorazový príspevok pri zverení dieťaťa do náhradnej starostlivosti,

- opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti,
- opakovaný príspevok náhradnému rodičovi (pri splnení podmienky, že náhradný rodič – občan Ukrajiny – má prechodný pobyt na území SR),
- príspevok na starostlivosť o dieťa do troch rokov veku dieťaťa alebo do šiestich rokov veku dieťaťa s dlhodobou nepriaznivým zdravotným stavom (za podmienky výkonu zárobkovej činnosti oprávnenej osoby).

Občania Ukrajiny so statusom dočasného útočiska nemajú nárok na ŠSD ako prídavok na dieťa, rodičovský príspevok, NV, príspevok na pohreb či príspevok pri narodení dieťaťa. K týmto ŠSD sa vzťahuje podmienka prechodného alebo trvalého pobytu.

Občanom Ukrajiny môže vzniknúť nárok na rodičovský príspevok, prídavok na dieťa, ak rodič dieťaťa má na území SR prechodný pobyt z dôvodu výkonu zárobkovej činnosti.



Občania Ukrajiny so statusom osoby s osobitnou ochranou si môžu uplatniť:

Príspevky na podporu náhradnej starostlivosti: ak je dieťa s osobitnou ochranou zverené do starostlivosti na základe rozhodnutia súdu o nariadení neodkladného opatrenia	
829,86 €	Jednorazový príspevok dieťaťu pri jeho zverení do náhradnej starostlivosti (u náhradného rodiča sa pobyť neskúma)
214,10 € mesačne (1-6/2023) 245,60 € mesačne (7-12/2023) (dieťa do 10 rokov)	Opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti (u náhradného rodiča sa pobyť neskúma)
246,20 € mesačne (1-6/2023) 282,40 € mesačne (7-12/2023) (dieťa nad 10 do 15 rokov)	
267,60 € mesačne (1-6/2023) 307,00 € mesačne (7-12/2023) (dieťa nad 15 rokov)	
208,80 € mesačne (1-6/2023) 239,50 € mesačne (7-12/2023)	Opakovaný príspevok náhradnému rodičovi (u náhradného rodiča je podmienkou trvalý alebo prechodný pobyt má na území SR)
od 7/2023 sa príspevok 239,50 € zvýšil mesačne, ak sa stará o súrodencov o sumu: - 119,80 € (2 súrodenci) - 239,50 € (3 súrodenci) - 359,20 € (4 súrodenci) - 478,90 € (5 súrodenci) - 598,60 € (6 súrodenci) - 718,30 € (7a viac súrodenci)	

Príspevok na starostlivosť o dieťa	
280 € mesačne	ak ide o súkromné zariadenie, resp. právnická alebo fyzická osoba na živnosť
80 € mesačne	ak ide o zariadenie zriadené obcou alebo orgánom štátnej správy v školstve
41,10 € mesačne	starostlivosť zabezpečuje iná osoba – nie na živnosť alebo rodič dieťaťa
160 € mesačne (od 01.07.2022)	starostlivosť v tzv. „detskej skupine“

Dotácie pre deti

V zmysle zákona o dotáciách, dieťaťu odídencu, azylanta, alebo iného cudzinca legálne sa zdržiavajúceho na území SR, ktoré navštevuje MŠ, ZŠ a splní podmienky pre poskytnutie dotácie, je možné poskytnúť dotáciu na stravu a školské potreby. Dotáciu na stravu je možné poskytnúť aj na deti SŠ (viď. bližšie časť k poskytovaniu dotácií pre deti). V nadväznosti na uvedené, v zmysle

zákona o dotáciách po integrácii detí z Ukrajiny do škôl od marca 2022, majú tieto deti nárok na dotáciu na stravu a od septembra 2022 aj na dotáciu na školské potreby. Dotácia na stravu a školské potreby sa poskytuje deťom z Ukrajiny v rovnakom rozsahu a za rovnakých podmienok ako ostatným deťom. Jedinou výnimkou je poskytovanie týchto dotácií na deti z domácností, ktorých príjem je najviac vo

výške životného minima. Pri poskytovaní dotácií pre deti z rodín, ktorých príjem je najviac vo výške životného minima, upravilo nariadenie vlády SR č. 131/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti dotácií v pôsobnosti MPSVR SR v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie

SR spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny (ďalej len „nariadenie vlády SR č. 131/2022 Z. z.“), podmienky posudzovania príjmu domácnosti odídencov, nakoľko takáto domácnosť nevie preukázať príjem za posledných 6 mesiacov tak, ako to ustanovuje zákon o dotáciách, a preto sa toto obdobie v prípade domácnosti odídencov skrátilo na 1 mesiac.

Dávky a príspevky poskytnuté odídencom z Ukrajiny v roku 2023

Dávka/príspevok	Počet poberateľov	Počet spolu posudzovaných osôb	Vyplatená suma
Pomoc v HN	13 298	24 389	11 830 928,60 €
Opakovaný príspevok náhradnému rodičovi	17		22 908,70 €
Opakovaný príspevok dieťaťu zverenému do náhradnej starostlivosti	30		77 201,70 €
Jednorazový príspevok pri zverení do náhradnej starostlivosti	4		3 319,44 €
Príspevok na starostlivosť o dieťa	25		40 980,30 €
SPOLU	13 374		11 975 338,74 €

Dotácie pre deti z Ukrajiny	Priemerný mesačný počet detí	Vyplatená suma
Dotácie na stravu	4 125	1 468 608,00 €
Dotácie na školské potreby	636	15 388,20 €

Zdroj údajov: OŠIKT MPSVR SR, IS RSD MIS

Inflačná pomoc

Vzhľadom na zvýšenú mieru inflácie a rastúce ceny energií boli zo strany štátu prijaté opatrenia pre vybrané skupiny obyvateľov na zmiernenie následkov rastúcej inflácie a tým aj životných nákladov, a to formou poskytovania inflačnej pomoci. S cieľom finančne prispieť rodinám s deťmi a najodkázanejším domácnostiam pokryť zvýšené výdavky na bývanie, energie, stravu a pod. zo strany OPHN a ŠSD bolo zabezpečené poskytovanie inflačnej pomoci už v roku 2022, a to v rámci 1. a 2. balíka inflačnej pomoci. V roku 2023 bola poskytovaná inflačná pomoc v rámci 3. a 4. balíka inflačnej pomoci, a to prostredníctvom jednorazovej inflačnej

dotácie pre nízko príjmové domácnosti a inflačnej pomoci zameranej na rodiny s deťmi.

Jednorazová inflačná dotácia pre nízko príjmové domácnosti

Táto dotácia bola poskytovaná v zmysle novely nariadenia vlády SR č. 131/2022 Z. z. účinnnej od 1.5.2023 a jej cieľom bolo finančne prispieť domácnostiam s nízkym príjmom na pokrytie zvýšených výdavkov na bývanie, energie, stravu a pod.

Táto jednorazová inflačná dotácia v sume 100 € sa poskytovala na základe podania žiadosti zo strany oprávneného žiadateľa. Oprávneným žiadateľom bola fyzická osoba s trvalým alebo prechodným pobytom na

území SR, ktorá žije v domácnosti, ktorej priemerný mesačný príjem za posledných šesť mesiacov predchádzajúcich mesiacu, v ktorom bola podaná žiadosť o poskytnutie dotácie, bola najviac vo výške 1,81-násobku životného minima, ak členovi tejto domácnosti nebola v roku 2022 poskytnutá žiadna pomoc formou dotácie alebo zvýšenia sumy dávky a príspevkov alebo formou 13. dôchodku. Žiadosti o túto dotáciu bolo možné podať od 1.5.2023 do 31.7.2023 a táto dotácia bola vyplácaná od júna 2023 do augusta 2023.

Jednorazová inflačná pomoc zameraná na rodiny s deťmi

V súvislosti s nárastom cien a s cieľom finančne prispieť rodinám s deťmi, ktorým sa poskytuje príplatok k prídavku na dieťa z dôvodu, že si z objektívnych príčin nemôžu uplatňovať nárok na daňový bonus

a náhradným rodičom na pokrytie zvýšených výdavkov na bývanie, energie, stravu a pod., vláda SR schválila novelu Nariadenia vlády č. 93/2022 Z. z. o niektorých opatreniach v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti v čase mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu vyhláseného v súvislosti s hromadným prílevom cudzincov na územie SR spôsobeným ozbrojeným konfliktom na území Ukrajiny, ktorá nadobudla účinnosť dňom 1.8.2023.

V zmysle uvedenej novely sa jednorazovo zvýšil za august 2023 príplatok k prídavku na dieťa, opakovaný príspevok náhradnému rodičovi o sumu 100 €, a tým náhradným rodičom, ktorí nemajú nárok na opakovaný príspevok náhradnému rodičovi ho mimoriadne priznať v sume 100 €

Dávka/príspevok	Počet poberateľov	Vyplatená suma
Príplatok k prídavku na dieťa	2 030	283 600,00 €
Zvýšenie opakovaného príspevku náhradnému rodičovi	6 417	642 900,00 €
Inflačná dotácia – nízkopríjmové domácnosti	3 476	347 600,00 €
SPOLU	11 923	1 274 100 €

Zdroj údajov: OŠIKT MPSVR SR, IS RSD M

Výkon činnosti odboru v roku 2023 v oblasti pomoci v HN, NV a ŠSD, zamestnanci odboru vybavili:

- 1 212 odvolaní,
- 52 odvolaní listom,
- 1 160 druhostupňových rozhodnutí,
- 21 vyjadrení k žalobe (vypracovanie podkladov pre právne oddelenie),
- 3 248 podaní,
- 8 318 došlých formulárov z členských štátov EÚ (odstúpené na príslušné úrady.

V oblasti metodického riadenia odbor:

- pripravoval podklady kancelárii GRaGTSÚ pre mediálne správy, tlačové agentúry, printové a elektronické médiá,
- pravidelne aktualizoval internetovú stránku ústredia z dôvodu poskytovania aktuálnych informácií o poskytovaní pomoci a podpory prostredníctvom úradov v roku 2023 (inflačné dotácie, zmeny v oblasti právnych predpisov pri poskytovaní dávok, príspevkov a dotácií a pod.),

- pripravoval podklady k zverejneniu aktuálnych informácií o poskytovaní dávok, príspevkov a dotácií vo forme odpovedí klientom v rámci aplikácie zverejnenej na webovom sídle ústredia „Vaša pomocníčka“, ktorá informuje klientov o možnosti poskytnutia dávok a príspevkov v gescii ústredia,
- v rámci proklientského prístupu aktualizoval žiadosti na uplatnenie nároku na ŠSD, NV a dotácie,
- bol súčinný pre MPSVR SR pri aktualizovaní zverejňovania tlačív na www.slovensko.sk,
- vybavoval podania klientov v súvislosti s posudzovaním nároku na ŠSD podľa národnej legislatívy a podľa koordinačných predpisov, ako aj podania vo veci posudzovania HN, pri poskytovaní NV a dotácií,
- poskytoval odborné poradenstvo (*písomne, telefonicky, osobne, elektronicky*) zamestnancom úradov, ako aj občanom a odídencom z Ukrajiny pri riešení konkrétnych životných situácií a sporných prípadov z hľadiska posudzovania nároku a pri rozhodovaní o ŠSD, HN, NV a dotácií,
- metodicky usmerňoval úrady k poskytovaniu ŠSD, pomoci v HN, NV a dotácií, pomoci odídencom z Ukrajiny a inflačnej pomoci, pričom v prípade poskytovania dotácií na stravu pripravoval aj informácie pre zriaďovateľov škôl k zmenách v poskytovaní dotácií,
- metodicky usmerňoval úrady vo veci znižovania administratívnej záťaže využívaním informačných systémov verejnej správy v súvislosti s poskytovaním ŠSD, pomoci v HN, dotácií a NV,
- aktívne sa podieľal na riešení problematiky ŠSD, pomoci v HN, NV a dotácií na diskusnom fóre a súčasne na ňom prispieval novými informáciami,
- pripravoval prezentácie, podklady a témy na pracovné porady organizované ústredím pre úrady,
- pripomienkoval interné normy, zmeny zákonov, zmluvy a dohody,
- so Sociálnou poisťovňou riešil problémy z aplikačnej praxe, aktívne riešil aplikačné problémy s MPSVR SR,
- aktívne spolupracoval s MPSVR SR na príprave podkladov k novelám zákonov v oblasti sociálnych vecí,
- aktívne spolupracoval s MPSVR SR, s medzinárodným konzorciom, Svetovou bankou pri začatí realizácie pilotného projektu „Basic Income Guarantee for Marginalized Households“, ktorý bude skúmať inovatívny spôsob poskytovania sociálnych dávok marginalizovaným domácnostiam,
- uskutočnil 3 pracovné porady za osobnej prítomnosti vedúcich oddelení HN, NV, ŠSD, 13 stretnutí formou videokonferencií cez MS Teams s vedúcimi odd. zamestnancami oddelení HN, NV, ŠSD, koordinácie rodinných dávok EÚ, zameraných na riešenie aktuálnych otázok v oblasti pomoci v HN, NV, dotácií na stravu a ŠSD. V rámci spolupráce sa uskutočnilo aj stretnutie so sociálnymi pracovníkmi centier pre deti a rodiny (ďalej len „CDR“) s témou Mladí dospelí a ich nárok na sociálnu pomoc,
- zabezpečoval vybavovanie podnetov a dožiadaní iných orgánov štátnej správy, súdov, prokuratúry, polície a pod.,
- aktívne spolupracoval s Prvou asociáciou školského stravovania v súvislosti s poskytovaním dotácií

na stravu (poskytovanie informácií o legislatívnych zmenách, aktívna účasť zástupcov odboru na dvoch odborných konferenciách a pod.),

- aktívne spolupracoval a zúčastňoval sa rokovaní so zástupcami Sociálnej poisťovne z úseku nemocenského poistenia vo veci materského,
- spolupracoval so Sociálnou poisťovňou, s lekármi, so školami, s obcami, so zamestnávateľmi, s NCZI (proaktívna služba, e-PN),
- aktívne riešil aplikačné problémy s MPSVR SR,
- aktívne spolupracoval a podieľal sa na vypracovaní metodických usmernení s inými organizačnými zložkami ústredia ako je OMIS, OSO a AC úradu a pod.,
- pripravoval podklady a témy na pracovné porady, videokonferencie organizované ústredím pre úrady,
- vypracovával odpovede na otázky úradov na porady riaditeľov úradov a riaditeľov odborov sociálnych vecí a rodiny.

V oblasti kontrolnej činnosti:

- boli ukončené 4 kontroly so zameraním na národnú legislatívu pomoci v HN, NV a ŠSD:
 - Námestovo,
 - Stará Ľubovňa,
 - Trebišov,
 - Zvolen,
- boli ukončené 2 kontroly na úseku ŠSD týkajúce sa hmotnoprávných predpisov v kontexte s koordinačnými predpismi EÚ na úradoch:
 - Košice,
 - Ružomberok.

V oblasti skvalitňovania podmienok výkonu prostredníctvom NP poskytoval súčinnosť pri realizácii NP:

- Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny II.,
- Poradenstvo v oblasti sociálnej pomoci a podpory utečencom,
- Príspevok na starostlivosť o dieťa vo viac rozvinutom regióne,
- Príspevok na starostlivosť o dieťa v menej rozvinutom regióne.

V roku 2023 sa zamestnanci odboru aktívne podieľali na tvorbe nového zámeru a schvaľovacieho procesu NP Inovácia v poskytovaní pomoci osobám ohrozeným chudobou alebo sociálnym vylúčením, ktorý má správne nasmerovať proces sieťovania tak, aby sa vytvoril jeden otvorený, dostupný a fungujúci systém pomoci pre osoby cieľovej skupiny, t. j. osoby ohrozené chudobou alebo sociálnym vylúčením. Doba trvania projektu: 1/2024 – 1/2027 (37 mesiacov). NP bude realizovaný na celom území SR prostredníctvom 2 hlavných aktivít:

Hlavná aktivita 1: Podpora sieťovania zdrojov pomoci pre cieľovú skupinu na lokálnej a regionálnej úrovni,

Hlavná aktivita 2: Podpora skvalitnenia odborných činností vykonávaných zamestnancami úradov (Kordinácia rodinných dávok).

V oblasti štatistickej činnosti spracovával mesačne štatistické údaje:

- o počte vydaných rozhodnutí za jednotlivé úrady v oblasti ŠSD a pomoci v HN a NV.

V oblasti koordinácie rodinných dávok:

- odbor participuje a aktívne sa podieľa v rámci pracovnej skupiny na zavedení a používaní aplikácie RINA v rámci EESSI v testovacom prostredí,

- vymieňa si informácií s partnerskými slovenskými a zahraničnými inštitúciami pre výkon agendy koordinácie rodinných dávok,
- pripravuje podklady pre Európsku komisiu (*Správnu komisiu a Technickú komisiu*) v oblasti rodinných dávok,
- získava informácie o zmenách v oblasti rodinných dávok v členských štátoch potrebných pre metodické riadenie a usmerňovanie úradov,
- pripomienkuje materiály v oblasti rodinných dávok predkladaných Európskou komisiou, Správnu komisiou a Technickou komisiou,
- rieši problémové prípady s partnerskými európskymi inštitúciami,
- pripravuje podklady a pripomienkovanie materiálov pre EESSI po vecnej stránke,
- pripravuje v pracovnej skupine pre koordináciu rodinných dávok pri MPSVR SR,
- aktívne sa podieľa na činnostiach súvisiacich s prípravou a zavádzaním aplikácie RINa v rámci EESSI v spolupráci s OMISom, Sociálnou poisťovňou a ÚDZS.

Rozhodovacia činnosť úradov

V rámci rozhodovacej činnosti úradov na úseku pomoci v hmotnej núdzi, náhradného výživného a štátnych sociálnych dávok bolo v roku 2023 vydaných **279 581** rozhodnutí v zmysle správneho konania a príslušného hmotnoprávneho predpisu. Bez vydania písomného rozhodnutia úrady rozhodovali v **2 291 625** prípadoch (výpočtové listy).

Rok 2023	Počet rozhodnutí	Počet výpočtových listov
Štátne sociálne dávky	119 466	1 771 211
Pomoc v hmotnej núdzi	142 342	470 788
Náhradné výživné	17 773	49 626
Spolu	279 581	2 291 625

Finančné náklady na pomoc v hmotnej núdzi, náhradné výživné a štátne sociálne dávky

	Rok	
	2022	2023
Pomoc v hmotnej núdzi	118 525 526,59 €	126 688 309,68 €
Osobitný príspevok	4 053 667,38 €	3 592 153,38 €
Náhradné výživné	9 805 468,84 €	16 341 424,90 €
Štátne sociálne dávky	1 151 809 635,14 €	1 489 538 818,39 €

Zdroj údajov: OŠIKT MPSVR SR, IS RSD MI

2.3.3 Bezplatné dlhové poradenstvo

V rámci NP Bezplatné dlhové poradenstvo bolo vytvorených 46 bezplatných dlhových poradní (ďalej len „BDP“) v pôsobnosti ústredia. V každej z nich sa vytvorili 3 odborné pracovné miesta dlhových poradcov: senior/junior (z toho 1 poradca pre oblasť ekonomickú, 1 poradca pre

oblasť právnu, 1 poradca pre oblasť psychologickú).

Celkovo bolo v organizačnej štruktúre vytvorených 184 pracovných pozícií, z toho 138 pracovných pozícií pre dlhových poradcov a 46 pracovných pozícií pre zamestnancov poradenského back office. Pracovné postavenie týchto zamestnancov vychádza zo zákona č. 522/2003 Z. z.

o výkone prác vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov. Dlhoví poradcovia a zamestnanci back office sú zamestnancami ústredia a sú začlenení pod sekciu sociálnych vecí a rodiny, na oddelenie BDP. Výkon práce týchto zamestnancov je na jednotlivých BDP. BDP sa vytvárali v rámci regionálnej pôsobnosti úradov nezávisle od výkonu práce jednotlivých úradov. BDP sú zároveň väčšinou zriadené v samostatných objektoch.

Dlhové poradenstvo sa do schválenia zmeny kompetenčného zákona č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov poskytovalo klientom úradov, najmä dlhodobo nezamestnaným uchádzačom o zamestnanie a poberateľom dávky v hmotnej núdzi so zreteľom na tých klientov, ktorí sa ocitli v zložitej životnej situácii v súvislosti s ich osobnou finančnou krízou. Po schválení zmeny kompetenčného zákona je poradenstvo BDP poskytované všetkým ľuďom, ktorí sa ocitli v stave vysokej zadlženosti, resp. môžu do nej spadnúť.

Vo všetkých 46 BDP prijatí zamestnanci poskytujú bezplatné dlhové poradenstvo nadmerne zadlženým osobám v oblasti osobných (rodinných) financií alebo v oblasti práva a právnej administratívy, osobám, ktoré sú ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, resp. aj osobám, ktoré vzhľadom na novovzniknutú životnú situáciu sa môžu dostať do finančných ťažkostí (strata zamestnania, rozvod a pod.). V rámci predmetného poradenstva spoločne s klientmi identifikujú základné príčiny zadlženia, vykonajú ich analýzu ich a spoločne s klientom pracujú na ich redukcii alebo úplnej eliminácii. Zároveň identifikujú potrebné oblasti poskytnutia poradenstva klientovi (právne, ekonomicko-finančné, psychologické) a v prípade potreby ho komplexne poskytnú

v plnom rozsahu podľa svojej špecializácie. Prioritou poskytnutia poradenstva je pomoc klientovi (urgentné kroky pre elimináciu najväčších problémov klienta) a stanovenie ďalšieho postupu a priebehu poradenstva.

Ekonomické poradenstvo

Ekonomické poradenstvo sa zameriava na potrebu optimalizovania výdavkov, príjmov a ich vzájomného pomeru, na finančné plánovanie a vytváranie finančnej rezervy. Jednotlivé okruhy ekonomického poradenstva sú zamerané na:

- analýzu problematického dlhu (napr. ak je len jeden dlh v exekúcii) a nastavenie ďalších krokov k jeho splateniu alebo optimálnemu zníženiu,
- analýzu všetkých dlhov klienta (ak je problémom celková dlhová situácia a nie jeden dlh zaťažený exekúciou) spolu s analýzou príjmovej a výdavkovej situácie a odporúčaním ciest optimalizácie rozpočtu,
- analýzu príjmov klienta a odporúčania k ich optimalizácii (využitie potenciálu na zvýšenie príjmov u klienta či v jeho rodine, identifikácia iných potenciálnych zdrojov),
- odporúčania ohľadom konsolidácie úverov, pôžičiek, poisťiek a pod.,
- komplexné nastavenie rodinného rozpočtu v dlhodobom časovom horizonte a strednodobé monitorovanie jeho dodržiavania,
- analýzu majetkovej situácie klienta (najmä pre prípad hroziaceho osobného bankrotu) a odporúčania ďalších krokov pri eventuálnom nakladaní s majetkom,
- analýzu potreby a efektívnosti osobného bankrotu ako poslednej inštalácie zbavenia sa dlhu.

Právne poradenstvo

Právne poradenstvo je zamerané na pochopenie klientov ich právneho stavu záväzku, na relevantné podania dlžníka, relevantné reakcie na stanoviská veriteľa. Jednotlivé okruhy právneho poradenstva sú zamerané na:

- analýzu zmluvných záväzkov, z ktorých vyplývajú najväčšie dlhy klienta a analýza aktuálneho právneho stavu týchto záväzkov (najmä aktuálneho stupňa vymáhania v ktorom sa nachádzajú),
- nastavenie najbližších neodkladných právnych krokov a pomoc pri spracovaní relevantných písomných podaní smerom k veriteľom, inkasným agentúram či exekútorom,
- odporúčania na ďalšiu odbornú pomoc napríklad prostredníctvom Centra právnej pomoci, spotrebiteľských organizácií alebo plateného advokáta,
- vysvetlenie výhod a nevýhod rôznych právnych riešení a hroziacich právnych dôsledkov nesplácania dlhov (od penalizácie, cez stratu dôveryhodnosti, evidenciu v úverových a iných dlžníckych registroch, až po priebeh a dôsledky osobného bankrotu) a odporúčanie ďalšieho postupu klientovi.

Psychologické/motivačné poradenstvo

Psychologické poradenstvo sa zameriava na pomoc v oblasti správania sa klientov v krízových situáciách, kedy sa správanie a osobnosť jedinca menia, hrozí sociálne vylúčenie. Vznikajú závislosti, emočné a kognitívne poruchy, stres, pocit hanby, viny, ľútosť, strata hrdosť, frustrácia, skrývanie problému, pocit úzkosti, únava, poruchy libida. Primárne sa rieši psychologický aspekt, nakoľko je dôležité, aby klient pochopil svoj problém tak, aby bol ochotný pristúpiť aj k ekonomickému a právnemu riešeniu.

Jednotlivé okruhy psychologického poradenstva sú zamerané na:

- identifikáciu postoja a prístupu klienta k existujúcemu problému zadlženia (zistenie miery uvedomovania jeho situácie a jej dôsledkov, chápe jej hĺbku a je psychicky nastavený vyrovnať sa s problémom a riešiť ho),
- psychodiagnostiku klienta, najmä na analýzu potencionálnych príčin jeho správania, ktoré viedlo k súčasnemu stavu, tiež jeho osobnostnej štruktúry a prípadnej psychopatológie,
- krízovú intervenciu: akútna pomoc pre klienta v kríze/traumatizovaného klienta z dôvodu prežíanej záťaže v súvislosti s dlhom vznikajúcim náhlou životnou zmenou (nečakané extrémne výdavky súvisiace s chorobou, nedávna strata podstatnej časti príjmu zo zamestnania, finančná kríza spojená s rozvodom či separáciou),
- psychologické poradenstvo a psychologickú podporu zamerané na sebaopoznanie klienta, porozumenie vlastnej motivácii, príčinám správania sa, hľadanie a posilňovanie vnútorných zdrojov a efektívnych stratégií riešenia jeho situácie a stavu (riešenie stresu, sebaľútosti, nedostatočnej sebadôvery, straty sebaúcty, strachu, úzkosti, skrývania problému, sociálneho vyčlenenia a pod.),
- individuálne odporúčania pre ďalší postup a liečbu.

Personálne obsadenie

Počas roka 2023 boli permanentne vyhlasované VK, tak aby boli BDP personálne obsadené. Vo viacerých prípadoch boli VK vyhlasované opakovane a to z dôvodu, že sa nepodarilo pracovné

miesto obsadiť resp. došlo k odchodu zamestnanca prijatého do pracovného pomeru na miesto poradcu alebo administratívneho back office. Ako veľký problém neobsadenia všetkých voľných miest v poradniach je najmä nedostatok uchádzačov na pozíciu poradcu psychológ, ktorí by spĺňali požadované vzdelanie a dĺžku praxe.

Pracovné ponuky boli zverejňované prostredníctvom webovej stránky <https://www.upsvr.gov.sk/>, na webovej stránke internetový sprievodca TP - <https://www.istp.sk/> a na <https://www.profesia.sk/>, ako aj na Facebooku BDP.

V roku 2023 obsadenosť pracovných miest na všetkých BDP dosiahla 173 miest z celkového počtu 184 čo je 94,02%.

Vzdelávanie zamestnancov BDP

Na základe vypracovanej „Metodiky práce dlhového poradcu“ prebiehali v roku 2023 vzdelávania zamerané na podporu činnosti dlhových poradcov. Témy vzdelávania boli špecifické pre jednotlivé skupiny dlhových poradcov a vychádzajú z vypracovanej metodiky. Vo všeobecnej časti boli zamerané na pochopenie zmyslu profesie dlhového poradenstva. Následne nadväzovala školiaca fáza zameraná na odborné vedomosti v oblasti poskytovania dlhového poradenstva v závislosti od zaradenia poradcu (súvisiaca legislatíva, odborné usmernenia a pod.). Školenia boli zabezpečené prostredníctvom odborných lektorov žiadateľa. Úvodné školenie v rozsahu 44 hodín absolvovali aj zamestnanci poradenského back office.

V rámci ekonomickej časti sa vzdelávanie zameriavalo najmä na:

- analýzu dlhovej situácie klienta, príjmovej situácie klienta, výdavkovej situácie klienta,
- analýzu rizikového ekonomického správania klienta,
- analýzu majetkovej situácie klienta,

- ekonomické odporúčania pre zníženie aktuálneho dlhu a pre zmenu správania klienta,
- ekonomickú analýzu potreby a efektívnosti osobného bankrotu.

V rámci právnej časti sa vzdelávanie zameriavalo na:

- analýzu dlhovej situácie klienta, zmluvnej situácie klienta, na majetkovo-právnu analýzu,
- záväzkové vzťahy v občianskoprávnej a obchodnoprávnej rovine, na pracovné a súvisiace zmluvy klienta, osobitosti spotrebiteľských záväzkových vzťahov,
- osobný bankrot – konkurz a splátkový plán, súdne konania a exekúcie, trestné činy dlžníkov a veriteľov a úžera.
- analýzu zmluvných záväzkov, z ktorých vyplývajú najväčšie dlhy klienta a analýza aktuálneho právneho stavu týchto záväzkov (najmä aktuálneho stupňa vymáhania v ktorom sa nachádzajú),
- spôsob nastavenie najbližších neodkladných právnych krokov a pomoc pri spracovaní relevantných písomných podaní smerom k veriteľom, inkasným agentúram či exekútorom,
- právne odporúčania na ďalšiu odbornú pomoc napríklad prostredníctvom Centra právnej pomoci, spotrebiteľských organizácií alebo plateného advokáta,
- pre klienta pochopiteľné vysvetlenie výhod a nevýhod rôznych právnych riešení a hroziacich právnych dôsledkov nesplácania dlhov (od penalizácie, cez stratu dôveryhodnosti, evidenciu v úverových a iných dlžníckych registroch, až po priebeh a dôsledky osobného bankrotu) a odporúčanie ďalšieho postupu klientovi.

V rámci psychologickej časti bolo vzdelávanie zamerané na:

- postoj klienta a uvedomenie si problému,
- psychodiagnostiku klienta,
- krízovú intervenciu,
- psychologické poradenstvo,
- potrebu odbornej liečby,
- zmeny správania a postojev spôsobené dlhom,
- typológiu dlžníkov z pohľadu veriteľa.

Počet hodín na celkový rozsah vzdelávania pre jednotlivé poradenské časti bol 154 hodín.

V roku 2023 boli všetci prijatí zamestnanci, za všetky štyri profesie vyškolení z BLOKOV A a B. Bloky A a B patrili medzi všeobecné vzdelávacie aktivity. Školenie týchto blokov sa začalo realizovať počas existencie koronakrízy Covid-19 a platnosti protipandemických opatrení online formou. Táto prax ukázala výhody takéhoto vzdelávania, a to zvýšená ochrana zdravia zamestnancov pre pretrvávajúce riziko šírenia Covid-19, zníženie požiadaviek na mobilitu zamestnancov a z toho vyplývajúceho množstva kontaktov s cudzími osobami, zníženie nákladov na cestovné náhrady, ubytovanie a stravovanie zamestnancov. Na základe uvedeného sa následne tieto vzdelávania realizovali dištančne online formou.

Blok A bol spoločný blok pre poradcov všetkých zameraní a pre back office. Predstavoval všeobecný úvod do poradenstva. Hlavnými témami boli:

- **Zadĺženie obyvateľstva a dlhové poradenstvo.** Stav a príčiny zadĺženosti v SR a úloha bezplatných dlhových poradní. Nevládanie dlhu ako komplexný ekonomicko-právno-psychologický problém vyžadujúci integrované riešenie. Úloha

a prevencia. BDP vo svete a na Slovensku. Organizácie pomáhajúce dlžníkom.

- **Profesia dlhového poradcu.** Poradenský proces. Časový plán poradenstva. Kľúčové atribúty úspechu poradenstva. Etické zásady bezplatného dlhového poradenstva. Zručnosti poradcu.
- **Komunikácia s klientom.** Zákaznícka orientácia, potreby klienta, budovanie vzťahu s klientom. Negociačné, komunikačné, facilitačné, mediačné, kaučingové zručnosti poradcu. Komunikácia s klientom a jej vlastnosti. Typy klientov a osobitosti komunikácie vo vzťahu k nim. Aktívne počúvanie. Techniky kladenia otázok. Techniky zvládania námietok. Riešenie konfliktných situácií. Spôsob a časovanie argumentácie. Metódy presvedčania. Komunikačné kanály a bariéry.
- **Telefonická a písomná komunikácia s klientom.** Špecifikácia poradenstva cez telefón. Telefonát ako dialóg komunikujúcich strán. Štruktúra a fázy telefonátu. Štruktúra a zápis výsledkov telefonátu. Špecifikácia emailovej a písomnej komunikácie. Formulovanie, štylizácia, úplnosť a jasnosť odpovede.

V bloku A prevažoval výklad lektora (70%) a dopĺňala ho diskusia účastníkov (30%).

Blok B bol spoločný blok pre poradcov všetkých zameraní a pre back office. Hlavnou témou bol **Manažment poradenského prípadu** (tzv. BLOK "B") a jeho hlavnými témami boli:

- **Práca poradenského back office.** Ekonomické, právne a psychologické poradenstvo cez telefón: sumarizácia vstupných údajov a doterajších krokov, odporúčania pre komunikáciu s veriteľmi,

konsolidáciu a refinancovanie dlhov, krízová pomoc, preverenie vnímania situácie a dopad na jeho rodinné a sociálne vzťahy, preverenie pochopenia odporúčaní a schopnosti samostatne konať. Identifikovanie potreby následného telefonátu alebo naplánovanie stretnutia s poradcom.

- **Diagnostikovanie problému.** Určenie podstaty (ekonomický, právny, psychologický alebo komplexný problém. Detailné preverenie problému (klient volá kvôli problému s uhrádzaním základných životných potrieb, úverov a pôžičiek, tlaku úžerníkov, apetítu ísť do bankrotu, pocit bezvýchodiskovosti svojej situácie a pod.). Určenie ďalšieho postupu. Preverenie naliehavosti.
- **Manažment poradenského prípadu.** Vstupná analýza poradenského prípadu, identifikácia kľúčových problémov a rizík klienta a určenie stratégie riešenia prípadu. Motivovanie klienta k zmene správania – manažment udržateľnej zmeny. Zostavenie vecného a časového plánu poradenstva pre daný prípad. Cieľovo (výsledkovo) zamerané poradenstvo – určenie míľnikov a ich hodnotiteľných výstupov. Uzavretie prípadu (končiaceho úspechom alebo neúspechom).
- **Špecifiká poradenstva pre rôzne skupiny klientov.** Špecifikácia poradenstva pre klientov z rôznych prostredí z pohľadu ich predpokladanej motivácie, hodnôt, úrovne finančnej gramotnosti, charakteru príjmov či ekonomickej aktivity, ale aj z pohľadu možných predsudkov. Osobitosti klientov z prostredia generačnej chudoby. Osobitosti poradenstva zadlžených mladistvých, poradenstva pre

mladých dospelých pri odchode napr. z CDR. Špecifikácia poradenstva pre ľudí bez domova

- **Zmluvné základy poradenského prípadu.** Právne postavenie poradcu a klienta pri bezplatnom dlhovom poradenstve. Zmluvné podchytenie vzťahu s klientom – zmluva o bezplatnom dlhovom poradenstve. Ochrana osobných údajov klienta.

V bloku B bol kladený menší dôraz na výklad lektora (40%), prevažovali prípadové štúdie (60%).

Nasledujúce bloky C, D a E boli vysoko odborné školenia.

BLOK C:

Tento blok prebehol prezenčnou formou súčasne v Bratislave a v Košiciach. Do vzdelávania tzv. Bloku „C“ bola involvovaná Národnú banku Slovenska (ďalej len „NBS“), ktorá témy pre ekonómov a právnikov určené pre tento blok kompletne pokryla. Školenie sa uskutočnilo v I. kvartáli roku 2023 opäť v spolupráci s NBS. Poradcov psychologov kompletne preškolila Slovenská komora psychologov (ďalej len „SKP“), v zastúpení prezidentky SKP, Evy Klimovej. Zamestnancov poradenského back office sa Bloky C, D, E netýkajú.

BLOK D a E

Tieto vzdelávacie aktivity boli riešené postupne počas celého roku 2023.

BLOKY F a G

Tieto vzdelávacie bloky patrili medzi tzv. medziodborové a ich úlohou bolo poskytnúť základný prehľad o profesii poradcu ostatným poradcom, ergo základy psychológie pre ekonómov a právnikov, základy ekonómie pre psychologov a právnikov a základy práva pre psychologov a ekonómov, ich realizácia prebehla v druhej polovici roku 2023.

Spolupráca s inými organizáciami

Pre úspešnú implementáciu NP BDP sa ako nevyhnutnosť ukázala spolupráca s rôznymi organizáciami.

Ústredie má podpísané, resp. pripravuje na podpis memorandum o spolupráci s nižšie uvedenými organizáciami:

- Slovenská banková asociácia (SBA),
- Slovenská komora exekútorov (SKE),
- Asociácia slovenských inkasných spoločností (ASINS),
- Slovenská komora psychológov (SKP),
- Centrum právnej pomoci (CPP),
- Sociálna poisťovňa,
- Všeobecná zdravotná poisťovňa,
- Poisťovňa Dôvera,
- ZMOS.

Dôvodom uzatvorenia memoránd o spolupráci je snaha o vyvážené a rovnoprávne postavenie jednotlivých účastníkov pri riešení vysporiadania dlhov, ako aj zabezpečenie povedomia a publicity o existencii a činnosti bezplatných dlhových poradní, tak aby bola zabezpečená informovanosť pre potencionálnych klientov.

Okrem týchto organizácií ústredie spolupracuje s nižšie uvedenými organizáciami:

- Národná banka Slovenska (NBS),
- Občianske združenie Cesta von,
- Informačné kancelárie pre obete trestných činov (Ministerstvo vnútra SR),
- Zbor väzenskej a justičnej stráže (ZVJS) - Národný projektu Šanca na návrat,
- Asociácia finančných sprostredkovateľov a finančných poradcov (AFISP).

Pripravovaná spolupráca (oslovené boli) s nižšie uvedenými organizáciami:

- Slovenská advokátska komora (SAK),

- Slovenská sieť proti chudobe (SAPN).

Na regionálnej úrovni BDP spolupracuje najmä s:

- mestami /obcami/,
- verejnoprospešnými organizáciami,
- komunitnými centrami,
- charitami,
- zamestnávateľmi.

V roku 2023 navštívilo BDP viac ako **11 500 klientov**, ktorí sa ocitli v ťažkej životnej situácii a zaujímali sa o spôsob a rozsah poskytovaných služieb BDP. **S viac ako 10 000 klientami bola** v sledovanom roku 2023 **podpísaná tzv. „karta účastníka“** a bolo im podľa individuálnej potreby poskytované dlhové poradenstvo.

Cieľovou skupinou, ktorá vyhľadávala služby BDP v roku 2023 boli predovšetkým nadmerne zadlžení občania, ktorí nedokázali splácať svoje dlhy, upadali do dlhovej špirály a následne do exekúcií či osobného bankrotu. Boli to ľudia, ktorí boli ohrození chudobou a sociálnym vyčlenením. Išlo predovšetkým o:

- ZoZ,
- UoZ,
- dlhodobo nezamestnaných UoZ,
- ľudí v HN a poberateľov dávky v HN,
- a iných.

Poradenstvo, okrem osobného, bolo poskytované aj telefonicky a mailom.

2.4 STAROSTLIVOSŤ O RODINY

2.4.1 Vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

K 31.12.2023 bolo v zriaďovateľskej pôsobnosti ústredia 68 CDR. Pri zabezpečovaní pobytových miest, výkonu ambulantných a terénnych foriem opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately (ďalej len „SPODaSK“) uzatvorilo ústredie 61 zmlúv a 117 dodatkov s akreditovanými subjektmi (ďalej len „AS“).

Zoznamy sú zverejnené na webovom sídle ústredia.

Zámerom ústredia ako zriaďovateľa CDR je vytvárať personálne, ekonomické, priestorové a výchovné podmienky CDR, ktoré sa čo najviac približujú rodinnému spôsobu života, zabezpečiť plnenie činností CDR, ktoré im vyplývajú z platnej legislatívy, a to najmä vo vzťahu ku komplexnej práci s rodinou.

Ambulantná/terénna forma vykonávania opatrení v CDR

Personál v ambulantnej/terénnej forme je zložený z pozícií psychológov, sociálnych pracovníkov a asistentov sociálnej práce (táto pracovná pozícia sa javí ako užitočná najmä v oblastiach, kde je kladený dôraz na terénnu formu práce, napr. pri nácviku a rozvoji rodičovských zručností pri predchádzaní vyňatiu detí z rodín, prípadne pri sanácii prirodzeného rodinného prostredia tak, aby deti mohli byť navrátené do svojej rodiny). Napriek regionálnym problémom s nedostatkom odborných pracovných síl sa od začiatku roka darilo naplňovať stav personálu ambulancií nad

očakávania: v januári 2019 bola dosiahnutá obsadenosť 58,13 %, tá sa každým mesiacom zvyšovala. K decembru 2020 bol dosiahnutý stav 88,53% z vytvorených 375 pozícií. V priebehu roku 2021 stav zamestnancov kulminoval okolo 88-89% z vytvorených 375 pozícií. V priebehu roku 2022 nedochádzalo k výrazným zmenám na vytvorených pracovných pozíciách, bol zaznamenaný mierny pokles – domnievame sa, že dôvodom mohol byť blížiaci sa termín konca projektu a neistota možného predĺženia (v priebehu 1.polroka 2022 sa obsadenosť na tejto podaktivite pohybovala v priemere na 87,5%), v druhej polovici roku 2022 bol mierny pokles obsadenosti pracovných pozícií. Zamestnanci NP Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti III (ďalej len „DEI NS III“) boli informovaní o predĺžení realizácie projektu (do 11/2023) až v septembri 2022. Rok 2023 bol spojený s miernym poklesom obsadenosti.

Rok 2023												
	január	február	marec	apríl	máj	jún	júl	august	september	október	november	december
psychológ	83	81	77	80	79	79	78	81	85	84	81	81
sociálny pracovník/ asistent SP	218	222	222	222	224	226	220	219	220	223	213	210
spolu	301	303	299	302	303	305	298	300	305	307	294	291
percento obsadenosti	80,27	80,8	79,73	80,53	80,8	81,33	79,47	80,00	81,33	81,87	78,4	77,6

Priemerná obsadenosť NP DEI NS III za obdobie celkovej implementácie v rokoch 2019-2023 bola na týchto pozíciách 83,79%. Zloženie odborného personálu sa rôžnilo v ich odborných skúsenostiach s prácou s rodinou, preto sa odbor vykonávania opatrení SPODaSK ústredia prostredníctvom svojich zamestnancov staral o odborné metodické vedenie, poskytoval im odborné materiály v konkrétnych metódach práce s dieťaťom

a rodinou, organizačne zabezpečoval pre nich vzdelávanie a supervíziu. Tak psychológovia, ako aj sociálni pracovníci a asistenti sociálnej práce sa dobre zhostili svojich úloh poskytovania pomoci a podpory rodinám.

Prínosom bolo, že realizácia opatrení nadobudla ucelenejší a jasnejší koncept, spolupráca s orgánmi SPODaSK bola na lepšej úrovni ako minulé roky, včasná výmena informácií umožnila pohotové

riešenie krízových situácií klienta. Najefektívnejším nástrojom odstraňujúcim problémy vyplývajúce z realizácie opatrení bolo zlepšenie komunikácie medzi SPODaSK a CDR, referátmi poradensko-psychologických služieb (ďalej len „RPPS“) - vzájomne sa informovanie sa o nových skutočnostiach, spoločné hľadanie postupov a riešení na zlepšenie situácie v rodine atď.. Výrazným faktorom,

podporujúcim úspešnosť vykonávaného opatrenia, bola kvalitatívne vykonaná motivačná fáza (prípravu, oboznámenie s cieľmi apod.) klientov zo strany SPODaSK ako aj CDR/RPPS.

V priebehu roku 2023 CDR vykonávali opatrenia SPODaSK v jednotlivých mesiacoch nasledovne (ide aj o pokračujúce opatrenia z roku 2022).

Počet opatrení vykonávaných ambulantnou a terénnou formou v štátnych a neštátnych CDR v roku 2023												
január	február	marec	apríl	máj	jún	júl	august	september	október	november	december	
1 772	1 850	2 128	2 160	2 279	2 235	2 328	2 274	2 423	2 452	2 307	1 250	

Ústredie v roku 2023 pre realizáciu výkonu opatrení ambulantnou/terénnou formou zabezpečilo v štátnych centrách 323 826 hodín a v CDR s udelenou akreditáciou si objednalo 45 066 hodín. Personálne bolo posilnené i vykonávanie opatrení pobytovou formou aj prostredníctvom NP DEI NS III. Od 1.8.2019 bolo vytvorených 104 pracovných pozícií (61 sociálnych pracovníkov a 43 psychológov/liečebných pedagógov/špeciálnych pedagógov) v rámci podaktivity

1.4 Podpora odbornej pomoci dieťaťu umiestnenému v centre na základe súdneho rozhodnutia a jeho rodine. Cieľom podaktivity bolo kvalitatívne aj kvantitatívne plnenie úloh v oblasti zabezpečovania výkonu súdnych rozhodnutí v zariadeniach SPODaSK (podaktivita bola realizovaná v spolupráci s partnermi). Obsadenosť pracovných pozícií počas prvých dvoch rokov mala stúpajúcu tendenciu, v roku 2022 a 2023 bol zaznamenaný pokles.

Rok 2023												
	január	február	marec	apríl	máj	jún	júl	august	september	október	november	december
Psychológ/špeciálny pedagóg/liečebný pedagóg	36	34	35	34	33	33	33	33	34	34	34	34
sociálny pracovník	49	49	46	46	48	49	49	49	49	48	46	43
spolu	85	83	81	80	81	82	82	82	83	82	80	77
percento obsadenosti	81,73	79,81	77,88	76,92	77,88	78,85	78,85	78,85	79,81	78,85	76,92	74,04

V priebehu projektu sa obsadenosť na týchto pracovných pozíciách pohybovala v priemere 79,77%.

Koncepcná činnosť

Ústredie, úrady a CDR pokračovali v roku 2023 v plnení úloh vyplývajúcich z Koncepcie zabezpečovania vykonávania

opatrení v zariadeniach SPODaSK na roky 2021 - 2025, v Pláne deinštitucionalizácie, ktorá bola schválená ministrom práce, sociálnych vecí a rodiny v roku 2020.

V rámci Koncepcie sú rozpracované strategické rozvojové zámery MPSVR SR v oblasti SPODaSK, osobitne v oblasti náhradnej starostlivosti.

V Konceptii sú opísané problematické oblasti:

Trend zvyšovania počtu umiestnených detí s ŤZP, ktoré vyžadujú ošetrovateľskú starostlivosť, detí s duševnými poruchami (ďalej len „DP“) v kombinácii s poruchami správania, čo má za následok v posledných 2 rokoch vytváranie nových skupín v CDR pre uvedené skupiny detí.

Potreba umiestňovania zvýšeného počtu detí s ŤZP s potrebou ošetrovateľskej, resp. opatrovateľskej starostlivosti, detí s DP v kombinácii s poruchami správania pretrváva aj v roku 2023.

Na základe *Zhodnotenia poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti v CDR*, ktorého cieľom bolo zjednotenie základných postupov poskytovania ošetrovateľskej starostlivosti, vrátane návrhov zmien potrebných pre zlepšenie kvality poskytovania starostlivosti deťom so zdravotným znevýhodnením vrátane zlepšenia podmienok na zabezpečenie ich integrácie a inklúzie z roku 2021 sú vyplývajúce úlohy riešené pribežne v spolupráci s MPSVR SR, ústredím a CDR. V roku 2023 sa uskutočnilo 1 pracovné stretnutie riaditeľov CDR, ktoré poskytujú ošetrovateľskú starostlivosť k aktuálnym témam a 1 pracovné stretnutie riaditeľov CDR a sestier spojené s oceňovaním prínosu v oblasti ošetrovateľskej starostlivosti v CDR. Zároveň sa v spolupráci s Fórum zamestnancov CDR na Slovensku uskutočnila konferencia sestier.

Osobitne vážnym problémom je nedostupnosť pedopsychiatrickej zdravotnej starostlivosti, tak ambulantnej, ako aj ústavnej. Zariadenia SPODaSK v niektorých prípadoch sanujú absentujúcu odbornú pomoc iných systémov, pričom nevedia zabezpečiť potrebnú pedopsychiatrickú starostlivosť v požadovanom rozsahu a čase vzhľadom na individuálne potreby jednotlivých detí. CDR dlhodobo zabezpečujú starostlivosť o deti s DP v kombinácii so závažnými poruchami správania nezriedka kombinované

i s mentálnym postihnutím, ktoré vyžadujú okrem špecializovaného vzdelávania a zvýšenej osobnej starostlivosti aj sústavnú odbornú pedopsychiatrickú starostlivosť. Táto situácia si vyžaduje medzirezortnú spoluprácu s ďalšími rezortmi a to najmä s Ministerstvom zdravotníctva SR (ďalej len „MZ SR“), Ministerstvom vnútra SR (ďalej len „MV SR“), Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR. V priebehu roku 2023 sa uskutočnili 2 pracovné stretnutia, ktorých cieľom bolo pomenovanie základných problémov, s ktorými sa stretávajú CDR pri poskytovaní starostlivosti deťom s DP. Záverom týchto stretnutí bolo definovanie nasledovných problematických okruhov na riešenie:

- problém s indikáciou detí do ŠSS DP s DP, je potrebné stanoviť indikačné kritéria,
- potreba delenia DP na podskupiny, nakoľko v súčasnosti sú ŠSS DP s DP zmiešané z hľadiska potrieb detí, a to má vplyv na napĺňanie ich potrieb ako i na dynamiku skupiny,
- potreba definovať aké špeciálne výchovno-vzdelávacie potreby majú deti z jednotlivých podskupín DP a akým spôsobom majú byť napĺňané, vrátane personálneho a materiálneho vybavenia špecializovaných skupín,
- problémy so zabezpečením kvalitnej zdravotnej (najmä psychiatrickej) starostlivosti, najmä ústavnej, je potrebné vyvolať rokovanie s MZ SR k tejto téme,
- potreba štandardizovať proces poskytovania špecializovanej starostlivosti o deti s DP (napr. v oblasti podávania liekov, vzdelávania a odmeňovania zamestnancov, odbornej podpory týchto zamestnancov),
- rozvoj adresného vzdelávania a metodologickej podpory pre pracovníkov špecializovaných skupín

- problematika bezpečnosti detí a personálu, nakoľko počet mimoriadnych udalostí, ktorých obsahom je fyzické násilie voči sebe alebo voči okoliu je v týchto skupinách vysoký.

Prvým krokom k riešeniu nastolených problémov bola realizácia Zhodnotenia poskytovania starostlivosti v špecializovaných skupinách pre deti s duševnou poruchou v CDR, ktorej cieľom bolo definovanie špeciálnych potrieb detí, a z toho vyplývajúce nastavenie indikácie pre deti, ktoré vyžadujú napĺňanie ich potrieb v špecializovanej skupine, zjednotenie postupov a návrh štandardov pre poskytovanie špeciálnej starostlivosti v CDR, prípadne návrhy zmien potrebných pre zlepšenie kvality poskytovania starostlivosti deťom s duševnou poruchou vrátane zlepšenia podmienok na zabezpečenie ich integrácie a inklúzie. Zhodnotenie sa realizovalo v období 6/2023-8/2023, v roku 2024 bude odovzdaný písomný výstup s vyplývajúcimi úlohami pre metodickú a riadiacu činnosť ústredia.

Implementačný proces konferenčného modelu práce s rodinou v systéme sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately

Aplikačná prax výkonu opatrení SPODaSK poukazuje na **potrebu posilnenia aktivít zameraných na rozvoj zručností v metódach sanácie rodiny a posilnenia podpornej siete okolo ohrozenej rodiny** ako aj na **potrebu utvárania vhodných podmienok na ich kvalitnú realizáciu**. Rezervy sú aj v zapájaní samotných detí, ich rodičov, príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa, pre ktoré sú vykonávané opatrenia SPODaSK, ako aj v nedostatočnom využívaní potenciálu dostupných zdrojov podpory a pomoci rodine do prípravy/plánovania riešení, ako aj do hodnotenia pokroku, resp. výsledkov pomoci. Prax poukázala aj na potrebu praktických zručností sociálnych

pracovníkov systému sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately s dôrazom na aplikovanie princípov efektívnej tímovej spolupráce v procese vyhodnocovania situácie, plánovania a vyhodnocovania plnenia plánov sociálnej práce s rodinou.

Implementácia kompetentne realizovaných odborných metód konferenčného spôsobu práce s rodinou (predovšetkým rodinných konferencií-SRK) významne prispieva k sieťovaniu a aktivizácii adresnej a účinnej podpory a pomoci rodinám, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia SPODaSK, zásadným spôsobom prispievajú k podpore vnútornej motivácie a partnerskému zapojeniu všetkých na živote dieťaťa zainteresovaných subjektov formálnej i neformálnej sociálnej siete rodiny do procesu riešenia situácie ohrozeného dieťaťa a účelnému využitiu všetkých dostupných zdrojov - ľudských, odborných, finančných i vecných, formálnych i neformálnych), čím sa v systéme zabezpečuje **včasná a efektívna podpora a pomoc ohrozeným rodinám, prakticky sa zohľadňuje názor dieťaťa pri dôslednom, komplexnom a tímovom hľadaní a posudzovaní najlepšieho záujmu dieťaťa, konkrétnym spôsobom sa naplňujú základné práva dieťaťa a rodiny** (Deklarácia práv dieťaťa, Zákon o rodine, Zákon o SPODaSK).

Od októbra 2020 prebieha v systéme SPODaSK implementačný proces konferenčného modelu práce s rodinou prostredníctvom modelu rodinných konferencií – Stretnutí rodinného kruhu (ďalej len „SRK“) v rámci ktorého sa do procesu vedenia prípadovej sociálnej práce integrujú rodinné konferencie ako funkčný nástroj dôsledného vyhodnocovania situácie dieťaťa a jeho rodiny, vrátane komplexného posúdenia možností rodičov, príbuzných a iných blízkych osôb dieťaťa riešiť situáciu dieťaťa a jeho rodiny, aj ako nástroj tímového plánovania včasných, adresných a účelných intervencií v procese práce s rodinou, teda základných činností

orgánu SPODaSK pri napĺňaní mandátu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately. Cieľom je podporiť včasný a účelný výkon opatrení SPODaSK a prispieť tak k plneniu hlavného cieľa Koncepcie zabezpečovania vykonávania opatrení v zariadeniach SPODaSK na roky 2021- 025, ktorá vychádza z prioritného cieľa Národnej stratégie deinštitucionalizácie systému sociálnych služieb a náhradnej starostlivosti – znižovanie počtu detí s nariadenou ústavnou starostlivosťou (ďalej len „ÚS“).

Rodinná konferencia – SRK, prípadová konferencia a iné odborné metódy sociálnej práce s rodinou sa podľa zákona č. 305/2005 Z.z._o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kurately a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č.305/2005 Z.z.) realizujú ako odborné metódy v rámci vykonávania opatrení SPODaSK podľa § 11 ods.3, písm.b), § 44a, § 73 ods.6 písm.a) zákona č.305/2005 Z.z.

Aktuálna novela Vyhlášky č.103/2018 Z.z. z novembra 2023 v §7 ods.7 explicitne definuje vykonávanie metódy rodinnej konferencie (Rodinná konferencia – SRK), prípadovej konferencie alebo inej odbornej metódy v spolupráci s rodičmi, príbuznými a inými blízkymi osobami a s ďalšími prizvanými osobami, zástupcami obce, školy a poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a ďalšími subjektami v centrách ako spôsob vykonávania odborných činností centra, ktorými sa vykonávajú opatrenia SPODaSK. V odbornom tíme CDR je na vykonávanie uvedených odborných metód od mája 2023 k dispozícii 26 špecialistov na konferenčný model práce s rodinou, ktorí absolvovali odborný výcvik akreditovaný MŠ SR a pod intenzívnym metodickým vedením odboru SPODaSK kompetentne realizujú rodinné konferencie - SRK ako terénnu formu vykonávania opatrení SPODaSK na odporúčanie orgánu SPODaSK, ako aj v rámci vykonávania opatrení SPODaSK

pobytovou formou pre deti umiestnené v CDR.

Súčasne sa počas roka 2023 v rámci odboru vykonávania opatrení SPODaSK ústredia pripravovali podmienky na rozšírenie siete koordinátorov/facilitátorov SRK v rámci štartujúceho *NP Rozvoj výkonu opatrení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately II.*, ktorý k 1.1.2024 vytvorí podmienky na pôsobenie ďalších 50 odborných zamestnancov CDR - špecialistov na *rodinné konferencie, prípadové konferencie* (a iné odborné metódy v spolupráci s rodičmi, príbuznými a inými blízkymi osobami a s ďalšími prizvanými osobami, zástupcami obce, školy a poskytovateľa zdravotnej starostlivosti a ďalšími subjektami v centrách) tak, aby boli títo špecialisti na konferenčný model práce s rodinou dostupní pre každé oddelenie SPODaSK na úradoch a orgán SPODaSK tak mohol integrovať kvalitné rodinné a prípadové konferencie do procesu prípadovej sociálnej práce s rodinami, pre ktoré sú vykonávané opatrenia SPODaSK.

Vzdelávanie zamestnancov CDR

Vzdelávanie pre jednotlivé cieľové skupiny zamestnancov CDR prebiehalo v roku 2023 aj v rámci NP DEI NS III. Bližšie informácie o témach, cieľových skupinách sú uvedené nižšie, v časti týkajúcej sa osobitne NP DEI NS III.

V roku 2023 sa pokračovalo v odbornom vzdelávaní zamestnancov CDR prezenčnými aj dištančnými formami vzdelávania. V januári 2023 CDR vypracovali Ročné plány vzdelávania na rok 2023, ktoré reflektovali na napĺňanie cieľov z Plánu profesijného rozvoja centra ako aj na individuálny profesijný rozvoj pedagogických zamestnancov a odborných zamestnancov v súlade so zákonom č. 138/2019 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a o odborných zamestnancoch. Súčasťou

ročného plánu vzdelávania bolo nastaviť na daný rok vzdelávanie v rámci kvalifikačného, funkčného, inovačného, atestačného a aktualizáčného vzdelávania. V CDR boli v ročnom pláne vzdelávania zahrnuté všetky profesie centra: pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci, profesionálni náhradní rodičia, pomocní vychovávatelia, zdravotnícki zamestnanci a ďalší zamestnanci centra. Prioritou bolo zabezpečenie vzdelávania tak, aby reflektovalo na organizačné zloženie samostatne usporiadaných skupín, ich špecializáciu ako aj individuálne potreby vzhľadom na cieľovú skupinu detí, ktorým sa v SUS poskytuje starostlivosť, na sebestačnosť centra v rámci uvádzajúcich zamestnancov pre potreby zabezpečenia adaptačného vzdelávania pedagogických a odborných zamestnancov.

V roku 2023 sa realizovali aj plánované odborné konferencie pre vychovávateľov, pomocných vychovávateľov, profesionálnych náhradných rodičov, odborných zamestnancov a sociálnych pracovníkov organizované v spolupráci ústredia a spolupracujúcich organizácií.

Prioritné témy vzdelávania a odborných konferencií, ktoré sa uskutočnili v roku 2023 boli:

- práca s traumatizovaným dieťaťom,
- vzťahová väzba,
- dieťa s poruchami správania,
- dieťa s autizmom,
- práca s dieťaťom v odpore,
- spolupráca so školskými zariadeniami,
- spolupráca s biologickou rodinou dieťaťa a sanácia,
- prevencia v online priestore.

Vzdelávanie v oblasti **výchovy** reflektovalo na potreby CDR získané z dotazníkov pre oblasť výchovy v CDR. Metodicky bolo zastrešené ústredím, kde vznikla on-line platforma pod názvom Metodické pondelky s cieľom pravidelne sa stretávať a odborne

diskutovať s pedagogickými zamestnancami a ďalšími zamestnancami samostatne usporiadaných skupín CDR k rôznym témam, ako napr. terapeutické vychovávateľstvo, diagnostika vzťahovej väzby, pedagogická diagnostika, zabezpečenie odbornej pomoci dieťaťu, práca s dieťaťom so syndrómom CAN, práca s dieťaťom so syndrómom FAS, komplexná vývojová trauma a pod. Táto aktivita sa stretla s pozitívnym ohlasom a aj naďalej sa v nej bude pokračovať. Okrem online stretnutí sa uskutočňovali aj prezenčné stretnutia na základe individuálnej požiadavky CDR alebo na krajskej úrovni, kde mali CDR možnosť prezentovať aj svoju prácu v oblasti výchovy a ako príklady dobrej praxe priblížili rôzne inovatívne výchovné metódy, odborné postupy alebo kazuistické štúdie. Takýmto spôsobom sa uskutočnilo 15 metodických stretnutí/pondelkov, na ktorých bolo počas roka spolu prihlásených cca 1500 vychovávateľov, pomocných vychovávateľov a odborných zamestnancov CDR.

Okrem toho CDR využívali aj individuálne online stretnutia, kde rezonovali témy práce s konkrétnym dieťaťom s využitím kazuistického prístupu, vedenie IPROD a výchovných plánov práce s dieťaťom, zabezpečenie odbornej pomoci pre konkrétne dieťa, spolupráca s odbornými zamestnancami a pod.

Pre oblasť výchovy bolo zorganizovaných aj 8 prezenčných dvojdňových pracovných stretnutí na krajskej úrovni pre vychovávateľov CDR s témou aktuálne informácie týkajúce sa zmien v legislatíve pedagogických zamestnancov, terapeutické vychovávateľstvo - metóda PACE, práca vychovávateľa s deťmi a mladými dospelými v procese osamostatňovania sa, výmena skúseností a príklady dobrej praxe. Stretnutí sa zúčastnili zástupcovia pre oblasť výchovy z každého štátneho aj akreditovaného CDR. Spolu 186 účastníkov.

V roku 2022-2023 prebiehalo vzdelávanie prvej skupiny lektorov pre CDR v záujme

zvyšovanie kvality výchovnej práce v CDR. Výcviku lektorov v *Terapeutickej výchove* sa zúčastnilo 16 odborníkov systému SPODaSK, k dispozícii je 8 lektorských dvojíc na zabezpečenie systematického vzdelávania pracovníkov jednotlivých CDR v kompetentných výchovných postupoch pri práci s deťmi (cieľová skupina sú predovšetkým vychovávatelia a profesionálni náhradní rodičia - PNR). Výcviku sa z prostriedkov ústredia zúčastnili aj 3 metodičky ústredia, ktoré získané vedomosti a predovšetkým praktické zručnosti v účinných výchovných postupoch a prístupoch pre kreovanie liečivého výchovného prostredia v CDR a podporu pre kompetentnú výchovnú prácu s deťmi umiestnenými v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu využívajú vo svojej metodologickej činnosti.

V spolupráci s Fórom zamestnancov CDR SR, Vysokou školou zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety, ústredím, Úradom komisára pre deti, MPSVR SR a Združením zástupcov neštátnych detských domovov bolo v roku 2023 **zrealizovaných 5 konferencií pre 557 účastníkov** pracovníkov systému SPODaSK, úradov, CDR, neziskových organizácií, ale aj odborníkov z iných rezortov.

Konferencia pre vychovávateľov „Naše dieťa v školskom systéme 2023“

Uskutočnila sa **18.-19.5.2023** a zúčastnilo sa jej 141 vychovávateľov CDR.

Konferencia **Vzťahová väzba u detí vyrastajúcich mimo vlastnej rodiny** (v rámci cyklu konferencie Prenatálne dieťa)

Uskutočnila sa **23-24.5.2023** a zúčastnilo sa ho 68 účastníkov.

23. ročník konferencie **Mosty v sociálnoprávnej ochrane CHUDOBA – BÝVANIE – RODINA**

Uskutočnila sa **24.-26.10.2023** v Účelovom zariadení NR SR Častá - Papiernička a aktívne sa jej zúčastnilo 185 účastníkov.

Konferencia **Pomocných vychovávateľov centier pre deti a rodiny**

Uskutočnila sa **7.-8.11.2023** a zúčastnilo sa jej 105 pomocných vychovávateľov CDR.

Konferencia **Príprava mladých dospelých na samostatnosť**

Uskutočnila sa **21.-22.11.2023** a zúčastnilo sa jej 58 účastníkov.

Pre podporu kompetentného výkonu sociálnej práce s rodinou s využitím konferenčného modelu práce prostredníctvom rodinných konferencií - SRK bolo v roku 2023 zrealizovaných:

- 13 metodických stretnutí pre pracovníkov systému SPODaSK (sociálni pracovníci úradov, CDR, vrátane terénnych a ambulantných tímov),
- 28 online a 5 prezenčných metodických stretnutí pre koordinátorov SRK,
- 2 celoslovenská stretnutia implementačného tímu konferenčného modelu práce s rodinou,
- 44 metodických návštev v CDR a na oddeleniach SPODaSK (témou bola predovšetkým adresná podpora vykonávania adresných opatrení SPODaSK, podpora efektívnych sanačných procesov, tímová spolupráca CDR a orgánu SPODaSK, aktívne účelné využívanie terénnych foriem vykonávania opatrení SPODaSK (aj s využitím SRK), využitie konferenčného modelu práce s rodinou a inými participujúcimi subjektami v procese vedenia prípadovej sociálnej práce, aplikačná prax posudzovania najlepšieho záujmu dieťaťa, zisťovania názoru dieťaťa a participačných práv dieťaťa a rodiny),

- 3 online metodické vstupy pre pracovníkov systému SPODaSK,
- Konferenčný model práce, jeho princípy a prínosy boli prezentované na 8 konferenciách a celoslovenských pracovných stretnutiach pracovníkov systému SPODaSK.

V roku 2023 sa uskutočnili regionálne metodické stretnutia metodikov ústredia s kmeňovými sociálnymi pracovníkmi zo 100 CDR s celkovým počtom 215 účastníkov. Témami regionálnych stretnutí boli štatistické ukazovatele a výstupy CDR, procesy zabezpečenia ambulantnej a pobytovej formy odbornej pomoci dieťaťu umiestnenému v CDR na základe pobytového opatrenia súdu, aplikácia zákona č. 376/2022 Z.z. o profesionálnych náhradných rodičov v praxi.

Metodické stretnutia pre sociálnych pracovníkov sa realizujú aj prezenčnou formou priamo v CDR. Pri metodickom vedení je kladený dôraz najmä na: individuálny prístup pri spracovaní a vedení Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa a spolupráca multidisciplinárneho CDR, podporu a rešpektovanie súrodeneckých a rodičovských väzieb, podporu kontaktov dieťaťa aj s blízkou osobou, prednostné vykonávania pobytového opatrenia súdu v profesionálnej náhradnej rodine pred jeho vykonávaním v samostatnej usporiadanej skupine, integráciu detí s ťažkým zdravotným postihnutím a prednostné zabezpečenie starostlivosti o dieťa s ŤŽP v profesionálnej náhradnej rodine alebo v samostatnej skupine pred jeho zabezpečením v špecializovanej samostatnej skupine, prednostné zabezpečenie externej odbornej pomoci dieťaťu ambulantnou formou pred zabezpečením odbornej pomoci pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu v inom zariadení.

Pracovné online stretnutia prostredníctvom MS Teams so zástupcami orgánov SPODaSK a so zástupcami CDR sa realizovali k téme: Vykonávanie opatrení pobytovou formou pre dieťa na základe dohody pobytové opatrenie súdu a sanácia rodinného prostredia

Pracovné online stretnutia prostredníctvom MS Teams s kmeňovými sociálnymi pracovníkmi CDR sa uskutočnili na témy: Kontrolné zistenia v centrách pre deti a rodiny v spolupráci s odborom kontroly sťažností a petícií ústredia, počet účastníkov 118.

Mladí dospelí (ďalej len „MD“) v zmysle zákona č.305/2005 Z.z. a Za okrúhlym stolom s mladými dospelými z CDR, počet pripojených účastníkov 141.

V spolupráci s odborom pomoci v hmotnej núdzi a štátnych sociálnych dávok boli zodpovedané otázky sociálnych pracovníkov CDR k otázkam nároku dieťaťa a MD v CDR na NV, prídavkov na dieťa, dávky v HN, dotácie na stravu a mnohé ďalšie. Počet pripojených účastníkov 121.

Mladí dospelí v profesionálnej náhradnej rodine (ďalej len „PNR“) a otázky sociálnych pracovníkov.

Individuálne online pracovné stretnutia prostredníctvom MS Teams s konkrétnymi CDR k téme: Dôvody vysokej priemernej dĺžky pobytu dieťaťa CDR a opatrenia akými ju možno znížiť (nastavenie cieľa Individuálneho plánu rozvoja osobnosti dieťaťa, sanácia rodinného prostredia, náhradná rodinná starostlivosť, príprava na osamostatnenie sa, využitie ďalších metód sociálne práce pri práci s rodinou a to najmä využitím metódy stretnutia rodinného kruhu, prípadovej konferencie).

Individuálne metodické usmernenia na základe otázok a dotazov kmeňových sociálnych pracovníkov centier pre deti a rodiny k témam:

- MD,
- maloletý bez sprievodu,

- vykonávanie opatrení pobytovou formou pre dieťa na základe dohody,
- krátkodobé pobyty dieťaťa mimo CDR,
- kontakt detí s rodičmi z ústavu na výkon väzby alebo z ústavu na výkon trestu odňatia slobody,
- majetkový opatrovník,
- poručníctvo,
- Náhradná rodinná starostlivosť,
- odborná pomoc pobytovou formou na základe rozhodnutia súdu,
- profesionálne náhradne rodiny,
- procesy v CDR,
- stravná jednotka,
- stretávanie sa detí s rodičmi,
- vecné dar,
- vyradenie dieťaťa z evidencie CDR,
- výživné, úhrady, pohľadávky, vymáhanie, evidencie,
- zakladanie účtov pre deti,
- zodpovednosť dieťaťa za spôsobenú škodu a mnohé ďalšie.

V oblasti výkonu PNR je od 1.12.2022 účinný zákon č. 376/2022 Z. z. o profesionálnych náhradných rodičoch (ďalej len „zákon o PNR“). U niektorých ustanovení, ktoré sa týkali odmeňovania PNR nastala účinnosť od 1.1.2023 a ďalšie ustanovenia, ktoré sa týkali evidencie PNR a bývalých zamestnancov PNR nadobudli účinnosť až od 1.7.2023. Od začiatku roka 2023 prebiehali pracovné, metodické a vzdelávacie stretnutia na rôznych úrovniach.

Pracovné stretnutia sa realizovali pre riaditeľov, odborné tímy, mzdových zamestnancov CDR, ale aj pre samotných PNR za účelom plynulejšie uviesť zákon o PNR do praxe, priblížiť a zjednotiť názor na jednotlivé paragrafové znenia. Takýchto stretnutí sa konalo 12 na ktorých sa zúčastnilo spolu 1 309 účastníkov.

Priebežne počas roka 2023 sa konali aj pracovné stretnutie s MSPVR SR, tvorcom zákona o PNR a pracovnou skupinou,

v ktorej boli zastúpení riaditelia štátnych CDR, riaditelia akreditovaných subjektov, PNR, kde sa priebežne monitorovalo a overovalo, ako sa zákon o PNR aplikuje priamo v praxi, prípadne sa riešili situácie a nastavovali procesné postupy práce pri niektorých ustanoveniach.

Okrem pracovných stretnutí sa realizovali aj metodické stretnutia pre odborné tímy, ktoré pracujú s PNR, na ktorých sa postupne preberali témy, ako sú MD v PNR, dieťa so špecifickými problémami v PNR, ako participovať na rôznych situáciách, ktoré zažívajú PNR v súvislosti so starostlivosťou o zverené deti a MD. Stretnutia boli zamerané aj na vedenie spisovej dokumentácie dieťaťa v PNR a ďalších náležitostí vyplývajúcich z IN, zákonov a súvisiacich predpisoch. Téma, ktorej sa venuje opakovane každoročne pozornosť, je psychohygiena a podpora PNR, vzdelávanie a supervízia PNR, riešenie akútnych problémov, spolupráca PNR a biologická rodina dieťaťa.

Niektoré stretnutia sa realizovali prezenčne po regiónoch spolu s ostatnými metodikmi ústredia, iné boli realizované aj online cez aplikáciu MS Teams.

Pri vedení metodiky PNR bol v predošlých rokoch zavedený do praxe model mentoringu, kedy CDR, ktoré je Centrom podpory profesionálnych náhradných rodičov mentorom pre ďalšie zariadenia CDR vo svojej blízkosti, ktoré majú sieť PNR. Úlohou mentorujúceho zariadenia bolo metodicky sprevádzať zamestnancov pri výkone práce práve v oblasti výkonu PNR a starostlivosti o deti v PNR. Celý tento proces bol metodicky vedený, koordinovaný a priebežne vyhodnocovaný metodikom pre PNR. V priebehu roka 2023 sa zrealizovalo dvojdnové stretnutie, ktorého sa zúčastnilo 23 koordinátorov CPPR.

Činnosť mentorov sa ukončila k 31.03.2024 z dôvodu potreby stretávania sa odborného tímu, ktorý sprevádza PNR priamo

s metodikom PNR v súvislosti s novým zákonom o PNR.

PNR bola v roku 2023 venovaná pozornosť zo strany metodika na viacerých úrovniach a to: legislatívnej, pracovnoprávnej, metodickej a vzdelávacej.

V oblasti legislatívnej a pracovnoprávnej mali PNR viaceré stretnutia, na ktorých sa venovali výkladu zákona o PNR a s tým súvisiace pracovnoprávne vzťahy, ktoré upravuje nový zákon o PNR.

V oblasti metodickej okrem online stretnutí bolo zrealizovaných aj 11 individuálnych metodických stretnutí v jednotlivých CDR (CDR Trnava 3x, CDR Slovenské Nové Mesto, CDR Uralská Košice 2x, CDR Sečovce, CDR Jesenské, CDR Rimavská Sobota, CDR Martin, CDR Banský Bystrica) za účelom odbornej pomoci pri riešení rôznych zložitých situáciách.

Pre PNR bola zrealizovaná dňa 28.9.2023 Konferencia pre PNR, ktorá sa konala v Liptovskom Mikuláši, ktorej sa zúčastnilo 220 účastníkov. Súčasťou programu konferencie bolo aj ocenenie 10 PNR za významný prínos v oblasti profesionálneho náhradného rodičovstva.

V rámci metodickej činnosti sa metodik pre PNR zúčastnil aj 5 stretnutí, so sekciou PNR, ktoré sa konali v jednotlivých regiónoch.

V oblasti vzdelávania PNR sa zrealizovali vzdelávacie aktivity prostredníctvom NP DEI NS III. Projekt bol realizovaný od 11/2022 až 06/2023 v 13 jednoduchých vzdelávacích stretnutí.

Téma vzdelávania bola *Vzdelávanie v oblasti špecifických (psychologických, fyziologických a sociálnych) potrieb detí*, ktorá mala 3 podtémy:

1. Zvládanie stresu, krízových, záťažových situácií pri práci PNR,
2. Zvládanie jednotlivých etáp vzťahu dieťa – PNR,
3. Ako telesné ochorenie súvisia s psychickým prežívaním detí.

Celkom bolo vyvzdelávaných 299 PNR.

V roku 2023 sa začal cyklus vzdelávania PNR, ktoré realizoval metodik pre PNR aj v téme *Terapeutické rodičovstvo*, ako nový prístup výchovných postupov a starostlivosti o zverené deti v PNR. Stretnutie prebehlo v 3 blokoch a zúčastnili sa ho 378 účastníkov. V tematických blokoch k vyššie uvedenej téme sa bude pokračovať aj v roku 2024.

Činnosť koordinátorov CDR

Do konca prvého štvrťroka roku 2023 došlo k personálnemu doplneniu koordinátorov pre štátne a neštátne CDR na 4 pracovníkov s rozdelením podľa krajov: Bratislavský a Nitriansky, Trnavský a Trenčiansky, Žilinský a Banskobystrický, Prešovský a Košický. Priority činnosti koordinátorov CDR na rok 2023 boli od začiatku zamerané predovšetkým na zistenie počtu a štruktúry rozdelených súrodeneckých skupín v CDR a detí umiestnených do CDR v iných krajoch, ako je ich miesto obvyklého pobytu. Zistenia boli využité pri nastavení účinnejších opatrení na zníženie počtu rozdeľovaných súrodeneckých skupín pri umiestňovaní detí do zariadení na výkon rozhodnutia súdu.

Hľadanie možností na zmenu zariadenia na výkon rozhodnutia súdu so zohľadnením súrodeneckých a rodinných väzieb dieťaťa bolo tiež predmetom metodických návštev koordinátorov v jednotlivých CDR. Metodických návštev v roku 2023 zrealizovali koordinátori CDR v jednotlivých CDR celkom 77. Okrem vyššie uvedenej problematiky boli metodické návštevy zamerané najmä na:

- oboznámenie sa koordinátorov s podmienkami vykonávania pobytových opatrení v CDR (organizačná štruktúra, program, priestory, špecifiká poskytovanej starostlivosti, organizačné zmeny),
- spracovávanie mesačných hlásení o vybraných štatistických ukazovateľoch,
- spoluprácu s orgánmi SPODaSK, súdmi, obcami a ďalšími subjektmi,

- od 1.7.2023 bolo predmetom metodických návštev aj prerokovanie zamerania cieľov sociálnej práce a prerokovanie možností nastavenia ďalšej práce s rodinou dieťaťa vrátane zapojenia ďalších subjektov do práce s rodinou za účelom úpravy rodinných a sociálnych pomerov, ako jednej z úloh vplývajúcich zo zámeru znižovania počtu detí umiestnených v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu. Od 1.7.2023 do 31.12.2023 bolo ukončených pobytových opatrení súdu detí z dôvodu úpravy rodinných pomerov o cca 38 % viac ako za 1. polrok roku 2023.

Zistenia z vykonaných analýz ako aj z metodických návštev v CDR boli odprezentované na celoslovenských poradoch riaditeľov CDR, riaditeľov odborov sociálnych vecí a rodiny a vedúcich oddelení SPODaSK, ako aj na ďalších multidisciplinárnych prezenčných i on-line pracovných stretnutiach. Boli tiež využité pri aplikácii IN č. 27/2021 Postup pri výbere CDR, na základe ktorej ústredie spolupracuje na základe žiadosti orgánu SPODaSK pri výbere vhodného CDR. Koordinátori CDR v roku 2023 určili CDR pre výkon rozhodnutia súdu na základe žiadosti orgánu SPODaSK celkom 318 deťom. Koordinátori CDR sa v roku 2023 zaoberali riešením 54 podnetov, ktoré sa týkali predovšetkým žiadosti CDR o poskytnutie súčinnosti ústredia pri nezhode medzi CDR a orgánu SPODaSK pri plánovaní sociálnej práce a tiež podnetov fyzických osôb týkajúcich sa poskytovania starostlivosti deťom v CDR. V tejto súvislosti koordinátori CDR spolupracovali s metodikmi odboru vykonávania opatrení SPODaSK, s odborom kontroly, s Inšpekciou v sociálnych veciach MPSVR SR, zúčastnili sa prešetrov podnetov priamo v CDR, prípadových konferencií, podali niekoľko podnetov orgánom činným v trestnom konaní.

V rámci plnenia úloh odboru VOSPOaSK spolupracovali na pripomienkovaní právnych predpisov a interných noriem, predovšetkým novelizácie Vyhlášky MPSVR SR č. 103/2018 Z. z. ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. (Vyhláška č. 414/2023 Z. z.) a IN č. 069/2023 – Mesačné hlásenia o vybraných štatistických ukazovateľoch CDR.

Priestorové a personálne podmienky na výkon starostlivosti o deti v CDR

V roku 2023 bol v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu IROP ukončený projekt IROP s názvom: *CDR Mlynky Biele Vody* (výstavba 1 RD pre CDR Mlynky - Biele Vody), *CDR Zlatovce - Beckov* (výstavba 1 RD pre CDR Zlatovce), *Centrum pre deti a rodiny Dedina Mládeže* (výstavba 2 RD pre CDR Dedina Mládeže) a *CDR Dedina Mládeže - ul. Slnecná, Hurbanovo* (výstavba 1 rodinného domu pre CDR Dedina Mládeže).

Zo štátneho rozpočtu prideleného v roku 2023 bol zakúpený 1 rodinný dom pre CDR Komárno. Pre CDR Štúrovo bol 1 rodinný dom nadobudnutý prevodom správy majetku štátu.

Počas roka 2023 boli priebežne schvaľované organizačné štruktúry v štátnych CDR. Celkový počet schválených organizačných štruktúr CDR v roku 2023 v zriaďovateľskej pôsobnosti ústredia bol v počte **147**. Najčastejšie dôvody zmien organizačných štruktúr nastali preklasifikovaním pracovných pozícií, prideľovaním úväzkov z rezervy ústredia, odoberaním neobsadených úväzkov do rezervy ústredia, znižovaním stavu úväzkov z dôvodu zrušenia pracovísk CDR ako aj doplnenie nových pracovísk, úprava agendy ekonomického úseku a úprava hierarchie vnútorného riadenia CDR z dôvodu programu centrálny ekonomický systém (ďalej len „CES“). Ku dňu 1.1.2024 bol schválený národný projekt pod názvom

Rozvoj výkonu opatrení SPODaSK, v rámci ktorého sa spracovali a schválili organizačné štruktúry v 67 štátnych CDR.

Celkový limit kmeňových zamestnancov v štátnych CDR ku dňu 31.12.2022 bol v počte **3 827**. Počas roku 2023 sa tento limit navýšil o **51** zamestnancov, a to pridelením úväzkov zo štátneho rozpočtu na úväzky PNR v počte **15**, na úväzky SRK v počte **15** a na úväzky, ktoré boli a naďalej sú účelovo viazané pre potreby vytvárania nových samostatne usporiadaných skupín v počte **21**. Celkový limit kmeňových zamestnancov sa tak ku dňu 31.12.2023 navýšil na počet **3 878**. Úväzky v štátnych CDR tvorili aj projektoví zamestnanci (projekt NP DEI NS II a III), ktorých bolo do dňa 31.12.2023 spolu v počte **451**. Dňom 31.12.2023 tieto úväzky zanikli z dôvodu skončenia národného projektu NP DEI NS a ku dňu 1.1.2024 boli pridelené nové úväzky v rámci schváleného národného projektu Rozvoj výkonu opatrení SPODaSK v počte **315**.

Zmeny organizačných štruktúr sa v priebehu roka 2023 zaznamenávali vždy najneskôr k poslednému dňu v mesiaci a zasielali sa na odbor finančný a osobný úrad aj s podrobnou klasifikáciou pracovných pozícií, s popisom k zmenám organizačných štruktúr a priamym finančným dopadom na plat riaditeľa CDR.

Počas roka 2023 sa zaviedlo aj flexibilné prerozdeľovanie úväzkov PNR a SRK cez osobitnú evidenciu v rámci schváleného limitu zamestnancov CDR. V prípade PNR sa úväzky prerozdeľovali formou odoberania a následného prideľovania tým CDR, ktoré splnili podmienku pripraveného uchádzača o PNR a kvalifikačných predpokladov pre výkon PNR aj s ohľadom na aktuálnu koncepciu zabezpečovania vykonávania opatrení v zariadeniach SPODaSK na roky 2021 – 2025.

V zmysle zákona č. 376/2022 Z. z. o profesionálnych náhradných rodičoch účinného od 1.12.2022 bolo potrebné

overiť splnenie predpokladov bezúhonnosti žiadateľov o PNR podľa § 3 ods. 1 písm. d) a k). Do konca roku 2023 bolo podaných žiadostí na overenie splnenia predpokladov bezúhonnosti PNR zo štátnych CDR v počte **706** a z toho bolo vykonaných **1 044** odpisov a **543** výpisov z registra trestov. Predpoklad bezúhonnosti z podaných žiadostí nebol splnený v **16** prípadoch. Do konca roka 2023 bolo podaných žiadostí na overenie splnenia predpokladov bezúhonnosti PNR z neštátnych CDR a akreditovaných subjektov v počte **111** a z toho bolo vykonaných **91** odpisov a **112** výpisov z registra trestov. Predpoklad bezúhonnosti z podaných žiadostí nebol splnený v **3** prípadoch.

Podporné aktivity vo vzťahu k CDR

Ústredie podporuje, aby MD mali priestor na vyjadrenie svojich názorov a prinášali do systému spätnú väzbu na dôležité aspekty sociálnej a výchovnej práce s MD. Spoluúčasť mladého človeka vykonávaná s MD a pre MD je výraznou pomocou v tomto procese. Ústredie v spolupráci s Fórom riaditeľov a zamestnancov CDR (ďalej len „FRaZ CDR“) uskutočnilo dvojdnové stretnutie s MD z CDR pod názvom **Za okrúhlym stolom s MD** na Ranči v Kráľovej Lehote v dňoch 16.-17.8.2023, ktorého sa zúčastnilo 17 MD vo veku od 16 do 23 rokov. Cieľom stretnutia bolo diskutovať s mladými dospelými o procese osamostatňovania sa v podmienkach CDR, ich potrebách v tomto procese ako aj ďalších témach ako prevencia v online priestore, identita a vierovyznanie, zodpovednosť a práva a povinnosti. Zistenia z tohto stretnutia boli spracované, závery prezentované riaditeľom a zamestnancom CDR, zároveň budú slúžiť aj ako podklad k ďalšej metodologickej činnosti ústredia.

V roku 2023 sa pre deti a MD zorganizovali viaceré podujatia v úzkej spolupráci s FRaZ CDR a akreditovaným subjektom Úsmev ako dar, ktoré boli zamerané na ich rozvoj ako

v športovej, tak aj v kultúrnej alebo sociálnej oblasti:

- celý rok 2023 - Domováci domovák - Bratislava - svojpomocná skupina,
- marec-apríl 2023 - regionálne a celoslovenské kolo Najmilšieho koncertu roka,
- marec, máj, september 2023 - Celoslovenské finále v atletike - X- Bionic Šamorín,
- jún 2023 - Najmilší koncert - Bratislava,
- júl 2023 - Manažerský tábor - Bratislava,
- október 2023 - Vianočný benefičný koncert Úsmev ako dar,
- november 2023 - víťazi športových hier vo futbale - motivačný výlet na futbalový zápas do Neapolu a stretnutie s úspešným reprezentantom Stanom Lobotkom,
- celoročné regionálne programy v niektorých CDR - Anjelská akadémia Úsmev ako dar, Anjelský program.

Do regionálnych kôl **Najmilšieho koncertu roka** sa v oblasti kultúry zapojili CDR zo všetkých krajov, deti tu prezentovali svoje umelecké zručnosti, nadanie a talent či v oblasti spevu, tanca, recitácie alebo dramatizácie. Aktivity vyvrcholili celoslovenským kolom Najmilšieho koncertu roka.

Krajské športové hry pre deti z CDR:

- Košický kraj 22.4.2023 CDR Spišská Nová Ves,
- Prešovský kraj 24.4.2023 CDR Medzilaborce,
- Nitriansky kraj 21.4.2023 CDR Kolárovo,
- Trenčiansky kraj 19.4.2023 CDR Zlatovce,
- Trnavský kraj + Bratislavský kraj 21.4. 2023 CDR Piešťany,

- Žilinský kraj 20.4.2023 CDR Istebné
- Banskobystrický kraj 19.4.2023 CDR Banská Bystrica,
- 26.4.2023 Ružomberok - celoslovenské športové hry v stolnom tenise,
- 28.4.2023 Hybe - celoslovenské športové hry vo futbale.

Športové hry vyvrcholili celoslovenským podujatím v dňoch 2.-3.6.2023 v Čilistove, ktoré sa konalo pod záštitou MPSVR SR, ústredia, FRaZ CDR, Úsmevu ako dar a Slovenského olympijského a športového výboru.

Novou aktivitou v oblasti športu bolo teda aj nadviazanie spolupráce so Slovenským olympijským a športovým výborom, ktorej cieľom bolo zorganizovať **Olympijský deň detí v CDR**. V rámci aktivity sa konali stretnutia s olympionikmi:

- 11.3.-12.3. Bratislavský kraj,
- 25.3.-26.3. Trnavský kraj,
- 1.4.-2.4. Nitriansky kraj,
- 22.4.-23.4. Trenčiansky kraj,
- 6.5.-7.5. Žilinský kraj,
- 20.5.-21.5. Banskobystrický,
- 3.6.-4.6. Prešovský kraj,
- 17.6.-18.6. Košický kraj.

Metodická činnosť v rámci NP DEI NS III

V roku 2023 sa metodická činnosť realizovala formou metodických návštev v zariadeniach, regionálnych pracovných stretnutí a monitorovacích návštev. Celkovo bolo zrealizovaných 10 metodických návštev v CDR a 12 regionálnych/krajských pracovných stretnutí.

Supervízia v CDR

Realizácia supervízie v CDR je v kompetencii riaditeľa s povinnosťou vždy v januári vypracovať program supervízie na daný kalendárny rok. CDR uskutočňujú skupinové, individuálne, tímové a riadiace supervízie podľa plánu a tiež podľa aktuálnej potreby zamestnancov.

Všeobecne odporúčaný počet hodín supervízie pre jednotlivé profesie v CDR v roku 2023 bol:

- pedagogickí zamestnanci, samostatní zamestnanci, pomocní vychovávatelia, zdravotnícki zamestnanci a PNR minimálne po 8 hodín skupinovej supervízie (max. napr. 15 účastníkov v skupine),
- individuálna supervízia podľa aktuálnej potreby zamestnanca a rozhodnutia riaditeľa,
- odborní zamestnanci, sociálni pracovníci, vedúci úseku a riaditeľ minimálne 3 hodiny individuálnej supervízie ak majú prax viac ako 3 roky, v prípade praxe menej ako 3 roky minimálne 8 hodín,
- skupinová supervízia odborného tímu minimálne 4 hodiny.

V roku 2023 mali CDR ústredím pridelený rozpočet na supervíziu pre 3 496 zamestnancov v priamom kontakte s klientom vo výške 244 720 € a na vzdelávanie pre 4 305 zamestnancov podľa schválených organizačných štruktúr vo výške 172 200 €, spolu pridelený rozpočet vo výške 416 620 €. Počas roka im boli rozpočty na supervíziu a vzdelávanie upravované na základe ich potrieb a k 31.12.2023 bolo skutočné čerpanie finančných prostriedkov predstavovalo 390 159 €, teda 93,5 %.

Nad rámec štátneho rozpočtu bola časť supervízie v CDR hradená aj z prostriedkov **NP DEI NS III** na účely podpory a profesijného rastu zamestnancov počas celej doby trvania NP. Išlo o skupinovú supervíziu zvlášť pre skupiny sociálnych pracovníkov/asistentov sociálnej práce a zvlášť pre psychologov. V roku 2023 bola supervízia realizovaná prostredníctvom 35 supervízorov. V roku 2023 bolo objednaných spolu 612,5 hodín supervízie,

z čoho bolo vyčerpaných celkovo 551,5 hodín.

Vydané usmernenia a odporúčania:

- zvýšená ochrana detí z CDR pred vonkajšími vplyvmi,
- bezodkladné oznamovanie podozrenia z trestnej činnosti orgánom činným v trestnom konaní,
- dodržiavanie práv dieťaťa, pre ktoré sa vykonávajú opatrenia v centre pre deti a rodiny,
- opravy náležitostí spisovej dokumentácie dieťaťa,
- politické návštevy v CDR,
- usmernenie k finančnému príspevku na pilotnú - odľahčovaciu SUS,
- letné tábory,
- opakované úteky maloletých v zariadení na výkon rozhodnutia súdu,
- sloboda vierovyznania u detí v CDR – odporúčanie,
- zasielanie hlásení o mimoriadnej udalosti,
- prehľad finančných príspevkov poskytovaných v CDR od 1.7.2023,
- digitálny žiak.

Metodické návštevy v CDR

V roku 2023 vykonali metodici priamo v CDR metodické návštevy. Metodické dni v CDR boli vykonávané podľa aktuálnej potreby CDR so zameraním hlavne na témy:

- vedenie plánov v CDR,
- práca s biologickou rodinou dieťaťa,
- kompetencie vychovávateľa a pomocného vychovávateľa, vzájomná spolupráca,
- práca s problémovým dieťaťom,
- PNR,
- MD,
- opatrenia pobytovou formou na základe dohody,
- maloletí bez sprievodu,
- a iné.

PRIORITY na zabezpečenie miest na výkon rozhodnutí súdu v akreditovaných subjektoch

CDR zriadené na účel	Počet zmlúv v r. 2023	Výška vyplatených finančných prostriedkov v r. 2023
ambulantných a terénnych opatrení	14	2 289 030,15 €
pobytových opatrení	32	18 078 828,00 €
resocializačného programu - pobytových opatrení	15	6 341 000,00 €
SPOLU	61	26 708 858,15 €

Výška priemerných bežných výdavkov určených na miesto v CDR zriadených ústredím za predchádzajúci rok 2022 - na rok 2023 bola v sume 20 991 €.

Výška poskytnutého finančného príspevku na výkon pobytových opatrení na 1 miesto pre dieťa v neštátnych CDR bola 18 600 €.

Výška poskytnutého finančného príspevku na výkon pobytových opatrení na 1 miesto pre dieťa v neštátnych CDR s resocializačným programom bola 18 700 €. Výška poskytnutého finančného príspevku na výkon pobytových opatrení na 1 miesto pre plnoletú fyzickú osobu (ďalej len „PFO“) v neštátnych centrách pre deti a rodiny bola 17 000 €.

Na jednu hodinu práce pri výkone ambulantných a terénnych opatrení pripadla suma 19,79 €.

V priebehu roka 2023 uzatvorilo ústredie 117 dodatkov s akreditovanými subjektmi k zmluvám o poskytnutí finančného príspevku, a to:

- **19 dodatkov** - spolu v sume 980 636,89 € na zabezpečenie krytia rozdielu mzdových výdavkov pre PNR z dôvodu aplikácie rozpočtového opatrenia Ministerstva financií SR č. 10/2023 a v súlade s ustanovením § 17 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorým sa zvýšila suma finančného príspevku

na zabezpečenie krytia rozdielu mzdových výdavkov PNR zamestnaných v CDR a krytia nákladov spojených s výkonom práce PNR v nadväznosti na zákon č. 376/2022 Z. z. o profesionálnych náhradných rodičoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 376/2022 Z. z.“);

- **52 dodatkov** spolu v sume 3 425 257,18 € na doplatenie do výšky priemerných bežných výdavkov na každé dieťa a doplatenie do sumy 20 000 € na každé miesto pre PFO;
- **19 dodatkov** spolu v sume 32 400,00 € na základe opatrenia Vlády Slovenskej republiky na zmiernenie nárastu inflácie a jej dopadu na rôzne skupiny jednotlivcov a rodín. Súčasťou týchto opatrení je aj balík jednorazovej pomoci na zmiernenie následkov rastúcej inflácie u najviac ohrozených skupín a rodín s deťmi a to vrátane detí a mladých dospelých, ktorým je poskytovaná starostlivosť v profesionálnych náhradných rodinách. Opatrenie upravuje Vyhláška MPSVR SR č. 313/2023 Z. z., ktorou sa dopĺňa Vyhláška MPSVR SR č. 103/2018 Z. z., ktorou sa vykonávajú niektoré ustanovenia zákona č. 305/2005 Z. z. (ďalej len „novela vyhlášky“) s účinnosťou od 1.9.2023. Novelou

vyhlášky bol doplnený § 33d, podľa ktorého sa výška úhrady výdavkov podľa § 18 ods. 1 a 2 v septembri 2023 zvýši jednorazovo o 100 €. Zvýšenie úhrady výdavkov patrí na každé dieťa a mladého dospelého, ktorému bola v auguste 2023 poskytovaná starostlivosť;

- **19 dodatkov** spolu v sume 126 518,98 € v zmysle Nariadenie vlády č. 327/2023 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 1.9.2023 ustanovuje vyššia suma základnej zložky mzdy PNR v súlade s § 23 ods. 3 písm. b) zákona č. 376/2022 Z. z. o profesionálnych náhradných rodičoch. Vláda Slovenskej republiky schválila toto nariadenie dňa 9.8.2023;
- **7 dodatkov** spolu v sume 92 738,96 € v zmysle § 89a ods. 5 a § 89b ods. 5 zákona č. 305/2005 Z. z., na účely úhrady sumy zodpovedajúcej zvýšeným finančným výdavkom súvisiacim so zmenou mzdových nárokov alebo iných nárokov podľa osobitných predpisov alebo o sumu zodpovedajúcu zvýšeným finančným výdavkom, ktoré preukázateľne nemohli byť

zohľadnené v už poskytnutom finančnom príspevku;

- **1 dodatok** pre akreditovaný subjekt bez finančného dopadu na úpravu rozsahu poskytovaných opatrení.

Štatistická činnosť - analýza mesačných a ročných údajov výkonu v CDR k 31.12.2023

Štatistické údaje - ročné výkazy za jednotlivé oblasti zariadení SPODaSK sú zverejnené na webovej stránke ústredia.

Počet PNR = 778

Počet maloletých detí a MD v PNR = 1 412

Počet samostatných usporiadaných skupín = 299

Počet maloletých detí a MD v samostatných usporiadaných skupinách = 2 834

Počet špecializovaných samostatných skupín pre deti s DP = 17

Počet maloletých detí a MD v špecializovaných samostatných skupinách s DP = 118

Počet špecializovaných samostatných skupín pre deti s postihnutím = 68

Počet maloletých detí a MD v špecializovaných samostatných skupinách s postihnutím = 484

Vytvorené priestory pre MD = 222

Počet MD v priestoroch pre nich určených = 192

Prehľad naplnenosti centier pre deti a rodiny v rokoch 2018 - 2023

Naplnenosť CDR (štátne + neštátne)	31.12. 2018	31.12. 2019	31.12. 2020	31.12. 2021	31.12. 2022	31.12. 2023
Bratislavský kraj	85%	84%	85%	80%	76%	80%
Trnavský kraj	85%	87%	87%	84%	84%	89%
Nitriansky kraj	93%	94%	93%	89%	86%	87%
Trenčiansky kraj	88%	83%	79%	90%	90%	90%
Žilinský kraj	84%	82%	84%	80%	80%	81%
Banskobystrický kraj	92%	93%	92%	90%	90%	90%
Prešovský kraj	93%	89%	93%	94%	94%	90%
Košický kraj	97%	94%	95%	96%	96%	96%

Pracovné stretnutia a metodické dni pre úrady, oddelenia SPODaSK, metodická činnosť v roku 2023

Pracovné stretnutia:

- **11.1.2023-12.1.2023 Liptovský Ján** celoslovenské stretnutie vedúcich oddelení SPODaSK úradov a riaditeľov CDR k problematike umiestňovania a výkonu opatrení SPODaSK v CDR,
- **21.2.2023-22.2.2023 Poprad** celoslovenské pracovné stretnutie sociálnych kurátorov pre deti,
- **14.3.2023-15.3.2023 Poprad** celoslovenské stretnutie vedúcich oddelení SPODaSK úradov k problematike NRS,
- **19.4.2023 Bratislava** celoslovenské pracovné stretnutie zamestnancov oddelení SPODaSK s agendou ohrozená rodina,
- **25.4.2023 Bratislava** celoslovenské stretnutie vedúcich oddelení SPODaSK úradov k aktuálnym otázkam v oblasti SPODaSK,
- **27.9.2023-28.9.2023 Bratislava** celoslovenské stretnutie vedúcich oddelení SPODaSK úradov k aktuálnym otázkam v oblasti SPODaSK,
- **16.10.2023-17.10.2023 Liptovský Ján** celoslovenské stretnutie riaditeľov CDR,
- **23.-26.10.2023 Častá - Papiernička** celoslovenské stretnutie vedúcich oddelení SPODaSK úradov a riaditeľov CDR k umiestňovania detí do zariadení na výkon rozhodnutia súdu a výkonu opatrení v CDR,
- **20.11.2023-21.11.2023 Poprad** celoslovenské pracovné stretnutie sociálnych kurátorov pre deti.

Metodické dni na úradoch

Metodická činnosť vo vzťahu k úradom, oddeleniam SPODaSK bola v roku 2023 vykonávaná na všetkých úradoch so zameraním hlavne na témy:

- vedenie prípadovej sociálnej práce,

- výkon opatrení SPODaSK,
- odporúčania orgánu SPODaSK,
- zistenia v oblasti sociálnych správ,
- výkon funkcie kolízneho opatrovníka, rodičovský konflikt, informatívny rozhovor,
- vedenie spisovej dokumentácie dieťaťa,
- návšteva detí v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu,
- násilie páchané na deťoch, maloletá obeť obchodovania,
- sociálna kuratela detí a sociálna kuratela pre PFO,
- náhradná rodinná starostlivosť,
- prípady s medzinárodným prvkom,
- maloletí bez sprievodu, osobitne maloletí bez sprievodu z Ukrajiny
- priority úradu,
- správne konanie, rozhodovacia činnosť.

Osobitne, na vyžiadanie úradu alebo podľa aktuálnej potreby boli vykonané metodické dni na týchto úradoch:

- Pezinok,
- Galanta,
- Levice,
- Piešťany,
- Trenčín,
- Banská Bystrica,
- Banská Štiavnica,
- Nové Zámky,
- Nitra,
- Dunajská Streda,
- Komárno,
- Bratislava,
- Nové Mesto nad Váhom,
- Rimavská Sobota.

Štatistická činnosť- analýza mesačných a ročných údajov výkonu v zariadeniach SPODaSK

Štatistické údaje - ročné výkazy za jednotlivé oblasti zariadení SPODaSK sú zverejnené na webovom sídle ústredia.

Špecifickou oblasťou metodického pôsobenia odboru SPODaSK sú prípady

s medzinárodným prvkom. Ide o prípady, ktoré sa týkajú riešenia situácie maloletých detí, občanov SR v zahraničí a ich rodín, ktoré sa ocitli v nepriaznivej životnej situácii, ako aj maloleté deti príslušníkov iných krajín,

ktoré sa ocitli v SR. V uvedených prípadoch prebieha zo strany odboru SPODaSK intenzívna, individuálna komunikácia s úradmi, ako aj príslušnými inštitúciami (CIPC a zastupiteľské úrady). V roku 2023 bolo riešených 419 nových prípadov.

Počet prípadov s medzinárodným prvkom za jednotlivé štvrťroky v roku 2023

I. štvrťrok	II. štvrťrok	III. štvrťrok	IV. štvrťrok
104	102	97	116

NP Šanca na návrat

NP Šanca na návrat (ďalej len „NP ŠNN“) bol realizovaný do decembra 2023, kedy skončilo jeho predĺženie. Prepojenie NP ŠNN a NP ŠNN II nebolo plynulé.

V období od 01/2023 do 9/2023 sa zo strany ústredia uskutočnili 3 on-line pracovné stretnutia sociálnych kurátorov - metodikov, kde sa riešili aktuálne témy ohľadom plynulého pokračovania národného projektu, ako aj kvalita poskytovaných intervencií zo strany sociálnych kurátorov – metodikov. Z dôvodu vysoko kladených nárokov na výkon práce sociálnych kurátorov - metodikov NP bola zabezpečená individuálna supervízia v rozsahu 6 hodín ročne, ktorá sa začala realizovať od marca 2023.

Dňa 20.3.2023 sa uskutočnilo on-line školenie sociálnych pracovníkov, psychológov a sociálnych kurátorov - metodikov, realizované Generálnym riaditeľstvom ZVJS a bolo zamerané na tému posilnenia finančnej gramotnosti odsúdených osôb prostredníctvom ich aktívnej participácie. V rámci školenia bol predstavený súbor nových aktivít, ktorých cieľom bolo naučiť odsúdené osoby vo výstupnom oddiele racionálne uvažovať o zabezpečovaní základných životných potrieb súvisiacich so stravou a hygienou. V dňoch 2.- 4.5.2023 sa uskutočnilo školenie sociálnych pracovníkov, psychológov a sociálnych kurátorov – metodikov v problematike radikalizácie a extrémizmu. V štrnásť hodinovom bloku prednášok sa venovali témam a otázkam súvisiacim

s problematikou radikalizácie a extrémizmu, ich prejavmi, detekcií, ale aj väzenským tetovaniam. Témou bolo tiež vzdelávanie personálu na on-line prostredie, ako aj predstavenie analytického nástroja na detekovanie extrémizmu.

Sociálni kurátori - metodici ŠNN sa spolu s mikrotímom Generálneho riaditeľstva ZVJS NP ŠNN spolupodieľali na tvorbe dokumentu Metodika práce s rodinou, čo je v praxi využiteľná pomôcka pre odborníkov pracujúcich s rodinami odsúdených osôb. Uvedený dokument bol schválený Riadiacim výborom NP ŠNN v mesiaci jún 2023.

Pomoc odsúdeným osobám v rámci národného projektu skvalitnilo aj prepojenie s inými národnými projektami, ktoré svojim zameraním podporujú resocializačný proces. Výnimočnú príležitosť zvýšiť si šancu uplatnenia na TP dostali odsúdené osoby z výstupných oddielov v rámci spolupráce s NP Nestráť prácu-vzdelávaj sa. Do projektu sa zapojilo 17 odsúdených, z ktorých úspešne absolvovalo akreditovaný kurz 11 odsúdených, čím si zvýšili kvalifikačné predpoklady k lepšiemu uplatneniu sa na TP po prepustení z výkonu trestu.

V mesiaci júl v rámci hľadania vhodných postupov v oblasti vzdelávania prebehlo zaškolenie členov odborného tímu výstupného oddielu (sociálny pracovník, psychológ a sociálny kurátor-metodik). Témou vzdelávania bolo Zvyšovanie digitálnych kompetencií pre úspešnú integráciu ľudí opúšťajúcich väzenie v rámci medzinárodného projektu RUBIKON

CENTRUM Praha, Karlova univerzita v Prahe a EDUKOS Dolný Kubín.

Dňa 8.9.2023 sa 6 odsúdení z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Košice-Šaca, zúčastnili letnej výstavy „Writing on the Wall and Drawing with Light“. Výstava konfrontovala 2 projekty dlhodobej umeleckej spolupráce s odsúdenými v amerických a slovenských väzniciach. Výstava bola zrealizovaná v rámci projektu Iná cesta s finančnou podporou Ministerstva spravodlivosti SR v rámci dotačného programu na presadzovanie, podporu a ochranu ľudských práv a slobôd a na predchádzanie všetkým formám diskriminácie, rasizmu, xenofóbie, antisemitizmu a ostatným prejavom intolerancie.

V priebehu roka 2023 sociálni kurátori - metodici vo výstupných oddieloch NP ŠNN, pravidelne zabezpečovali stretnutia odsúdených s kurátormi PFO priamo v ústavoch na výkon trestu, ktoré slúžili ku kvalitnému prepojeniu penitenciárnej a postpenitenciárnej starostlivosti. Jednou z foriem pomoci pre odsúdených bolo sprostredkovanie poradenstva súvisiaceho s evidenciou UoZ, rekvalifikačnými kurzami, ako i poskytnutie informácií v rámci NP Nestráť prácu- vzdelávaj. Odborné poradenstvo bolo realizované priamo na niektorých úradoch v rámci SR. Ďalej raz štvrťročne sprostredkovali prednášky BDP a tiež prednášky Anonymných narkomanov, Anonymných alkoholikov. Pravidelne zabezpečovali sprevádzanie odsúdených mimo ústav za účelom vybavenia občianskeho preukazu, preukazu poistenca, stretnutia s rodinou a iných voľnočasových aktivít. Pri revitalizácii rodinných vzťahov úspešne spolupracovali s CDR. Za účelom získania vyššieho vzdelania odsúdeného, sociálny kurátor - metodik spolupracoval s FTVŠ Bratislava.

Jedným z ukazovateľov úspešného začlenenia sa do spoločnosti po prepustení z výkonu trestu odňatia slobody je uplatnenie sa na TP, preto sociálni kurátori -

metodici vyhľadávali a spolupracovali s potencionálnymi zamestnávateľmi, ochotnými zamestnávať trestané osoby. V tejto súvislosti sa vybraní odsúdení zúčastnili výstavy Kariéra Expo 2023.

Zrealizované aktivity boli sociálnymi kurátormi – metodikmi odprezentované na intranete ústredia a v časopise Slovenské väzenstvo. Jedna sociálna kurátorka – metodička prezentovala príkladoch dobrej praxe a využiteľnosti zdrojov z EÚ v reklamnom spote za účelom propagácie NP ŠNN.

V rámci zvyšovania odbornosti sociálni kurátori – metodici a manažér metodického riadenia v mesiaci august ukončili úspešnou skúškou vzdelávanie v Špecializačnom programe pre sociálnych pracovníkov v odbore sociálna kuratela. Intervencie vykonané v prospech klienta sa mesačne sumarizujú, za obdobie od 01/2023 – 09/2023 poskytli metodici NP spolu 4 945 intervencií u 1 556 klientov, z uvedeného počtu bolo novozaradených 488 klientov.

Správa k realizácii NP Integrovaný prístup k výkonu opatrení sociálnej práce zamestnancami úradu práce, sociálnych vecí a rodiny II. za obdobie (12/2022- 12/2023)

NP Integrovaný prístup k výkonu opatrení sociálnej práce zamestnancami úradu práce, sociálnych vecí a rodiny II. (ďalej len „NP IPV SP II.“) bol realizovaný od 12/2022 do 12/2023 ústredím v rámci celej SR. Na jeho realizácii sa spolupodieľalo všetkých 46 úradov. Projekt bol pokračovaním národného projektu Integrovaný prístup k výkonu opatrení sociálnej práce zamestnancami úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý sa realizoval v období od 12/2020 do 12/2022.

V rámci implementácie podaktivity 1 *Podpora sociálnej práce s cieľovou skupinou v jej prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia jej integrácie do spoločnosti a na TP v rámci SPODaSK* bolo

k 31.12.2023 z plánovaných 290 miest terénnych pracovníkov obsadených 245 miest (t.j. 84,48 %), a to na pracovných pozíciách: 125 terénnych pracovníkov pre ohrozené rodiny, 71 terénnych pracovníkov pre sociálnu kuratelu detí a 49 terénnych pracovníkov pre PFO. Terénni pracovníci pre ohrozené rodiny a sociálnu kuratelu detí sa zameriavali na sociálne zisťovanie na základe podnetov, predchádzaniu vyňatiu dieťaťa z prirodzeného prostredia, sanácii rodinného prostredia, motiváciu rodičov k prevencii zanedbávania povinnej školskej dochádzky u maloletých detí. Terénni pracovníci v prirodzenom prostredí klienta poskytovali odborné poradenstvo ako riešiť nepriaznivé sociálne situácie, podieľali sa na posilňovaní rodičovských kompetencií a zručností. Terénnu sociálnu prácu vykonávali nielen v prirodzenom prostredí dieťaťa a jeho rodiny, ale aj v náhradnom rodinnom prostredí. Súčasne spolupracovali s inštitúciami (škola, pediater, obec), či inými subjektmi a spoločne tak participovali na pomoci dieťaťu a rodine.

Výkon sociálnej práce:

- v ohrozených rodinách sa vykonával najčastejšie z dôvodu slabých, alebo nedostatočných rodičovských zručností, potreby motivácie klienta k aktívnemu podieľaniu sa na riešení svojej sociálnej situácie, zanedbávania povinnej školskej dochádzky ako následok nepriaznivej sociálnej situácie, alebo nedostatočnej starostlivosti zo strany rodičov,
- v oblasti sociálnej kurately detí bol vytvorený priestor pre ciele odbornú prácu s deťmi s problémovým správaním, ktorá sa prioritne zameriavala na priestupkovú činnosť detí u ktorých sa pre poruchy správania prejavovali problémy najmä v škole a detí, u ktorých sa prejavovali poruchy správania zanedbávaním školskej dochádzky.

Terénni pracovníci pre sociálnu kuratelu PFO sa zameriavali na sieťovanie sociálnej pomoci, sprevádzanie klienta na inštitúcie, či do sociálnych podnikov, kde si klient mohol nájsť pracovné uplatnenie. Plnoleté osoby tak dostávali priestor na aktivizáciu vlastného potenciálu, spolupodieľaní sa na zmene svojho života a zaradení sa do spoločnosti i na TP. Ďalej im bolo poskytované sociálne poradenstvo, pomoc pri spätnom začlenení do rodinného života a pri akceptácii klienta ako prepustenej osoby jednotlivými členmi jeho rodiny, pri obnovení vzťahov v rodine, pomoc pri hľadaní práce, ubytovania, riešenie exekúcií a osobného bankrotu, pri vybavovaní dokladov. Pri aktivitách cielených na zníženie recidívy pri spolupráci s klientom po prepustení z ÚVTOS sa ukazovalo ako efektívne opakované kontaktovanie klienta v prirodzenom prostredí s odstupom času, kedy klient spoznával a prekonával prvé prekážky po prepustení v ÚVTOS. Z praxe sa osvedčilo, že spolupráca klienta s terénnym pracovníkom je oveľa stabilnejšia, ak sa prvé stretnutie zrealizovalo tesne pred prepustením klienta z ÚVTOS. Takéto nadviazanie spolupráce pozitívne hodnotili samotní klienti.

V rámci implementácie podaktivity 1 v období 12/2022 až 12/2023 zrealizovali terénni pracovníci pre ohrozené rodiny a terénni pracovníci pre sociálnu kuratelu detí opatrenia SPODaSK v rodinách, v ktorých bolo 27 571 detí. Terénni pracovníci pre PFO v tom istom období (od 12/2022 do 12/2023) zrealizovali opatrenia SPODaSK pre 1 894 osôb.

S cieľom skvalitnenia výkonu opatrení SPODaSK a odborného rozvoja profesionálnych kompetencií terénnych pracovníkov bola v rámci podaktivity 1 pre terénnych pracovníkov vykonávaných opatrenia zabezpečená:

skupinová supervízia zameraná na zabezpečenie výkonu terénnej sociálnej práce vykonávanej v rodinnom prostredí klientov, pre ktorých sú vykonávané

opatrenia SPODaSK a zrealizovala sa prezenčnou formou od marca 2023 v rozsahu 2 hodiny na ¼ rok (spolu 6 hod.). V rámci príslušného úradu sa uskutočnila aj spoločná skupinová supervízia s terénnymi pracovníkmi oddelení HN,NV a ŠSD a peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností. Skupinová supervízia bola realizovaná na všetkých 46 úradoch.

Vzdelávanie *Motivačné rozhovory v práci s klientmi SPODaSK* bolo určené pre všetkých terénnych pracovníkov prijatých v rámci NP IPV SP II. na odd. SPODaSK. Vzdelávania sa zúčastnilo 254 osôb a prebiehalo prezenčnou formou v rozsahu 22,5 hodín.

Rozvoj zamestnancov (supervízia, vzdelávanie, semináre)

Supervízia

V zmysle § 73 odsek 1 písmeno s) zákona č. 305/2005 Z. z. v znení neskôr. predpisov je ústredie povinné organizovať a zabezpečovať odbornú prípravu zamestnancov orgánov SPODaSK a supervízie. Na základe požiadaviek jednotlivých úradov boli v roku 2023 pre 73 skupín zamestnancov oddelení SPODaSK úradov, 3 skupiny vedúcich oddelení SPODaSK a 8 spoločných skupín riaditeľov CDR a vedúcich oddelení SPODaSK naplánovaných celkovo 1 540 hodín supervíznych stretnutí (z toho individuálna supervízia v celkovom rozsahu 680 hodín a skupinová supervízia v celkovom rozsahu 866 hodín), na ktoré bolo schválených v rozpočte ústredím celkovo 73 900,00 €.

Na základe vyhodnotenia programu supervízie, ktoré jednotlivé oddelenia SPODaSK úradov zaslali na ústredie do 31.1.2024 možno konštatovať, že v roku 2023 bola supervízia realizovaná v plánovanom rozsahu, vykonávalo ju celkovo 35 kvalifikovaných supervízorov, pričom účasť zamestnancov na supervízii bola viac ako 90 %. Akcentované boli najmä skupinové formy supervíznych stretnutí.

Hlavným zameraním supervízie boli témy skvalitňovania profesionálnej kompetencie zamestnancov, postupy v rámci prípadovej sociálnej práce, predchádzanie syndrómu vyhorenia a podpora tímovej spolupráce.

2.4.1.1 Sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela na úradoch

SPODaSK je v rámci SR zabezpečovaná prostredníctvom 46 úradov na 79 pracoviskách, oddeleniach SPODaSK, v súlade so zákonom č. 305/2005. Hlavným účelom je zabezpečenie ochrany dieťaťa, ktorá je nevyhnutná pre jeho blaho a ktorá rešpektuje jeho najlepší záujem, zabezpečenie výchovy a všestranného vývinu dieťaťa v jeho prirodzenom rodinnom prostredí, alebo zabezpečenie náhradného prostredia dieťaťa, ak nemôže byť vychovávaný vo vlastnej rodine.

Úrady, oddelenia SPODaSK pri voľbe a uplatňovaní opatrení konajú v závislosti od závažnosti situácie, v ktorej sa dieťa alebo PFO nachádza, tak, aby vykonanými opatreniami predchádzali vzniku krízových situácií v rodine.

O opatreniach SPODaSK vykonávaných úradmi sa spracúvajú štatistické údaje. Ročný výkaz o vykonávaní opatrení SPODaSK mapuje počty rodín, počty detí a PFO a vybrané činnosti, ktoré oddelenia SPODaSK v roku 2023 vykonávali.

Jednou z nezastupiteľných činností úradov je vykonávanie opatrení SPODaSK v situáciách, ak sa dieťa ocitne bez akejkoľvek starostlivosti, alebo ak je jeho život, zdravie alebo priaznivý vývin vážne ohrozený alebo narušený a riešenie starostlivosti o dieťa neznesie odklad. Orgán SPODaSK vykonáva opatrenia SPODaSK tak, aby ochrana života, zdravia a priaznivého psychického, fyzického a sociálneho vývinu dieťaťa bola sústavne zabezpečovaná. Na tento účel má každý úrad utvorené podmienky na výkon týchto opatrení SPODaSK, a to zabezpečením dennej 24-hodinovej dosažitelnosti.

Vykonávanie opatrení na zabezpečenie sústavnej ochrany života, zdravia a priaznivého vývinu dieťaťa

	Počet detí celkovo	Z dôvodu páchania tr. činnosti dieťaťom	Z dôvodu páchania tr. činnosti na dieťaťu	Z toho maloletí bez sprievodu	Počet návrhov na vydanie predbežného opatrenia
Opatrenia	1 454	144	119	241	796

Zdroj: Ročný výkaz o vykonávaní opatrení SPODaSK (MPSVR SR)

Oddelenia SPODaSK v roku 2023 na základe uznesenia súdu vykonávali funkciu kolízneho opatrovníka v 62 536 prípadoch.

Vybrané činnosti orgánu SPODaSK

		Počet prípadov	Počet úkonov
Podané návrhy a podnety		2737	x
Terénna sociálna práca v prirodzenom prostredí		34208	107803
Terénna sociálna práca – inštitúcie (mimo mladistvých vo VV a VTOS)		22913	82 352
z toho	v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu	3219	12 160
Pomoc pri spísaní návrhov a podnetov vo veciach výchovy a výživy maloletých		1979	2431
Správy podané vo veciach výchovy a výživy súdom a iným štátnym orgánom		25507	51028
Súdne pojednávania vo veciach maloletých		18957	29579
Úrad ustanovený za kolízneho opatrovníka (§ 31 ZoR)		62536	x
Úrad ustanovený za opatrovníka (§60 ZoR)		493	x
Úrad ustanovený za opatrovníka v trestnom konaní		438	x
Svedok trestného činu		1212	x
Účasť na trestnom konaní v prípadoch dieťaťa ako svedka/poškodeného		1173	1494
Podpora a poradenstvo náhradným rodičom		57	26
Skupinové programy	výchovný program	0	0
	sociálny program	0	0

Zdroj: Ročný výkaz o vykonávaní opatrení SPODaSK (MPSVR SR)

Sociálna kuratela je súbor opatrení na odstránenie, zmiernenie a zamedzenie prehlbovania alebo opakovania porúch psychického, fyzického a sociálneho vývinu

dieťaťa a PFO a poskytovanie pomoci v závislosti od závažnosti poruchy a situácie, v ktorej sa nachádza dieťa alebo PFO.

Úrady, oddelenia SPODaSK v roku 2023 vykonávali sociálnu kuratelu pre deti z nasledovných dôvodov:

Dôvody		I. r.	Počet detí spolu	Vek 0-14 rokov	Z toho dievčatá	Vek 15-18 rokov	Z toho dievčatá	Podané správy	Počet šetrení	
									rodina	Iné
Prípady celkovo (spolu r.2 +r.3+ r.4 + r.5 +r.6 + r.7)		1	14388	6967	2824	7421	2519	3426	39962	28748
Trestná činnosť		2	1378	69	19	1309	152	520	3299	2963
činnosť inak trestná		3	467	467	79	x	x	325	1560	1026
Pomoc a ochrana v priestupkovom konaní		4	2990	1140	389	1850	528	378	5943	4913
Diagnostikované poruchy správania		5	653	234	58	419	170	607	1771	2046
Diagnostikované poruchy správania v dôsledku užívania drog		6	20	3	1	17	5	11	76	44
Prípady inej povahy (z r. 1) súčet riadkov 8 až 15		7	8880	5054	2278	3826	1664	1635	27313	17756
v tom (z r. 7)	Experiment. s drogami	8	104	25	7	79	28	47	283	338
	Závislosť na drogách	9	52	4	0	48	14	19	79	133
	Iné závislosti	10	29	12	8	17	7	13	34	60
	Zanedbávanie školskej dochádzky	11	6275	3877	1793	2398	1096	1136	22857	13936
	Narušené vzťahy	12	641	321	152	320	179	139	1650	1082
	Jednorazové správanie vyžadujúce si pomoc	13	1418	650	286	768	313	257	2151	1908
	Úteky	14	264	97	11	167	15	10	113	78
	Iné	15	97	68	21	29	12	20	146	221

Zdroj: Ročný výkaz o vykonávaní opatrení SPODaSK (MPSVR SR)

Sociálna kuratela pre PFO sa vykonávala z nasledovných dôvodov:

Úrady, oddelenia SPODaSK v rámci kurately PFO rozhodovali o resocializačnom príspevku. Počty poberateľov sú uvedené v tabuľke.

		I. r.	Spolu	z toho ženy
Počet PFO		1	6 507	904
Z toho	cudzinci (z r. 1)	2	18	4
Prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody		3	3027	223
z toho (z r. 3)	návrat prepusteného do rodiny s mal. deťmi, kt. bol odsúdený pre rizikový TČ z pohľadu ochrany dieťaťa	4	8	0
Prepustenie z výkonu väzby		5	287	24
Podmienečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody		6	892	115

z toho (z r. 6)	návrat podmienene prepusteného do rodiny s mal. deťmi, kt. bol odsúdený pre rizikový TČ z pohľadu ochrany dieťaťa	7	3	0
Podmienené prepustenie z výkonu väzby		8	20	2
Podmienené odsúdení		9	34	7
Prerušenie VTOS a VV tehotnej žene a matke do 1. roku veku dieťaťa		10	1	1
Skončenie ochranného ústavného liečenia		11	13	4
Zánik ochrannej výchovy po dovŕšení plnoletosti		12	8	1
Po ukončení ústavnej starostlivosti po dovŕšení plnoletosti		13	88	41
Prepustenie zo zdravotníckeho zariadenia na liečbu drogových závislostí		14	37	3
Účasť na resocializačnom programe v CDR na základe odporúčania orgánu SPODaSK		15	509	97
z toho (z r. 14)	mladý dospelý, ktorý pokračuje v resocializačnom programe na základe odporúčania orgánu SPODaSK (po ukončení NO, resp. VO, kt. bolo ukončené dovŕšením plnoletosti)	16	33	9
Ukončenie resocializačného programu v CDR		17	289	57
Obet domáceho násillia		18	9	6
Dôvodné podozrenie z páchania domáceho násillia		19	8	5
Pomoc pri hľadaní zamestnania		20	179	47
Účastník probácie		21	140	32
Účastník mediácie		22	11	3
Pomoc pri hľadaní bývania		23	136	37
Obet obchodovania		24	0	0
Pomoc pri riešení nepriaznivých životných situácií		25	847	245
Zneužíva alebo je závislý od drog		26	537	108
Iné		27	2 103	265

Počet poberateľov resocializačných príspevkov

Vývoj počtu poberateľov resocializačného príspevku v roku 2023													
mesiac	I.	II	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	SPOLU
počet poberateľov	392	329	383	272	356	352	314	288	309	352	331	281	3959

Zdroj: RSD MIS

Poberatelia resocializačného príspevku podľa veku a pohlavia

Poberatelia resocializačného príspevku podľa veku a pohlavia – údaje za rok 2023			
Vek	Ženy	Muži	SPOLU
14 - 17 rokov	0	9	9
18 - 24 rokov	30	330	360
25 a viac rokov	324	3 266	3 590
Spolu	354	3 605	3 959

Zdroj: RSD MIS

Osobitná pozornosť oddelení SPODaSK je venovaná systematickej sociálnej práci v rodinách, v ktorých je indikované ohrozenie detí v starostlivosti rodičov.

Cieľom intervencie v prirodzenom rodinnom prostredí je predchádzať vzniku krízových situácií v rodine, podporiť zdroje rodiny pri zabezpečovaní starostlivosti a výchovy detí a predchádzať vyňatiu dieťaťa z rodiny a jeho zvereniu do náhradnej starostlivosti. Samozrejme za predpokladu, že je prirodzené rodinné prostredie pre dieťa vhodné a neohrozujúce jeho zdravý fyzický, psychický a sociálny vývin.

Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, je možné zabezpečiť pomoc dieťaťu a jeho rodine vykonávaním opatrení SPODaSK na základe odporúčania orgánu SPODaSK a následnej dohody rodičov s CDR, a to ambulantnou alebo terénnou formou v CDR, alebo dobrovoľným pobytom v CDR. Najčastejším účelom bola podpora obnovy alebo rozvoja rodičovských zručností, podpora riešenia problémov v rodine a v medziľudských vzťahoch, úprava rodinných a sociálnych pomerov dieťaťa.

V prípade, že je potrebné pre dieťa zabezpečiť odbornú pomoc pobytovou formou, je možné ju zabezpečiť formou dohody medzi rodičom a CDR po predchádzajúcom odporúčaní orgánu SPODaSK, tzv. dobrovoľný pobyt. V roku 2023 bolo do CDR na dobrovoľný pobyt umiestnených 112 detí z toho 75 detí bolo prijatých s rodičom, alebo inou osobou na pobytové opatrenie na základe dohody.

V prípade, že nie je možné zabezpečiť opatrenie na základe dohody rodičov ambulantnou alebo terénnou formou, alebo dobrovoľným pobytom dieťaťa a je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, môže súd alebo orgán SPODaSK rozhodnúť o uložení výchovného opatrenia.

Vhodným a včasným uložením výchovného opatrenia a dôslednou sociálnou prácou s dieťaťom a jeho rodinou, v závislosti od dôvodov jeho uloženia, možno napomáhať pri úprave riadneho výchovného prostredia a predchádzať vzniku krízových situácií v rodine. Plnenie účelu výchovného opatrenia, ktoré sa ukladá na určitú dobu, sa pravidelne vyhodnocuje za účasti dieťaťa a jeho rodičov alebo osoby, ktorá sa o dieťa osobne stará.

Rozhodnutia o výchovných opatreniach

	Počet detí	z toho		Uložené rodičom, resp. osobám, ktoré sa osobne starajú o dieťa	Počet rozhodnutí o uložení výchovného opatrenia	Realizované v CDR	Zapojenie AS	Zapojenie SP
		z dôvodu syndrómu CAN zo stf.1	z dôvodu sociálnej kurately zo stf.1					
a/ výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK podľa Zákona č.305/2005Z.z. (spolu r. 2 až 5)	46	2	34	62	39	1	5	2
Upozornenie	31	0	24	40	25	x	x	x
Povinnosť podrobiť sa odbornej diagnostike v špecializovanej ambulancii starostlivosti	2	0	2	2	2	0	0	x
Povinnosť zúčastniť sa na liečbe v špecializovanej ambulancii starostlivosti	0	0	0	x	0	0	x	x
Povinnosť zúčastniť sa na výchovnom alebo sociálnom programe	13	2	8	20	12	1	5	2
b/ výchovné opatrenia uložené orgánom SPODaSK podľa Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (spolu r. 7 až 10)	64	0	29	20	33	4	0	x
Napomenutie	14	0	7	10	9	x	x	x
Dohľad	38	0	20	x	17	x	0	x
Obmedzenie	0	0	0	x	0	x	x	x
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu	12	0	2	10	7	4	0	x
spolu uložené výchovné opatrenia orgánom SPODaSK (r. 1 + r. 6)	110	2	63	82	72	5	5	x
c/ výchovné opatrenia nariadené súdom (spolu r. 13 až 21)	1325	10	1046	407	884	19	25	x
Napomenutie	36	0	36	42	32	x	x	x

Dohľad	257	3	197	x	139	x	5	x
Obmedzenie	1	0	1	x	1	x	x	x
Povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu	328	3	213	353	219	10	18	x
Pobyt v zariadení za účelom odbornej diagnostiky	76	1	72	x	70	0	2	x
Pobyt v zariadení za účelom odbornej pomoci dieťaťu alebo úpravy rodinných a sociálnych pomerov	622	3	522	x	408	9	0	x
Pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogovú a inak závislých	5	x	5	x	5	0	0	x
Povinnosť spolupracovať so zariadením, SPODaSK, obcou, nešt.subj.	0	0	0	12	9	0	0	x
Iná povinnosť	0	0	0	0	1	0	0	x

Zdroj: Ročný výkaz o vykonávaní opatrení SPODaSK (MPSVR SR)

Ak nie je možná sanácia rodinného prostredia a rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o dieťa a dieťa nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, orgán SPODaSK sprostredkuje dieťaťu pestúnsku starostlivosť alebo osvojenie.

V náhradnej rodinnej starostlivosti je zaznamenaný nárast počtu detí umiestnených do náhradnej osobnej

starostlivosti príbuzných a blízkych osôb dieťaťu oproti počtu detí umiestnených v pestúnskej starostlivosti a v poručníctve. Uvedené potvrdzuje prioritu riešenia situácie dieťaťa, o ktoré sa nemôžu z nejakých dôvodov starať jeho rodičia v rámci rodiny alebo blízkych osôb dieťaťa. Celkovo k 31.12.2023 bolo v náhradných rodinách 9 043 detí.

Celkový počet detí v náhradnej starostlivosti

Rok	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Náhradná osobná starostlivosť	6 518	6 652	6 657	6 820	6 879	7 042	7052	7374
pestúnska starostlivosť	1 719	1 551	1 410	1 265	1 183	1 118	1 014	932
poručníctvo	562	556	581	619	640	665	714	737
spolu PS/P/NOS	8 799	8 759	8 648	8 704	8 702	8 825	8 780	9 043

Zdroj: Ročný výkaz o vykonávaní opatrení SPODaSK (MPSVR SR)

V prípade, že výkon opatrení SPODaSK ambulantnou alebo terénnou formou, či už na základe odporúčania orgánu SPODaSK, alebo uloženým výchovným opatrením orgánom SPODaSK, alebo súdom neplní, resp. nesplnil svoj účel, je možné umiestniť dieťa na základe rozhodnutia súdu do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Umiestnenie dieťaťa do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu v každom prípade predstavuje dočasné riešenie. Možnosť návratu detí zo zariadenia späť do rodiny je jedným z najprioritnejších smerovaní opatrení SPODaSK. Sociálna práca v rodine dieťaťa v prípade, že je dieťa už umiestnené v zariadení, sa prednostne zameriava na vykonávanie a podporovanie opatrení zameraných na sanáciu prirodzeného rodinného prostredia v koordinovanej spolupráci orgánu SPODaSK s obcou, akreditovaným subjektom a zariadením. K 31.12.2023 bolo na oddelení SPODaSK 854 zamestnancov v štátnej službe a 245 zamestnancov vo verejnej službe, ktorí v rámci NP IPV SP zabezpečujú výkon opatrení SPODaSK.

Náležitá pozornosť sa venuje deťom, u ktorých rodičia dali po narodení súhlas na osvojenie vopred bez vzťahu k určitým osvojiteľom, deťom, ktoré boli zanechané vo verejne prístupnom inkubátore (hniezda záchrany) a deťom narodeným z utajeného pôrodu. V týchto prípadoch sú deti zapísané do prehľadu detí na určenom úrade, a je možné týmto deťom sprostredkovať

osvojenie, nakoľko tieto deti sa stávajú osvojiteľné (právne voľné).

Do hniezda záchrany môže žena po pôrode beztrešne odložiť novorodenca do 6. týždňa veku, a tak ho uchrániť pred smrťou. Hniezda záchrany fungujú od roku 2004, kedy v SR vznikli prvé tri hniezda záchrany. V súčasnosti je aktívnych 18 hniezd záchrany. Dieťa, ktoré bolo odložené do hniezda záchrany je anonymné (bez mena a priezviska a dátumu narodenia) a právne voľné, čo znamená, že po zapísaní do prehľadu detí na určenom úrade a po zápise do matriky, sa dieťaťu môže sprostredkovať osvojenie a môže sa začať na návrh budúcich osvojiteľov konať o predosvojiteľskej starostlivosti a následne konať o osvojení dieťaťa. Právoplatným súdnym rozhodnutím o osvojení sa osvojiteľia dieťaťa stávajú zákonnými zástupcami dieťaťa a zaniká právny status biologických rodičov ako zákonných zástupcov dieťaťa. V roku 2023 boli do hniezda záchrany odložené 4 deti.

2.4.2 Riadenie NP - oblasť sociálnych vecí a rodiny

Realizácia NP v rámci Operačného programu Ľudské zdroje

Odbor NP sociálnych vecí a rodiny realizoval v roku 2023 v rámci Operačného programu Ľudské zdroje 14 NP.

NP v rámci prioritnej osi 3. Zamestnanosť

V rámci tejto prioritnej osi sa realizovali v roku 2023 štyri NP zamerané na podporu

zamestnanosti, podporu mobility pracovnej sily, podporu a zosúladienie pracovného a rodinného života, zlepšenie prístupu k cenovo dostupným službám starostlivosti o dieťa do troch rokov veku, na zvýšenie zamestnanosti osôb s rodičovskými povinnosťami a na zlepšenie príjmovej situácie rodín poskytovaním príspevku na starostlivosť o dieťa.

V rámci špecifického cieľa **3.2.1 Zlepšením podmienok pre zosúladienie pracovného a rodinného života zvýšiť zamestnanosť osôb s rodičovskými povinnosťami (najmä žien)** sa realizovali 2 NP *Príspevok na starostlivosť o dieťa vo viac rozvinutom regióne* a *Príspevok na starostlivosť o dieťa v menej rozvinutom regióne*.

NP sa realizovali prostredníctvom dvoch hlavných aktivít:

- Podpora zosúladovania rodinného a pracovného života poskytovaním príspevku na starostlivosť o dieťa do veku troch rokov v zmysle zákona č. 561/2008 Z. z. o príspevku na starostlivosť o dieťa a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
- Poskytovanie príspevku na starostlivosť o dieťa - Podpora zariadení a služieb pre deti za účelom zosúladovania rodinného a pracovného života (jasle, škôlky, opatrovatelky a pod.) a podpora podnikania v oblasti služieb starostlivosti o deti s dôrazom na inovatívne prístupy, vrátane podnikov v širšom priestore sociálnej ekonomiky v zmysle zákona o službách zamestnanosti. V rámci tejto aktivity sa vyplácala finančná podpora na starostlivosť o dieťa v detskej skupine od troch do piatich rokov veku dieťaťa.

Cieľom NP bolo zosúladienie pracovného a rodinného života, zlepšenie prístupu k cenovo dostupným službám starostlivosti o dieťa do 3 rokov veku, zvýšenie

zamestnanosti osôb s rodičovskými povinnosťami a zlepšenie príjmovej situácie rodín poskytovaním príspevku na starostlivosť o dieťa. NP sa realizovali vo všetkých krajoch SR s dobou realizácie do 12/2023.

V rámci implementácie aktivít NP *Príspevok na starostlivosť o dieťa vo viac rozvinutom regióne* bol k 31.12.2023 poskytnutý príspevok na starostlivosť o dieťa spolu 5 146 rodičom. V rámci implementácie aktivít NP *Príspevok na starostlivosť o dieťa v menej rozvinutom regióne* bol k 31.12.2023 poskytnutý príspevok na starostlivosť o dieťa spolu 9 062 rodičom.

V rámci špecifického cieľa **3.3.1. Zvýšenie kvality a kapacity verejných služieb zamestnanosti na zodpovedajúcu úroveň v nadväznosti na meniace sa potreby a požiadavky TP, nadnárodnej pracovnej mobility, zvýšenie účasti partnerov a súkromných služieb zamestnanosti na riešení problémov v oblasti zamestnanosti** sa realizoval aj NP *Spoločne hľadáme prácu II*.

Hlavnou aktivitou NP bola – Podpora rozvoja siete EURES, ktorá bola realizovaná prostredníctvom jej podaktivít. Na zabezpečenie hlavnej aktivity bol potrebný rozvoj kvalitného poskytovania služieb zamestnancov siete EURES prostredníctvom školení v oblasti odborných zručností. V súvislosti s uvedeným sa pre všetkých EURES poradcov a koordinátorov v roku 2023 uskutočnila vzdelávacia aktivita *Syndróm vyhorenia* a pre 5 EURES poradcov, ktorí sa venujú propagácii siete EURES, sa uskutočnilo vzdelávanie *Grafický dizajn*. Zároveň sa v roku 2023 realizovali podaktivity:

- *Európa na dosah*, ktorej cieľom bolo vytvoriť priestor na vzájomnú výmenu názorov a informácií obzvlášť pre výchovných poradcov SŠ a vytvoriť základ pre ďalšiu spoluprácu medzi týmito organizáciami. Uskutočnili sa

2 stretnutia v mestách Púchov a Levice za prítomnosti 70 účastníkov.

- *Informačno-poradenské stretnutia* zamerané na poskytovanie poradenstva a informácií širokému spektru záujemcov o prácu v členských krajinách EÚ/EHP, a to nielen uchádzačom o zamestnanie evidovaným na úradoch ale aj študentom, samostatne zárobkovo činným osobám, či osobám v pracovnom pomere. Na úradoch bolo takto v roku 2023 poskytnuté poradenstvo 17 346 klientom. Formou prezentácií sa o činnosti siete EURES a o možnostiach jej využitia dozvedelo 9 949 klientov úradov a 5 738 študentov na 112 školách.
- *Prihraničné aktivity* prinášajú upevnenie kontaktov, prehĺbenie spolupráce a vzájomnú inšpiráciu v rámci zdieľania dobrej praxe. Pre sieť EURES sú stretnutia prínosom v oblasti rozvoja prihraničnej pracovnej mobility, ktoré boli v roku 2023 uskutočnené s partnermi z Maďarska, Poľska a Česka.
- *Rozvoj bilaterálnych a multilaterálnych náborových projektov, účasť na aktivitách siete EURES na Slovensku i v zahraničí a účasť v pracovných skupinách EK* – v rámci tejto podaktivity bolo uskutočnených viacero dôležitých podujatí, ako napr.: Medzinárodný workshop ELA, Konferencia EURESinAction, Veľtrh vzdelávania a kariéry Find your Career in Europe, Veľtrh pracovných príležitostí Ikariera, Building Ireland-Jobs in construction and engineering, EDUCA EXPO Liberec 2023, Jobspin Jobfair a BeSt 2023.
- *Realizácia a účasť na burzách práce a informačných podujatiach na Slovensku* – EURES zvyšovalo

povedomie o svojej činnosti účasťou na rôznych podujatiach celoeurópskeho významu: Kariéra EXPO, Profesia days, Deň Európy, ProEduco a mnohé ďalšie.

- V rámci tejto podaktivity bol EURES organizátorom podujatí: MAĎARSKÝ DEŇ a EURES JOB DAY.
- *Výberové pohovory* – počas roka 2023 sa uskutočnili 2 výberové konania pre zamestnávateľov z Holandska a Maďarska. Zúčastnilo sa ich 88 účastníkov, z ktorých sa zamestnalo 15.
- *Webová stránka*, je neoddeliteľnou súčasťou siete EURES, ktorej cieľom je ponúknuť aktuálne informácie z prostredia EURES. Stránku navštívilo 121 029 používateľov, pričom bola zobrazená celkovo 543 125 krát. EURES Slovensko zverejňuje príspevky aj na svojich účtoch na sociálnych sieťach Facebook, Twitter, LinkedIn, YouTube a Instagram.

V rámci tohto špecifického cieľa sa realizoval aj NP ***Podpora zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa***. Cieľom NP bola podpora zariadení starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa, a to za účelom zabezpečenia vhodných pomôcok na saturáciu potrieb a celkový rozvoj dieťaťa. NP bol zameraný na podporu dlhodobej dostupnosti, udržateľnosti a kvality zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa prostredníctvom poskytnutia finančného príspevku na vytvorenie podmienok na zabezpečenie kvalitnejšieho a inovatívnejšieho materiálneho vybavenia v týchto zariadeniach. FP bol určený najmä na kúpu pomôcok, hračiek a športových potrieb za účelom rozvoja psychomotoriky detí do troch rokov, jemnej a hrubej motoriky, rozvoja reči, komunikácie a spolupráce, rozvíjanie umeleckej a hudobnej expresie,

technických zručností, pohybových aktivít, podporu kolektívnych aktivít.

Hlavnou aktivitou NP bolo poskytnutie finančnej podpory pre zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku dieťaťa podľa § 54 ods. 1 písm. a) zákona o službách zamestnanosti. Oprávnenými žiadateľmi boli zariadenia starostlivosti o deti do 3 rokov veku, ktoré boli registrované v Centrálnom registri poskytovateľov sociálnych služieb, ako poskytovatelia sociálnych služieb.

Zariadenia sa zapájali do NP na základe Žiadosti o poskytnutie finančného príspevku. Maximálna výška príspevku na jedno zariadenie bola 5 000 €. Obdobie realizácie aktivít NP bolo od 4/2022 do 12/2023. V rámci hlavnej aktivity bol v období od začiatku realizácie aktivít projektu do 31.12.2023 poskytnutý finančný príspevok 70 zariadeniam.

Národné projekty v rámci prioritnej osi 4. Sociálne začlenenie

V roku 2023 sa v rámci tejto prioritnej osi realizovali 4 NP zamerané na zabezpečenie podpory sociálneho začlenenia, na boj proti chudobe a akejkoľvek diskriminácii formou priamej podpory osôb ohrozených chudobou alebo sociálnym vylúčením, ako aj zvyšovaním dostupnosti a kvality služieb, na skvalitnenie systému náhradnej starostlivosti prostredníctvom podpory deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti, ako aj na zefektívnenie systému ochrany detí pred násilím.

V rámci špecifického cieľa **4.1.1 Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb v spoločnosti, vrátane na TP** sa implementoval **NP IPV SP II**. Cieľom NP bolo pokračovanie v podpore komplexného prístupu v poskytovaní pomoci a poradenstva osobám cieľovej skupiny podľa ich aktuálnych potrieb, a to v oblasti pomoci v hmotnej núdzi, náhradného výživného, štátnych sociálnych dávok, peňažných príspevkov na

kompenzáciu ŤZP, ako aj v oblasti SPODaSK so zreteľom na aktívne riešenie ich životnej situácie. Dôraz bol kladený na budovanie sieťovania, či už v rámci úradu, ako aj sieťovania regionálnych možností pomoci cieľovej skupine pri riešení jej životnej situácie. Implementácia projektu mala pozitívny vplyv na znižovanie rizika chudoby a sociálneho vylúčenia, ako aj na zvyšovanie zamestnateľnosti.

V rámci implementácie hlavnej aktivity NP IPV SP II. zameranej na podporu výkonu sociálnej práce s cieľovou skupinou v jej prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia jej integrácie do spoločnosti a na TP boli k 31.12.2023 zo strany terénnych sociálnych pracovníkov poskytnuté služby 91 209 osobám.

NP IPV SP II. bol realizovaný prostredníctvom hlavnej aktivity **Podpora výkonu sociálnej práce s cieľovou skupinou v jej prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia jej integrácie do spoločnosti a na TP**. Táto hlavná aktivita sa delila na dve podaktivity:

Podaktivita 1 *Podpora sociálnej práce s cieľovou skupinou v jej prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia jej integrácie do spoločnosti a na TP v rámci SPODaSK*, ktorú realizovali terénni pracovníci zamestnaní v rámci NP IPV SP II. na oddeleniach SPODaSK.

V rámci tejto podaktivity bola na všetkých úradoch pre terénnych pracovníkov za účelom odbornej podpory a profesijného rastu zabezpečená skupinová supervízia a vzdelávanie na tému: „*Motivačné rozhovory v práci s klientmi SPODaSK*“.

Podaktivita 2 *Podpora sociálnej práce s cieľovou skupinou v jej prirodzenom prostredí za účelom zefektívnenia jej integrácie do spoločnosti a na TP v rámci poskytovania dávok a peňažných príspevkov*, bola realizovaná terénnymi pracovníkmi prijatými na oddelenia HN, NV a ŠSD a peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností.

V rámci tejto podaktivity bola na všetkých úradoch pre terénnych pracovníkov za účelom odbornej podpory a profesijného rastu zabezpečená skupinová supervízia a vzdelávanie na tému *Zlepšenie teoretických vedomostí v oblasti súvisiacich s výkonom terénnej sociálnej práce*.

V rámci tohto špecifického cieľa sa realizoval aj NP **Podpora ochrany detí pred násilím** (ďalej len „NP PODPN“). Hlavná aktivita NP PODPN **Vytvorenie podmienok pre systémovú podporu ochrany detí pred násilím** prostredníctvom siedmych podaktivít, zlepšila podmienky na zefektívnenie systému ochrany detí pred násilím prostredníctvom podpory systémovej koordinácie subjektov participujúcich na úlohách súvisiacich s ochranou detí.

Vzhľadom na negatívny dopad okolností súvisiacich s pandémiou Covid-19 na plynulú realizáciu jednotlivých aktivít projektu bol NP predĺžený do decembra 2023. V súvislosti s predĺžením projektu bola navýšená suma finančných prostriedkov na NP PODPN.

Počas roka 2023 sa realizovali:

- v rámci podaktivity A) - multidisciplinárne pracovné stretnutia so zástupcami participujúcich subjektov v celkovom počte 201. Multidisciplinárne pracovné stretnutia boli zamerané na zefektívnenie ochrany detí pred násilím a nadväzujúce systémové opatrenia, identifikáciu potrieb v oblasti ochrany detí pred násilím, návrh a realizáciu opatrení. Dôraz bol kladený na identifikovanie potrieb v systéme ochrany detí pred násilím, nastavenie účinných mechanizmov komunikácie, výmeny informácií a uplatňovania kompetencií pri riešení problematiky násilia na deťoch.

- v rámci podaktivity B) - 52 multidisciplinárnych vzdelávacích aktivít pre zamestnancov participujúcich subjektov. Do multidisciplinárnych vzdelávacích aktivít sa zapojilo 22 odborných lektorov a zúčastnilo sa ich 1 104 účastníkov vzdelávania zo 754 subjektov participujúcich v oblasti ochrany detí pred násilím;
- v rámci podaktivity C) v roku 2023 naďalej prebiehala propagácia NP, prioritne Národnej linky VIAC AKO NI(C)K (ďalej len „národnej linky“), v on-line priestore (Facebook, Instagram, YouTube, spolupráca so známymi influencerami). Taktiež prebiehalo zvyšovanie povedomia verejnosti o problematike násilia na deťoch realizované formou roll-upov, plagátov, reklamných predmetov a nálepiek s odkazom na kontakt pomoci;
- v rámci podaktivity D) riešili konzultanti s klientmi národnej linky 5 917 čtových komunikácií a 75 kontaktov cez e-mail, z toho v 24 prípadoch išlo o krízovú intervenciu;
- v rámci podaktivity E) členovia riadiaceho výboru pripomienkovali a schvaľovali metodiky a výstupy vypracované v súvislosti s realizáciou podaktivít A), B) a D);
- v rámci podaktivity F) bola vypracovaná evaluačná správa, ktorá zhodnotila prínos projektu v problematike ochrany detí pred násilím, kvantitatívne a kvalitatívne zosumarizovala výsledky a dopady aktivít zrealizovaných koordinátormi ODPN a konzultantmi národnej linky;
- v rámci podaktivity G) - NP PODPN sa v roku 2023 rozšíril o túto podaktivitu s názvom *Ochrana detí pred násilím v digitálnom priestore*, ktorá svojim obsahom nadviazala na

Akčný plán k Národnej koncepcii ochrany detí v digitálnom priestore na roky 2022-2023 a dištančnou formou sa zrealizovali 2 vzdelávacie programy zamerané na bezpečnosť detí v digitálnom priestore pre 80 odborníkov pracujúcich s deťmi.

V rámci prioritnej osi 4 a špecifického cieľa 4.2.1 *Prechod z inštitucionálnej na komunitnú starostlivosť* sa realizoval NP DEI NS III pre viac rozvinutý región (ďalej len „MRR“) a menej rozvinutý región (ďalej len „VRR“). Cieľ NP DEI NS III bol priamo zameraný na zvýšenie dostupnosti odbornej pomoci a skvalitnenia vykonávania opatrení SPODaSK pre dieťa a rodinu. V rámci implementácie hlavnej aktivity NP DEI NS III zameranej na podporu práce s dieťaťom a jeho rodinou, bola k 31.12.2023 poskytnutá pomoc 14 700 rodinám. Sieť poskytovania ambulantnej a/alebo terénnej pomoci bola podporená činnosťami zamestnancov prijatých v rámci NP DEI NS III na úradoch, v CDR a v neštátnych zariadeniach.

Vzdelávanie v rámci NP DEI NS III

V roku 2023 boli pre zamestnancov NP DEI NS III zrealizované nasledovné vzdelávania:

- s presahom do roku 2023 začala pre psychológov CDR v roku 2022 realizácia vzdelávania v rámci podaktivity 1.5.11 *Vzdelávanie v programe „Psychodiagnostika dieťaťa“ (podaktivita 1.5.11)*. V roku 2022 bolo zrealizovaných 7 trojdňových vzdelávacích aktivít (5 vzdelávacích aktivít pre CDR a 2 vzdelávacie aktivity pre RPPS). Celkovo sa vzdelávania zúčastnilo 123 osôb, z toho 106 z MRR a 17 z VRR (CDR: 88 osôb, z toho 79 z MRR a 9 z VRR; RPPS: 35 osôb, z toho 27 z MRR a 8 z VRR). Na zabezpečenie tejto vzdelávacej aktivity bolo zabezpečené

Poskytnutie služieb stravovania, ubytovania a prenájmu školiacich priestorov prostredníctvom verejného obstarávania, tento proces začal v 4Q 2021. V roku 2023 bolo v rámci 9 trojdňových vzdelávacích aktivít poskytnuté vzdelávanie 150 osobám (6 vzdelávacích aktivít pre CDR a 3 vzdelávacie aktivity pre RPPS), z toho 138 z MRR a 12 z VRR (CDR: 93 osôb z VRR a 8 z MRR; RPPS: 45 osôb z VRR a 4 z MRR);

- taktiež pre PNR sa v 11/2022 začala realizácia vzdelávania v rámci podaktivity 1.5.14 *Vzdelávanie v oblasti špecifických (psychologických, fyziologických a sociálnych) potrieb detí (podaktivita 1.5.14 s pokračovaním v roku 2023)*. V roku 2022 boli zrealizované 2 jednodňové aktivity v rozsahu 8 hodín – vzdelávania sa zúčastnilo 43 osôb, z toho 31 z MRR a 12 z VRR, v roku 2023 (v rámci 11 jednodňových vzdelávaní) to bolo 256 osôb (profesionálnych náhradných rodičov), z toho 242 osôb z MRR a 14 osôb z VRR.

V rámci NP DEI NS III bolo od roku 2020 zrealizovaných niekoľko vzdelávacích aktivít pre rôzne cieľové skupiny zamestnancov úradov i zamestnancov CDR - kmeňových aj projektových:

Názov vzdelávacej aktivity	Cieľová skupina	Rok realizácie
Vzdelávanie „Prípadová sociálna práca s rodinou“	Kmeňoví zamestnanci oddelení SPODaSK úradov	2020-2023
Vzdelávanie v programe „Rodičia a rozvod“	Projektoví psychológovia RPPS úradov	2019

Vzdelávanie v programe „Dieťa a rozvod/rozchod“	Psychológovia RPPS a CDR	2020-2022
Vzdelávanie v programe „Sociálna diagnostika“	Sociálni pracovníci CDR	2022
Vzdelávanie v psychodiagnostike dieťaťa	Psychológovia RPPS a CDR	2022-2023
Vzdelávanie v oblasti špecifických (psychologických, fyziologických a sociálnych) potrieb detí	PNR	2022-2023

Obsahový rámec pre niektoré zo vzdelávaní bol tvorený odbornými programami, vypracovanými v rámci NP DEI NS III v priebehu rokov 2019-2022:

- program výkonu opatrení pobytovou formou pre dieťa a jeho rodinu na základe dohody (6/2019),
- inovovaný program *Rodičia a rozvod* (ukončené 6/2019),
- program vedenia prípadovej sociálnej práce (ukončené 9/2019),
- program *Dieťa a rozvod/rozchod* (ukončené 9/2019),
- program *Metódy sociálnej práce a iných odb. činností zameraných na prácu s rodinou v rozvodovej/rozchodovej situácii* (ukončené 4/2020),
- program *Sociálna diagnostika* (ukončené 5/2020),
- prehodnotenie procesov a optimalizácia vnútornej štruktúry oddelení SPODaSK úradov (ukončené 9/2021),
- *program odbornej práce s dieťaťom experimentujúcim s drogami a závislým dieťaťom* (ukončené 5/2022),
- *program na zhodnotenie situácie dieťaťa a jeho rodiny* (na účely

určenie miery ohrozenia dieťaťa) (ukončené 5/2022).

Na podporu implementácie NP DEI NS III sa realizovala hlavná aktivita **Podpora práce s dieťaťom a jeho rodinou**, ktorá bola implementovaná prostredníctvom 5 podaktivít. Všetky smerovali k predchádzaniu nariaďovania ústavnej starostlivosti, k zníženiu počtu detí umiestnených v náhradnom prostredí a poskytovaniu pomoci a podpory deťom a ich rodinám.

Vzdelávacie aktivity pokračovali aj v predĺženom období implementácie NP DEI NS III. Celkovo bolo zapojených 2 340 osôb, z toho 167 osôb z VRR a z 2 173 osôb z MRR.

Podaktivita 1.1

Na zabezpečenie dostupnosti a rozvoja nových odborných činností RPPS úradov poskytovali pre detských klientov a ich rodiny poradensko-psychologické služby v rámci NP DEI NS III. Bolo vytvorených 79 pracovných pozícií. V priebehu projektu sa obsadenosť na týchto pracovných pozíciách pohybovala v priemere 71,59 %.

Podaktivita 1.2

Na zabezpečenie dostupnosti odbornej pomoci dieťaťu a jeho rodine ambulantnou a terénnou formou bolo v Centrách pre deti a rodiny vytvorených 375 pracovných pozícií (250 sociálnych pracovníkov/asistentov sociálnej práce a 125 psychológov). V priebehu projektu sa obsadenosť na týchto pracovných pozíciách pohybovala v priemere 83,79%.

Podaktivita 1.3

V oblasti SPODaSK sa rozšírili možnosti vykonávať opatrenia pre deti formou tzv. dobrovoľných pobytov pre deti a ich rodiny v CDR. Na podporu tejto novej oblasti bol v rámci NP vytvorený odborný program na podporu odborného výkonu.

Podaktivita 1.4

V rámci tejto podaktivity bolo vytvorených 80 pracovných pozícií (48 sociálnych pracovníkov a 32 psychológov/liečebných pedagógov/špeciálnych pedagógov) v štátnych CDR a 24 pracovných pozícií v neštátnych subjektoch. V priebehu projektu sa obsadenosť na týchto pracovných pozíciách pohybovala v priemere 79,77 %.

Podaktivita 1.5

V rámci rozvoja profesionality vykonávania opatrení SPODaSK zamestnancami SPODaSK a RPPS úradov a zamestnancami CDR boli v rámci NP DEI NS III vytvorené odborné programy zamerané na jednotlivé metódy, činnosti a bolo zabezpečené vzdelávanie orientované na podporu prehľbovania znalostí a spôsobilosti odborných zamestnancov v oblasti práce s dieťaťom a jeho rodinou.

Vzhľadom na úsporu finančných prostriedkov ústredie pristúpilo k ďalšiemu predĺženiu obdobia implementácie NP DEI NS III bez finančného dopadu na rozpočet NP DEI NS III do 12/2023. Predmetná zmena bola v zmysle čl. 5.1.1 „Významnejšia zmena projektu“ Príručky pre prijímateľa pre národné projekty v rámci Programového obdobia 2014-2020 v kladnom stanovisku odkonzultovaná s poskytovateľom. Navrhovaná zmena nemala vplyv na plnenie cieľov a merateľných ukazovateľov projektu. V súvislosti s predĺžením NP DEI NS III bol zaslaný Návrh na uzavretie Dodatku č. 5 k Zmluve o poskytnutí nenávratného finančného príspevku (ďalej len „Zmluva o NFP“) zo dňa 10.8.2023. Dňa 14.8.2023 bol Dodatok č. 5 k Zmluve o NFP podpísaný s účinnosťou od 15.8.2023.

Partnerský NP

V rámci prioritnej osi 4 a špecifického cieľa
4.1.1 Zvýšenie účasti najviac znevýhodnených a ohrozených osôb

v spoločnosti, vrátane na TP ústredie ako partner implementoval NP ŠNN. Prijímateľom NP ŠNN bolo Generálne riaditeľstvo ZVJS.

Hlavným cieľom projektu bolo u osôb vo výkone trestu odňatia slobody znížiť riziká sociálneho vylúčenia a zvýšiť kompetencie pri uplatnení sa na TP. NP bol realizovaný prostredníctvom hlavnej aktivity „**Resocializácia a aktívne začlenenie občanov vo výkone trestu odňatia slobody do spoločnosti, na TP a zlepšenie ich prístupu k sociálnym službám**“. Snahou NP bolo vytvoriť a vo výstupných oddieloch ústavov na výkon trestu odňatia slobody pilotne overiť inovatívny systém komplexnej podpory odsúdených na plynulý prechod do občianskeho života. Z hľadiska vecného zamerania, charakteru aktivít a geografického záberu bolo vybraných 10 ústavov na výkon trestu odňatia slobody, prostredníctvom ktorých pokrýval NP všetky skupiny väznených osôb (muži – ženy - mladiství) a osobitosti jednotlivých typov ústavov na výkon trestu odňatia slobody - vonkajšiu diferenciáciu. Miestom realizácie projektu bol menej rozvinutý región, tzn. všetky kraje SR okrem BSK. Projekt bol realizovaný hlavnou aktivitou zloženou z podaktivít:

- riadiaci výbor;
- informačno-poradenské služby vo výstupnom oddiele;
- resocializačné a výchovné vzdelávacie programy;
- informačno-poradenské služby pre osobitné skupiny;
- evaluácia projektu.

Počas realizácie projektu sa do spoločnosti a na TP aktívne začlenilo 3 820 občanov vo výkone trestu odňatia slobody, čo predstavuje naplnenie merateľného ukazovateľa na 106 %.

Pôvodný termín ukončenia NP ŠNN bol september 2022. V auguste 2022 bol zverejnený Dodatok č. 1 k Zmluve o poskytnutí NFP č. Z312041S095, ktorý

nadobudol účinnosť dňa 27.8.2022. Ústredie pokračovalo od septembra 2022 v partnerstve v NP Šanca na návrat, ktorý implementovalo Generálne riaditeľstvo ZVJS. Realizácia hlavných aktivít NP bola predĺžená z pôvodných 48 mesiacov na 60 mesiacov s termínom ukončenia do septembra 2023. NP sa realizoval v partnerstve s desiatimi vybranými ústavmi na výkon väzby a výkon trestu odňatia slobody.

Aktivity NP smerovali k uplatneniu na TP a plynulému prechodu klientov do spoločenského života, k znižovaniu rizík recidívy trestnej činnosti a boli zamerané na elimináciu rizikových kriminogénnych faktorov trestnej činnosti s klientmi v ústavnom inštitucionalizovanom prostredí.

Národné projekty v rámci prioritnej osi 8. REACT-EU

V rámci prioritnej osi 8. REACT – EU a špecifického cieľa **8.1.1 Podpora obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva** ústredie podpísaním Zmluvy o NFP v októbri 2021 začalo s implementáciou NP BDP. Hlavným cieľom NP BDP bolo prispieť k vybudovaniu lepšej spoločnosti a fungujúcemu úverovému prostrediu spájaním záujmov dlžníkov a veriteľov, zvyšovaním šancí dlžníkov na získanie pôžičky a šancí veriteľov na ich splatenie. NP BDP bol realizovaný prostredníctvom 3 podaktivít:

Podaktivita 1 - Vytvorenie BDP

Pomoc pre dlžníkov bola zabezpečená prostredníctvom poradenstva s vysokou odbornosťou poradcov vo vybudovaných 46 bezplatných dlhových poradniach v rámci celého Slovenska, ktorých sídla sú totožné so sídlami úradov.

Vo všetkých 46 poradniach boli prijatí zamestnanci, ktorí poskytovali bezplatné dlhové poradenstvo nadmerne zadlženým osobám v oblasti osobných (rodinných)

financií, v oblasti práva a právnej administratívy, osobám, ktoré boli ohrozené chudobou a sociálnym vylúčením, resp. osobám, ktoré sa vzhľadom na novovzniknutú životnú situáciu mohli dostať do finančných ťažkostí (strata zamestnania, rozvod a pod.). V rámci predmetného poradenstva spoločne s klientmi identifikovali základné príčiny zadlženia, vykonali ich analýzu a spoločne s klientom pracovali na ich redukcii alebo úplnej eliminácii. Zároveň identifikovali potrebné oblasti poskytnutia poradenstva klientovi (psychologické, právne, ekonomicko-finančné) a v prípade potreby ho komplexne poskytli v plnom rozsahu podľa svojej špecializácie. Prioritou poskytnutia poradenstva bola pomoc klientovi (urgentné kroky pre elimináciu najvážnejších problémov klienta) a stanovenie ďalšieho postupu a priebehu poradenstva.

Podaktivita 2 - Tvorba pracovných postupov pre dlhových poradcov

Predmetná podaktivita bola v realizácii počas prípravy celého projektu. Výsledný pracovný postup je spojením štúdie fungovania dlhových poradní v iných krajinách EÚ, teoretických štúdií a skúseností z fungovania jednotlivých poradní. Na základe týchto informácií bol spracovaný záväzný postup pre poskytovanie individuálneho dlhového poradenstva, ktorý slúži ako príručka pracovných postupov činnosti a jeho názov je **Príručka pracovných postupov činnosti BDP** (ďalej len „príručka“). Príručka zahŕňa jednotlivé pracovné postupy v činnosti BDP v rámci jednotlivých typov poradenstva. Táto príručka bola podkladom pre vzdelávanie dlhových poradcov. Obsahom príručky sú okruhy zamerané na všeobecné znalosti z oblasti dlhového poradenstva a okruhy pre jednotlivé typy dlhového poradenstva. Obsahuje úvod do problematiky dlhového poradenstva a taktiež všeobecné poradenské zručnosti,

ktoré by mal každý poradca dosiahnuť a následne kvalifikovane pracovať s klientom. V ekonomickej časti dlhového poradenstva je to zameranie na analýzu dlhovej, príjmovej, výdavkovej a majetkovej situácie klienta a na možnosti ekonomických odporúčaní pre zníženie dlhov a zlepšenie krízovej situácie. V právnej časti ide o zameranie na analýzu dlhovej a zmluvnej situácie klienta, na majetkovo-právnu analýzu, na procesy riešenia a pomoci klientom v právnej oblasti a pod. V rámci psychologického poradenstva je to zameranie na psychologické poradenstvo, na cielený poradenský proces, na riešenie postojov klienta, na zmeny správania spôsobené dlhmi. Východiskom pre spracovanie príručky bol materiál, ktorý bol v roku 2020 vytvorený expertmi, ktorí sa podieľali na činnosti BDP, ako aj na vzdelávaní dlhových poradcov. Príručka bola počas realizácie projektu dopracovávaná a aktualizovaná a to najmä na základe nových skúseností z činnosti poradní. Výstupom podaktivity bolo vypracovanie komplexnej príručky, ktorá bude slúžiť ako manuál pracovných postupov BDP pre všetkým zamestnancov poradní pri výkone ich poradenskej činnosti.

Podaktivita 3 – Vzdelávanie zamestnancov BDP

Na základe vypracovanej príručky prebiehali v roku 2023 vzdelávania zamerané na podporu činnosti dlhových poradcov. Témy vzdelávania boli špecifické pre jednotlivé skupiny dlhových poradcov a vychádzali z vypracovanej príručky. Vo všeobecnej časti sú zamerané na pochopenie zmyslu profesie dlhového poradenstva. Následne nadväzuje školiaca fáza zameraná na odborné vedomosti v oblasti poskytovania dlhového poradenstva v závislosti od zaradenia poradcu (súvisiaca legislatíva, odborné usmernenia a pod.).

V rámci Podaktivity 3 sa realizovali nasledovné vzdelávania:

- workshop k zvyšovaniu úrovne vedenia procesu práce s klientom – komunikačné zručnosti. Témy boli zamerané na internú komunikáciu v poradniach, externú komunikáciu smerom k municipalitám a organizáciám tretieho sektora, ako aj na tímovú spoluprácu a zvládanie námietok klientov, či prácu s klientami so špecifickým správaním. Súčasťou školenia bola aj prezentačná činnosť na sociálnych sieťach a ostatných komunikačných kanáloch smerom k verejnosti,
- počas roka taktiež prebiehalo blokové vzdelávanie rozdelené na základe odborného zamerania poradcov pre jednotlivé oblasti.

Počas realizácie projektu boli poskytnuté poradenské služby 14 128 klientom, čo predstavuje naplnenie merateľného ukazovateľa na 126 %. Počas celého trvania projektu bolo prijatých 207 zamestnancov. Stav ku 31.12.2023, teda ku koncu projektu, bol 170 zamestnancov.

V rámci špecifického cieľa **8.1.1 Podpora obnovy po kríze spojenjej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva** sa v máji 2022 začal implementovať NP „*Odborná prax pre študentov sociálnej práce a psychológie*“ (ďalej len „NP OP“). Opatrenia prijaté na podporu obnovy po kríze spojenjej s pandémiou Covid-19 boli zamerané na zmierňovanie ich dopadov v oblasti zvýšeného dopytu po sociálnych a psychologických službách. NP OP svojimi aktivitami podporoval prepojenie vysokoškolského vzdelávania v študijnom odbore sociálna práca a psychológia s odbornou praxou tak, aby boli študenti pripravení na prípadné zabezpečenie starostlivosti o klientov v oblasti sociálnych vecí a rodiny, ktorých najviac ohrozovala

kríza spôsobená pandémiou Covid-19, a to aj s fokusom na lepšiu pripravenosť na TP a výkon povolania po ukončení štúdia. Cieľom bolo nastavenie štandardov vytvorených v odborných príručkách s praktickou realizáciou odborných praxí študentov.

NP OP bol realizovaný prostredníctvom hlavnej aktivity **Zefektívnenie podmienok výkonu odbornej praxe za účelom poskytovania pomoci osobám ohrozeným sociálnym vylúčením**. Táto hlavná aktivita bola realizovaná prostredníctvom jednotlivých podaktivít:

- Podaktivita 1 - v monitorovacom období v rámci podaktivity boli vytvorené expertné skupiny, ktoré spracovali odborné príručky na výkon odbornej praxe pre študentov sociálnej práce a psychológie. V príručkách pre uvedené študijné odbory je zadefinovaný rozsah, forma, obsah a jednotlivé oblasti výkonu odbornej praxe pre študentov. Zároveň sú zadefinované pozície, kompetencie a úlohy jednotlivých aktérov;
- Podaktivita 2 - v rámci podaktivity boli uzatvorené zmluvy o spolupráci s 9 vysokými školami a univerzitami, s 51 praxovými pracoviskami (z toho 26 centier pre rodiny a deti a 25 poskytovateľov sociálnych služieb) a súčasne boli do implementácie projektu zapojené aj úrady v počte zapojených úradov 9. Zapojené vysoké školy a univerzity určili 16 tútorov, ktorých poverili vedením študentov pred, počas a po výkone odbornej praxe. Počas výkonu odbornej praxe viedli študentov na praxovom pracovisku zamestnanci – mentori. Počas monitorovacieho obdobia odbornú prax vykonalo spolu 161 študentov vysokých škôl a univerzít pod vedením 97 mentorov;

- Podaktivita 3 - v rámci podaktivity odborní garanti spracovali Evaulačnú správu, v ktorej zhodnotili nastavenie štandardov pre výkon odbornej praxe v nadväznosti na absolvovanú prax študentami.

Partnerský NP

V rámci prioritnej osi 8. REACT – EU a špecifického cieľa **8.1.1 Podpora obnovy po kríze spojenej s pandémiou COVID-19 vrátane jej sociálnych dôsledkov a príprava zeleného, digitálneho a odolného oživenia hospodárstva** začalo ústredie ako partner implementovať NP **„Rodinné poradne – poradensko-psychologické služby pre jednotlivcov, páry a rodiny“** (ďalej len „NP ROPO“) podpísaním Zmluvy o NFP v januári 2022. Prijímateľom NP ROPO bol Inštitút pre výskum práce a rodiny (ďalej len „IVPR“). Hlavným cieľom NP ROPO bolo prispieť k systémovému riešeniu v oblasti prevencie duševných chorôb, posilneniu vzťahov v rodine a medzigeneračnej komunikácie utvorením podmienok pre poskytovanie odborného, najmä psychologického poradenstva pre jednotlivcov, páry a rodiny pri riešení problémov v rodine, manželstve a medziľudských vzťahoch. Uvedený cieľ bol dosiahnutý prostredníctvom zmapovania existujúcich poradenských služieb, vytvorenia štandardov poradenského systému - rodinných poradní, vytvorenia 5 pilotných rodinných poradní a pilotného overenia štandardov.

NP bol implementovaný prostredníctvom hlavnej aktivity s názvom **Rodinná poradňa – poradensko-psychologické služby pre rodiny, páry, jednotlivcov**, ktorá sa realizovala prostredníctvom podaktivít:

Podaktivita 1.1 Zmapovanie existujúcej štruktúry rodinných poradní – aktivitu realizovalo IVPR. Plnenie podaktivity sa začalo v októbri 2021 vytvorením tímu analytikov pre podaktivitu 1.1, ktorého úlohou bolo zmapovanie existujúcej štruktúry poradenských pracovísk pre pár,

jednotlivca a rodinu, zmapovanie existujúcej ponuky a dopytu, vytvorenie mapy rodinných poradní v SR. V súčasnosti existujú v SR rôzne typy poradní s rôznou činnosťou a kompetenciou, ktoré sčasti sanujú problémy jednotlivcov a rodín, nie sú však prepojené a nie sú všetkým dostupné. Podaktivita bola ukončená k 31.5.2022. Výstupom podaktivity je dokument s prílohami *Aktuálny stav poradenstva pre jednotlivca, pár a rodinu na Slovensku*.

Podaktivita 1.2 Vytvorenie štandardov rodinných poradní – aktivitu realizovalo IVPR. Plnenie podaktivity sa začalo v marci 2022 vytvorením expertného tímu pre podaktivitu 1.2, ktorého úlohou bolo vytvorenie kvalitatívnych a kvantitatívnych štandardov rodinných poradní – štandardy týkajúce sa procedurálnych podmienok poskytovania služby. Štandardy rodinných poradní zohľadňujú výsledky podaktivity 1.1. Aktivita bola ukončená 30.9.2022. Výstup podaktivity tvoria *Štandardy rodinných poradní*.

Podaktivita 1.3. Vytvorenie pilotných rodinných poradní – aktivitu realizovalo Ústredie ako partner NP. Plnenie podaktivity sa začalo v októbri 2021 budovaním 5 pilotných rodinných poradní. Priebežne sa zazmluvnili zamestnanci poskytujúci poradensko-psychologické služby v pilotných rodinných poradniach. Prvé rodinné poradne boli otvorené klientom 11.4.2022 v Trnave, Žiline, Nových Zámkoch a Košiciach a 18.7.2022 v Humennom. Vzdelávanie zamestnancov prebiehalo v dvoch moduloch. Prvý modul bol zameraný na základné vzdelávanie, ktoré bolo realizované v období marec - jún 2022 a druhý modul, ktorý riešil špecializovanú oblasť, prebiehal v období september – november 2022. Za celé obdobie fungovania rodinných poradní bolo celkovo k 31.12.2023 poskytnutých 6 771 konzultácií. Najvyššie

zastúpenie klientely mala ROPO Košice (1 635 konzultácií) a ROPO Žilina (1 525 konzultácií), následne ROPO Humenné (1 423 konzultácií), ROPO Nové Zámky (1 109 konzultácií) a napokon ROPO Trnava (1 079 konzultácií). Odborné poradenstvo bolo poskytnuté pre všetkých klientov v celkovom počte 1 669.

Podaktivita 1.4. Pilotné overenie štandardov rodinných poradní – aktivitu realizoval IVPR v spolupráci s ústredím. Plnenie podaktivity začalo 26.10.2022. Výsledky pilotného overenia boli spracované ako *„Analýza implementácie štandardov pre rodinné poradne“*. Výstup obsahuje analýzu skúseností, bariér a rizík spojených s implementáciou štandardov. Pilotné overenie štandardov rodinných poradní vytvorených v rámci podaktivity č. 1.2 prebiehal v pilotne vytvorených rodinných poradniach v Trnave, Žiline, Nových Zámkoch, Košiciach a Humennom.

Podaktivita 1.5 Koordinačný výbor NP, ako poradný a iniciatívny orgán prijímateľa NFP, ktorý bol zriadený vecným garantom NP, sekciou rodinnej politiky MPSVR SR, na celé časové obdobie realizácie NP. Rokovania koordinačného výboru prebiehali na mesačnej báze počas realizácie NP.

Národné projekty v rámci prioritnej osi 10 CARE-ESF

V rámci prioritnej osi **10. CARE – ESF a špecifického cieľa 10.1.1 Riešenie migračných výziev v dôsledku vojenskej agresie** sa v septembri 2023 začalo s implementáciou NP ***Podpora výkonu opatrení SPODaSK pre maloletých bez sprievodu a deti z Ukrajiny a ich rodičov a iné osoby zodpovedné za starostlivosť o dieťa***.

Cieľom NP bola podpora výkonu opatrení SPODaSK pre maloletých bez sprievodu z Ukrajiny v CDR a pre MD, ktorým CDR poskytovalo starostlivosť a boli v CDR

umiestnení ako maloletí bez sprievodu z Ukrajiny.

NP bol realizovaný prostredníctvom hlavnej aktivity Podpora výkonu opatrení SPOD a SK pre maloletých bez sprievodu a deti z Ukrajiny a ich rodičov a iné osoby zodpovedné za starostlivosť o dieťa, ktorá bola realizovaná prostredníctvom podaktivít:

Podaktivita 1: Podpora výkonu opatrení SPOD a SK pre maloletých bez sprievodu z Ukrajiny v CDR

Prostredníctvom podaktivity bola maloletým bez sprievodu z Ukrajiny v štátnych a neštátnych CDR komplexne zabezpečovaná starostlivosť, akou je poskytovanie bývania, stravovania, obslužných činností, osobného vybavenia, zdravotná starostlivosť, ošetrovateľská starostlivosť, povinná školská dochádzka, príprava na povolanie, výučba slovenského jazyka a pod. Taktiež im bola poskytovaná psychologická pomoc, psychologické a sociálne poradenstvo s dôrazom na krízovú intervenciu, postraumatickú pomoc a zlúčenie rodiny (so zachovaním všetkých opatrení proti obchodovaniu s deťmi).

V rámci podaktivity boli hradené náklady súvisiace so zabezpečovaním komplexnej starostlivosti v CDR formou paušálneho príspevku na výkon opatrení SPODaSK pre maloletých bez sprievodu. Základnou podmienkou pre uplatnenie nákladov CDR bolo preukázanie výkonu opatrení SPODaSK pre maloletých bez sprievodu z Ukrajiny a mladých dospelých z Ukrajiny v danom CDR. Za celé sledované obdobie od 24.2.2022 do 31.12.2023 poskytli CDR komplexnú starostlivosť celkom 155 deťom.

Podaktivita 2: Podpora výkonu opatrení SPODaSK pre maloletých bez sprievodu a deti z Ukrajiny a ich rodičov a iné osoby zodpovedné za starostlivosť o dieťa orgánmi SPODaSK

NP realizáciou podaktivity reagoval na zvýšený nápor, pracovné zaťaženie a výkon

práce zamestnancov oddelení SPODaSK, a to prostredníctvom mimoriadnych odmien za kvalitný výkon v rámci opatrení SPODaSK v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine.

Vzhľadom na neoceniteľné nasadenie zamestnancov oddelení SPODaSK a vzhľadom na ich vysokú kvalitu vykonávania opatrení SPODaSK nad rámec svojich pracovných povinností a v prípade potreby aj s využitím vlastných zdrojov a kreativity boli týmto zamestnancom oddelení SPODaSK v počte 696 vyplatené mimoriadne odmeny. Opakované mimoriadne odmeny boli vyplatené 156 zamestnancom oddelení SPODaSK, ktorí vykonávali opatrenia SPODaSK pre maloletých bez sprievodu prostredníctvom tzv. „služobnej pohotovosti“ a opatrenia SPODaSK súvisiace s opatrovníctvom.

V rámci prioritnej osi 10. CARE – ESF a špecifického cieľa **10.1.1 Riešenie migračných výziev v dôsledku vojenskej agresie** sa v októbri 2023 začalo s implementáciou NP ***Podpora pri riešení potrieb osôb so závažným postihnutím v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine*** (ďalej len „NP ZZP UA“). Hlavným cieľom NP ZZP UA bolo riešenie potrieb osôb s osobitnou ochranou vyplývajúcich z ich závažného zdravotného postihnutia, zefektívnenie pomoci osobám so závažným zdravotným postihnutím, ako aj uľahčenie ich začlenenia do spoločnosti. NP ZZP UA sa realizoval na celom území SR prostredníctvom hlavnej aktivity **Poskytovanie finančného príspevku osobám s osobitnou ochranou za účelom riešenia potrieb vyplývajúcich z ich závažného zdravotného postihnutia.**

Finančný príspevok bol poskytnutý odídencom na základe ich žiadosti, za účelom riešenia potrieb vyplývajúcich z ich

závažného zdravotného postihnutia:

- počet osôb do 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia - 334 osôb,
- počet osôb nad 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia - 1 113 osôb.

Národné projekty v rámci prioritnej osi 11. CARE-EFRR

V rámci prioritnej osi 11. CARE – EFRR a špecifického cieľa **11.1.1 Riešenie migračných výziev v dôsledku vojenskej agresie** sa v apríli 2023 začalo s implementáciou NP ***Poradenstvo v oblasti sociálnej pomoci a podpory utečencom***. Cieľom NP bola pomoc osobám z cieľovej skupiny a podpora ich integrácie prostredníctvom poskytovania poradenských služieb a nástrojov sociálnej

pomoci s prihladením na špecifické potreby odídencov vrátane poradenstva pri začleňovaní detí do školských a predškolských zariadení.

NP bol realizovaný prostredníctvom hlavnej aktivity „**Poskytovanie poradenských služieb a nástrojov sociálnej pomoci s prihladením na špecifické potreby odídencov vrátane poradenstva pri začleňovaní detí do školských a predškolských zariadení**“.

Prostredníctvom navýšenia personálnych kapacít o 138 zamestnancov úradov bolo občanom Ukrajiny poskytnuté Individuálne poradenstvo v rámci sociálnej pomoci zameranej na špecifické potreby klienta.

Za celé sledované obdobie NP bola poskytnutá intervencia 49 615 osobám do 18 rokov a 33 951 osobám nad 18 rokov.



Prehľad merateľných ukazovateľov za NP v rámci prioritnej osi 3

Značka NP	Prehľad merateľných ukazovateľov za NP v rámci prioritnej osi 3	Plánovaný stav	Skutočný stav k 12/2023	Stav realizácie v %
NP PSD VRR	Rodič starajúci sa o dieťa/deti do 3 rokov, alebo 6 rokov veku v prípade dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa	5 544	5 144	92,78 %
	Počet rodičov, ktorým bol poskytnutí príspevok na starostlivosť o dieťa a sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní	5 198	4 609	88,67 %
NP PSD MRR	Rodič starajúci sa o dieťa/deti do 3 rokov, alebo 6 rokov veku v prípade dlhodobo nepriaznivého zdravotného stavu dieťaťa	9 870	9 054	91,73 %
	Počet rodičov, ktorým bol poskytnutí príspevok na starostlivosť o dieťa a sú šesť mesiacov po odchode zamestnaní, a to aj samostatne zárobkovo činní	8 442	8 334	98,72 %
NP PZSoD	Počet podporených zariadení	218	70	32,11 %
	Počet podporených zariadení, ktoré po ukončení projektu poskytujú služby v oblasti starostlivosti o deti	218	0	0,00 %
NP SHP 2	Počet zapojených zamestnancov inštitúcií trhu práce	35	31	88,57 %
	Počet zamestnancov inštitúcií trhu práce, ktorí absolvovali vzdelávanie zamerané na zvýšenie ich zručností poskytovať individualizované služby klientom	35	31	88,57 %

Prehľad merateľných ukazovateľov za NP v rámci prioritnej osi 4

Značka NP	Prehľad merateľných ukazovateľov za NP v rámci prioritnej osi 4	Plánovaný stav	Skutočný stav k 12/2023	Stav realizácie v %
NP DEI NS III	Počet podporených kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí 6 mesiacov po ukončení projektu.	4 861	0	0,00 %
	Počet podporovaných kapacít nových, inovatívnych služieb alebo opatrení na komunitnej úrovni, v domácom prostredí, otvorenom prostredí alebo náhradnom prostredí.	8 102	14 007	172,88 %
	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni.	1	1	100,00 %
NP PODPN	Počet projektov zameraných na verejné správy alebo sociálne služby na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni	1	1	100,00 %
	Počet vypracovaných nových, inovatívnych, systémových opatrení	4	4	100,00 %
	Počet zavedených nových, inovatívnych, systémových opatrení, politik 12 mesiacov po ich prijatí	2	2	100,00 %
NP IPV SP II.	Počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia	52 000	91 209	175,40 %
	Neaktívni mladí do 29 rokov veku	150	738	492,00 %
	Neaktívni mladí do 29 rokov veku, ktorí sú v čase odchodu zapojení do hľadania práce, vzdelávania, získavania kvalifikácie, sú zamestnaní, a to aj SZČ	50	42	84,00 %
NP ŠNN	Počet zavedených nových, inovatívnych, systémových opatrení, politik 12 mesiacov po ich prijatí	1	1	100,00 %

Prehľad merateľných ukazovateľov za NP v rámci prioritnej osi 8

Značka NP	Prehľad merateľných ukazovateľov za NP v rámci prioritnej osi 8	Plánovaný stav	Skutočný stav k 12/2023	Stav realizácie v %
NP BDP	Počet osôb, ktoré využili nové, inovatívne služby alebo opatrenia na vykonávanie služieb sociálneho začlenenia	11 200	14 128	126,14 %
	Počet vypracovaných nových, inovatívnych, systémových opatrení	1	1	100 %
	Počet zamestnancov poskytujúcich sociálne alebo asistenčné služby	184	170	92,39 %
NP OP	Počet vypracovaných nových, inovatívnych, systémových opatrení	2	2	100,00 %
	Počet zamestnancov poskytujúcich sociálne alebo asistenčné služby	120	97	80,83 %
NP ROPO	Počet vypracovaných nových, inovatívnych, systémových opatrení	1	1	100,00 %
	Počet zamestnancov poskytujúcich sociálne alebo asistenčné služby	35	35	100,00 %

Prehľad merateľných ukazovateľov za NP v rámci prioritnej osi 10

Značka NP	Prehľad merateľných ukazovateľov za NP v rámci prioritnej osi 10	Plánovaný stav	Skutočný stav k 12/2023	Stav realizácie v %
NP PVO	Počet osôb do 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia	160	155	96,88 %
NP ZZP UA	Počet osôb nad 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia	1 350	1 113	71,49 %
	Počet osôb do 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia	674	334	

Prehľad merateľných ukazovateľov za NP v rámci prioritnej osi 11

Značka NP	Prehľad merateľných ukazovateľov za NP v rámci prioritnej osi 11	Plánovaný stav	Skutočný stav k 12/2023	Stav realizácie v %
NP PPU	Počet osôb nad 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia (CARE)	29 800	33 951	113,93 %
	Počet osôb do 18 rokov, ktorým bola poskytnutá intervencia (CARE)	7 400	49 615	670,47 %

Čerpanie NFP k 31.12.2023

Značka NP	Kód projektu ITMS2014+	Názov	Schválená výška NFP	Čerpanie k 31.12.2023
NP PSD VRR	312031A062	Príspevok na starostlivosť o dieťa vo viac rozvinutom regióne	16 998 207,95 €	14 724 109,21 €
NP PSD MRR	312031B659	Príspevok na starostlivosť o dieťa v menej rozvinutom regióne	29 000 000,00 €	26 351 231,19 €
NP SHP 2	312031AUX6	Spoločne hľadáme prácu II.	4 382 188,56 €	3 700 283,79
NP PZSoD	312031CFB4	Podpora zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa	1 277 881,02 €	482 933,25 €
NP PODPN	312041M679	Podpora ochrany detí pred násilím	12 272 022,03 €	11 029 480,58 €
NP IPV SP II.	312041CQK4	Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny II.	15 259 567,62 €	11 301 805,73 €
NP DEI NS III	312041T237	Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti III	46 833 620,97 €	32 401 793,59 €
NP BDP	312081BKZ8	Bezplatné dlhové poradenstvo	13 476 730,30 €	11 436 068,47 €
NP OP	312081BVX5	Odborná prax pre študentov sociálnej práce a psychológie	2 051 741,48 €	514 138,77 €
NP ŠNN	312040S095	Šanca na návrat	1 575 711,98 €	1 110 724,40 €
NP ROPO	312081BMV1	Rodinné poradne – poradensko-psychologické služby pre jednotlivcov, páry a rodiny	2 535 534,61 €	1 978 229,22 €
NP PPU	312111CTX2	Poradenstvo v oblasti sociálnej pomoci a podpory utečencom	3 443 572,65 €	2 517 719,56 €
NP PVO	312101DMF4	Podpora výkonu opatrení SPODaSK pre maloletých bez sprievodu a deti z Ukrajiny a ich rodičov a iné osoby zodpovedné za starostlivosť o dieťa	3 114 270,92 €	2 724 124,83 €
NP ZZP UA	312101DMX5	Podpora pri riešení potrieb osôb so závažným postihnutím v súvislosti s ozbrojeným konfliktom na Ukrajine	10 115 436,48 €	5 253 174,00 €

2.4.3 Národná linka

Ústredie v rámci podaktivity D) NP PODPN zriadilo národnú linku, ktorá poskytuje deťom ohrozeným násilím krízovú intervenciu, poradenstvo a prevenciu bezplatne 24 hodín 7 dní v týždni online dištančnou formou – formou čtu a e-mailu. Národná linka je linka pomoci pre deti, ktoré sa ocitli vo vážnej situácii a hľadajú pomoc alebo niekoho, s kým sa môžu o svojom probléme porozprávať. Kontaktovať ju môžu aj dospelí, ktorí potrebujú poradiť vo veci ohrozenia dieťaťa alebo sú svedkami násilia páchaného na deťoch. Služby národnej linky je možné využívať prostredníctvom webovej stránky www.viacakonick.sk a mobilnej aplikácie. Rovnako sa klient môže zveriť so svojím problémom a žiadať o pomoc aj prostredníctvom e-mailu na adrese pomoc@viacakonick.gov.sk.

Národná linka začala svoju nepretržitú prevádzku dňa 30.4.2021 o 7:00 s celkovým počtom konzultantov 14 (vrátane vedúceho pracovníka). Štart prevádzky bol možný po ukončení tzv. bezpečnostných testov na komunikačnej platforme a následnom publikovaní komunikačnej platformy do verejného online priestoru (úložný priestor sa nachádza na vládnom cloude).

Konzultanti národnej linky pracujú rozdelení na pracovné zmeny v 5 týždňovom pracovnom cykle. V rámci jedného cyklu každý z nich absolvuje rovnaký počet zmien a má k dispozícii aj rovnaké množstvo voľných dní.

Denná zmena je od 7:00 do 19:00.

Nočná zmena je od 19:00 do 07:00.

V rámci pracovného cyklu majú 1 rannú zmenu od 07:00 do 14:30 (môžu ju využívať pre porady, supervízie, konzultácie a pod.). Počas každej zmeny sú k dispozícii 2 – 4 konzultanti (min. 2 konzultanti v zmysle Metodickéj príručky dištančného poradenstva a krízovej intervencie v podmienkach národnej linky na pomoc deťom v ohrození). V ideálnom plnom

personálnom obsadení budú na každej zmene k dispozícii 4 konzultanti.

V roku 2023 pracovalo na oddelení národnej linky na pomoc deťom v ohrození celkovo **17 zamestnancov** (vrátane vedúceho pracovníka). Každý konzultant národnej linky musel pred zaradením do nepretržitej prevádzky, resp. pred začatím práce s klientom, absolvovať súbor úvodných školení počnúc zaškolením k princípom fungovania a Metodike dištančného poradenstva a krízovej intervencie v podmienkach národnej linky, praktickej obsluhy a používaniu chatovej platformy microsite a komplexným odborným školením k dištančnému poradenstvu a krízovej intervencie, vrátane praktických nácvikov formou chatu a e-mailu pod supervíznym dohľadom odborných lektorov. **Od 1.1.2023 do 31.12.2023** zaznamenali konzultanti celkovo 5 917 kontaktov v četovej forme a 75 kontaktov v e-mailovej forme.

Najvyššia frekvencia kontaktov cez chat sa dosiahla v mesiacoch máj a jún 2023 (761 a 748 kontaktov). Celkový počet klientov, ktorí sa v akejkoľvek forme komunikácie obrátili na národnú linku bolo 1 792.

Medzi najčastejšie problémy klientov, s ktorými kontaktovali v roku 2023 konzultantov národnej linky, patria: samota, šikana - kyberšikana, sociálna izolácia, smútok, depresia, vzťahy s rovesníkmi, vzťahy s rodičmi, prvé lásky, sebapoškodzovanie, suicidalita, úzkosť, absencia osoby blízkej, potreba vypočutia a ventilácie emócií, ale aj radikalizácia.

V júni 2021 bola odštartovaná kampaň so zameraním na propagáciu národnej linky formou prvého videospotu, následne bolo v rokoch 2021 a 2022 zverejnených celkovo 6 videospotov a reklamné bannery v online priestore (Facebook, Instagram, YouTube, Google vyhľadávanie a Google obsahová sieť a Remarketing) s cieľovou reklamou pre deti a mladistvých do 18 rokov. Celkovo dosiahla reklama 87 192 911 zobrazení

v online priestore a privedla na webové stránky národnej linky 87 543 užívateľov. Keďže NP Podpora ochrany detí pred násilím ukončil svoje aktivity ku dňu 31.12.2023, boli začaté procesy prípravy nového NP Prevencia a eliminácia násilia a sociálneho vylúčenia prostredníctvom národných liniek pomoci. Prijímateľom je ústredie prostredníctvom národnej linky na a partnermi projektu sú IVPR prostredníctvom Národnej linky pre ženy zažívajúce násilie a Ministerstvo zdravotníctva SR prostredníctvom Národnej linky na podporu duševného zdravia. Začiatok implementácie projektu je plánovaný na 2/2024 a ukončenie aktivít na 12/2026.

2.4.4 PODPN

Koordinátori ochrany detí pred násilím, v celkovom počte 52 s pôsobnosťou na 46 úradoch, realizujú v rámci implementácie NP PODPN pracovné aktivity, ktoré smerujú k vytváraniu koordinačného rámca podpory ochrany detí pred násilím v územnom obvode koordinátora spoluprácou subjektov participujúcich na ochrane detí pred násilím. Medzi tieto subjekty patria najmä obvodné oddelenia Policajného zboru, útvary okresného riaditeľstva Policajného zboru, okresné prokuratúry, okresné súdy, poskytovatelia zdravotnej starostlivosti, školy a školské zariadenia, Centrá poradenstva a prevencie, obce, vyššie územné celky, orgány SPODaSK, CDR, AS, mimovládne organizácie a občianske združenia pôsobiace v oblasti ochrany detí pred násilím.

Koordinátori ochrany detí pred násilím zrealizovali v roku 2023 vo svojich územných obvodoch 201 multidisciplinárnych pracovných stretnutí so zástupcami subjektov participujúcich na ochrane detí pred násilím. Multidisciplinárne pracovné stretnutia boli zamerané na zefektívnenie ochrany detí pred násilím a nadväzujúce systémové opatrenia, identifikáciu potrieb v oblasti

ochrany detí pred násilím, návrh a realizáciu opatrení. Dôraz bol kladený na identifikovanie potrieb v systéme ochrany detí pred násilím, nastavenie účinných mechanizmov komunikácie, výmeny informácií a uplatňovania kompetencií pri riešení problematiky násilia na deťoch.

V rámci implementácie podaktivity B) *Multidisciplinárne vzdelávacie aktivity/školenia subjektov pôsobiacich v oblasti ochrany detí pred násilím* koordinátori ochrany detí pred násilím v roku 2023 zrealizovali 52 multidisciplinárnych vzdelávacích aktivít pre zástupcov subjektov participujúcich na ochrane detí pred násilím vo svojich územných obvodoch úradov. Účastníci multidisciplinárnych vzdelávacích aktivít si rozšírili vedomosti a prehĺbili zručnosti v záujme efektívnejšieho riešenia problematiky násilia páchaného na deťoch. Multidisciplinárny charakter vzdelávania prehlbuje vzájomné väzby a prirodzene stimuluje praktickú koordináciu činností a aktivít zapojených subjektov. Multidisciplinárne vzdelávacie aktivity boli zamerané najmä na témy:

- riziká a hrozby internetu a sociálnych sietí,
- práca s (problémovou) rodinou,
- ako pomôcť deťom zvládnuť digitálny svet, možnosti digitálnych zámkov,
- a ďalšie.

V roku 2023 sa do multidisciplinárnych vzdelávacích aktivít zapojilo 22 odborných lektorov a zúčastnilo sa ich 1 104 účastníkov vzdelávania zo 754 subjektov participujúcich v oblasti ochrany detí pred násilím.

Pri podpore a realizácii aktivít v oblasti prevencie a osvedy je cieľom činnosti koordinátora ochrany detí pred násilím posilňovanie a podpora pozitívnych zdrojov v oblasti ochrany detí pred násilím, má na zreteli najmä scitlivovanie odbornej a laickej verejnosti a podporu realizácie

preventívnych a osvetových aktivít vo všetkých relevantných oblastiach ochrany detí pred násilím. Celkovo sa koordinátori ochrany detí pred násilím v roku 2023 podieľali na realizácii, resp. spolurealizácii 1 052 preventívnych a osvetových aktivít. Aj v roku 2023 sa koordinátori ochrany detí pred násilím intenzívne venovali informovaniu zástupcov subjektov participujúcich na ochrane detí pred násilím a verejnosti, vrátane detí, o existencii národnej linky, ktorá predstavuje nový nástroj pomoci pre deti v ohrození.

V roku 2023 sa NP PODPN rozšíril o podaktivitu G) *Ochrana detí pred násilím v digitálnom priestore*, ktorá svojim obsahom nadviazala na Akčný plán k Národnej koncepcii ochrany detí v digitálnom priestore na roky 2022 – 2023. V rámci uvedenej podaktivity sa spolupodieľalo na tvorbe metodicko - informačnej príručky Ako rozpoznať bezpečné spoločenstvo v online a offline prostredí a informovaní odbornej verejnosti pracujúcej s deťmi o jej existencii a rovnako koordinátori ochrany detí pred násilím zvyšovali povedomie o letáku Pozor, podozrivé spoločenstvá - Ako rozoznáš nebezpečnú skupinu? u zástupcov subjektov participujúcich na ochrane detí pred násilím. Dištančnou formou sa v roku 2023 zrealizovali 2 vzdelávacie programy zamerané na bezpečnosť detí v digitálnom priestore pre 80 odborníkov pracujúcich s deťmi.

Na zasadnutí riadiaceho výboru NP PODPN dňa 18.1.2023 členovia riadiaceho výboru schválili Metodiku tvorby a realizácie plánu práce pre rok 2023. Dňa 5.10.2023 členovia riadiaceho výboru schválili hlasovaním „per rollam“ výstupy NP PODPN - Koordinačná metodika a Školiaci manuál - metodika multidisciplinárneho vzdelávania.

2.4.5 Poradensko-psychologické služby

Účinnosťou zákona č. 305/2005 Z. z. podľa § 98 ods. 1, 2, 3, 4 bolo od 1.9.2005 Centrum poradensko-psychologických služieb pre

jednotlivca, pár a rodinu (ďalej len „CPPS“) ako inštitúcia v zriaďovateľskej pôsobnosti MPSVR SR transformované ako odbor poradensko-psychologických služieb (ďalej len „PPS“), neskôr ako oddelenie na ústredí. Jednotlivé územné a detašované pracoviská CPPS prešli do organizačnej štruktúry úradov ako RPPS. OPPS ako organizačný útvar sekcie rodiny ústredia riadi, koordinuje, kontroluje a metodicky usmerňuje výkon štátnej správy na úseku PPS

V oblasti metodického riadenia, koordinovania a usmerňovania OPPS zrealizovalo: 24 regionálnych metodických dní, 18 metodických návštev pracovísk RPPS. OPPS v spolupráci s osobným úradom a v súčinnosti s úradmi zabezpečovalo pre psychológov a odborných poradcov RPPS, vrátane psychológov NP DEI III, 652 individuálnych supervízií a 180 skupinových supervízií.

Pre psychológov RPPS, vrátane psychológov NP DEI III bolo zabezpečené vzdelávanie: Psychodiagnostika dospelých III-V, ktorého sa zúčastnilo 85 zamestnancov RPPS, Diagnostika rodinného systému, s účasťou 29 zamestnancov RPPS, Vzdelávanie k príprave na NRS, ktorého sa zúčastnilo 22 zamestnancov, Využitie motivačných rozhovorov v praxi RPPS I-III, s účasťou 61 zamestnancov RPPS, Poradenský proces I-III, ktorého sa zúčastnilo 33 zamestnancov RPPS. Skupinové stretnutie zamerané na sebaopoznanie a sebarozvoj absolvovalo v roku 2023, v súlade s internou normou č. IN 060/2022 Zapracovanie zamestnanca RPPS, 27 zamestnancov. Základné vzdelávanie psychológov v poskytovaní krízovej intervencie v krízových situáciách, v súlade s Plánom prípravy a vzdelávania psychológov, ktorý vychádza zo Stratégie prípravy a riadenia činnosti psychológov v prípade vzniku krízovej situácie, bolo zabezpečené formou webcastu, v roku 2023 absolvovalo 17 psychológov RPPS.

V oblasti kontrolnej činnosti OPPS uskutočnilo štyri plánované kontroly, podľa

Plánu kontrolnej činnosti na rok 2023. Tri kontroly boli v roku 2023 aj ukončené, jedna stále prebieha.

Oddelenie PPS sa v roku 2023 podieľalo na implementácii dvoch NP v oblasti PPS: NP ROPO kód ITMS 2014+: 312081BMV1 a NP DEI NS III, kód ITMS2014+: 312041T237.

NP DEI NS III prispieva k zvýšeniu dostupnosti odbornej psychologickej pomoci dieťaťu a jeho rodine v rozvode navýšením počtu pracovných pozícií psychológa na RPPS. V rámci implementácie NP DEI III oddelenie PPS (z celkových 79 vytvorených pozícií) metodicky usmerňovalo k decembru 2023 – 48 psychológov. Podaktivity 1.5.11 Vzdelávanie v programe „Psychodiagnostika dieťaťa“ sa zúčastnilo 51 zamestnancov RPPS.

Počas implementácie NP ROPO OPPS organizačne zabezpečovalo činnosť 5 pilotných rodinných poradní v Trnave, Nových Zámkoch, Žiline, Košiciach a Humennom. K 31.12.2023 bolo obsadených 34 pracovných pozícií (z plánovaných 37). Zamestnanci rodinných poradní poskytli v roku 2023 spolu 5 252 konzultácií, pre 1 181 klientov. Najčastejšia problematika konzultácií bola poradenstvo pri manželských a partnerských problémoch, osobnostné poradenstvo a poradenstvo pri rodinných a vzťahových problémoch.

V oblasti štatistického spracovania oddelenie PPS spracovávalo týždenne štatistické údaje o poradensko-psychologickej činnosti NP ROPO pre potreby ústredia a mesačne pre potreby IVPR, mesačne spracúvalo štatistické informácie o obsadenosti pozícií NP DEI III a spracovávalo štatistické údaje za oblasť výkonu poradensko-psychologických služieb ústredia a RPPS.

Oddelenie PPS spolupracovalo s viacerými štátnymi a mimovládnyimi organizáciami v SR, ktoré pôsobia v oblasti PPS a náhradnej rodinnej starostlivosti.

Poskytovalo súčinnosť pri aktivitách MPSVR SR odbor krízového manažmentu a riadenia pri poskytovaní krízovej intervencie pre odídcov z Ukrajiny.

OPPS zabezpečovalo vyšetrenia psychickej spôsobilosti podľa § 58 zákona č. 305/2005 Z.z. na 7 pracoviskách: úrad Nové Zámky, úrad Zvolen, úrad Partizánske, pracovisko Bánovce nad Bebravou, úrad Považská Bystrica, pracovisko Púchov, úrad Stropkov, úrad Vranov nad Topľou a úrad Poprad. Pre potreby CDR bolo zrealizovaných celkovo 770 vyšetrení záujemcov o zamestnanie v CDR a zamestnancov CDR. Na základe žiadosti osobného úradu boli zrealizované psychologické vyšetrenia 8 uchádzačov v rámci výberových konaní na pozície odborných zamestnancov ústredia, úradov, alebo riaditeľov CDR.

Referáty poradensko-psychologických služieb

Na RPPS jednotlivých úradov ku koncu roka 2023 pracovalo 114 psychológov, z toho 48 psychológov v rámci NP DEI III a 10 odborných poradcov vykonávajúcich odbornú preventívnu a poradenskú činnosť v zmysle zákona č. 552/2003 Z.z. o výkone práce vo verejnom záujme.

Referáty ako organizačný útvar odboru sociálnych vecí a rodiny úradov v roku 2023 poskytovali psychologické a iné odborné poradenstvo v 7 046 prípadoch, pre 14 347 klientov. Vykonaných bolo celkom 42 203 konzultácií. Klienti najčastejšie využili služby RPPS z podnetu zamestnancov oddelení SPODaSK – 3 310 prípadov. Celkovo prevažovali klienti s odporúčaním oddelenia SPODaSK, súdu alebo inej inštitúcie (v počte 4 354) nad klientmi, ktorí oslovili RPPS bez odporúčania (2 692). Z hľadiska problematiky bolo najviac konzultácií (15 519) zrealizovaných pre (6 078) klientov s rozvodovou/rozchodovou problematikou. Približne 60% RPPS poskytovalo súčinnosť súdom v rámci multidisciplinárneho

prístupu k rodinnoprávnej agende. Druhou najčastejšou oblasťou s počtom klientov 3 951 a 10 130 konzultácií bola rodinná problematika. V oblasti náhradnej rodinnej starostlivosti bolo zrealizovaných 6 591 konzultácií pre 1 489 klientov (792 prípadov), čo predstavuje tretiu najpočetnejšiu problematiku, v ktorej RPPS poskytovalo služby. Oproti minulému roku narástol počet prípadov osobnostnej problematiky (846) s počtom 1 120 klientov a 4 860 konzultácií. V roku 2023 RPPS vypracovali 2 488 správ o výsledkoch poradensko-psychologického a poradenského procesu, najčastejšie v prípadoch rozvodového a rozchodového poradenstva.

V rámci svojich personálnych kapacít sa psychológovia a odborní poradcovia angažovali v programoch prevencie a rozvoja osobnosti – spolu realizovali 75 takýchto odborných aktivít pre celkový počet 2 818 účastníkov.

V rámci poradenstva pre klientov a rodiny s problematikou drogových a iných závislostí psychológovia a odborní poradcovia RPPS poskytli intervencie pre 192 klientov, spolu to predstavuje 808 konzultácií.

Psychológovia RPPS participovali na výberových konaniach na riadiacu alebo inú pracovnú pozíciu jednotlivých úradov prostredníctvom psychodiagnostiky a vytvárania profilu uchádzača. Celkovo v roku 2023 vytvorili 22 odborných profilov. V rámci krízovej intervencie zamestnanci RPPS poskytli trikrát individuálne krízovú intervenciu pre osoby postihnuté zemetrasením v okrese Vranov nad Topľou. Mimo hromadných nešťastí zamestnanci RPPS realizovali krízovú intervenciu desaťkrát (a to najmä pri úmrtiach, v prípadoch domáceho násillia, pri pokuse o samovraždu, v prípade sebaoškodzovania maloletej osoby).

2.5 EKONOMIKA

2.5.1 Rozpočet organizácie

Ústredie ako rozpočtová organizácia štátu zriadená zákonom NR SR č. 453/2003 Z. z. o orgánoch štátnej správy v oblasti sociálnych vecí, rodiny a služieb zamestnanosti s účinnosťou od 1.1.2004 na zabezpečenie výkonu štátu v oblasti sociálnych vecí a služieb zamestnanosti, kde plní úlohy podľa osobitných predpisov, hospodári s prostriedkami ŠR, s prostriedkami EÚ a s prostriedkami na samostatných účtoch poskytnutými z darov a grantov na základe uzatvorených tuzemských aj zahraničných zmlúv ako aj z poistného plnenia a od úradov.

Od roku 2015 došlo k zlúčeniu úradov s ústredím do organizácie s jedným IČO, ktorá je klientom Štátnej pokladnice a úrady sú jeho splnomocnenými vnútornými organizačnými jednotkami (ďalej len „VOJ“). Detským domovom zostala právna subjektivita a ich zriaďovateľom je ústredie. S účinnosťou od 1.1.2019 sa v zmysle zákona č. 305/2005 Z. z. jej novelou zákonom č. 61/2018 zmenil názov zariadení z detských domovov na CDR a zároveň sa rozšírili aj činnosti, ktoré zabezpečovali v minulosti štátne detské domovy.

Z hľadiska hodnotenia rozpočtového hospodárenia výdavkov ústredia k 31.12.2023 možno konštatovať, že celkové plnenie rozpočtu výdavkov na všetkých zdrojoch a vo všetkých programoch bez § 17 zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy realizovaných v zmysle cieľov zabezpečovaných celou sústavou ústredia vrátane štátnych CDR bol na 99,79%.

Vo výdavkovej časti bol v priebehu roku 2023 zaznamenaný celkový medziročný nárast výdavkov cca o 390 354-tisíc €, z toho najmä cca o 550 532-tisíc € v rámci ŠSD a dávok sociálnej pomoci a taktiež v rámci projektov EÚ a spolufinancovania ŠR, kde bol nárast o cca 25 895-tisíc €.

Celkové výdavky určené na činnosť ústredia a úradov v programe 07E0401 predstavovali medziročný nárast vo výške cca 13 646 tisíc €, pričom výdavky na mzdy a odvody predstavovali nárast cca 14 884-tisíc €, čo súviselo s valorizáciou miezd a platov od 1.1.2023 (7%), 1.9.2023 (10%) a zároveň so navýšením osobných príplatkov o 100 € na zamestnanca. Ďalej zvýšením miezd posudkovým lekárom na úradoch v rámci zosúladenia mzdovej politiky posudkových lekárov v Sociálnej poisťovni a čiastočné dorovnanie na úroveň lekárov spadajúcich pod MZ SR. Taktiež z dôvodu zvýšenia služobnej pohotovosti pre zamestnancov oddelenia SPODaSK úradov, na zvýšenie osobného príplatku pre zamestnancov oddelenia SPODaSK a oddelenia peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností, ktorí úspešne absolvovali akreditované špecializačné vzdelávanie. K zvýšeniu výdavkov oproti roku 2022 došlo aj vo výdavkoch v kategórii - Tovary a služby (630) len o cca 120-tisíc €, a to z dôvodu vykonania refundácií zo zdrojov EÚ v celkovej výške 4 378-tisíc €, čím bolo zabezpečené financovanie rozpočtovo nekrytých výdavkov v rozpočte ústredia. V roku 2023 došlo k nárastu čerpania výdavkov na energie, uvedené zvýšenie bolo dofinancované z úrovne MPSVR SR, a to vo výške 4 937-tisíc €. Výdavky súvisiace s činnosťou Aktivačných centier predstavovali celkovú výšku cca 8 378-tisíc € (z toho: v programe 07E – 6 473-tisíc € a v programe 07C – 1 905 -tisíc €), čo bolo oproti roku 2022 celkové zvýšenie cca o 1 805-tisíc €.

Kapitálové výdavky zaznamenali v roku 2023 zníženie oproti rozpočtovému roku 2022 cca o 1 548-tisíc €, čo súviselo hlavne s procesom verejného obstarávania. V rámci celkových výdavkov bolo z programu 07E v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine vyfinancovaných 52-tisíc €.

Na celkových výdavkoch v štátnych CDR v programe 07C0502 došlo k celkovému zvýšeniu cca o 17 292-tisíc €, pričom výdavky na mzdy a odvody predstavovali zvýšenie cca o 7 073-tisíc € zo ŠR, čo súviselo s valorizáciou miezd od 1.1.2023 (7%), 1.9.2023 (10%) a s dofinancovaním príplatkov pre zamestnancov, ktorí zabezpečujú starostlivosť o deti v nepretržitej prevádzke (sobota, nedeľa, sviatky), mzdy pre zdravotníckych pracovníkov – fyzioterapeutov, pre 30 nových zamestnancov (15 osôb na výkon funkcie profesionálny náhradný rodič a 15 osôb na výkon funkcie koordinátor/facilitátor - Stretnutí rodinného kruhu). Výdavky na Tovary a služby – kat. 630 vyplatené zo štátneho rozpočtu sa medziročne zvýšili cca o 6 621-tisíc €, zvýšeniu oproti minulému obdobiu došlo hlavne z dôvodu vyplatenia stabilizačného príspevku v súlade s uznesením Vlády SR č. 823/2022 pre zamestnancov vybraných zariadení sociálnych služieb, zariadení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately a domácej opatrovateľskej služby. Nárast nastal aj na položke služby z dôvodu vysokých cien, ktoré reflektujú na vysokú infláciu, zvýšenie cien revízií, odpadov a rôznych iných služieb. V rámci rozpočtu kapitálových výdavkov CDR došlo k medziročnému zníženiu výdavkov cca o 1 753-tisíc €.

V rámci celkových výdavkov v štátnych CDR, ktoré súviseli s vojnovým konfliktom na Ukrajine bolo vyfinancovaných 169-tisíc €.

Dávky sociálnej pomoci a ŠSD predstavovali celkový medziročný nárast cca o 550 532-tisíc €, ktorý bol spôsobený opatreniami vlády vzhľadom na zvýšenú mieru inflácie, z toho: v rámci podprogramu 07C01 - pomoc v hmotnej núdzi bol nárast o 396-tisíc €.

V rámci podprogramu 07C02 - podpora rodiny došlo k celkovému výšieniu čerpania finančných prostriedkov cca o 479 795-tisíc €, kde boli vyplatené

prídavok na dieťa – nárast o 321 630-tisíc €, rodičovský príspevok – nárast o 53 342-tisíc € a dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa nárast oproti minulému roku o 112 650-tisíc €. V podprograme 07C03 – kompenzácia sociálnych dôsledkov ŤZP došlo k celkovému nárastu cca o 69 508-tisíc €, kde boli vyplatené peňažné príplatky na opatrovanie, jednorazové a opakované príspevky a príplatky na osobnú asistenciu z dôvodu zvýšenej inflácie.

Aj v roku 2023 sme v nadväznosti na schválený zákon č. 385/2019 o kompenzačnom príspevku baníkom čerpali na tento účel finančné prostriedky v celkovej sume 1 936-tisíc €, čo bol nárast oproti roku 2022 o 1 052-tisíc €.

V rámci výdavkov na dávky sociálnej pomoci a štátne sociálne dávky boli v súvislosti s vojnovým konfliktom na Ukrajine na zdroji 11UA vyplatené príspevky v celkovej výške 11 475-tisíc € t.j. o 2 823-tisíc € viac ako v minulom roku.

Čerpanie výdavkov na aktívnu politiku trhu práce vrátane projektov spolufinancovaných s EÚ predstavuje za rok 2023 medziročný pokles cca o 239 089-tisíc €. Z dôvodu ukončenia financovania účelovo určených projektov - Prvá pomoc / COVID, Projektu na podporu udržania pracovných miest SZČO a projektu zameraného na Pomoc odídencom boli výdavky zo štátneho rozpočtu nižšie o cca 272 413-tisíc €.

V rámci programového obdobia 2014-2020 sme zaznamenali nárast čerpania výdavkov na národné projekty spolufinancované z prostriedkov ESF, nakoľko v 2.polovici roka 2023 boli realizované nové projekty Aktivácia znevýhodnených UoZ, Podpora pracovnej integrácie a Podpora integračných podnikov 2. V oblasti sociálnej inklúzie sa zvýšili výdavky pri financovaní NP

A. Čerpanie podľa programov

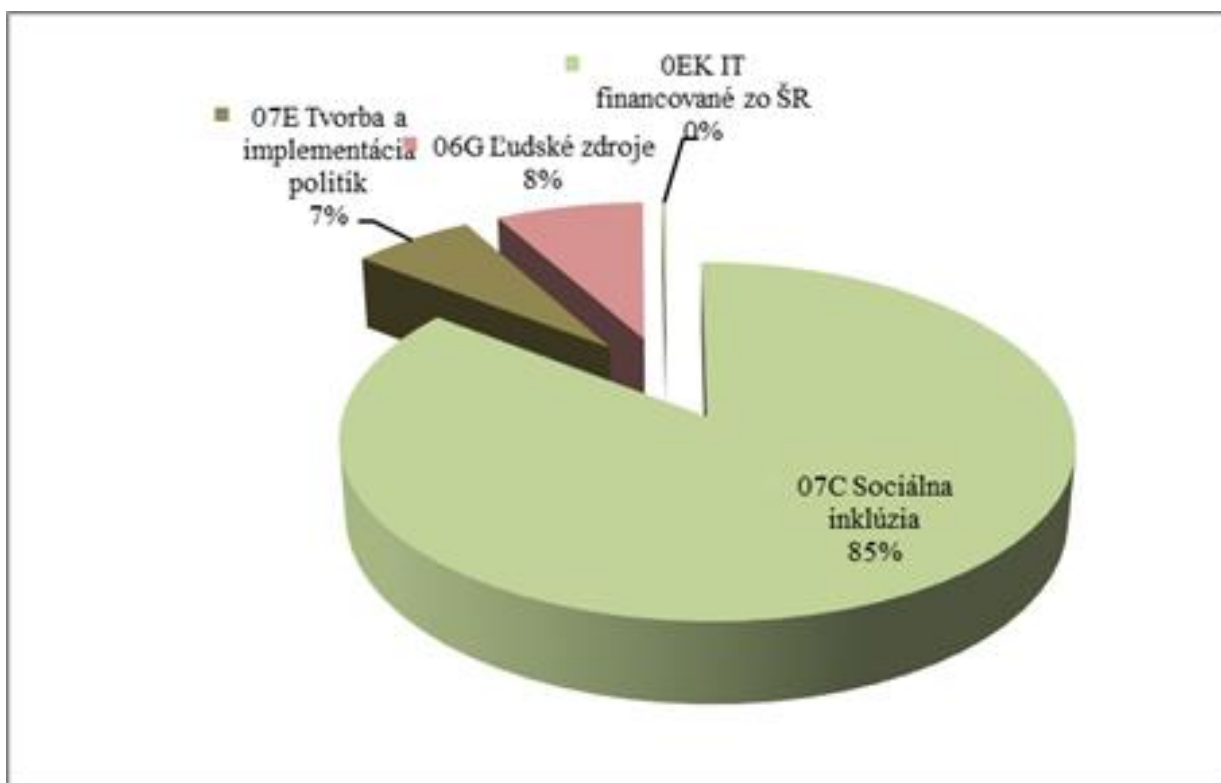
IPV SP II. a NP výkonu opatrení SPODaSK pre maloletých bez sprievodu. Dofinancovanie priebežných platieb vybraných projektov bude pokračovať aj v roku 2024.

Z úrovne ústredia boli podporené pracovné miesta v rámci individuálnej štátnej pomoci pre veľkých investorov, ktorým bola na úrovni Ministerstva hospodárstva SR schválená štátna pomoc, ako aj nadväzne na „Schému regionálnej pomoci pre veľké podniky a pomoci na vzdelávanie pre vybrané investičné projekty“ schválenú uzneseniami vlády. Veľkým investorom boli poskytnuté finančné príspevky v celkovej výške 2 661-tisíc €.

Čerpanie rozpočtu výdavkov

Ústredie za celú sústavu, t.j. ústredie, úrady (46) a štátne centrá pre deti a rodiny (68) financovali výdavky sledované a hodnotené v rámci nasledovných programov.





Špecifikácia výdavkov v rámci programov rozpočtovej klasifikácie (v €)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Skutočnosť 2023	% plnenia k UR	Index 2023/2022
Výdavky spolu	2 635 635 243,98	2 334 617 298,00	3 032 476 995,49	3 025 989 671,04	99,79	1,15
Bežné výdavky	2 626 262 270,73	2 333 559 298,00	3 028 462 972,16	3 020 337 512,07	99,73	1,15
Kapitálové výdavky	9 372 973,25	1 058 000,00	4 014 023,33	5 652 158,97	140,81	0,60
Program 07E - Tvorba a implementácia politik	182 382 212,37	165 490 741,00	195 841 242,13	195 823 024,26	99,99	1,07
Špecializovaná štátna správa zdroj 111, 131, 11UA - ŠR	179 129 162,26	165 490 741,00	194 326 918,00	194 323 200,89	100,00	1,08
z toho: kapitálové výdavky	2 820 064,21	943 570,00	1 286 775,79	1 272 275,03	98,87	0,45
Projekty (EÚ a spolufinancovanie ŠR)	432 985,90		227 548,34	227 548,34	100,00	0,00
z toho: kapitálové výdavky					0,00	0,00
Program 07C - Sociálna inklúzia	1 983 529 582,27	2 133 536 917,00	2 592 676 882,16	2 586 210 101,82	99,75	1,30
a) Štátne detské domovy zdroj 111, 131, 11UA - ŠR	108 367 117,18	121 085 967,00	125 676 047,27	125 659 006,94	99,99	1,16
z toho: kapitálové výdavky	4 851 938,55	858 000,00	3 098 645,74	3 098 645,74	100,00	0,64
b) Dávky ŠSD a DSP	1 841 961 819,22	1 985 171 290,00	2 396 721 962,60	2 392 493 565,39	99,82	1,30
c) Neštátne subjekty	25 397 032,22	26 279 660,00	31 136 264,61	31 109 195,77	99,91	1,22
z toho: kapitálové transfery	221 768,00	924 336,00	365 860,61	365 860,61	100,00	0,00
d) Projekty (EÚ a spolufinancovanie ŠR)	2 302 777,93		28 198 101,82	28 198 101,82	100,00	12,25
z toho: kapitálové výdavky	1 320 696,01		2 619 474,56	2 619 474,56	100,00	0,00
e) Ostatné iniciatívy(111,11UA)	4 647 089,50	0,00	10 100 957,40	7 907 130,00	78,28	0,00
f) Prevencia a sanácia (MVO)	863 359,22	1 000 000,00	843 548,46	843 101,90	95,63	0,97
Program 06G - Ľudské zdroje	465 583 794,19	32 549 526,00	237 498 086,38	237 496 137,52	100,00	0,51
Bežné výdavky - zdroj 111,131,11UA - ŠR	336 334 942,65	32 549 526,00	63 922 526,00	63 920 965,66	100,00	0,19
z toho: Individuálna štátna pomoc investorom	1 603 333,20	4 749 526,00	2 661 526,00	2 660 751,09	99,97	1,66
Bežné výdavky ostatné (EÚ+ spolufinancovanie ŠR)	129 248 851,54		172 904 853,61	172 904 465,09	100,00	1,34
kapitálové výdavky	1 013 753,98		670 706,77	670 706,77	100,00	0,00
Program OEK - IT financované zo ŠR	4 139 655,15	3 040 114,00	6 460 784,82	6 460 407,44	99,99	0,00
z toho: kapitálové výdavky	465 448,51	200 000,00	244 670,82	244 670,82	100,00	0,00

B. Čerpanie výdavkov na správu a činnosť (07E0401) bez IT (v €)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Skutočnosť 2023	% plnenia k UR	Index 2023/ 2022
Výdavky na správu ústredia - ŠR	181 949 226,47	165 490 741,00	195 613 693,79	195 595 475,92	99,99	1,08
Bežné výdavky (600)	179 129 162,26	164 547 171,00	194 326 918,00	194 323 200,89	100,00	1,08
610 Mzdy, platy a OOV	106 470 169,81	101 085 410,00	117 700 571,00	117 700 571,00	100,00	1,11
620 Poistné a príspevky	40 037 241,06	37 979 351,00	43 690 633,53	43 690 633,53	100,00	1,09
630 Tovary a služby	26 440 023,75	23 183 802,00	26 563 337,47	26 559 620,36	99,99	1,00
v tom: nájomné	1 275 559,57	600,00	1 514 832,35	1 514 820,99	100,00	1,19
energie	4 263 453,74	150 000,00	7 471 717,96	7 471 713,98	100,00	1,75
poštovné	5 537 907,77	2 420 000,00	3 024 159,90	3 023 756,67	99,99	0,55
cestovné	575 700,07	190 000,00	654 558,29	655 563,52	100,15	1,14
dopravné	1 045 585,45	177 300,00	1 020 773,40	1 020 770,22	100,00	0,98
služby	11 249 696,35	17 588 102,00	9 720 947,70	9 721 114,37	100,00	0,86
materiál	1 205 081,93	2 595 800,00	1 427 500,58	1 423 049,96	99,69	1,18
640 Bežné transfery	6 181 727,64	2 298 608,00	6 372 376,00	6 372 376,00	100,00	1,03
z toho: odstupné	1 882 049,66	1 338 598,00	1 175 114,50	1 162 901,97	98,96	0,62
odchodné	592 063,43	100 000,00	493 906,20	499 357,20	101,10	0,84
nemocenské dávky	842 916,57	710 010,00	593 589,18	598 073,99	100,76	0,71
Kapitálové výdavky (700)	2 820 064,21	943 570,00	1 286 775,79	1 272 275,03	98,87	0,45
Projekty (EÚ a spolufinancovanie ŠR)	432 985,90		227 548,34	227 548,34	100,00	0,00
07E0401 spolu (ŠR + EÚ/ŠR)	182 382 212,37	165 490 741,00	195 841 242,13	195 823 024,26	99,99	1,07

C. Čerpanie výdavkov na správu a činnosť CDR (07C0502) (v €)

Ukazovateľ	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Skutočnosť 2023	% plnenia k UR	Index 2023/ 2022
Výdavky na CDR ŠR	108 367 117,18	121 085 967,00	125 676 047,27	125 659 006,94	99,99	1,16
Bežné výdavky (600)	103 515 178,63	120 227 967,00	122 577 401,53	122 560 361,20	99,99	1,18
610 Mzdy, platy a OOV	60 213 937,89	73 753 085,00	67 287 036,00	67 287 061,01	100,00	1,12

620 Poistné a príspevky	21 465 496,61	25 760 116,00	24 413 387,64	24 415 112,27	100,01	1,14
630 Tovary a služby	15 997 458,80	15 906 877,00	22 631 570,47	22 618 496,71	99,94	1,41
v tom: nájomné	253 647,49	236 354,00	302 734,33	302 728,93	100,00	1,19
energie	3 764 877,18	2 778 789,00	2 628 118,48	2 627 742,59	99,99	0,70
640 Bežné transfery	5 838 285,33	4 807 889,00	8 245 407,42	8 239 691,21	99,93	1,41
v tom: vreckové dieťaťa	626 640,48		765 583,39	765 583,39	100,00	1,22
príspevok na uľahčenie osamostatnenia	247 428,78		257 239,40	257 239,40	100,00	1,04
strava pre deti odchádzajúce do rodín	391 190,14		404 549,18	404 549,18	100,00	1,03
Kapitálové výdavky (700)	4 851 938,55	858 000,00	3 098 645,74	3 098 645,74	100,00	0,64

D. Čerpanie výdavkov v rámci sociálnej inklúzie podľa prvkov (vecné hľadisko) (v €)

R.č.	Kód	Názov	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Skutočnosť 2023	% čerpania k UR	Index 2023/2022
1	07C0101	Dávka v hmotnej núdzi	121 984 876,83	115 215 944,00	132 296 918,49	131 515 227,95	99,41	1,08
2	07C0102	Dotácia na výkon osob. príjemcu	96 732,58	133 183,00	130 324,65	130 034,96	99,78	1,34
3	07C0103	Dotácia na stravu pre dieťa v HN	17 351 437,20	20 225 000,00	3 412 568,47	3 243 270,20	95,04	0,19
4	07C0104	Dotácia školské potreby pre dieťa v HN	939 991,56	1 100 000,00	1 053 642,22	953 805,49	90,52	1,01
5	07C0106	Náhradné výživné	9 376 209,24	10 750 000,00	14 417 637,91	14 303 325,21	99,21	1,53
6	07C01	Pomoc v hmotnej núdzi (1+2+3+4+5)	149 749 247,41	147 424 127,00	151 311 091,74	150 145 663,81	99,23	1,00
7	07C0201	Prídavok na dieťa	464 928 140,05	536 102 000,00	787 698 468,45	786 557 894,90	99,86	1,69
8	07C0202	Rodičovský príspevok	605 725 021,36	649 018 455,00	659 145 935,46	659 067 176,68	99,99	1,09
9	07C020B	Príspevok na starostlivosť o dieťa	413 089,37	1 000 000,00	462 356,40	341 168,27	73,79	0,83
10	07C020D	Dotácia na podporu výchovy k stravovacím návykom dieťaťa	0,00	0,00	113 287 150,80	112 650 416,90	0,00	0,00
11	07C020E	Príspevok pri narodení dieťaťa	44 087 020,77	44 619 281,00	37 108 180,20	37 019 623,75	99,76	0,00
12	07C020F	Príspevok na pohreb	4 612 335,31	5 190 500,00	4 039 651,67	3 924 703,54	97,15	0,00

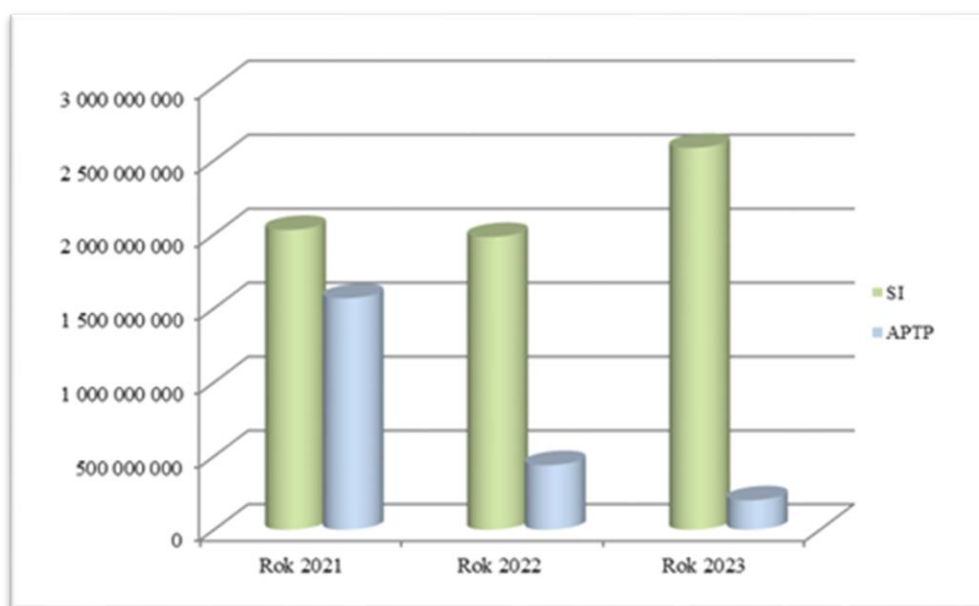
13	07C02	Podpora rodiny(7+8+1 2+13)	1 119 765 606,86	1 235 930 236,00	1 601 741 742,98	1 599 560 984,04	99,86	0,00
14	07C0301	Peňažný príspevok na osobnú asistenciu	100 710 932,44	107 350 000,00	113 957 232,65	113 662 898,00	99,74	0,00
15	07C0302	peňažný príplatok na opatrovanie - inflácia	348 247 072,11	360 388 977,00	396 777 732,52	396 630 618,30	99,96	0,00
16	07C0303	Ostatné príspevky opakované	68 682 614,47	71 421 381,00	72 325 982,61	72 283 691,42	99,94	0,00
17	07C0304	Ostatné príspevky jednorazové	23 260 193,78	24 805 440,00	27 941 882,81	27 831 262,91	99,60	0,00
18	07C03	Kompenzácia sociálnych dôsledkov ŤZP	540 900 812,80	563 965 798,00	611 002 830,59	610 408 470,63	99,90	1,13
19	07C0505	Náhradná rodinná starostlivosť - opakované príspevky	28 958 854,14	33 491 129,00	28 923 933,66	28 708 833,68	99,26	0,00
20	07C0506	Náhradná rodinná starostlivosť - jednorazové príspevky	1 703 352,56	2 200 000,00	1 784 242,45	1 733 215,13	97,14	0,00
21	07C040H	Kompenzačný príspevok baníkom	883 945,45	2 160 000,00	1 958 121,18	1 936 398,10	98,89	0,00
22	07C01-05	Limitované prostriedky - SI (6+14+15+16+17) - ŠR	1 841 961 819,22	1 985 171 290,00	2 396 721 962,60	2 392 493 565,39	99,82	1,30
23	07C04	Iniciatívy v oblasti soc, inklúzie	4 647 089,50	0,00	10 100 957,40	7 907 130,00	78,28	0,00
24	07C040A	Ostatné iniciatívy	4 647 089,50	0,00	10 100 957,40	7 907 130,00	78,28	0,00
25	07C0502	Štátne CDR+IROP BV+KV)	109 701 743,83	121 085 967,00	128 332 623,20	128 315 582,89	99,99	0,00
26	07C0503	Ústav. starostl. v neštát. zar.(BV+KV)	25 397 032,22	25 355 324,00	30 770 404,00	30 743 335,16	99,91	1,21
27	07C0504	Prevenia a sanácia (MVO)	863 359,22	1 000 000,00	843 548,46	843 101,90	99,95	0,98
28	06G1S01	OP Ľudské zdroje 2014-2020 (SI) NP Príspevok na starostlivosť o dieťa	3 621 584,45		321 955,74	321 955,74	100,00	0,09
29	06G1S02	OP Ľudské zdroje 2014-2020 (SI)	18 961 998,10		25 363 573,54	25 363 185,02	100,00	1,34
30	06G1S05	OP Ľudské zdroje 2014-2020 (SI)NP 652 Mimoriadne odmeny	11 547 881,42		7 232 529,62	7 232 529,62	100,00	0,00
31	06G1S07	CARE - ESF			661 707,36	661 707,36	100,00	0,00

32	06G1S08	CARE - EFRR			2 120 518,02	2 120 518,02	100,00	0,00
33	07C0B01	Sociálne začlenenie najodkázanejších osôb (FEAD)	317 662,89		25 541 525,87	25 541 525,87	100,00	80,40
34	07C	Spolu	1 983 529 582,27	2 132 612 581,00	2 592 311 021,53	2 585 844 241,21	99,75	1,30
35	07C+06G	Spolu	2 008 223 454,93	2 132 612 581,00	2 628 011 305,81	2 621 544 136,97	99,75	1,31

E. Čerpanie výdavkov na aktívne opatrenia na TP podľa prvkov (v €)

Kód prvku	Ukazovateľ	Zdroj	Čerpanie 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Čerpanie 2023	% plnenia k UR	Index 2023/2022
06G	Aktívna politika na trhu práce (A+B)	RZ	440 885 242,70	32 549 526,00	201 797 802,10	201 796 241,76	100,00	0,46
A)	z toho prostriedky ŠR v programe 06G		336 334 942,65	32 549 526	63 922 526,00	63 920 965,66	100,00	0,19
06G0404	Národné programy na rozvoj APTP a zvýšenie zamestnateľnosti	111 + 11UA ŠR	334 731 609,45	27 800 000	61 261 000,00	61 260 214,57	100,00	0,18
06G040J	Individuálna štátna pomoc		1 603 333,20	4 749 526	2 661 526,00	2 660 751,09	99,97	1,66
B)	z toho spolufinancované z EÚ		104 550 300,05	0,00	137 875 276,10	137 875 276,10	100,00	1,32
06G1S	OP Ľudské zdroje 2014-2020	ESF	104 550 300,05	0,00	137 875 276,10	137 875 276,10	400,00	1,32
06G1S01	Zamestnanosť	ESF	65 146 191,72	0,00	104 106 068,73	104 106 068,73	100,00	1,60
06G1S04	Iniciatíva na podporu zamestnávania mladých	ESF	8 809 400,78	0,00	4 098 364,50	4 098 364,50	100,00	0,47
06G1S05	REACT EÚ	ESF	30 594 707,55	0,00	22 494 108,18	22 494 108,18	100,00	0,00
06G1S07	CARE - ESF	ESF	0,00	0,00	7 176 734,69	7 176 734,69	100,00	0,00

Vývoj čerpania výdavkov v rámci Sociálnej inklúzie ako dávok sociálnej pomoci a ŠSD a priorít v rámci neštátnych subjektov a AOTP vrátane NP spolufinancovaných z prostriedkov EÚ dokumentuje nasledovný graf.



F. Čerpanie výdavkov na informačné technológie (v €)

Od 1.1.2017 sú výdavky na IKT, v súvislosti s usmernením Ministerstva financií SR, financované v rámci podprogramu OEK0H - Informačné technológie financované zo ŠR. Uvedeným usmernením ide o vyčlenenie výdavkov na IKT v rámci celej verejnej

správy do jedného podprogramu, ktoré boli v minulosti financované z rôznych programov, podprogramov a prvkov. Zvýšenie výdavkov v roku 2023 v rámci prvku OEK bolo spôsobené potrebou výmeny výpočtovej techniky v súlade s plánom obmeny odboru IKT MPSVR SR.

Prvok	Skutočnosť 2021	Schválený rozpočet 2022	Upravený rozpočet 2022	Skutočnosť 2022	% plnenia k UR	Index 2022/2021
OEK0H01 Systémy vnútornej správy	207 877,05	200 000,00	208 840,63	209 478,23	100,31	1,01
OEK0H03 Podporná infraštruktúra	2 046 680,39	1 715 114,00	5 492 671,37	5 491 656,39	99,98	2,68
OEK0H09 IS SOFTIP	1 419 649,20	925 000,00	514 602,00	514 602,00	100,00	0,00
Spolu 630 Bežné výdavky	3 674 206,64	2 840 114,00	6 216 114,00	6 215 736,62	99,99	1,69
<i>z toho: ústredie a úrady</i>	3 152 962,14	2 440 114,00	5 404 384,99	5 404 373,04	100,00	1,71
<i>CDR</i>	521 244,50	400 000,00	811 729,01	811 363,58	99,96	1,56
OEK0H03 Podporná infraštruktúra (KV 700)	465 448,51	200 000,00	244 670,82	244 670,82	100,00	0,53
Spolu 710 kapitálové výdavky	465 448,51	200 000,00	244 670,82	244 670,82	100,00	0,53
<i>z toho: ústredie a úrady</i>	455 835,51	200 000,00	239 013,44	239 013,44	100,00	0,52
<i>CDR</i>	9 613,00	0,00	5 657,38	5 657,38	100,00	0,00
celkom OEK0H (600+700)	4 139 655,15	3 040 114,00	6 460 784,82	6 460 407,44	99,99	2,22

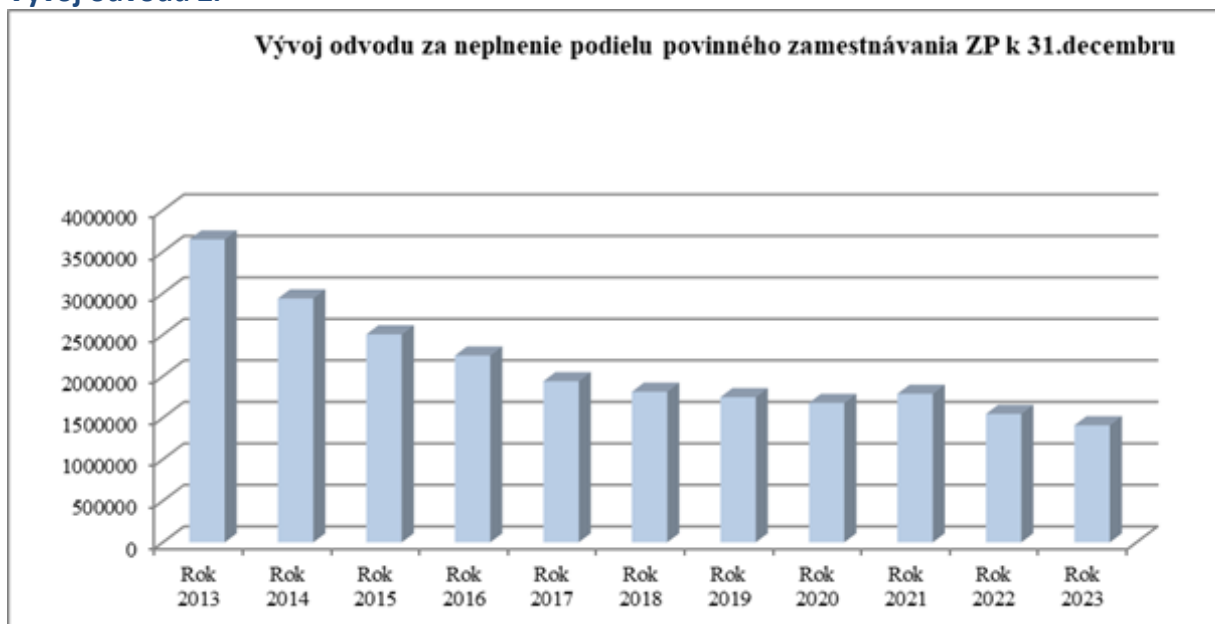
V príjmovej časti došlo k celkovému medziročnému poklesu cca o 2 792-tisíc €, z toho na ústredí a úradoch predstavoval pokles cca o 3 018-tisíc €, a to z dôvodu

poklesu príjmov oproti predchádzajúcemu roku z odvodu za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím, v zmysle § 65

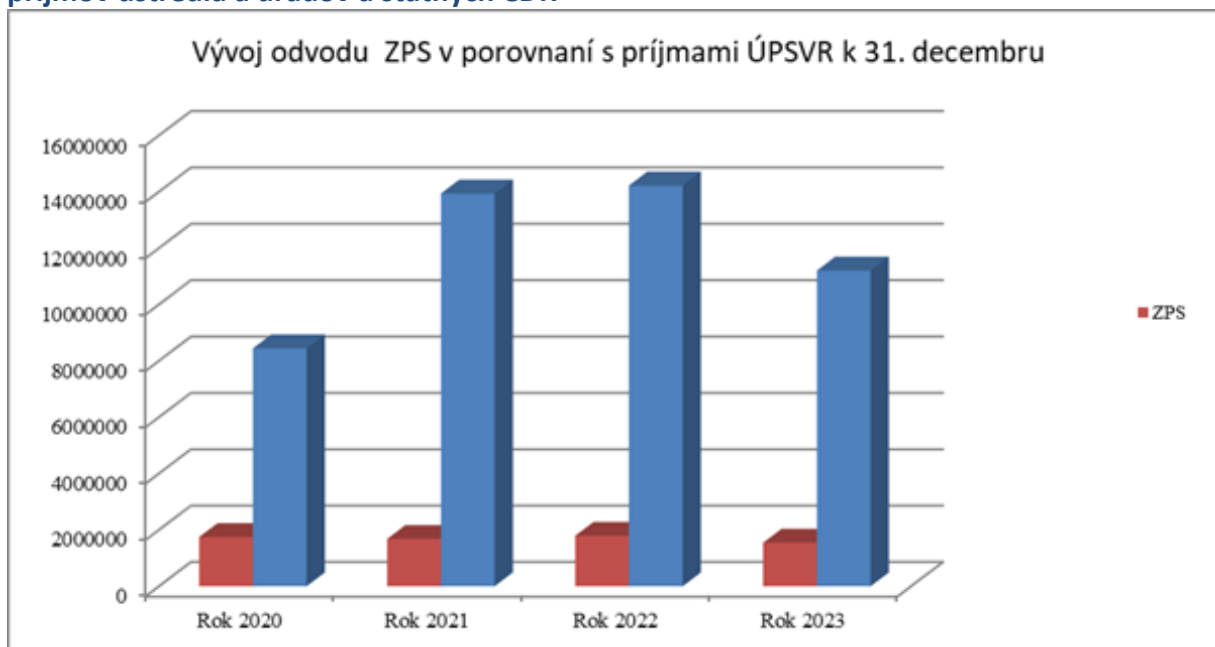
zákona č. 5/2004 Z. z. o službách zamestnanosti. Neplnenie príjmov za rok 2023 súvisí aj s nižším objemom vratiek v rámci aktívnej politiky trhu práce aj z vratiek z poskytnutých dávok sociálnej pomoci oproti rozpočtovému roku 2022.

V CDR a rodiny došlo k zvýšeniu príjmov oproti roku 2022 cca o 231-tisíc €, čo súviselo s nárastom vratiek za služby ako plyn a elektrina poskytované CDR.

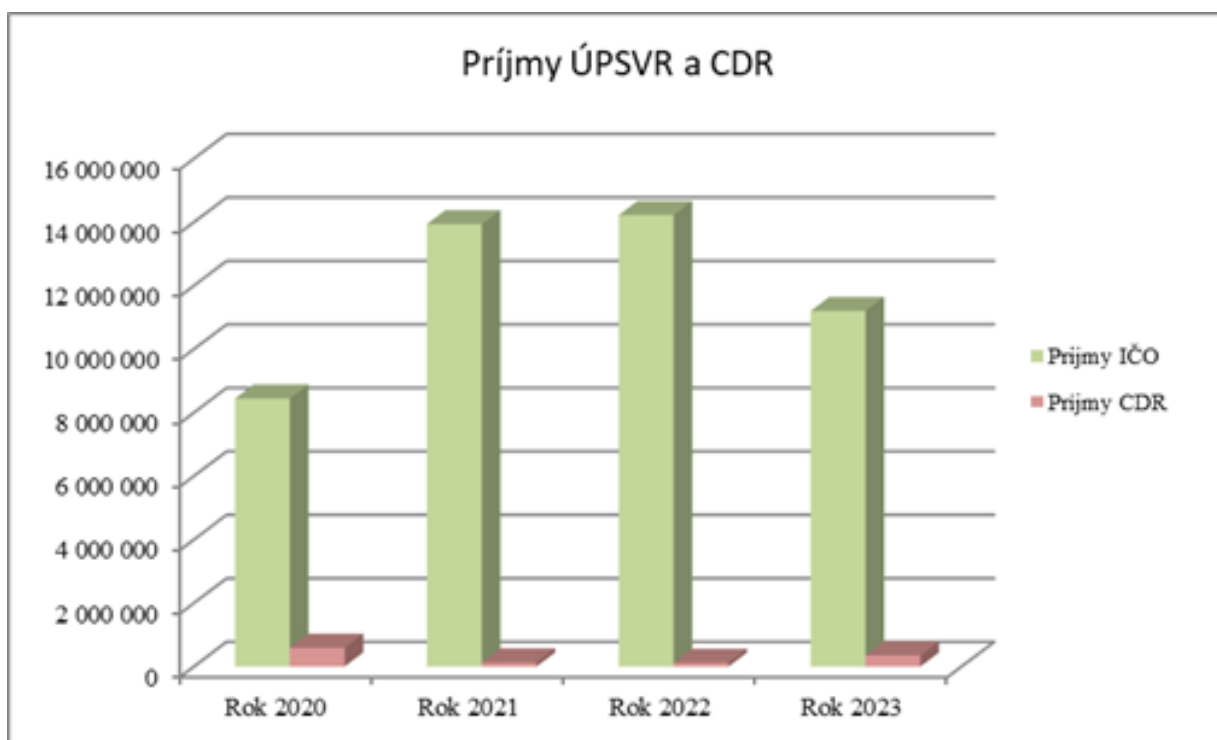
Vývoj odvodu ZP



Vývoj podielu odvodu ZP oproti celkovým príjmom ústredia a úradov a porovnanie vývoja príjmov ústredia a úradov a štátnych CDR



Poznámka: príjmy ústredia a úradov



Poznámka: príjmy ústredia a úradov a príjmy CDR

V rámci príjmov sústavy ústredia (ústredie, úrady a štátne CDR) tvorili najvýraznejší podiel nasledovné druhy príjmov

Ukazovateľ	Skutočnosť 2022	Schválený rozpočet 2023	Upravený rozpočet 2023	Skutočnosť 2023	% plnenia k UR
Príjmy spolu	14 407 012,60	12 784 300,00	12 738 551,01	11 615 400,00	91,18
Rozpočtové zdroje (111, 131)	14 342 470,24	12 679 000,00	12 679 000,00	11 555 848,99	91,14
z toho: ústredie a úrady	14 222 841,86	12 479 000,00	12 327 867,50	11 204 433,18	90,89
CDR	119 628,38	200 000,00	351 132,50	351 415,81	100,08
Zdroje v zmysle § 17 zákona č. 523/2004 Z. z.	64 542,36	105 300,00	59 551,01	59 551,01	100,00
z toho: 72 e), h) tuzemské zdroje	64 542,36	105 300,00	59 551,01	59 551,01	100,00
z toho: ústredie a úrady	22 584,60	20 000,00	10 113,52	10 113,52	100,00
CDR	41 957,76	85 300,00	49 437,49	49 437,49	100,00
z toho najvýznamnejšie druhy príjmov:					
príjmy za porušenie ostatných predpisov - odvody za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov ZP podľa § 65 zákona o službách zamestnanosti	1 547 385,73	2 000 000,00	1 541 105,22	1 410 748,50	
ostatné pokuty za porušenie predpisov	211 016,73			111 853,40	
vrátky z príspevkov poskytnutých v rámci AOTP v predchádzajúcich rokoch	4 020 230,27			2 202 326,06	
vrátky z poskytnutých dávok sociálnej pomoci	7 100 383,10			6 590 442,26	
za stravné	33 412,97	0	61 090,20	61 090,20	100,00
príjmy za služby poskytované najmä v CDR	15 095,80	200 000,00	52 549,30	36 216,29	68,92
príjmy z vlastníctva (prenájom budov, pozemkov, strojov, zariadení)	75 333,17	0	72 055,94	70 854,64	98,33
príjmy z dobropisov	317 411,26	100 000,00	633 490,96	667 937,84	105,44
príjmy z predaja kapitálových a pozemkov	411 176,00	500 000,00	6 800,00	6 800,00	100,00

2.6. KONTROLA

Kontrolná činnosť odboru kontroly, sťažností a petícií ústredia a referátov kontroly úradov za rok 2023 bola zabezpečená v súlade s ustanoveniami zákona č. 10/1996 Z. z. o kontrole v štátnej správe v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kontrole v štátnej správe“) a zákona č. 357/2015 Z.z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších

predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“). Kontroly boli vykonávané podľa plánov kontrolnej činnosti odboru kontroly, sťažností a petícií ústredia a referátov kontroly úradov na rok 2023 a operatívne sa upravovali podľa aktuálnych úloh GRaGTSÚ ústredia, resp. riaditeľov úradov, MPSVR SR a podnetov, či podaní fyzických osôb alebo právnických osôb.

Kontrolná činnosť odboru kontroly, sťažností a petícií ústredia a referátov

kontroly úradov bola v roku 2023 zameraná najmä na výkon finančných kontrol na mieste v rámci projektu *Prvá pomoc*, zámer skontrolovať minimálne 1,5 % z objemu vyplatených finančných prostriedkov na podporu udržania pracovných miest zamestnávateľovi, ktorí udržali pracovné miesto/a, aj v prípade pretrvávajúcich vážnych prevádzkových dôvodov, alebo v prípade straty príjmu nadväzne na pokles tržieb, na výkon finančných kontrol na mieste v rámci projektu *Poskytnutie mimoriadnej finančnej podpory pre zamestnancov poskytovateľov sociálnych služieb a vybraných subjektov SPODaSK za obdobie druhej vlny pandémie*, odkontrolovať 30% z objemu vyplatených finančných prostriedkov a výkon finančných kontrol na mieste v rámci projektu *Poskytnutie finančného príspevku na podporu udržania pracovných miest, na ktorých sa vykonáva alebo prevádzkuje samostatná zárobková činnosť v čase vyhlásenej mimoriadnej situácie, núdzového stavu alebo výnimočného stavu a odstránenia ich následkov*, odkontrolovať 10% z objemu vyplatených finančných prostriedkov.

V hodnotenom období zabezpečovalo kontrolnú činnosť celkom **133 zamestnancov**, z toho na **odbore kontroly, sťažností a petícií ústredia**, vrátane referátu výkonu kontroly SPODaSK **17 zamestnancov**. Na jednotlivých referátoch kontroly úradov zabezpečovalo kontrolnú činnosť celkom **116 zamestnancov**.

Zameranie činnosti odboru kontroly, sťažností a petícií ústredia	kontrolnej právnych predpisov spolu	Počet vykonaných kontrol
		53
Oblasť zamestnanosti spolu	služieb	4
- vonkajšie kontroly		0
- vnútorné kontroly		4
Oblasť sociálnych vecí spolu		31
- vonkajšie kontroly		2
- vnútorné kontroly		29
Vnútorné kontroly hospodárenia úradov a CDR s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu*		18

*Dodržiavanie ustanovení zákona č. 523/2004Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona č. 431/2002Z. z. o účtovníctve, zákona č. 278/1993Z. z. o správe majetku štátu, zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších pred., metodické usmernenia - interné normy, kontroly vykonávané na úradov práce, sociálnych vecí a rodiny a v centrách pre deti a rodiny v zriaďovateľskej pôsobnosti Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny.

Zameranie činnosti kontroly úradu	kontrolnej referátov	Počet vykonaných kontrol
		3 530
Oblasť zamestnanosti spolu	služieb	3 296
- vonkajšie kontroly		3 105
- vnútorné kontroly		191
Oblasť sociálnych vecí spolu		184
- vonkajšie kontroly		25
- vnútorné kontroly		159
Vnútorné kontroly hospodárenia úradu s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu*, resp. dodržiavania IN (pracovný poriadok, služobný poriadok, registratúrny poriadok)		50

*Dodržiavanie ustanovení zákona č. 431/2002Z. z. o účtovníctve, zákona č. 278/1993Z. z. o správe majetku štátu, zákona č. 283/2002Z. z. o cestovných náhradách a metodické usmernenia - interné normy.

Vonkajšie kontroly

Oblasť služieb zamestnanosti

Za sledované obdobie odborom kontroly, sťažností a petícií ústredia nevykonali žiadnu vonkajšiu kontrolu zameranú na kontrolu dodržiavania zákona o službách zamestnanosti.

Za sledované obdobie bolo **referátmi kontroly úradov** vykonaných celkom **3 105 vonkajších kontrol**, zameraných na dodržiavanie zákona o službách zamestnanosti. Z toho v oblasti AOTP **2 953** s celkovou skontrolovanou sumou **49 519 592,43 €** a celková zistená suma neoprávnene použitých finančných prostriedkov činila **2 183 276,02 €**.

Za porušenie zákona o službách zamestnanosti, resp. za zavinené marenie výkonu kontroly (poriadkové pokuty) boli za sledované obdobie zamestnancami referátov kontroly úradov uložené kontrolovaným subjektom celkom **67 pokút v celkovej výške 17 203,00 €**.

8 pokút v celkovej výške 15 000,00 € uložených na základe kontrol vykonaných v roku 2022, **rozhodnutia o uložení pokút nadobudli právoplatnosť v roku 2023**.

Oblasť sociálnych vecí

V roku 2023 vykonali zamestnanci odboru kontroly, sťažností a petícií ústredia **2 vonkajšie finančné kontroly na mieste**, ktoré boli zamerané na dodržiavanie podmienok zmlúv, uzatvorených v zmysle zákona č. 305/2005 Z.z., o poskytnutí finančného príspevku na vykonávanie pobytových opatrení CDR, ktoré majú udelenú akreditáciu. Celková suma prekontrolovaných finančných prostriedkov predstavovala sumu **1 112 642,66 €** a celková **zistená suma neoprávnene použitých finančných prostriedkov je vo výške 529,00 €**.

V roku 2023 vykonali zamestnanci **referátov kontroly úradov 25 vonkajších kontrol**, z toho **20 kontrolných akcií** so zameraním na dodržiavanie uzatvorených dohôd

o podmienkach vykonávania menších obecných služieb uzatvorených v zmysle zákona č. 417/2013 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov, ktoré boli vykonané v zmysle zákona o kontrole v štátnej správe, ako nefinančné kontroly.

5 kontrol bolo vykonaných so zameraním na dodržiavanie podmienok poskytnutia dotácie v zmysle zákona č. 544/2010 Z.z. o dotáciách v pôsobnosti MPSVR SR v znení neskorších predpisov, ktoré boli vykonané v zmysle zákona o finančnej kontrole, ako finančné kontroly na mieste.

Najčastejšie porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, zistené pri vonkajších kontrolách:

Oblasť služieb zamestnanosti:

- zamestnávanie štátnych príslušníkov tretej krajiny s miestom výkonu práce na území SR – informačné karty o vzniku, resp. skončení pracovnoprávneho vzťahu neboli doručené na príslušný úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v zmysle zákona o službách zamestnanosti, resp. neboli doručené vôbec,
- nezamestnávanie určeného podielu počtu občanov so ZP na celkovom počte zamestnancov zamestnávateľa a neodvedenie na účet úradu práce, sociálnych vecí a rodiny príslušný odvod v termíne do 31. marca nasledujúceho kalendárneho roku, resp. nesprávny príslušný odvod,
- porušenie podmienok dohôd uzatvorených v zmysle zákona o službách zamestnanosti v súvislosti s aktívnymi opatreniami TP - predkladanie žiadostí o poskytnutie finančného príspevku v rámci NP „Prvá pomoc“ v rozpore s oznámením a uzatvorenými dohodami (nesplnenie povinnosti §70 ods.7 zákona o službách zamestnanosti), žiadatelia mali príjem v sledovanom období,

príspevok poskytnutí za zamestnancov, ktorí neboli v pracovnom pomere, alebo poberali dávku sociálneho zabezpečenia (OČR,PN).

Oblasť sociálnych vecí:

- ne hospodárne, neefektívne a neúčinné vynakladanie verejných prostriedkov prijímateľom finančného príspevku, akreditovaným CDR,
- kontrolovaný subjekt nezabezpečil riadne plnenie vykonávania menších obecných služieb, nevedol dennú evidenciu dochádzky UoZ zaradených na aktivačnú činnosť formou menších obecných služieb,
- dieťa sa nezúčastnilo vyučovacieho procesu a pritom mu bolo zaúčtované stravné odobratím obeda.

Vnútročné kontroly

Zamestnanci **odboru kontroly, sťažností a petícií ústredia** vykonali celkom **51 vnútorných kontrol**, z toho **4 kontroly** zamerané na dodržiavanie ustanovení predpisov o službách zamestnanosti a súvisiacich predpisov, **29 kontrol** zameraných na dodržiavanie právnych predpisov v oblasti sociálnych vecí a **18 vnútorných kontrol** zameraných na hospodárenie s pridelenými finančnými prostriedkami ŠR, s dôrazom na hospodárnosť, efektívnosť, účinnosť a účelnosť ich použitia na úradoch (3 kontroly) a v CDR (15 kontrol).

Zamestnanci **referátov kontroly úradov** vykonali celkom **400 vnútorných kontrol**, z toho **191 kontrol** zameraných na dodržiavanie ustanovení predpisov o službách zamestnanosti a súvisiacich predpisov, **159 kontrol** zameraných na dodržiavanie právnych predpisov v oblasti sociálnych vecí a **50 vnútorných kontrol** hospodárenia úradu s finančnými prostriedkami štátneho rozpočtu,

resp. dodržiavania IN (pracovný poriadok, služobný poriadok, registratúrny poriadok).

Najčastejšie porušenia všeobecne záväzných právnych predpisov, zistené pri vnútorných kontrolách:

Oblasť služieb zamestnanosti (odbor kontroly, sťažností a petícií, referáty kontroly úradov):

- porušenia zákona o službách zamestnanosti – nekontrolovaná aktuálnosť údajov nahratých v ISSZ s predloženou žiadosťou o zaradenie do evidencie UoZ,
- zákon o správnom konaní – nesprávne vyznačenie právoplatnosti rozhodnutia.
- porušenie zákona o finančnej kontrole – vykonávanie základnej finančnej kontroly v rozpore so zákonom,
- porušenie IN - Registratúrny poriadok a registratúrny plán – v registratúrnom denníku neboli zaevidované záznamy vznikajúce z vlastného podnetu úradu,
- porušenie zákona o e-Governmente - úrad neuplatňoval výkon úradnej moci elektronickým doručovaním.

Oblasť sociálnych vecí (odbor kontroly, sťažností a petícií, referáty kontroly úradov):

- zákon č. 305/2005 Z. z. - nejednotnosť vo vedení spisovej dokumentácie detí,
- úrad ako orgán SPODaSK nevykonával opatrenia SPODaSK na obmedzenie a odstraňovanie negatívnych vplyvov, ktoré ohrozujú psychický vývin, fyzický vývin alebo sociálny vývin dieťaťa, nevyhotovil predbežné zhodnotenie, nečinnosť, nevypracovanie plánu sociálnej situácie,
- spisová dokumentácia nie je vedená prostredníctvom elektronického

systému správy registratúry v IS DMS,

- absencia oznamovacej povinnosti orgánu SPODK o pobyte dieťaťa mimo zariadenia, príp. nedodržiavanie zákonom stanoveného termínu oznamovania pobytu detí mimo CDR orgánu SPODSK,
- nedodržané lehoty na vybavenie žiadostí o poskytnutí peňažného príspevku v zmysle zákona č. 447/2008 Z.z. o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Oblasť hospodárenia s finančnými prostriedkami (odbor kontroly, sťažností a petícií, referáty kontroly úradov):

- nesprávne vykonaná základná finančná kontrola na účtovných dokladoch,
- nevyúčtovanie pracovnej cesty v súlade so zákonom o cestovných náhradách,
- nesprávna evidencia zverených predmetov na osobných kartách na zverené predmety,
- neoprávnene použité finančné prostriedky na úhradu prekročeného limitu hovorov na služobných mobilných telefónoch za služby nesúvisiacich s plnením pracovných povinností.

Pri všetkých zistených nedostatkoch boli zo strany kontrolovaného subjektu, resp. zodpovedných vedúcich zamestnancov (pri vnútorných kontrolách), prijaté opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

Prijaté opatrenia pri vonkajších kontrolách:

- pri porušení finančnej disciplíny z dôvodu použitia verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom, boli výsledky vykonaných kontrol odstúpené na Úrad vládneho auditu, spolu **228 výsledkov finančných kontrol na mieste s porušenou finančnou disciplínou vo výške 1 081 415,00 €**,
- podané oznámenia podozrenia zo spáchania trestného činu orgánom činným v trestnom konaní celkom v **25 prípadoch v celkovej škode 375 446,00 €**.
- neoprávnene použité finančné príspevky vrátené na účet príslušného úradu.

Prijaté opatrenia pri vnútorných kontrolách:

- ústne, resp. písomné upozornenie zamestnancov na dodržiavanie platných právnych predpisov a interných predpisov vydaných na ich základe,
- skončenie štátnozamestnaneckého pomeru so zodpovednými zamestnancami,
- oboznámenie všetkých zamestnancov oddelenia SPODaSK úradu so zistenými porušeniami zákona 305/2005 Z.z., oboznámenie zvlášť so zistenými porušeniami pri evidovaní záznamov v IS DMS, ich úprave a správe spisovej dokumentácie v zmysle platnej IN,
- neoprávnene použité finančné príspevky vrátené na účet ústredia.

Vybavovanie sťažností a petícií v roku 2023

Ústredie, úrady a CDR vybavovali v roku 2023 sťažností a podania v rámci svojej príslušnosti v zmysle zákona č. 9/2010 Z.z. o sťažnostiach v znení neskorších (ďalej len „zákona o sťažnostiach“). Uvedené orgány verejnej správy vybavovali tiež podania charakteru podnetov, oznámení a dopytov.

V roku 2023 tieto orgány verejnej správy **evidovali celkom 228 sťažností** (z toho 15 sťažností z roku 2022, 213 sťažností z roku 2023), **1 541 podaní** (z toho 42 podaní z roku 2022, 1 499 podaní z roku 2023) vybavovaných mimo režimu zákona o sťažnostiach a **346 podaní označených ako „sťažnosť“**. V roku 2023 bolo vybavených **207 sťažností a 1 509 podaní**, mimo režimu zákona o sťažnostiach.

Ústredie, úrady práce, sociálnych vecí a rodiny a centra pre deti a rodiny v roku 2023 neprijali žiadnu petíciu v zmysle zákona č. 85/1990 Zb. o petičnom práve v znení neskorších predpisov.

Ústredie

0 Petície	Sťažnosti: prijaté - 80 vybavené - 75	Podania, vybavované mimo režimu zákona č. 9/2010 Z. z.: prijaté - 815 vybavené - 809
----------------------------	--	---

Úrady

0 Petície	Sťažnosti: prijaté - 148 vybavené - 132	Podania, vypavované mimo režimu zákona č. 9/2010 Z. z.: prijaté - 722 vybavené - 700
----------------------------	--	--

CDR

0 Petície	Sťažnosti: prijaté - 0 vybavené - 0	Podania, vypavovaných mimo režimu zákona č. 9/2010 Z. z.: prijaté - 4 vybavené - 0
----------------------------	--	--

- z roku 2023 prešlo do roku 2024 spolu 21 nevybavených sťažností
- z roku 2022 prešlo do roku 2023 spolu 32 nevybavených podaní

Správne konanie na odbore kontroly, sťažností a petícií ústredia a na referátoch kontroly úradov v roku 2023

V roku 2023 správne orgány, referáty kontroly úradov vydali **75 rozhodnutí I. stupňa v celkovej výške 32 203,00 €**, ktoré nadobudli právoplatnosť v roku 2023, vo

veci uloženia pokuty za kontrolou zistený správny delikt porušenia povinností zamestnávateľa stanovených zákonom o službách zamestnanosti.

Odbor kontroly, sťažností a petícií ústredia, ako príslušný odvolací orgán, rozhoduje v druhom stupni v prípade, ak v prvom stupni rozhodol úrad vo veci uloženia pokuty zamestnávateľským subjektom za porušenie zákona o službách zamestnanosti a porušenie povinnosti podľa zákona o kontrole v štátnej správe, resp. zákona o finančnej kontrole, v súlade so zákonom č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov.

V rámci rozhodovania o odvolaní proti rozhodnutiam I. stupňa bolo odboru kontroly, sťažností a petícií ústredia doručené v roku 2023 **1 odvolanie proti rozhodnutiu I. stupňa**, rozhodnutie úradu o uložení pokuty podľa § 68a ods. 1 písm. c) zákona o službách zamestnanosti vo výške 6 000 € za zavinené porušenie § 29 ods. 3 zákona o službách zamestnanosti tým, že účastník konania vykonával činnosť agentúry dočasného zamestnávania bez povolenia ústredia.

2.7. BEZPEČNOSŤ

Hlavným zameraním činnosti oddelenia bezpečnosti je výkon činnosti bezpečnostného technika v zmysle zákona č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov a činnosť požiarného technika v zmysle zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov. Podľa zákona č. 314/2001 Z. z. o ochrane pred požiarimi v znení neskorších predpisov vykonávame v každom objekte cvičný požiarny poplach a 2x do roka preventívne protipožiarne prehliadky.

V zmysle uvedených zákonov vykonáva oddelenie preškolenie novo nastupujúcich zamestnancov, ako aj pravidelné opakované školenie z BOZP a OPP (po 2 rokoch). Za rok

2023 bolo preškolených 4 868 zamestnancov a ďalších 339 zamestnancov bolo preškolených ako vodičov referentov.

Ďalej je oddelenie povinné spolupracovať s orgánmi štátneho požiarneho dozoru, s Inšpektorátmi práce, s Úradom verejného zdravotníctva a so Slovesom, ktorí vykonávajú pravidelné kontroly v objektoch. Oddelenie sa podieľalo na distribúcii OOPP a testov pre úrady a CDR.

V zmysle Nariadenia o GDPR zabezpečuje oddelenie poverenia na spracovanie

osobných údajov pre novoprijatých zamestnancov. Ďalej rieši podnety dotknutých osôb ako aj konzultácie so zamestnancami ústredia a úradov v oblasti ochrany osobných údajov.

Ďalej plní úlohy podľa zákona č. 179/2011. Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene a doplnení zákona č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov, ako aj zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Prehľad pracovnej činnosti za rok 2023

Ústredie + úrady	Počet grafík	CPP	PPP	Kontrola pož. uzáverov	PÚ	ŠPD	IP	Sloves	ÚVZ	Kontrola alkohol	Nové IN
47	433	94	289	1146	22	3	0	0	2	29	4

2.8. VEREJNÉ OBSTARÁVANIE

Ústredie ako verejný obstarávateľ podľa § 7 ods. 1 písm. a) zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o verejnom obstarávaní“), prostredníctvom oddelenia verejného obstarávania za rok 2023 uskutočňovalo, resp. zadávalo zákazky na dodanie tovaru, zákazky na uskutočnenie stavebných prác a zákazky na poskytnutie služieb pre svoje potreby, ktoré boli ukončené uzavretím zmluvných vzťahov s úspešným uchádzačom alebo vystavením objednávky pre úspešného uchádzača na predmet zákazky.

Pri zabezpečovaní procesu verejného obstarávania oddelenie verejného obstarávania aplikuje postupy v zmysle zákona o verejnom obstarávaní, Smernice č. 3/2023 o zadávaní zákaziek v rezorte Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny a internej normy Ústredia práce sociálnych vecí a rodiny č. IN – 050/2023 s názvom Aplikácia zákona č. 343/2015 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene

a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v podmienkach ústredia. Taktiež poskytuje metodické usmerňovanie Úradov a CDR v rámci prípravy a realizácie verejného obstarávania. Zrealizované zákazky, ktoré boli v roku 2023 ukončené uzavretím zmluvy alebo vystavením objednávky sú zverejnené v zmysle príslušnej legislatívy.

V gescii oddelenia verejného obstarávania boli zrealizované tzv. zákazky malého rozsahu, ktorých predpokladaná hodnota bola nižšia ako 10 000 € v priebehu kalendárneho roka alebo počas platnosti zmluvy, ak sa zmluva uzatvára na dlhšie obdobie ako jeden kalendárny rok, na ktoré sa zákon o verejnom obstarávaní v zmysle § 1 ods. 15 zákona o verejnom obstarávaní nevzťahuje, zákazky s nízkou hodnotou, ktorých predpokladaná hodnota bola od 10 000 do 40 000 € v zmysle § 117 zákona o verejnom obstarávaní a taktiež zákazky, ktorých predpokladaná hodnota bola nad 40 000 €, na realizáciu ktorých bola v odôvodnených prípadoch udelená výnimka v zmysle Smernice č. 3/2023.

2.9 INTEGROVANÝ MANAŽÉRSKY SYSTÉM

Ústredie má implementované a certifikované manažérske systémy, systém manažérstva kvality v súlade s požiadavkami normy STN ISO 9001 a systém manažérstva proti korupcii v súlade s požiadavkami normy STN ISO 37001.

Systém manažérstva kvality podľa normy ISO 9001

Implementácia systému manažérstva kvality (ďalej len „SMK“) podľa normy ISO 9001 sa zrealizovala v rámci národného projektu Zavádzanie a podpora manažérstva kvality v organizáciách verejnej správy a bola zavŕšená prvou certifikáciou v roku 2020.

Ciele

Na obdobie 2023 boli spracované a prijaté Ciele kvality pre jednotlivé organizačné útvary. Z vyhodnotenia konkrétnych cieľov kvality za kalendárny rok 2023 od organizačných útvarov nevyplynuli žiadne opatrenia.

Parametre výkonnosti

Počas modelovania procesného modelu boli pre každý z útvarov v rámci SMK spracované parametre výkonnosti procesov, ktorých plnenie bolo jednotlivými útvarmi vyhodnotené za rok 2023.

Stav nezhôd a nápravných opatrení

Celkom bolo zaznamenaných v roku 2023 za SMK spolu 7 nezhôd v rámci interných auditov, pričom sa jednalo o menej závažné nezhody, ktoré neovplyvňujú stav zavedených systémov a svojim charakterom súvisia predovšetkým s nedostatkom času na stotožnenie sa so zavedenými postupmi zo strany personálu na rôznych úrovniach. Prehľad nezhôd a ich vyhodnotenia je vedené v elektronickom systéme SOFTIP

Audit pod záložkou „Podnety a nápravné opatrenia“.

Ovládanie rizík a príležitostí

Každý z organizačných útvarov ústredia má spracovaný Katalóg rizík a príležitostí a zoznam požiadaviek zainteresovaných strán pre oblasť SMK. Zástupcovia organizačných útvarov pravidelne preskúmavajú stav hodnotenia identifikovaných rizík, na základe prijatých opatrení vyhodnocujú zmeny dopadu a hodnotenie rizík.

Interné audity

Pre obdobie roku 2023 bol schválený Ročný program interných auditov pre SMK zo dňa 17.7.2023. Auditmi bola preukázaná zhoda plnenia s požiadavkami noriem. Na základe analýzy správ z interných auditov môžeme konštatovať, že v rámci SMK bolo identifikovaných 7 zistení /nezhôd.

Externé audity

Pre overenie plnenia požiadaviek ISO 9001 certifikačný orgán vykonal 1. dozorný audit, ktorým potvrdil zhody a rozhodol o ponechaní certifikátu v platnosti. Všetky povinné oblasti certifikačný orgán hodnotil známkou 1, „v poriadku, bez nezhôd“. V rámci hodnotenia plnenia požiadaviek certifikačnej normy boli preverené oblasti hodnotené známkou 1, „v poriadku, bez nezhôd“. Certifikačný orgán identifikoval 0 zistení, avšak identifikoval 10 odporúčaní ako návrhy na zlepšenia a 7 ako silných stránok. Záverečným stanoviskom vedúceho audítora bolo: Preverovaná organizácia má zavedený a udržiavaný manažérsky systém v súlade s požiadavkami certifikačnej normy. Audit prebehol v zmysle plánu auditu a vzorkovaním neboli zistené vážnejšie odchýlky od požiadavky certifikačnej normy.

Monitoring spokojnosti klientov a zainteresovaných strán

Monitoring spokojnosti klientov a zainteresovaných strán za rok 2023 bol vykonaný podľa platnej internej normy. Spätná väzba od klientov a zainteresovaných strán bola v organizácii vedúcimi zamestnancami vykonaná v stanovenom termíne, formou dotazníkov spokojnosti, pričom monitoring vykonalo 25 útvarov. Od oslovených respondentov bolo prijatých 88 hodnotení s priemerným hodnotením miery spokojnosti 1,080 (veľmi spokojný), čo predstavuje mierne zlepšenie voči roku 2022.

Systém manažérstva proti korupcii podľa normy ISO 37001

Implementácia systému manažérstva proti korupcii (ďalej len „SMPK“) podľa normy ISO 37001 sa realizovala mimo národného projektu a bola certifikovaná prvýkrát v roku 2021.

Ciele

V oblasti SMPK boli prijaté ciele pre zvýšenie prevencie pre riadenie možných korupčných rizík vydaním „Programu kvality a protikorupčného programu Ústredia“ zo dňa 4.7.2022 vyplývajúci z Protikorupčného programu Slovenskej republiky. Posledný odpočet plnenia opatrení v rámci stanovených cieľov prebehol v stanovenom termíne dňa 28.2.2023. Navrhnuté ciele sú splnené alebo sa priebežne plnia v plánovanom rozsahu.

Ukazovatele

Externé audity

Certifikačný audit implementovania SMPK v organizácii bol realizovaný v septembri 2023. Všetky povinné oblasti certifikačný orgán hodnotil známkou 1, „v poriadku, bez nezhôd“. V rámci hodnotenia plnenia požiadaviek certifikačnej normy boli preverené oblasti hodnotené tiež známkou 1, „v poriadku, bez nezhôd“. Záverečným

V nadväznosti na prijaté zámery a „Politiku kvality a Protikorupčnú politiku Ústredia“ zo dňa 18.3.2022 boli pre obdobie 2023 v rámci SMPK definované ukazovatele výkonnosti, ktoré sú zdokumentované a priebežne monitorované.

Stav nezhôd a nápravných opatrení

Pre riadenie nezhôd a prijímanie nápravných opatrení bola vydaná interná norma. Celkom v roku 2023 za SMPK neboli zaznamenané závažné nezhody, ktoré neovplyvňujú stav zavedených systémov.

Ovládanie rizík a príležitostí

Každý z organizačných útvarov ústredia má spracovaný Katalóg rizík a príležitostí pre oblasť SMPK. V rámci preskúmania bola väčšina rizík identifikovaných so stupňom významnosti nízke alebo veľmi nízke. Niekoľko rizík bolo identifikovaných so stupňom významnosti stredné, pri ktorých navrhli opatrenia pre ich elimináciu, na základe ktorých boli riziká následne priebežne vyhodnotené so stupňom významnosti nízke alebo veľmi nízke bez navrhovania ďalších opatrení na znížovanie ich dopadu.

Interné audity

Pre obdobie roku 2023 bol schválený Ročný program interných auditov pre SMPK zo dňa 14.7.2023. Auditmi bola preukázaná zhoda plnenia s požiadavkami noriem. Na základe analýzy správ z interných auditov je možné konštatovať, že v rámci SMPK bolo identifikovaných 0 zistení/nehôd a žiadne odporúčanie na zlepšenie. Stanoviskom vedúceho audítora bolo: „Navrhujem udeliť organizácii certifikát podľa STN normy 37001 s platnosťou do 3.5.2024“.

Oznámenia o korupcii

Postup pre oznamovanie a preverovanie prijatých oznámení o podozrení na korupčné konanie, resp. o korupcii je definovaný osobitnou internou normou

vypracovanou v súlade so zákonom č. 54/2019 Z. z. o ochrane oznamovateľov protispoločenskej činnosti. Určuje postup a formy pri podávaní, evidovaní a preverovaní prijatých oznámení o protispoločenskej činnosti, vrátane trestných činov korupcie a odvetného konania voči oznamovateľom tak, ako je to definované podľa z. č. 300/2005 Z. z. Trestného zákona.

Ústredie v hodnotenom období v zmysle prijatej internej normy evidovalo spolu 18 oznámení, ktoré následne posudzovali. Z celkového počtu 18 oznámení nebolo žiadne vyhodnotené osobami dohľadu ako opodstatnené a postúpené orgánom činným v trestnom konaní.

Oznámenia boli prijaté formou emailovej komunikácie alebo listinne. Na webovom aj intranetovom sídle ústredia je zverejnený kontakt na zasielanie anonymných oznámení týkajúcich sa korupčnej činnosti: antikorupcia@upsvr.gov.sk. Na uvedený kontakt bolo priamo adresovaných spolu 16 oznámení z celkového počtu 18.

Vedenie ústredia preskúmalo stav implementovaných systémov za rok 2023 a na základe výsledkov hodnotenia výkonnosti SMK a SMPK bolo konštatované, že SMK a SMPK sú funkčné, primerane výkonné a navrhnutá integrácia manažérskych systémov bude viesť k zlepšeniu výkonnosti systému, zníženiu byrokracie a k zvýšeniu efektívnosti.

2.10 PERSONALISTIKA

2.10.1 Opis organizačnej štruktúry - zoznam, charakteristika úloh organizačných jednotiek (odbor/oddelenie/úsek), počet ich zamestnancov

A) Ústredie

Pre ústredie bolo k 31.12.2023 schválených 522,8 štátnozamestnaneckých miest a miest pri výkone práce vo verejnom záujme. Ústredie k 31.12.2023 zamestnávalo spolu na vytvorených

431 pracovných miestach zamestnancov v rámci NP.

Ústredie sa vnútorne člení na:

a) kancelária GRaGTSÚ /23,6+1/,

aa) odbor právnych služieb

ab) tlačové a komunikačné oddelenie

ac) oddelenie bezpečnosti

b) osobný úrad /121/,

ba) odbor personálny

baa) oddelenie personálne I

bab) oddelenie personálne II

bac) oddelenie personálne III

bb) odbor miezd

c) odbor kontroly, sťažností a petícií /20/,

ca) referát výkonu kontroly SPODaSK

d) sekciu služieb zamestnanosti /51,2/,

da) odbor sprostredkovateľských služieb

dac) oddelenie služieb pre občana a zamestnávateľa

dab) oddelenie správneho konania

dac) oddelenie EURES

db) odbor AOTP

dba) oddelenie poradenstva a vzdelávania

dbb) oddelenie AOTP, štátnej pomoci a integračných podnikov

dbc) oddelenie aktívnych opatrení a rozvoja TP

dc) oddelenie investičnej pomoci investorom

e) sekciu sociálnych vecí a rodiny /136/,

ea) odbor pomoci v HN a ŠSD

eaa) oddelenie pomoci v HN, NV a dotácií

eab) oddelenie ŠSD a koordinácie rodinných dávok v rámci EÚ

eb) odbor peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností

eba) oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností – Banská Bystrica

ebb) oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností – Košice
 ebc) oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností – Žilina
 ec) odbor vykonávania opatrení SPODaSK
 eca) oddelenie špecializovaných činností
 ed) oddelenie BDP
 ee) oddelenie národnej linky
 ef) oddelenie PODPN
 eg) oddelenie PPS

f) sekciu riadenia projektov ESF a IROP /26/,

fa) odbor NP služieb zamestnanosti
 faa) oddelenie projektového manažmentu služieb zamestnanosti
 fab) oddelenie finančného manažmentu služieb zamestnanosti
 fb) odbor NP sociálnych vecí a rodiny
 fba) oddelenie projektového manažmentu sociálnych vecí a rodiny
 fbb) oddelenie finančného manažmentu sociálnych vecí a rodiny
 fc) referát IROP
 fd) referát FEAD

g) sekciu ekonomiky /144/,

ga) odbor finančný
 gaa) oddelenie rozpočtu a financovania
 gab) oddelenie účtovníctva a výkazníctva
 gb) odbor všeobecnej správy
 gba) oddelenie investícií a nakladania s majetkom
 gbb) oddelenie správy majetku a prevádzky
 gc) odbor informatiky
 gca) oddelenie prevádzky
 gcb) oddelenie podpory informačných systémov
 gd) referát verejného obstarávania
 ge) referát správy pohľadávok

h) 46 úradov.

Ústredie k 31.12.2023 zamestnávalo spolu na vytvorených 431 pracovných miestach

zamestnancov v rámci národných projektov, z toho 393 pracovných miest pri výkone práce vo verejnom záujme a 38 pracovných miest v štátnej službe:

NP „Príspevok na starostlivosť o dieťa vo viac rozvinutom regióne“ /1/
 NP „Príspevok na starostlivosť o dieťa v menej rozvinutom regióne“ /4/
 NP „PODPN“ /81/
 NP „DEI NS III“ /16/
 NP „Vzdelávanie uchádzačov o zamestnanie - 2“ /3/
 NP „Podpora zamestnanosti“ /3/
 NP „Podpora integračných podnikov“ /2/
 NP „BDP“ /196/
 NP „Spoločne hľadáme prácu II“ /9/
 NP „Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce zamestnancami úradov práce, sociálnych vecí a rodiny II.“ /10/
 NP „Cesta na TP 3“ /3/
 NP „Chyť sa svojej šance“ /9/
 NP „Nestrať prácu - vzdelávaj sa“ /3/
 NP „Individualizované poradenstvo pre znevýhodnených UoZ“ /2/
 NP „ROPO“ /37/
 NP „Odborná prax pre študentov sociálnej práce a psychológie“ /5/
 NP „Podpora zariadení starostlivosti o deti do troch rokov veku dieťaťa“ /3/
 NP „Pomáhame odídencom - poradenstvo“ /1/
 NP „Prax pre mladých“ /3/
 NP „Aktivácia ZUoZ“ /2/
 NP „Spoločne hľadáme prácu II“ /32/
 NP „FEAD (odborníci FEAD)“ /6/

V priebehu celého roka 2023 nastala zmena v organizačnej štruktúre ústredia trikrát a to k 1.2.2023, 22.5.2023 a 15.11.2023.

Charakteristika jednotlivých úloh organizačných jednotiek ústredia tvorí prílohu č. 3 organizačného poriadku.

Na ústredí sa uplatňuje štvorstupňové riadenie. Najvyšší stupeň riadenia predstavuje **GRaGTSÚ**.

V priamej riadiacej pôsobnosti GRaGTSÚ je riaditeľ úradu a druhý stupeň riadenia na ústredí, ktorý tvoria vedúci zamestnanci priamo riadení GRaGTSÚ:

- námestník sekcie,
- riaditeľ odboru kontroly, sťažnosti, petícií,
- riaditeľ osobného úradu,
- riaditeľ GRaGTSÚ.

- vedúci oddelenia poradensko-psychologických služieb,
- vedúci národnej linky na pomoc deťom v ohrození,
- vedúci podpory ochrany detí pred násilím,
- vedúci oddelenia BDP.

Štvrtý stupeň riadenia na ústredí tvorí vedúci oddelenia odboru.

Tretí stupeň riadenia na ústredí tvoria:

- riaditeľ odboru sekcie,
- riaditeľ odboru právnych služieb,
- riaditeľ odboru personálneho,
- riaditeľ odboru miezd,
- vedúci oddelenia investičnej pomoci investorom,

B) Úrady

Štruktúra schválených pracovných miest na úradoch k 31.12.2023 a štruktúra projektových pracovných miest na úradoch k 31.12.2023 je uvedená v nasledovných 2 tabuľkách

Štruktúra schválených pracovných miest na úradoch k 31.12.2023

Počet schválených pracovných miest k 31.12.2023 v rozpisoch miest	Počet schválených kmeňových pracovných miest	Aktivačné centrá	Počet projektových pracovných miest spolu	SPOLU
46 úradov	6 732	359	1 161	8 252

Štruktúra projektových pracovných miest na úradoch k 31.12.2023

Názov projektu	Spolu počet schválených projektových pracovných miest na úradoch
NP „Integrovaný prístup k výkonu sociálnej práce zamestnancami úradov práce sociálnych vecí a rodiny II.“ od 01.12.2022	560
NP „Podpora deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti III - psychológovia“	79
NP „Príspevok na starostlivosť o dieťa vo viac rozvinutom regióne“	3
NP „Vzdelávanie uchádzačov o zamestnanie 2“	60
NP „Nestrať prácu – vzdelávaj sa“	54
NP „Individualizované poradenstvo pre znevýhodnených UoZ“	92
NP „Pomáhame odídencom - poradenstvo“	175
NP „Poradenstvo oblasti sociálnej pomoci a podpory utečencom“	138
SPOLU	1 161

V priebehu roka 2023 prešli úrady veľkou organizačnou zmenou, v rámci ktorej boli zjednotené všetky organizačné štruktúry. Uvedená organizačná zmena zahŕňala: zrušenie organizačných útvarov:

- oddelenie služieb pre občana a ním riadený referát služieb pre zamestnávateľa,
- oddelenie poradenstva a vzdelávania,
- oddelenie AOTP a ESF,
- oddelenie HN, NV a ŠSD,

vytvorenie nových organizačných útvarov:

- oddelenie sprostredkovateľských služieb a ním riadený referát služieb pre zamestnávateľa,
- oddelenie AOTP a poradenstva a ním riadený referát poradenstva a vzdelávania,
- oddelenie HN, NV a ŠSD a ním riadený referát prvého kontaktu pre HN, NV a ŠSD.

Organizačný útvar Aktivačné centrum bol začlenený pod odbor sociálnych vecí a rodiny.

Úrad sa vnútorne člení na:

- a) oddelenie ekonomiky**
- b) referát kontroly**
- c) odbor služieb zamestnanosti**
 - ca) referát správneho konania
 - cb) oddelenie sprostredkovania práce
 - cc) referát služieb pre zamestnávateľa
 - cd) oddelenie AOTP a poradenstva
 - ce) referát poradenstva a vzdelávania
- d) odbor sociálnych vecí a rodiny**
 - da) RPPS
 - db) aktivačné centrum/referát aktivačné centrum
 - dc) oddelenie SPODaSK
 - dd) oddelenie HN, NV a ŠSD,

de) referát prvého kontaktu pre HN, NV a ŠSD,

df) oddelenie peňažných príspevkov na kompenzáciu ŤZP a posudkových činností,

e) pracovisko.

Grafické znázornenie organizačného členenia jednotlivých 46 úradov – organizačná štruktúra tvorí prílohu č. 4a až 49a organizačného poriadku, náplň činností úradov tvorí prílohu č. 4 až 49 organizačného poriadku.

Na úrade sa tak, ako na ústredí uplatňuje štvorstupňové riadenie.

Prvý stupeň riadenia predstavuje **riaditeľ úradu**.

Druhý stupeň riadenia na úrade tvorí:

- riaditeľ odboru úradu,
- vedúci oddelenia ekonomiky,
- vedúci pracoviska, ktorý je priamo riadený riaditeľom úradu,
- vedúci úseku na pracovisku, ktorý je priamo riadený riaditeľom úradu.

Tretí stupeň riadenia na úrade tvorí:

- vedúci oddelenia, referátu odboru,
- vedúci pracoviska, ktorý nie je priamo riadený riaditeľom úradu,
- vedúci úseku na pracovisku, ktorý nie je priamo riadený riaditeľom úradu.

Štvrtý stupeň riadenia na úrade tvorí:

- vedúci referátu oddelenia/úseku.

V tabuľke sú uvedené úrady s dátumom platnosti a účinnosti organizačnej zmeny.

Úrady - organizačná zmena			
PČ	Úrad	Platnosť organizačnej zmeny	Účinnosť organizačnej zmeny
1	Nové Mesto nad Váhom	8.2.2021	8.3.2021
2	P. Bystrica	8.3.2021	15.4.2021
3	B. Štiavnica	7.4.2021	20.4.2021
4	Michalovce	15.4.2021	10.5.2021
5	Trebišov	26.4.2021	24.5.2021
6	Poprad	23.6.2021	2.8.2021
7	Humenné	28.6.2021	2.8.2021
8	Bardejov	26.8.2021	15.10.2021
9	Stará Ľubovňa	27.8.2021	15.10.2021
10	Námestovo	8.10.2021	22.11.2021
11	Komárno	10.8.2022	26.9.2022
12	Levice	10.8.2022	26.9.2022
13	Topoľčany	10.8.2022	26.9.2022
14	Lučenec	10.8.2022	26.9.2022
15	Kežmarok	31.8.2022	17.10.2022
16	Dolný Kubín	31.8.2022	17.10.2022
17	Martin	31.8.2022	17.10.2022
18	Partizánske	31.8.2022	17.10.2022
19	Zvolen	31.8.2022	17.10.2022
20	Brezno	10.10.2022	21.11.2022
21	Ružomberok	10.10.2022	21.11.2022
22	Stropkov	10.10.2022	21.11.2022
23	Nitra	10.10.2022	21.11.2022
24	Banská Bystrica	13.2.2023	27.3.2023
25	Dunajská Streda	13.2.2023	27.3.2023
26	Liptovský Mikuláš	13.2.2023	27.3.2023
27	Nové Zámky	13.2.2023	27.3.2023
28	Spišská Nová Ves	13.2.2023	27.3.2023

29	Trenčín	13.2.2023	27.3.2023
30	Prešov	13.3.2023	24.4.2023
31	Žilina	13.3.2023	24.4.2023
32	Prievidza	13.3.2023	24.4.2023
33	Veľký Krtíš	13.3.2023	24.4.2023
34	Pezinok	13.3.2023	24.4.2023
35	Rožňava	6.4.2023	22.5.2023
36	Piešťany	6.4.2023	22.5.2023
37	Malacky	6.4.2023	22.5.2023
38	Rimavská Sobota	6.4.2023	22.5.2023
39	Vranov nad Topľou	6.4.2023	22.5.2023
40	Senica	6.4.2023	22.5.2023
41	Čadca	5.5.2023	19.6.2023
42	Trnava	5.5.2023	19.6.2023
43	Revúca	5.5.2023	19.6.2023
44	Galanta	5.5.2023	19.6.2023
45	Košice	5.5.2023	19.6.2023
46	Bratislava	29.5.2023	10.7.2023

Ústredie realizovalo počas roka 2023 spolu 138 zmien rozpisov miest úradov. Z uvedeného počtu prebehla na 23 úradoch rozsiahla organizačná zmena, na základe ktorej sa menilo vnútorné členenie organizačných útvarov. Platnosť a účinnosť organizačnej zmeny na jednotlivých úradoch je uvedená vo vyššie uvedenej tabuľke.

Okrem uvedených zmien ústredie centrálné realizovalo 1 organizačnú zmenu, ktorá sa týkala zmeny rozpisov projektových pracovných miest úradov, na základe ktorej boli upravené počty projektov pracovných miest v rámci NP Pomáhame utečencom - poradenstvo.

Ostatné organizačné zmeny v rozpisoch miest boli zrealizované na základe žiadosti príslušného úradu z dôvodu zefektívnenia

činností a zabezpečenia plynulého chodu dotknutých organizačných útvarov.

2.10.2 Charakteristika zamestnancov – vekové zloženie, vzdelanie

Nasledujúce tabuľky vyjadrujú štruktúru stavu zamestnancov (priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách) v samostatnom členení na ústredí a úradoch k 31.12.2023 v členení podľa veku, pohlavia a vzdelanostnej štruktúry zamestnancov.

A) Ústredie

Za ústredie bol k 31.12.2023 priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách v počte **899** a priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách prepočítaný cez úväzky v počte **882,08**.

VEK	Počet
1. vek zamestnanca od 18-30 rokov	66
2. vek zamestnanca od 31-50 rokov	518
3. vek zamestnanca nad 50 rokov	315
Spolu	899

MUŽI + ŽENY	Počet	Percentá
muži	227	25,25%
ženy	672	74,75%
Spolu	899	100,00%

KVALIFIKÁCIA	Počet	Percentá
stredné vzdelanie	101	11,23%
vysokoškolské vzdelanie I. stupňa	33	3,67%
vysokoškolské vzdelanie II. stupňa	734	81,65%
vysokoškolské vzdelanie III. stupňa	31	3,45%
Spolu	899	100,00%

POČET ZAMESTNANCOV	899
---------------------------	------------

B) Úrady

Za úrady bol k 31.12.2023 priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách v počte **8**

017 a priemerný evidenčný počet zamestnancov vo fyzických osobách prepočítaný cez úväzky v počte **7 911,03**.

VEK	Počet
1. vek zamestnanca od 18-30 rokov	600
2. vek zamestnanca od 31-50 rokov	4 667
3. vek zamestnanca nad 50 rokov	2 750
Spolu	8 017

MUŽI + ŽENY	Počet	Percentá
muži	875	10,91%
ženy	7 142	89,09%
Spolu	8 017	100,00%

KVALIFIKÁCIA	Počet	Percentá
stredné vzdelanie	1 118	13,95%
vysokoškolské vzdelanie I. stupňa	932	11,61%
vysokoškolské vzdelanie II. stupňa	5 892	73,50%
vysokoškolské vzdelanie III. stupňa	75	0,94%
Spolu	8 017	100,00%

POČET ZAMESTNANCOV	8 017
---------------------------	--------------

2.10.3 Rozvoj ľudských zdrojov

Zoznam a opis uskutočnených aktivít na rozvoj ľudských zdrojov

A) Ústredie

Vzdelávacie podujatia zamestnancov ústredia v celom roku 2023 zohľadňovali predovšetkým požiadavky jednotlivých organizačných útvarov ústredia na odbornú prípravu zamestnancov s cieľom zvyšovania odbornej spôsobilosti a zároveň výkonu zamestnancov so skvalitnením a zefektívnením práce na jednotlivých organizačných útvaroch.

Vzdelávacie podujatia boli realizované na ústredí v priebehu roka 2023 priebežne aj operatívne v súlade s identifikovanými potrebami a požiadavkami jednotlivých zamestnancov ústredia na rok 2023 (požiadavky na odborné kompetencie tak štátneho zamestnanca uvedené v opise štátnozamestnaneckého miesta ako tiež aj zamestnanca pri výkone práce vo verejnom záujme uvedené v popise pracovnej činnosti) a schváleným objemom finančných prostriedkov.

Vzdelávanie bolo v roku 2023 na ústredí realizované formou externého vzdelávania aj interného vzdelávania, realizácia predmetných vzdelávacích podujatí prebiehala v priestoroch ústredia, aj mimo týchto priestorov. Lektorská činnosť bola podľa druhu a zamerania jednotlivých vzdelávacích podujatí zastúpená nielen externými lektormi, ale aj internými lektormi priamo z ústredia. Jednotlivé vzdelávacie podujatia uskutočnené v priebehu roka 2023 boli orientované z hľadiska cieľových skupín pre všetky cieľové skupiny.

▪ Charakteristika kurzov a počet zamestnancov, ktorí sa ich zúčastnili

Vzdelávacie podujatia boli na ústredí v priebehu celého roka 2023 obsahovo zamerané na rôzne oblasti vzdelávania (odborné vzdelávanie, manažérske

vzdelávanie, tiež vzdelávanie zamerané na osobnostný rozvoj, vzdelávanie v oblasti informačných technológií). Externé vzdelávanie zamestnancov ústredia realizované formou „Žiadosti o schválenie účasti zamestnanca na vzdelávacej aktivite“ bolo tematicky zamerané predovšetkým na: Ročné zúčtovanie preddavkov na daň za rok 2022, tiež legislatívne zmeny v mzdovej učtárni platné v roku 2023; Home Office – ako ho realizovať z pohľadu zákonníka práce; Bezpečnosť detí v digitálnom priestore; Zodpovednosť za dodržiavanie protikorupčných pravidiel; Všeobecné správne konanie; Supervízia v pomáhajúcich profesiách; MS Excel 5 - Interaktívne reporty pre pokročilých; MS Excel 3 – XLOOKUP a funkcie pre mierne pokročilých; MS Excel 4 - kontingenčné tabuľky a grafy pre mierne pokročilých; Zákon č. 9/2010 Z. z. o sťažnostiach v znení neskorších predpisov; Pracovné stretnutie ekonomických pracovníkov CDR; Claimová agenda v stavebnej praxi; Novely procesných predpisov všeobecného súdnictva; Mosty v sociálnoprávnej ochrane; Práca s rodinou a vzťahová väzba; Administratívna finančná kontrola; Zákon o správnom konaní v praxi; Ako zvládnuť na úrade agresívneho klienta; Vydávanie rozhodnutí elektronicky, elektronizácia štátnej správy; Správne súdnictvo ako garancia zachovania zákonnosti; Abeceda PAM časť: (I. Personalistika; II. Mzdy; III. Evidenciu opráv ZP a SP).

V priebehu roka 2023 sa zúčastnilo rôznych externých, vyššie uvedených odborných školení, seminárov, kurzov (formou *Žiadosti o schválenie účasti zamestnanca na vzdelávacej aktivite*) 209 zamestnancov Ústredia [z uvedeného počtu bolo 183 žien (87,6%) a 26 mužov (12,4%)] s rozsahom vzdelávania 1771,5 hodín, s nákladmi na vzdelávanie v sume 16.014,00 € a nižšie uvedených externých školení (formou Evidencie v systéme Aplikácie OMIS - METODIKA) 131

zamestnancov ústredia s rozsahom vzdelávania 217,5 hodín. V rámci realizácie vzdelávacích podujatí na dohody – lektorovanie (vrátane inej lektorskej činnosti) bolo v priebehu celého roka 2023 odučených lektormi spolu 4.256 hodín, náklady vynaložené na vzdelávanie boli spolu vo výške 170 240,00 €.

V priebehu celého roka 2023 komplexne zabezpečoval osobný úrad, odbor personálny vzdelávacie podujatia pre zamestnancov ústredia, ktorým toto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022. Tieto vzdelávacie podujatia sa uskutočnili s externým lektorským zabezpečením a prebiehali priamo v priestoroch ústredia (alebo úradov):

1. Efektívna a nenásilná komunikácia

Dvojdňové vzdelávacie podujatie s názvom *Efektívna a nenásilná komunikácia* bolo určené pre všetkých tých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022 a prebiehalo na ústredí (aj na úradoch). V rámci dvoch kurzov bolo odškolených 30 hodín a vyškolených bolo 23 zamestnancov ústredia.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- porozumieť vplyvu komunikácie na kvalitu vzťahov a spolupráce,
- osvojenie základných predpokladov potrebných na elimináciu chýb v komunikácii, ktoré vedú k nedorozumeniam,
- uvedomenie si dôležitosť kontroly vlastnej neverbálnej komunikácie za účelom efektívnej komunikácie,
- uvedomenie si podstaty a účelu asertivity vo vzťahu k vlastnej osobnosti a vo vzťahu k iným,
- osvojenie si pravidiel dávania spätnej väzby tak, aby si pozitívne ovplyvňovali svoje vzťahy a spoluprácu s inými.

2. Emocionálna inteligencia I

Uvedené dvojdňové vzdelávacie podujatie s názvom *Emocionálna inteligencia I* bolo určené pre všetkých tých zamestnancov ústredia, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022 a prebiehalo na ústredí (aj na úradoch). V rámci jedného kurzu bolo vyškolených 9 zamestnancov ústredia a odškolených 15 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- podstata inteligencie,
- emócie,
- emocionálna inteligencia,
- základné zručnosti emocionálnej inteligencie:
 - a) sebaopoznanie,
 - b) sebariadenie,
 - c) sociálne povedomie,
 - d) riadenie vzťahov.

3. Emocionálna inteligencia II

Vzdelávacie podujatie s názvom *Emocionálna inteligencia II* bolo realizované v rozsahu 2 dní na úradoch, pričom bolo určené pre všetkých tých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022. Zúčastnili sa ho 2 zamestnanci ústredia.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- poznať a vyskúšať konkrétne stratégie v oblasti sebauvedomenia,
- rozumieť príčine vzniku širokej škály ľudských emócií,
- vyskúšať jeden zo spôsobov meditácie – Headspace Basic 1 Body Scan,
- poznať a vyskúšať v praxi konkrétne stratégie v oblasti self-managmentu /vizualizácia, princíp vďačnosti,
- pochopiť dôležitosť komunikácie pri riadení vzťahov,
- rozumieť princípom poskytovania a prijímania spätnej väzby (JOHARI okno),

- mať možnosť sebareflexie v danej oblasti.

4. Psychohygienu a kvalita života

Dvojdňové vzdelávanie s vyššie uvedenou témou *Psychohygienu a kvalita života* bolo určené pre všetkých zamestnancov ústredia (a úradov), ktorým toto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022. V rámci realizácie dvoch kurzov bolo vyškolených na ústredí 32 zamestnancov a odškolených 30 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- podstata a význam psychohygieny,
- práca s myšlienkami - rozvíjanie pozitívnych myšlienok, metódy a techniky,
- posilňovanie podporujúceho vnútorného prostredia,
- psychosomatika - emócie a ich vplyv na naše zdravie,
- zvyšovanie psychickej imunity,
- základy psychohygieny vyplývajúce z fyziológie organizmu.

5. Time manažment

Dvojdňové vzdelávacie podujatie bolo určené pre všetkých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022 a prebiehalo na ústredí (aj na úradoch). V rámci jedného kurzu bolo vyškolených spolu 16 zamestnancov ústredia a odškolených 15 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- vnímanie času,
- vonkajší a vnútorní zlodeji času a ich eliminácia,
- ciele a Pareto princíp,
- krivka sústredenia, multitasking a asertivita,
- cirkadiánnny rytmus a krivka výkonnosti,
- zásady denného mikromanažmentu a stanovenie priorít s ohľadom na ciele,

- brúsenie osobnej píly, Eisenhowerova matica, prokrastinácia a oddych.

6. Riadený výberový rozhovor

Jednodňové vzdelávanie bolo určené pre riaditeľov úradov, riaditeľov odborov a vedúcich zamestnancov ústredia a úradov. V rámci realizovaných štyroch kurzov bolo spolu vyškolených 22 zamestnancov ústredia a odškolených 30 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- poznanie fáz a zásad vedenia výberového rozhovoru,
- osvojenie metód behaviorálneho prístupu k riadenému výberovému rozhovoru,
- zručnosť vedieť efektívne klásť otázky pri riadenom výberovom rozhovore,
- pochopenie podstaty techniky STAR a vedieť ju používať,
- poznanie najčastejších chýb pri príprave, realizácii a vyhodnotení výberových rozhovorov.

7. Manažérske vzdelávanie

Uvedené dvojdňové vzdelávacie podujatie bolo určené pre riaditeľov úradov, riaditeľov odborov a vedúcich zamestnancov ústredia a úradov, pričom v rámci štyroch kurzov bolo vyškolených 14 zamestnancov ústredia a odškolených 60 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- porozumenie rozdielu medzi riadením procesov a vedením ľudí v kontexte kľúčových kompetencií 21. storočia,
- získanie základných zručností na ovplyvňovanie svojho štýlu vedenia,
- ako používať dôležité nástroje efektívnej motivácie,
- pochopenie prínosu EQ v manažérskej praxi – vďaka porozumeniu vlastným emóciám

a rozpoznávaní správaní iných ľahšie zvládnu náročné situácie na pracovisku.

8. Tímová spolupráca

Uvedené dvojdnové vzdelávanie bolo určené pre všetkých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022 a prebiehalo na ústredí a na všetkých úradoch, pričom v rámci jedného kurzu bolo vyškolených 8 zamestnancov ústredia a odškolených 15 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- pochopenie rozdielu medzi pracovnou skupinou a tímom,
- vedieť charakterizovať tím a etapy jeho vývoja,
- rozlišovanie úrovne skupinového uvedomovania,
- poznať pravidlá štruktúrovania tímovej spolupráce,
- vedieť identifikovať role jednotlivých členov tímu,
- vedieť poskytovať účinnú spätnú väzbu jednotlivým členom tímu na ich prácu.

9. Typológia osobnosti I

Dvojdnové vzdelávanie bolo určené pre všetkých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022 a prebiehalo na ústredí a na všetkých úradoch, pričom v rámci jedného kurzu bolo vyškolených 5 zamestnancov ústredia a odškolených 15 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- pochopenie pojmu osobnosť,
- rozumieť dôvodom vzniku rôznych typológií osobnosti a mať o nich základný prehľad,
- pochopenie rozdielu medzi štruktúrou osobnosti a jej dynamickou zložkou,
- poznať vlastný základný osobnostný profil,

- vedieť, ako sa vytvára prvý dojem a v čom spočívajú jeho úskalia,
- poznať možnosti metódy pozorovania a mať ju vyskúšanú v praxi,
- rozumieť základom dynamiky osobnosti,
- vedieť o novom prístupe - metóde bioLogic® a poznať jej základy,
- mať možnosť sebareflexie v danej oblasti.

V roku 2023 sa zamestnanci ústredia zúčastňovali aj interných vzdelávacích podujatí, ktorých školiteľmi boli zamestnanci MPSVR SR, tieto vzdelávacie podujatia (v rámci rezortu) boli zamerané na nasledovné počítačové zručnosti: IS DMS - CÚD; IS DMS - Školenie pre NOVÝCH zamestnancov; IS SZ – Systémové školenie pre NOVÝCH zamestnancov; IS - Sociálna kalkulačka a pod.

V priebehu roka 2023 bolo na ústredí spolu v adaptačnom vzdelávaní 32 zamestnancov, z uvedeného adaptačného vzdelávania (adaptačné vzdelávanie začaté v roku 2022 a ukončené v roku 2023) bolo u 2 zamestnancov a začaté adaptačné vzdelávanie v roku 2023 a ukončené v roku 2024 bolo u 4 zamestnancov.

Vzdelávacie podujatia zabezpečované ústredím pre úrady

Pre zamestnancov úradov PSVR v priebehu celého roka 2023 zabezpečoval osobný úrad, odbor personálny ústredia v spolupráci s externým lektorským zabezpečením nasledovné manažérske vzdelávanie a vzdelávanie zamerané na osobnostný rozvoj:

1. Efektívna a nenásilná komunikácia

Dvojdnové vzdelávacie podujatie s názvom *Efektívna a nenásilná komunikácia* bolo určené pre všetkých tých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia

zamestnancov za rok 2022 a realizovalo sa na všetkých úradoch. V rámci dvanástich kurzov bolo spolu vyškolených 144 zamestnancov úradov a odškolených 180 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- porozumieť vplyvu komunikácie na kvalitu vzťahov a spolupráce,
- osvojenie základných predpokladov potrebných na elimináciu chýb v komunikácii, ktoré vedú k nedorozumeniam,
- uvedenie si dôležitosť kontroly vlastnej neverbálnej komunikácie za účelom efektívnej komunikácie,
- uvedenie si podstaty a účelu asertivity vo vzťahu k vlastnej osobnosti a vo vzťahu k iným,
- osvojenie si pravidiel dávania spätnej väzby tak, aby si pozitívne ovplyvňovali svoje vzťahy a spoluprácu s inými.

2. Emocionálna inteligencia I

Uvedené dvojdnové vzdelávacie podujatie s názvom *Emocionálna inteligencia I* bolo určené pre všetkých zamestnancov úradov, ktorým toto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022. V rámci 24 kurzov, ktoré prebiehali na všetkých úradoch bolo vyškolených 331 zamestnancov a odškolených 360 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- podstata inteligencie,
- emócie,
- emocionálna inteligencia,
- základné zručnosti emocionálnej inteligencie:
 - a) sebazpoznanie,
 - b) sociálne povedomie,
 - c) sebariadenie,
 - d) riadenie vzťahov.

3. Emocionálna inteligencia II

Vzdelávacie podujatie s názvom *Emocionálna inteligencia II* bolo realizované

v rozsahu dvoch dní na všetkých úradoch a bolo určené pre všetkých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022.

V dvadsiatich 2 kurzoch bolo spolu vyškolených 287 zamestnancov úradov a odškolených 330 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- poznať a vyskúšať konkrétne stratégie v oblasti sebauvedomenia,
- rozumieť príčine vzniku širokej škály ľudských emócií,
- vyskúšať jeden zo spôsobov meditácie – Headspace Basic 1 Body Scan,
- poznať a vyskúšať v praxi konkrétne stratégie v oblasti self-managmentu /vizualizácia, princíp vďačnosti,
- pochopiť dôležitosť komunikácie pri riadení vzťahov,
- rozumieť princípom poskytovania a prijímania spätnej väzby (JOHARI okno),
- mať možnosť sebareflexie v danej oblasti.

4. Kľúčové kompetencie zamestnanca UPSVR

Dvojdnové vzdelávacie podujatie s témou *Kľúčové kompetencie zamestnanca UPSVR* bolo určené pre všetkých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022 a realizovalo sa na všetkých úradoch, v rámci 8 kurzov bolo spolu vyškolených 104 zamestnancov úradov a odškolených 120 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- pochopenie pojmu kompetencie,
- identifikácia a zadefinovanie jednotlivých súčastí kľúčových kompetencií,
- schopnosť porozumieť zmenám v požiadavkách na kompetencie v súlade so zmenami TP,

- pochopenie životnosti a vzájomnej prepojenosti jednotlivých kľúčových kompetencií,
- pochopiť ako sa môžu rozvíjať kľúčové kompetencie v pracovnom a súkromnom živote,
- vedieť si vytvoriť individuálne postupy na hodnotenie kľúčových kompetencií klientov s možnosťou ich tréningu a využitia na TP,
- možnosť sebareflexie svojich kľúčových kompetencií.

5. Nevhodné správanie klientov

Vyššie uvedené dvojdnové vzdelávacie podujatie s názvom *Nevhodné správanie klientov* bolo určené pre všetkých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022, pričom prebiehalo na všetkých úradoch. V rámci trinástich kurzov bolo spolu vyškolených 183 zamestnancov a odškolených 195 hodín. Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- rozpoznanie svojich pocitov pri nevhodnom správaní klienta a naše reakcie. Uvedomenie si vlastného vnímania problémového klienta (ktoré signály vnímame ako negatívne a porozumieť prečo sa spúšťajú),
- spoznať stratégie pri efektívnej komunikácii s klientom (čo v komunikácii pomáha a čo nevedie k porozumeniu),
- vedieť riadiť komunikáciu medzi sebou a klientom,
- zachytenie komunikačných prejavov klienta a rozumieť im,
- vedieť vhodne reagovať na prejavy klienta.

6. Psychohygiena a kvalita života

Vyššie uvedené dvojdnové vzdelávanie bolo určené pre všetkých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok

2022, pričom prebiehalo na všetkých úradoch. V rámci 39 kurzov bolo spolu vyškolených 536 zamestnancov a odškolených 624 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- podstata a význam psychohygieny,
- práca s myšlienkami - rozvíjanie pozitívnych myšlienok, metódy a techniky,
- posilňovanie podporujúceho vnútorného prostredia,
- psychosomatika - emócie a ich vplyv na naše zdravie,
- zvyšovanie psychickej imunity,
- základy psychohygieny vyplývajúce z fyziológie organizmu.

7. Relaxačné techniky

Dvojdnové vzdelávacie podujatie s názvom *Relaxačné techniky* bolo určené pre všetkých tých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022 a prebiehalo na všetkých úradoch. V rámci 32 kurzov bolo vyškolených 459 zamestnancov úradov a odškolených 480 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- tréning psychického a fyzického uvoľnenia,
- doplnenie konštruktívnej energie prostredníctvom cvičení a zážitkových metód práce.

8. Rozvoj zručností na riešenie konfliktov

Dvojdnové vzdelávanie bolo určené pre všetkých zamestnancov na úradoch, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022. V rámci 14 kurzov bolo vyškolených 175 zamestnancov úradov a odškolených 210 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- pochopenie podstaty konfliktu,
- vedieť s akými typmi konfliktov sa najčastejšie stretávame,
- porozumieť úlohe emócií v konflikte,

- spoznať techniku JA-výroku,
- vedieť, aké spôsoby riešenia konfliktov existujú a čo je ich podstatou,
- schopnosť porozumieť svojmu vlastnému prístupu ku konfliktom.

9. Time manažment

Vzdelávacie podujatie v rozsahu 2 dní sa uskutočnilo na úradoch a bolo určené pre zamestnancov, ktorým uvedené vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022. Bolo realizovaných štrnásť kurzov, vyškoľených 166 zamestnancov úradov a odškolených 210 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- vnímanie času,
- vonkajší a vnútorní zloději času a ich eliminácia,
- ciele a Pareto princíp,
- krivka sústredenia, multitasking a asertivita,
- cirkadiánny rytmus a krivka výkonnosti,
- zásady denného mikromanažmentu a stanovenie priorít s ohľadom na ciele,
- brúsenie osobnej pily, Eisenhowerova matica, prokrastinácia a oddych.

10. Tímová spolupráca

Dvojdnové vzdelávanie bolo určené pre všetkých zamestnancov, ktorým takéto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022 a prebiehalo na všetkých úradoch. Uskutočnilo sa spolu 18 kurzov, bolo vyškoľených 243 zamestnancov a odškolených 270 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- pochopenie rozdielu medzi pracovnou skupinou a tímom,
- vedieť charakterizovať tím a etapy jeho vývoja,
- rozlišovanie úrovne skupinového uvedomovania,

- poznať pravidlá štruktúrovania tímovej práce,
- vedieť identifikovať role jednotlivých členov tímu,
- vedieť poskytovať účinnú spätnú väzbu jednotlivým členom tímu na ich prácu.

11. Typológia osobnosti I

Uvedené vzdelávanie bolo dvojdnové a určené pre všetkých zamestnancov, ktorým toto vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022 a prebiehalo aj na všetkých úradoch.

V rámci šiestich kurzov bolo vyškoľených 90 zamestnancov a odškolených 90 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- rozumieť dôvodom vzniku rôznych typológií osobnosti a mať o nich základný prehľad,
- pochopenie rozdielu medzi štruktúrou osobnosti a jej dynamickou zložkou,
- poznať vlastný základný osobnostný profil,
- vedieť, ako sa vytvára prvý dojem a v čom spočívajú jeho úskalia,
- poznať možnosti metódy pozorovania a mať ju vyskúšanú v praxi,
- rozumieť základom dynamiky osobnosti,
- vedieť o novom prístupe – metóde bioLogic® a poznať jej základy,
- mať možnosť sebareflexie v danej oblasti,
- pochopenie pojmu osobnosť.

12. Zvládanie záťažových situácií

Vzdelávacie podujatie v rozsahu 2 dní, bolo určené pre všetkých zamestnancov, ktorým uvedené vzdelávanie vyplynulo z rozvojových cieľov hodnotenia zamestnancov za rok 2022 a prebiehalo na

všetkých úradoch, pričom v rámci 14 kurzov bolo vyškolených 176 zamestnancov úradov a odškolených 210 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- čo je to stres a ako vzniká,
- generálny adaptačný syndróm,
- efektívne spôsoby zvládania stresu a rozvoj emocionálnej inteligencie,
- fyziologický základ emócií,
- riziko neefektívnych spôsobov zvládania stresu,
- syndróm vyhorenia /Burn-out syndróm/ a jeho hlavné príznaky,
- rizikové faktory rozvoja syndrómu vyhorenia,
- spôsoby ochrany pred vyhorením.

13. Trendy rozvoja kompetencií

Vzdelávanie bolo určené pre riaditeľov úradov, riaditeľov odborov, vedúcich zamestnancov a štátnych zamestnancov úradov. Toto vzdelávanie bolo realizované v rozsahu jedného dňa, pričom v rámci 48 kurzov bolo spolu vyškolených 459 zamestnancov a odškolených 360 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- posúdenie vlastného potenciálu lídra a potenciál svojich spolupracovníkov,
- rozumieť potrebe individuálneho prístupu k zamestnancom s cieľom ich optimálneho rozvoja,
- ako vedieť rozpoznať potreby vo vzdelávaní u konkrétnych zamestnancov a reagovať na nich,
- dôležitosť spárovania potrieb organizácie a cieleného rozvoja mäkkých zručností u zamestnancov,
- zámer, východiská a štruktúra vzdelávania zamestnancov ústredia a úradov.

14. Riadený výberový rozhovor

Jednodňové vzdelávanie bolo určené pre riaditeľov úradov, riaditeľov odborov, vedúcich zamestnancov a štátnych zamestnancov úradov. V rámci 6 kurzov

bolo spolu vyškolených 82 zamestnancov a odškolených 45 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- poznanie fáz a zásad vedenia výberového rozhovoru,
- osvojenie metód behaviorálneho prístupu k riadenému výberovému rozhovoru,
- zručnosť vedieť efektívne klásť otázky pri riadenom výberovom rozhovore,
- pochopenie podstaty techniky STAR a vedieť ju používať,
- poznanie najčastejších chýb pri príprave, realizácii a vyhodnotení výberových rozhovorov.

15. Manažérske vzdelávanie

Manažérske vzdelávanie, ktoré bolo určené pre riaditeľov úradov, riaditeľov odborov a vedúcich zamestnancov úradov bolo realizované v počte dvoch dní, pričom v rámci 4 kurzov bolo spolu vyškolených 75 zamestnancov a odškolených bolo 60 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- porozumenie rozdielu medzi riadením procesov a vedením ľudí v kontexte kľúčových kompetencií 21. storočia,
- získanie základných zručností na ovplyvňovanie svojho štýlu vedenia,
- ako používať dôležité nástroje efektívnej motivácie,
- pochopenie prínosu EQ v manažérskej praxi – vďaka porozumeniu vlastným emóciám a rozpoznávaniu správania iných ľahšie zvládnu náročné situácie na pracovisku.

16. Vedenie hodnotiaceho rozhovoru

Jednodňové vzdelávanie bolo určené pre riaditeľov úradov, riaditeľov odborov, vedúcich zamestnancov a štátnych zamestnancov úradov. V rámci 7 kurzov bolo spolu vyškolených 105 zamestnancov a odškolených 52,5 hodín.

Obsahová náplň kurzu bola nasledovná:

- vymedzenie základných pojmov (hodnotenie štátnych zamestnancov, hodnotenie pracovného výkonu, posudzovateľ/hodnotiteľ, posudzovaný/hodnotený, miera produktivity, ratingové stupnice, hodnotiaci rozhovor),
- hodnotenie pracovného výkonu, typy a zdroje hodnotení, systémy hodnotenia,
- zásady hodnotiaceho rozhovoru,
- osobné a dvojstranné vplyvy, chyby posudzovateľov pri hodnotení výkonu,
- prepojenie hodnotiaceho rozhovoru a hodnotenia štátnych zamestnancov so zákonom o štátnej službe.

B) Úrady

Vzdelávacie podujatia zamestnancov na úradoch v roku 2023 tiež zohľadňovali najmä požiadavky jednotlivých organizačných útvarov na odbornú prípravu zamestnancov s cieľom zvyšovania

odbornej spôsobilosti a výkonu

zamestnancov so skvalitnením a zefektívnením práce na jednotlivých organizačných útvaroch úradov. Jednotlivé vzdelávacie podujatia na úradoch boli v roku 2023 realizované rôznymi formami (inštruktáž, kurz, tréning, seminár, workshop, prednáška, tiež konferencia a pod.) s externým a interným vzdelávaním, pričom realizácia predmetných vzdelávacích podujatí prebiehala v priestoroch úradov, v priestoroch ústredia, aj mimo týchto priestorov. Lektorská činnosť bola podľa druhu jednotlivých vzdelávacích podujatí zastúpená externými lektormi, ale aj internými lektormi priamo z ústredia.

▪ Charakteristika kurzov a počet zamestnancov, ktorí sa ich zúčastnili

Osobný úrad, odbor personálny ústredia zrealizoval z podkladov jednotlivých 46 úradov (Vyhodnotenie vzdelávania zamestnancov úradov za rok 2023) Analýzu vzdelávania zamestnancov úradov za rok 2023.

Vzdelávanie zamestnancov úradov – vybrané údaje za rok 2023

Celkový počet účastníkov vzdelávania	12 864 zamestnancov
Celkový rozsah vzdelávania v hodinách	108 158,40 hodín
Celkový počet školiacich dní	13 519,80 dní
Priemerný počet školiacich dní na 1 schválené pracovné miesto	1,64 školiaceho dňa
Celkové náklady na vzdelávanie	32 450,00 €
Priemerné náklady na vzdelávanie na 1 schválené pracovné miesto	3,93 €

Z uvedenej analýzy nám vyplynulo, že v roku 2023 sa 12 864 zamestnancov z úradov vzdelávalo v celkovom rozsahu 108 158,40 hodín, celkový počet školiacich dní bol 13 519,80 a z uvedeného priemerný počet

školiacich dní na jedno schválené pracovné miesto činil 1,64 školiaceho dňa.

Celkové náklady na vzdelávanie boli v sume 32 450,00 € a priemerné náklady na vzdelávanie na 1 schválené pracovné miesto boli v sume 3,93 €.

Štruktúra vzdelávania zamestnancov na úradoch v roku 2023 v %

Najviac 42,34 % z kompetenčného vzdelávania zamestnancov úradov tvorilo vzdelávanie zamerané na osobnostný rozvoj. Druhou najväčšou časťou z celku 32,63 % bolo odborné vzdelávanie. Oblasť informačných technológií tvorila z celkového počtu 21,13 %, manažérske vzdelávanie 3,78 % a jazykové vzdelávanie tvorilo 0,12 %.

Vzdelávanie zamestnancov úradov – vybrané údaje o externom a internom vzdelávaní za rok 2023

Zo vzdelávania zamestnancov úradov za rok 2023 v rozdelení na externé vzdelávanie a interné vzdelávanie vyplynulo, že externého vzdelávania sa zúčastnilo 7 636 zamestnancov v rozsahu 77 668,25 hodín, v sume 28 065,00 € a interného vzdelávania sa zúčastnilo 5 228 zamestnancov v rozsahu 30 490,15 hodín, v sume 4 385,00 €.

Vzdelávacie podujatia boli na úradoch v priebehu celého roka 2023 obsahovo zamerané najmä na: odborné vzdelávanie, manažérske vzdelávanie, vzdelávanie zamerané na osobnostný rozvoj, vzdelávanie v oblasti informačných technológií a jazykové vzdelávanie.

V rámci externého vzdelávania zamestnancov úradov bolo z vyššie uvedených druhov kompetenčného vzdelávania odborné vzdelávanie tematicky zamerané najmä na: Kurz prvej pomoci; Inštruktážny seminár - RAPID test - diagnostika syCAN, VEGA test; Špecializačný vzdelávací program sociálny kuratela; Vzdelávanie v psychodiagnostike dieťaťa; Ochrana detí pred patologickými javmi; Psychodiagnostika dospelých; Vzdelávanie v poradenskom procese; Aplikácia zákona o finančnej kontrole; Vzdelávanie pracovníkov sociálnej kurately v rámci NP PROFI II; Psychodiagnostika 6; Aktivity s detským klientom v rámci individuálnej práce; Školenie a preškolenie

v oblasti BOZP; Prvostupňové správne konanie; Mosty v sociálnoprávnej ochrane a iné.

Manažérske vzdelávanie na úradoch bolo tematicky zamerané na:

- trendy rozvoja kompetencií,
- riadený výberový rozhovor,
- manažérske vzdelávanie

Vzdelávanie zamerané na osobnostný rozvoj bolo tematicky zamerané najmä na: Efektívnu a nenásilnú komunikáciu; Emocionálnu inteligenciu I a Emocionálnu inteligenciu II; Skupinová supervízia psychológovia; Kľúčové kompetencie pre zamestnanca UPSVR; Zvládanie záťažových situácií; Psychohygienu a kvalitu života; Rozvoj zručností na riešenie konfliktov; a Time manažment; Tímovú spoluprácu; Relaxačné techniky; Nevhodné správanie klientov a mnohé iné. Jazykové vzdelávanie bolo v priebehu roka 2023 zamerané prioritne na vzdelávanie v jazyku národnostných menšín - maďarský jazyk, ktorý sa uskutočnil na úrade Komárno. V oblasti informačných technológií bola prevažná časť týchto školení realizovaná internou formou (rezortné vzdelávanie) zamestnancami MPSVR SR.

V priebehu celého roka 2023 sa zúčastnilo *externého vzdelávania* (odborného a vzdelávania, manažérskeho vzdelávania, tiež vzdelávania zameraného na osobnostný rozvoj, vzdelávania v oblasti informačných technológií a v oblasti jazykového vzdelávania) 7 636 zamestnancov úradov, celkový rozsah vzdelávania bol 77 668,25 hodín, celkové náklady vynaložené na vzdelávanie boli v sume 28 065,00 € vrátane realizácie vzdelávacích podujatí na dohody na úradoch (lektorovanie).

Interné vzdelávanie zamestnancov úradov bolo realizované predovšetkým v oblasti informačných technológií a tiež odborného vzdelávania.

Vzdelávanie v oblasti informačných technológií bolo zamerané na jednotlivé informačné systémy: IS SZ -

(Odborné školenie pre referentov OSO); Systémové školenie pre NOVÝCH zamestnancov; IS RSD - (CÚD; CÚD-posudkár); Preškolenie metodík pre účely ŤZP; IS Sociálna kalkulačka; IS DMS - (CÚD; Školenie pre NOVÝCH zamestnancov); EESSI (portál RINA - nový používateľ); IS KIDS (NP IPV SP - rola referent, rola referent SK PFO, rola Referent SK PFO); IS RSD - odborné školenie pre kompenzácie; IS RSD – NP Integrovaný prístup; IS RSD - odborné školenie pre DvHN a mnohé iné. V oblasti odborného vzdelávania bolo uvedené vzdelávanie zamerané najmä na interné normy a postupy, legislatívu, aktuálne zmeny a aplikáciu zmien zákonov v praxi a iné.

V priebehu celého roka 2023 sa zúčastnilo interného vzdelávania spolu 5

228 zamestnancov úradov, celkový rozsah vzdelávania bol 30 490,15 hodín, celkové náklady vynaložené na vzdelávanie boli vo výške 4 385,00 €.

V roku 2023 prebiehalo na úradoch adaptačné vzdelávanie, pričom v priebehu celého roka 2023 bolo na úradoch v adaptačnom vzdelávaní spolu 816 zamestnancov, z toho u 112 zamestnancov adaptačné vzdelávanie v roku 2023 začalo a bude ukončené v roku 2024.

Ústredie a úrady

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené finančné prostriedky vynaložené na vzdelávanie zamestnancov ústredia a úradov v roku 2023, pričom celkové náklady na vzdelávanie boli spolu v sume 218 704,00 €.

Vynaložené finančné prostriedky na vzdelávanie – rok 2023

P. č.	Vynaložené finančné prostriedky na vzdelávanie – rok 2023	Suma v €
1.	Evidencia školení „Žiadosti o schválenie účasti zamestnanca na vzdelávacej aktivite“ – ústredie PSVR	16 014,00
2.	Dohody – lektorovanie (vrátane inej lektorskej činnosti)	170 240,00
3.	Analýza kompetenčného vzdelávania zamestnancov – úrady	32 450,00
	SPOLU	218 704,00

V roku 2023 prebiehalo na ústredí a úradoch adaptačné vzdelávanie, pričom počas celého roka 2023 bolo spolu na ústredí a úradoch v adaptačnom vzdelávaní 848 zamestnancov, zároveň z celkového počtu u 116 zamestnancov adaptačné vzdelávanie v roku 2023 začalo a bude ukončené v roku 2024.

Záverom je možné konštatovať, že v roku 2023 vzdelávacie podujatia zamestnancov ústredia a úradov zohľadňovali požiadavky jednotlivých organizačných útvarov na odbornú prípravu zamestnancov s cieľom zvyšovania ich odbornej spôsobilosti a výkonu so skvalitnením a zefektívnením práce na jednotlivých organizačných útvaroch. Vzdelávacie podujatia boli realizované priebežne a aj operatívne v súlade s identifikovanými potrebami

a požiadavkami, plánom vzdelávania a schváleným objemom finančných prostriedkov.

3 HLAVNÉ SKUPINY UŽÍVATEĽOV VÝSTUPOV ORGANIZÁCIE

Verejná správa:

- Centrum vedecko-technických informácií SR,
- DataCentrum elektronizácie územnej správy SR,
- Finančná správa SR,
- Inštitút finančnej politiky,
- Inštitút sociálnej politiky,
- Kancelária prezidenta SR,
- Kancelária Rady pre rozpočtovú zodpovednosť,
- Katastrálny portál,

- Ministerstvo financií SR,
- Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR,
- Ministerstvo spravodlivosti SR,
- Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR
- Ministerstvo vnútra SR,
- Národná banka Slovenska,
- Národná diaľničná spoločnosť, a.s.,
- Národný bezpečnostný úrad,
- Národný inšpektorát práce,
- Národný ústav celoživotného vzdelávania,
- Protimonopolný úrad SR,
- Slovenská akadémia vied,
- Slovenská pošta,
- Sociálna poisťovňa,
- Štatistický úrad SR,
- Úrad komisára pre deti,
- Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR,
- Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou,
- Úrad vlády SR,
- Ústav informácií a prognóz školstva,
- Verejný ochranca práv,
- Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s.,
- VÚC.

Uchádzači o zamestnanie:

- uchádzači o zamestnanie,
- znevýhodnení uchádzači o zamestnanie,

- občania so zdravotným postihnutím,
- záujemcovia o zamestnanie,
- skupiny osôb ohrozené stratou zamestnania,
- absolventi stredných a vysokých škôl.

Zamestnávateľia:

- právnické osoby a fyzické osoby, ktoré vykonávajú sprostredkovanie zamestnania, poskytujú odborné poradenské služby a uplatňujú aktívne opatrenia na TP na základe uzatvorenej písomnej dohody s príslušným úradom,
- právnické a fyzické osoby, ktoré vykonávajú sprostredkovanie zamestnania za úhradu,
- agentúry dočasného zamestnávania,
- agentúry podporovaného zamestnávania,
- zahraniční zamestnávateľia,

Medzinárodné inštitúcie a mimovládne organizácie Príslušné inštitúcie v zmysle koordinačných nariadení EÚ:

- Inštitúcie členských štátov EHP a Švajčiarska kompetentné pre vyplácanie rodinných dávok.

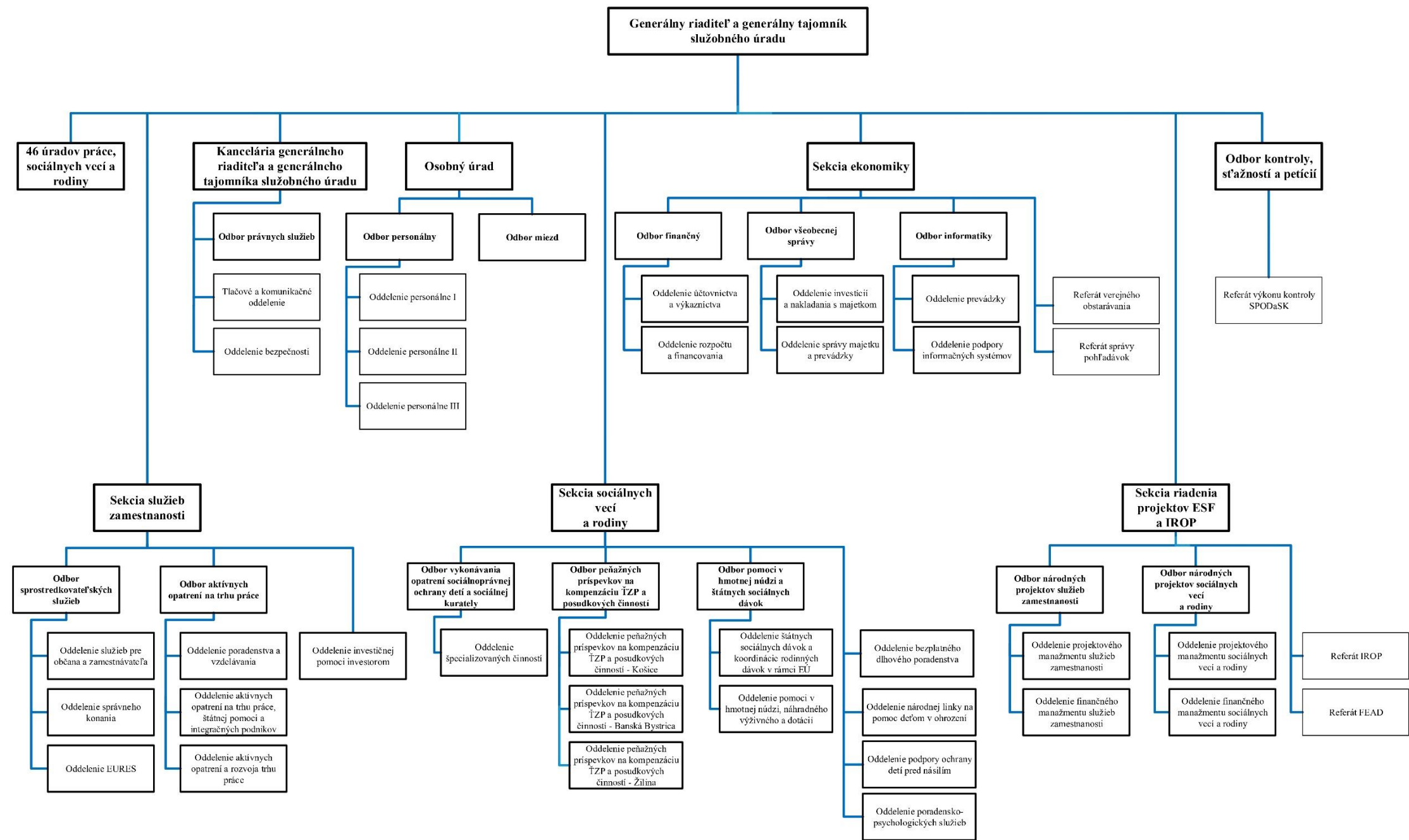
Médiá:

- RTVS,
- Informačný servis pre printové a elektronické médiá.



Príloha č.1 Schéma organizačnej štruktúry Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny k 31.12.2023

Príloha č.1
Schéma organizačnej štruktúry Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny



Schválil: Mgr. Erik Tomáš
minister PSVR
Platnosť: 13.11.2023
Účinnosť: 15.11.2023

Príloha č.2 Zoznam použitých skratiek

AC	aktivačné centrá
ADZ	agentúra dočasného zamestnávania
AOTP	aktívne opatrenia na trhu práce
APZ	agentúra podporovaného zamestnávania
BI	burza informácií
BPaI	burza práce a informácií
BSK	Bratislavský samosprávny kraj
CDR	Centrum pre deti a rodinu
CPPR	Centrum podpory profesionálnych rodičov
DeD	detský domov
DMS	Document Management Sytem - správa dokumentov
DNO	dlhodobo nezamestnaný občan
DN UoZ	dlhodobo nezamestnaný uchádzač o zamestnanie
DvHN	dávka v hmotnej núdzi
ESF	Európsky sociálny fond
EURES	EUropean Employment Services (Európske služby zamestnanosti)
FEAD	Fond európskej pomoci pre najodkázanejšie osoby
FRaZ CDR	Fórum riaditeľov a zamestnancov detských domovov
ERDF	Európsky fond regionálneho rozvoja
HP	hromadné prepúšťanie
CHD	chránená dielňa
CHP	chránené pracovisko
IaPS	informačné a poradenské služby
IPS	informačno - poradenské stredisko
IROP	Integrovaný regionálny operačný program
ISSZ	informačný systém služieb zamestnanosti
ISTP	internetový sprievodca trhom práce
MEN	miera evidovanej nezamestnanosti
MPSVR SR	Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR
MRZ	mimorozpočtové zdroje
MŠ SR	Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu SR
MU	merateľný ukazovateľ
MV SR	Ministerstvo vnútra SR
NEET	mladí ľudia, ktorí nie sú zamestnaní, nepokračujú v procese vzdelávania, ani sa nezúčastňujú na odbornej príprave
NFP	nenávratný finančný príspevok
NP	národný projekt
NP DEI	národný projekt deinštitucionalizácie náhradnej starostlivosti

NRS	náhradná rodinná starostlivosť
OPHN	odbor pomoci v hmotnej núdzi
OPPS	odbor poradensko-psychologických služieb
OPS	odborné poradenské služby
OSO	oddelenie služieb pre občana
OZP	osoba so zdravotným postihnutím
PČ/VzPrTP	poradenská činnosť/vzdelávanie a príprava pre trh práce
PFO	plnoletá fyzická osoba
PNR	profesionálny náhradný rodič
PM	pracovné miesto
PZ SR	Policačný zbor SR
RE-PAS	Rekvalifikácia, príležitosť, spolupráca - projekt rekvalifikácie uchádzačov o zamestnanie
ROP	regionálny operačný program
RZ	rozpočtové zdroje
SPODaSK	sociálnoprávna ochrana detí a sociálna kuratela
SŠ	stredná škola
SZČ	samostatná zárobková činnosť
SZČO	samostatne zárobkovo činná osoba
ŠR	štátny rozpočet
TSP	terénny sociálny pracovník
ŠSD	štátne sociálne dávky
ŤZP	osoba s ťažkým zdravotným postihnutím
UoZ	uchádzač o zamestnanie
UR	upravený rozpočet
úrad	úrad práce, sociálnych vecí a rodiny
ústredie	Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny
VAOTP	vybrané aktívne opatrenia na trhu práce
VK	výberové konanie
VO	verejné obstarávanie
VOJ	vnútorná organizačná jednotka
VPM	voľné pracovné miesto
VzPrTP	vzdelávanie a príprava pre trh práce
ZoZ	záujemca o zamestnanie
ZP	zdravotné postihnutie
ZŠ	základná škola
ŽoNFP	žiadosť o nenávratný finančný príspevok



ÚSTREDIE
PRÁCE, SOCIÁLNYCH
VECÍ A RODINY

Špitálska 8, 812 67 Bratislava